HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION NEW YORK SCH JOL

FINAL THESIS APPROVAL FORM

AUTHOR:	Shoshanah D. King	Tornberg
TITLE:	Feminine Acts in a	Male World:
	God's Tears and M	lan's Tears in
	Rabbinic Discour	
lietine	(Chernich	2/27/0
	E OF ADVISOR(S)	Date
Dir	ra Kinish	2/27/06
SIGNATUR	E OF REGISTRAR	Date
ll l	GNATURES MUST BE OBTAINED BEFOR DERED ACCEPTED.	E YOUR THESIS WILL BE

PLEASE TYPE OR PRINT ALL INFORMATION ON THIS FORM.

<u>Feminine Acts in a Male World: God's Tears and Man's Tears in</u> <u>Rabbinic Discourse</u>

Shoshanah D. King-Tornberg

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for Ordination

Hebrew Union College-Jewish Institute of Religion Graduate Rabbinical Program New York, NY

2006 / 5766 Advisors: Dr. Alyssa Gray and Dr. Michael Chernick

Feminine Acts in a Male World: God's Tears and Man's Tears in Rabbinic Discourse Summary

This thesis examines the use of weeping and tears as a motif in rabbinic literature. The study especially examines how tears and weeping operate in the rabbinic construction of masculinity. As such, the examination focuses on texts that feature the weeping of men or God. However, this examination is augmented by texts that feature women as weepers as points of comparison to the "male" texts. Using a wide sample of talmudic and midrashic works, this study tries to ascertain how the rabbis understood their maleness and whether weeping detracted from or emphasized their masculinity in the rabbinic cultural context.

The eight chapters look at the methodology through which the thesis examines the rabbinic texts; how different scholars understand the project of the rabbinic construction of masculinity; different categories of tears found in rabbinic literature; the different status of women's tears; how and why the rabbis weep in rabbinic literature; the weeping of non-rabbis or the "people" in general; and how the rabbis understand and present God as a weeper.

Acknowledgements

I could not have even conceptualized the shape and content of this thesis without the wise guidance and patient teaching of Dr. Alyssa Gray. Her assistance in guiding me from idea to text was invaluable. Thank you for teaching me in this process and in my years as a student at HUC-JIR. It has been an honor to learn with you.

I am also deeply indebted to Dr. Michael Chernick who saw me through to the final stages of this thesis. Thank you for your cool head and judicious help. Thank you also for teaching me how to look at text. You have helped me immensely in building a sense of confidence with looking the rabbis' works.

I could not have finished this thesis if it were not for the wise, patient, thoughtful, generous, loving deeds of my beshert—Laura, thank you for picking up all the pieces here and there to help make this happen. Thank you for your advice, your understanding, and your patience. This would not be complete, but for the time I carved out of time we could have been spending together or taking care of things so we could spend time together later. Todah rabah for filling in the blanks. I love you.

I would also like to thank, for their assistance and support, Mom, Dad, Carie, Eden, Leah, Elizabeth, Peter, Michael, Nili, Nomi, Tali, and my colleagues of the classes of 2005 and 2006 at HUC-JIR.

Todah Rabah!

Table of Contents

I.	Introduction	P. 1		
II.	A Note on Methodology	P. 3		
III.	Jewish Masculinity in the Rabbinic Period	P. 7		
IV.	Categories of Crying: The Nature and Types of Tears According the Rabbis P. 1			
V.	'It's Not the Same Thing': Women's Tears and Weeping in the Rabbinic Mind	P. 22		
VI.	Rabbinic Tears and the Construction of Masculinity	P. 32		
VII.	Other Weepers: Other "Men", The "People" and Communal Response to the Exile and <i>Churban</i>	P. 66		
VIII.	The Ultimate 'Rabbinic' Self: God as a Weeper in Rabbinic Literature P. 79			
IX.	Concluding Thoughts	P. 95		
X.	Bibliography	P. 97		
XI.	Appendices – Texts Referenced in Thesis Body	P. 100		
	 A. Appendix to "Jewish Masculinity in the Rabbinic Period" B. Appendix to "Categories of Crying: The Nature and Type of Tears According the Rabbis" C. Appendix to "It's Not the Same Thing': Women's Tears and Weeping in the Rabbinic Mind" D. Appendix to "Rabbinic Tears and the Construction of Masculinity" E. Appendix to "Other Weepers: Other "Men", The "People" and Communal Response to the Exile and Church 	s ban"		
	F. Appendix to "The Ultimate 'Rabbinic' Self: God as a Weeper in Rabbinic Literature"			

Introduction

A variety of scholars have observed that the aim in "ideal" rabbinic society is to demarcate a clear separation between the worlds of men and women. While the rabbis and their world of the *Beit Midrash* discuss and circumscribe the lives and behaviors of women in their society, the actual women with whom they share this society remain the "other." Women for the rabbis are the objects of the rabbis' male subjectivities, or they are anomalies challenging a gender dichotomy upon which the rabbis seem to depend. Many scholarly studies demonstrate this gender separation by looking at how the rabbis discussed individual women mentioned in rabbinic sources. One can also observe, somewhat fruitfully, how the rabbis outline specific legal issues regarding women's roles in their dichotomized society.

Regardless of women's marginal status, we often find that qualities contemporary, American culture associates with "traditional" femininity find their way into rabbinic expression. Hence, this thesis will explore the occurrence of so-called a feminine behavior on the part of the rabbis as well as a feminine behavior they ascribe to God. Specifically, I will look at the occurrences of a crying God and of crying rabbis. I will begin by encountering concepts of Jewish masculinity, and I will hypothesize which aspects of this concept can be identified with the rabbis. I will explore whether and how the act of weeping, as represented in rabbinic discourse, can be seen as a feminine or feminized behavior. Subsequently, I will outline issues, ideas and characterizations related to tears in general, as transmitted through rabbinic literature. Then, I will examine how women are represented as weepers, in an attempt to establish a social context in which to understand men's weeping. Next, I will look at instances of the

rabbis themselves weeping. Finally I will look at the implications for rabbinic masculinity that arise from God as a weeper in rabbinic literature. I will also suggest how this potentially feminine behavior might serve the rabbis.

This thesis uses the words "crying" or "weeping" to refer to the Hebrew root bet-khaf-hey. While some translations that use the word "cry" refer to verbs such as zadi-'ayin-quf and quf-resh-aleph, this study is limited to the bet-khaf-hey root. This text will also examine the use of the dalet-mem'-ayin root, meaning "tear". While a study examining the alternate types of "crying," "shouting," and "moaning" would be interesting and would certainly deepen this discussion, the inclusion of these terms would make for a study more extensive than the limitations present here.

A Note on Methodology

In order to begin a critical assessment of weeping and tears in rabbinic literature, it is essential to take a moment to address the lens with which we will be looking at these texts. Richard Kalmin outlines a variety of approaches that characterize critical study of rabbinic literature.

Kalmin points out that one of the challenges of reading rabbinic literature, from a critical perspective, is the potential for multiple sources within a given text. We have difficulty determining the strata of voices and traditions that feed into the version of a text we are examining. Since we are unable to determine the sources of a given text or even the date of the text's strata, it is extremely difficult to determine the historical veracity of the events recorded in rabbinic literature.

In order to elucidate the problem, Kalmin outlines a variety of approaches. One approach involves the assumption that rabbinic texts have been subjected to editorial transformation. This position assumes that the text we encounter when we read is the result of the work of editors, thus rendering it impossible to determine the sources of the original text(s) and traditions. As an illustration of this position, David Stern, in a discussion on the rabbis' anthropomorphic representations of God, writes, "The fact of the matter is that, on purely literary and hermeneutical grounds, it is impossible to prove that at least some anthropomorphic statements cannot or should not be read literally. On the other hand, the question of what the rabbis themselves believed these statements to mean is also unanswerable in any definitive way" (77).

¹ This position is held by the prolific scholar, Jacob Neusner.

The major competing voice asserts that we can determine the historical veracity of a text when we weed out the miraculous or magical elements. This veracity arises from an analysis of what this theory's proponents call the historical kernel. Both approaches offer benefits and challenges in looking at the historical veracity of a rabbinic text.

Throughout this paper, we will be examining texts from diverse talmudic sources, as well as texts from the Midrash. It is particularly challenging to assess the layers of voices and whether certain texts are written at the historical moment they purport to describe—especially when we are looking at such a large number of texts. Jeffrey L. Rubenstein articulates this problem in an analysis of Neusner's position:

As stories were passed down from one generation to another they were changed, expanded and combined with other traditions. [Neusner's] revolutionary approach [of looking at text in this way] called into question not only the previous histories of the rabbinic period but also the basic viability of the project [of studying rabbinic literature as history. (4).

Rubenstein goes on to explain that even if we could claim that rabbinic texts were "history" documents,

The distinctions between historical "truth," verisimilitude, and outright fiction were blurred in classical history-writing, for the authors were interested in teaching morals, demonstrating a thesis, or the need to supply a past where no information existed. By assuming that rabbinic stories were transmitted to report historical events as they "actually happened," these [historically-based scholars] committed a grave anachronism.... To mistake the genre of a literary work inevitably produces misinterpretation. One who fails to recognize satire as satire misses the point entirely, ... (5-6).

In keeping with the thinking of Kalmin, Neusner, Stern and Rubenstein, we will not be able to look at the texts below in viable, historical terms. It is true that, in an effort to assess how tears are understood throughout the rabbinic period, we will attempt below to collect enough texts to identify patterns and single out notable exceptions. But how

much will we be able to identify and distinguish various sources? And how relevant would such distinctions be in this paper? As if in response, Kalmin writes,

What, if anything, can we say about the historical value of Talmudic sources? In tackling this question, it is necessary to take seriously the possibility that early and later sources attest to changes in how rabbis wish to portray themselves rather than to changes in their actual behavior. Or that sources reflect different Palestinian and Babylonian desires rather than different realities in the two centers (14).

In other words, while the texts may exhibit the ways in which various rabbis wished to be seen, the claims we can make about the actual historical reality are less clear. The study here aims to examine a topic that lies between the historical reality and the ways the rabbis want to be seen. It is a study of tears and weeping as a window into rabbinic masculinity, and it looks to the incidents, anecdotes, stories and other aggadah in these texts. But, for our purposes, whether the events of the texts happened is not as important as what the purported events tell us about how the rabbis construct masculinity. Thus, while we want to determine how the rabbis, historically, actually constructed their ideas of masculinity, what we are examining is construction: Our examination is intimately linked to how the rabbis actually, historically wished to be seen.

Thus, as we enter into examining the texts of our tradition that feature tears and weeping on the part of men and God, we will be more interested in the incident and meaning of the weeping itself, rather than the historicity of the events described. We will analyze how the events of these texts establish categories of weeping and how the voices within the text respond to the weeping. These responses will be a key guide for how the rabbis wished these tears "to be seen." Hence, the approach below is more interested in the texts as literature; that is, literature that offers us a glimpse into the values and conceptions of the rabbinic writers. While it may be possible to ferret out layers of

response to weeping and determine a diversity of voices and sources in response to tears, it will serve our study better to collect and assess a corpus of incidents. Indeed, we will find more commonality than difference between these incidents, suggesting less diversity with regard to weeping than one might find in examining another topic. With this corpus of texts, we will be able to hypothesize how the rabbis understood weeping in relationship to their masculinity.

Jewish Masculinity in the Rabbinic Period

One of the challenges of studying rabbinic masculinity from the perspective of a much distant culture is the temptation to ascribe our contemporary ideas of masculinity to a different context. Indeed, the very impetus to use weeping as barometer of masculinity rests on an unjustified assumption: Just because some sectors of 21st century, American culture adopt the position that "real" men do not weep, does not mean this "ideal" exists in all cultures. Does the premise of this study lead us nowhere, then, in terms of understanding rabbinic ideas of masculinity?

Due to this potential problem for our study, we will examine the texts below from a descriptive viewpoint. That is, we will not look to see if the rabbis are "manly" or not based on whether they weep. Instead, we will investigate cases of their weeping. Via examination of the tone of the text and the responses of the other figures in the text to rabbinic weeping, we will determine whether weeping fits the rabbinic norm of masculinity. Thus, rather than describing how well the rabbis fit our contemporary conceptions of masculinity, we will identify and observe how weeping fits into their own construction of masculinity. Before launching into the texts themselves, however, we will look for a moment at scholarly work that addresses some of the more general issues of rabbinic notions of masculinity.

The masculinity of the rabbis is intimately linked to their relationship with power, especially imperial power. Daniel Boyarin points out that, "[the] image of the ideal [Jewish] male as nonaggressive, not strong, not physically active is a positive product of the self-fashioning of rabbinic masculinity in a certain, very central, textual product of

the culture, the Babylonian Talmud" (Boyarin, 81). It is a *positive* product. In other words, the rabbis construct this "inverted" masculinity not as a kowtow to the dominant (male-centered) imperial power, but as a statement in response to it. Boyarin's larger discussion addresses Jewish masculinity in general. Indeed, his discussion finally connects to more contemporary images of Jewish masculinity. But, he points out, these challenges to the so-called "norms" of masculinity find their roots in the Talmud, and in the rabbis' relationship to ruling groups, such as the Roman ruling class.

Boyarin discusses the way that gender—specifically, femininity—is used to value (or devalue) human beings within the hierarchies of ancient Rome. He points out that while women in the class structure of this culture could outrank men—such as an aristocratic woman in relation to her male slave—those of lower rank were feminized (86). Boyarin asks, perceptively, whether this value structure applied to the point of view of all members of Roman society. He writes,

From whose point of view [were these men feminized]? Did those men "on the bottom" see themselves as feminized? And if and when they did, what was the value placed on feminization by those men? . . . even for those men "on the bottom," being there was indeed interpreted as feminization, but feminization itself was transvalued and received at least some positive significance" (86).

While this statement makes no specific claim about weeping or tears, it does suggest something significant about how the larger culture's ideas of masculinity interplay with that of a subculture—specifically that of the rabbis. Indeed, as we examine the rabbinic construction of masculinity, it is often tempting to view the rabbis as the bearers and definers of their culture.² However, their conception of masculinity is complicated by

² Specifically, in rabbinic texts, rabbis do define their social world, whether they held such sway in their actual communities or not. One of the influences that fosters this

the reality that it was defined and constructed in the context of a ruling, non-rabbinic, imperial culture: They were subjects. As subjects, their project of identity formation and cultural creation was colored by their need to interface with the norms and constructions of Rome (or Babylonia).

In order to illustrate how gender and power can be "transvalued," Boyarin offers a textual analysis that seems, on its surface, to have little to do with gender:

Rabbi El'azar the son of Rabbi Shim'on found a certain officer of the king who used to catch thieves. He [the rabbi] asked him [the officer], "How do you prevail over them? Aren't they compared to animals, as it is written 'at night tramp all the animals of the forest'³?" There are those who say that he said it to him from the following verse: "He will ambush from a hiding place like a lion in a thicket." Said he to him, "Perhaps you are taking the innocent and leaving the guilty." 5

The text here begins to address issues of physicality that become prominent in discussions of how two different cultures understand masculinity. First, Rabbi El'azar compares the thieves to animals, the implication being that animals are strong. Hence, the Rabbi asks the officer how he, a human⁶, can prevail over an animal. However, El'azar's final question reveals his critique of the officer and his subtle defiance of the ruling powers. If he is able to overcome them, he must not be "human." Or, if he is able

tendency on our part is the fact that the rabbis' texts are so often our sources of information about their culture.

Furthermore, when approaching these texts from a Jewish, feminist perspective, it is often easy to ascribe blame to the rabbis for the ways that their texts and positions might have ingrained our tradition with sexist or misogynistic customs and ideas. Such an analysis is understandable from a contemporary feminist perspective. However, it also ascribes a level of power to the rabbis that they may have enjoyed less than we imagine.

³ Psalms 104:20.

⁴ Psalms 10:9.

⁵ Drawn from BT Bava Metzia 83b, this text is Boyarin's rendering.

⁶ Boyarin points out here that the implication of human is "mentsch." In other words, the officer, according to this metaphor, is supposed to behave in a more virtuous and humane way than the criminal animals.

to overcome them, he must be failing at his job, overcoming the innocent, who are not animals (not being thieves), and therefore can be overcome by the human officer.

What is interesting for us, here, is the way that the "masculine" trait of physical power is reversed for the rabbis. A true *mentsch*—a real, human man—does not have the physical power to overcome an animal. Implied here also seems to be a statement about virtues such as justice and compassion: A true *mentsch*—a real, human man—does not convict the innocent.⁷

The tone of the text seems to support Rabbi El'azar's subversive condemnation of the behavior of this officer, a representative of Roman authority. The text thus supports the idea that convicting the innocent is wrong. But, the text continues, and we begin to see how even right-headed efforts to convict only the guilty is criticized as collaboration with an "enemy" force. The text continues from where we left off above:

He [the officer] said to him, "How shall I do it [find who is guilty and who is innocent and catch the correct one]?"

He [the rabbi] said to him, "Come, I will teach you how to do it. Go in the first four hours of the morning to the wine-bar. If you see someone drinking wine and falling asleep, ask of him what his profession is. If he is a rabbinical student, he has arisen early for study. If he is a day-laborer, he has arisen early to his labor. If he worked at night, [find out] perhaps it is metal smelting [a silent form of work], and if not, then he is a thief and seize him."

The rumor reached the king's house, and he [the king] said, "Let him who read the proclamation be the one to execute it." They brought Rabbi El'azar the son of Rabbi Shim'on, and he began to catch thieves. He met Rabbi Yehoshua, the Bald, who said to him, "Vinegar, son of Wine: how long will you persist in sending the people of our God to death?!"

⁷ Of course, we see this trend in Jewish masculinity reverse in the early twentieth-century with the rise of the State of Israel and the Zionists of that era. In an attempt to undo the victimization and subjugation associated with the experience of Eastern Europe, the Zionist-Nationalist movement asserted and proliferated the image of the physically strong, tough and militarily equipped Jewish male.

Although we would be hard-pressed to claim that ideal Jewish male, post-Zionist era, does not care about justice or compassion, it is certainly not the prevailing and defining feature of how contemporary Jewish culture understands being a "manly" man.

He [Rabbi El'azar] said to him, I am removing thorns from the vineyard."
He [Rabbi Yehoshua] said to him, "Let the Owner of the vineyard come and remove the thorns."

We see the text shift in the above lines. Where earlier Rabbi El'azar criticized the privileging of physical power over just judgment, we find that a more just approach on his part meets with peer censure. Boyarin helps unpack this text, explaining that what is at issue is not just how the rabbis understand the most appropriate way to approach issues of justice and law. The rabbis are also concerned with internal group loyalty. Rabbi Yehoshua takes issue not with Rabbi El'azar's method of finding (Jewish) thieves, but with his role as a collaborator with the authorities. Boyarin writes,

Although the capture and punishment of thieves would normally be accepted practice, in a colonial situation what appears as a judicial act is an act of treachery. . . . The story thematizes, therefore, communal solidarity and resistance under conditions of domination. . . . As long as the rabbi's "advice" to the Roman policeman consisted of techniques for preventing the capture of innocents, his behavior was satisfactory. But as soon as he himself began to engage in capturing thieves—even guilty ones—and turning them over to the Romans, he was condemned (89).

Rabbi El'azar, it seems, can justifiably defend the innocent. But, he is censured from actively seeking a "just" recourse for the Jewish guilty. Despite the forthright, perhaps manly, nature of punishing the guilty under the rule of Roman law, the rabbinic cultural position differs. The rabbis prioritize and centralize the value of defense and keeping quiet. From the perspective of Rome, such an approach is, perhaps less manly. For the rabbis, from a descriptive point of view, this approach is the only acceptable one.

The text we have been examining above next takes a bizarre turn and more deliberately opens our discussion to issues of gender and the imperial power. The text explains how Rabbi El'azar, overcome with the zeal of his Rome-bequeathed power, condemns to death a man who opposed him. Suddenly overcome with guilt for his

condemnation, Rabbi El'azar enacts a test to prove the righteousness of his actions. He was upset and,

... he placed his hands on his guts and said, "Be joyful, O my guts, be joyful! If it is thus when you are doubtful, when you are certain even more so. I am confident that rot and worms cannot prevail over you.

But, even so, he was not calmed. They gave him a sleeping potion and took him into a marble room and ripped open his stomach and were taking out baskets of fat and placing it in the July sun and it did not stink. . . . He applied to himself the verse, "even my flesh will remain preserved" (90).

Boyarin contextualizes this incident in the rabbinic project of understanding the phallus and the body's potential for permeability. He points out that this text highlights the impermeable body as a central feature of Roman masculinity. Yet, the tone of the text (calling El'azar "Vinegar Son of Wine") opposes the rabbi up to this point. But, as soon as El'azar begins to render his body permeable—in a bizarre enactment of a kind of birthing—the tone shifts in his favor. Boyarin calls it, "a mad caesarean section, a parodic appropriation of female fecundity. In other words, this operation is a form of critique of power through a mimesis of femaleness" (92).

⁸ Psalms 16:8-9.

⁹ David Biale discusses the rabbinic play with binary opposites in *Eros and the Jews*. In this text, he discusses the "dialectic of desire" (43) which struggles with the *yetzer ha-ra*—the inclination that causes human beings to sin, and therefore to procreate. This dialectic sets in opposition the impetus to create that arises from our evil inclination and the holiness that this *yetzer ha-ra* sets in motion. This inclination can be both creative and destructive. Similarly, the rabbis in the above text play with creativity and destruction and their own relationship to power through the dichotomy of gender: By coopting a woman's body, Rabbi El'azar plays from the other side of the fence, shifting his *yetzer ha-ra*, associating himself at once with the creativity of the woman's birthing body and the destruction that comes from the sexuality with which she (her body) is associated. But, like the balance that we find in a person with a healthy *yetzer ha-ra*, Rabbi El'azar's salvation lay in his ability to hold the masculine and feminine in balance. Indeed, he mimics a woman's body in response to the violent, "Roman" masculinity that had played a role in his persona.

Thus, this text provides us with an example of how the rabbis have used femaleness to oppose the Roman authorities. If El'azar represented unacceptable collaboration with Rome—a Rome that represented a forceful, violent, authoritative maleness—his penance or absolution (or at least the assuaging of his guilt) lay in his appropriation of the female. By feminizing his body, he distances himself from the masculine values of Rome. Thus, he critiques the imperial power and inverts the value assigned to its masculinity within his own cultural context.

We might conjecture that a similar subversion of Roman masculinity applies to tears. After all, the Roman portrait of masculinity venerates physical prowess, and as Boyarin points out, "Violence, brutality and domination were, to a great extent, the 'public' meaning of maleness" (141) in Rome. Furthermore, Galit Hasan-Rokem asserts that, "The traditional male roles, which are linked to leadership, combat, and various forms of control, including self-control, restrain the cultural license to express sensitivities and feelings with the heightened intensity of a lament" (111). While this observation does not directly paint a definitive assessment of the cultural valuation of Roman men in tears, we can extrapolate that weeping does not seem to fit this behavioral ideal. Yet, even without this extrapolation, Fonrobert notes the low status of weeping for the classical male:

The Stoics repeatedly admonish the grieving addressees of their consolation letters to preserve *aequitas* or *firmitas animi*, the qualities that are opposed to "womanly" loss of control. Seneca reports:

Our forefathers have enacted that, in the case of women, a year should be the limit of mourning, not that they need to mourn for so long, but they should mourn no

longer. In the case of men, no rules are laid down, because to mourn at all is not regarded honorable. 10

Although we will discover below that the rabbis seem to accept male weeping as normative in many cases, at least one scholar helps us to see this weeping as a potential inversion or subversion of ruling, imperial behavior or a co-opting of women's bodies or roles. However, even without Hasan-Rokem's support, if we work backwards from a descriptive assessment of rabbinic texts, we will see that in most instances, the rabbis valorize or at least accept weeping as a male norm. The normative status of male tears may suggest a self-imposed feminization, as we saw above. Or, perhaps, it arises from an opposition to or condemnation of the ruling power.

It is interesting for us to hold in our minds the possibility of an alternate voice or source of cultural pressure to which the rabbis might be responding. It is so easy for us to assume they operate in the vacuum of the rabbinic world. However, they build their constructions—including their constructions of masculinity—in the context of a surrounding culture, and in the context of that culture's ideas of masculinity.

¹⁰ "On Grief for Lost Friends," *Epistolae morales* 1 (Harvard, 1963), p. 435 (from Fonrobert's article, p. 66.

Categories of Crying: The Nature and Types of Tears According the Rabbis

One of the challenges of this study is the socially, culturally and historically distant lens with which we are forced to approach this material. In order to begin such an examination, we need to assess the variety of meanings of weeping and tears that the rabbis offer. In discussing the "Oven of Akhenai," from BT Bava Metzia 58b-59b and PT Mo'ed Katan 3:1 81c-d, Charlotte Elisheva Fonrobert points out that, "The problematic nature of the passions, specifically anger, jealousy or excessive grief, was of great concern to . . . the Talmudic framers of our story" (58). According to Fonrobert, then, some rabbis placed great weight on the emotional motifs we find in our rabbinic texts. Knowing this, we will begin to assess crying and tears as emotional expressions and their relationship to the understanding of gender in rabbinic literature.

Tears of Joy

Within the corpus of rabbinic literature, we find a variety of texts outlining types of tears in the rabbinic mind. First, in BT Hagigah 3b, we find the use of tears as an expression of joy:

Because of an incident that was mentioned in a Baraita: There was an incident in which Rav Yosi ben Durmakit went to greet Rabbi El'azar in Lod. He [R. El'azar] said to him, "What new thing was taught in the *Beit Midrash* today?" He said to him, "They [the Sages] voted and concluded that [those Jews living in] Amon and Moab [must] tithe for the poor in the seventh year." He [R. El'azar] said to him, "Yose, extend your hand, and receive your eyes." He extended his hand and received his eyes [fell from their sockets into his hand].

R. [El'azar] wept and said, "The secret of God is for those who fear him and his covenant to announce to them." He [R. El'azar] said to him [R. Yosi], "Go and tell them [in the *Beit Midrash*]: 'Don't worry about your voting.' Thus I have

¹¹ Psalms 25:14.

received from Raban Yochanan ben Zakkai, who heard it from his teacher, and his teacher from his teacher (as) a law given to Moses from Sinai: [Israelite dwellers of] Amon and Moab [must] tithe for the poor in the seventh year."

Here, Rabbi El'azar invokes a punishment of Rabbi Yosi ben Durmakis for claiming his Academy issued a ruling that originally came from an earlier source. However, when R. Yosi becomes blinded (apparently his punishment), Rabbi El'azar weeps. If Rabbi El'azar invokes this punishment, it seems odd that he then weeps for his fellow's plight. We can be assisted in our interpretation of these events by Rabbenu Hananel. In his view, Rabbi El'azar weeps with joy, because Rabbi Yosi's punishment vindicates the position of the Sages on the halachic issue. Additionally, in Hananel's version, 12 we read a baraita, which states: "Once he [Rabbi El'azar] quieted down, he sought mercy [for R. Yose], and said, 'May it be Your will that Yose's eyes be restored to their proper place,' and they were restored." Then, according to Hananel, R. El'azar sent R. Yose to the Beit Midrash with the message, "'Don't worry about your voting. Thus I have received from Raban Yochanan ben Zakkai, who heard it from his teacher, and his teacher from his teacher (as) a law given to Moses from Sinai: '[Israelite dwellers of] Amon and Moab [must] tithe for the poor in the seventh year.'" Hence, this text stands as evidence that, for the rabbis, joy is an instance that can induce weeping.

Tears That Affect God

We also read how the rabbis use tears to soften the harsh decrees of heaven. In Midrash Esther Rabbah 9:4, we read a heart-wrenching tale of imperiled youngsters who were to be subjected to the evil decree of Haman. The text reads:

¹² Printed in the margins of the Vilna edition of BT Hagigah 3b.

After Haman prepared the gallows, he came to Mordecai's house and he found him sitting in the *Beit Midrash*, and the children $(tinokot)^{13}$ were sitting before him wearing sackcloth on their loins and busying themselves with Torah study; they were yelling and weeping. So, he [Haman] counted them and found there 22,000 children (tinokot). He threw upon them iron chains and assigned guards to them. And he said, "Tomorrow I will kill these children (tinokot) first, and after this, I will hang Mordecai."

Their mothers would bring to them bread and water and said to them, "Our sons, eat and drink before you die tomorrow, and don't die of hunger." Immediately, they laid their hands on their books and swore, "By the life of Mordecai our teacher, we will not eat and we will not drink, rather, in the midst of our fasting, we will die." Every one [of them] cried out while weeping until their cry rose to heaven, and the Holy One Praised Be He heard the voice of their crying after the second hour of the night.

At that very same hour, the mercy of the Holy One Praised Be He was aroused. He stood up from the throne of justice and sat on the throne of mercy, and He said, "What is this great voice that I hear, like kids and lambs?" Moses, our teacher, stood up before the Holy One Praised Be He, and he said, "Master of the World, they are neither kids nor lambs. These are the little ones of Your people who have been immersed in fasting this day, three days and three nights, and tomorrow the enemy wants to slaughter them like kids and lambs."

At that moment, the Holy One Praised Be He took the letter that He had decreed regarding them [against them] that was sealed with a seal of pitch and tore it up. He cast panic upon Achashverosh that selfsame night. Thus, it is written, "On that night [the sleep of the king was disturbed]."

Here we read of a case in which the weeping of young children can elicit a shift in God's disposition from justice to mercy. It is not clear whether God is moved because of Moses' intercession or because of the youth of the weepers. ¹⁴ It is clear, however, that Moses is moved by the children's crying. Below, we will see that our ancestors including

While some translations, including my own, translate this word as "children", the tone of the story is powerfully affected by the use of the term *tinok*—often translated as "baby." Clearly, based on the fact that they can talk, study Torah and make decisions, these "babies" are older than toddler age, but our compassion is more deeply aroused by the suggestion that these children are so very young that one might refer to them as babies.

¹⁴ We will note in the section on women's tears below that some rabbis believed that women's tears were particularly effective in influencing the decrees of heaven.

Moses intercede on behalf of Israel, though with mixed success, in other rabbinic texts. In any case, this text demonstrates, at the least, the fact that tears can be used in the rabbinic imagination as a tool to affect God in changing the course of world events. Specifically, a God of strict justice can be urged through weeping to move to the throne of mercy.

We find another example of tears that can affect the behavior of God in a sugya from BT Ta'anit 25b:

Our rabbis taught in a Baraita: An incident involving Rabbi El'azar in which he decreed thirteen fast days on the community [because of the lack of rainfall] and rains did not fall. On the last [day of the fast], the community began to exit the synagogue. He said to them: "Have you prepared graves for yourselves?" The people all called out, weeping, and rains fell.

Here, the repentant weeping of the people elicits the desired response from God: rain.

Not only can tears affect God's choice to intercede in human events, but, for the rabbis, human weeping can, in certain circumstances, affect natural events as well.

Aging and the Diminishment of Health

Talmudic literature also reveals that the rabbis considered tears as appropriate to the loss of health and to the fears associated with aging. In BT Shabbat 151b, the rabbis discuss how weeping and tearing interact with a man's life cycle. ¹⁵ The text reads:

¹⁵ As with most rabbinic texts that seemingly address "humanity," the verb used is male. In gendered languages such as Hebrew and Aramaic, we cannot definitively make the case in all scenarios that the authors or speakers refer solely to men. However, the language and the context of the *Beit Midrash* begs the question as to whether women are envisioned along with men in the illustration of weeping during the life cycle. As the central, normative players in the rabbinic imagination, men's behaviors and gender identity are not overtly questioned. What follows is merely a description of one perspective (in a multi-vocal tradition) on the "weeping life cycle." But in trying to determine whether and how this weeping is linked to rabbinic masculinity, it will be

"Shmuel said, 'Regarding this tear: Until one is forty years old, it returns. 16 From then on, it does not return."

Categorizations of Tears

In addition to the illustrations above, the rabbis also directly define the types of tears in their discursive and social world. In BT Hagigah 5b, we read:

"I shall surely weep and tears shall fall from my eyes for God's flock is captured." Rabbi El'azar said, "Why these three tears?" One for the first Temple and one for the second Temple and one for [the people of] Israel who were exiled from their place. And there are some who say one for the cancellation [neglect] of the Torah.

Here the rabbis outline a specific set of categories for tears. While we cannot extrapolate from this text a comprehensive or definitive list for all types of crying in the "accepted" rabbinic corpus, we do find a weeping theme that carries much weight with the rabbis. When we begin our examination of the specific instances of rabbinic crying, we will see this theme repeated: the Destruction of the Temples and the pain of exile. Similarly, we also will see again this theme of the importance of Torah.

In addition to the types of tears about which we read in rabbinic literature, we also find lore and superstitions that point to other rabbinic beliefs about the nature of tears. Of note is the rabbinic claim that certain times of day are more efficacious for crying out in prayer. We read: "Another explanation for 'In the night': All who cry out in the night, the stars and the constellations weep with him. Another explanation for 'In the night':

interesting to note in our section on women's tears that women undergo non-normative description: Their tears are valorized (put on a pedestal) or discounted and denigrated. Thus, while what follows is a description of "people" crying, we would be hard pressed to assert that the rabbis had a full picture of women and men in their description.

¹⁶ I.e. tears are replenished.

¹⁷ Jeremiah 13:17.

¹⁸ From Eicha 1:2: "She weeps sore in the night."

That all who cry out in the night, anyone who listens to his voice weeps with him." ¹⁹

Tears for the rabbis have the power to be particularly efficacious or emphatic at night. At this time of day, tears are understood to yield more powerful response and identification from both human beings and the natural world. ²⁰

Concerns About Excess

The rabbis define and characterize weeping in categories of motivation, such as tears of prayer, tears of repentance and tears in connection with important events or sorrows. Certain conditions, such as time of day, have a particular effect on the efficacy or power of tears. But the rabbis further reveal some of their thinking and understanding about tears and weeping through their concerns about excess. For the rabbis, there is a danger to crying too much or at the wrong time in life.

We read in BT Moed Katan 27b that the rabbis believe there is a danger to crying too much in excess: "Rav Yehudah said in the name of Rav: All who take the death of a loved one too hard, will cry over another death." Hence, weeping over a dead loved one too much will incur the death of another. We see further evidence of the dangers of

²⁰ Interestingly, this passage does not discuss the night being a time for particularly swaying the heart of God. Just prior to the quoted passage, we read:

Thus, not only does God not join the compassion of humanity and of the natural world here, but God actually responds as an irate, impatient and potentially abusive parent. This becomes all the more curious when we note, below, that the rabbis understand women's tears to be especially efficacious in swaying heaven.

¹⁹ BT Sanhedrin 104b.

[&]quot;She weeps sore in the night." Why these two weepings? Rabbah said in the name of Rabbi Yochanan, one for the first Temple, one for the second Temple. And why "at night?" Because this was about business that occurred at night. As it is written, "All the congregation raised their voices, and the people gave their voices to crying on this night." [This is a reference to the story of the spies]. Rava said in the name of Rabbi Yochanan, "This same night was the 9th of Av, and the Holy One Praised Be He said to Israel, "You are weeping sore for no reason. I will affix for you a weeping for all time."

weeping through an aggadah in BT Shabbat 151b: "Rabbi Chanina's daughter died, but he did not cry over her. His wife said to him, 'Is it only a chicken that you have taken forth from your house?' He said to her, 'Shall I suffer twice—[through loss of] children and [through] blindness?'" This aggadah illustrated the rabbinic belief that excessive crying can lead to blindness.

While the above is by no means a comprehensive assessment of all the ways in which the rabbis understood the nature of tears, it is an instructive account. It reveals some of the suppositions and associations that the rabbis have regarding tears and the act of crying. The above examination has largely been an accounting of texts that define, relate to or categorize tears in a somewhat neutral fashion. In the sections that follow, we will use some of these definitions and categories to help us in our next aim: clarifying the gendered nature of crying and its implications for the rabbinic construction of masculinity.²¹

²¹ Ultimately, we will see that some texts suggest that the rabbis perceive a distinction between their tears and the tears of women.

'It's Not the Same Thing': Women's Tears and Weeping in the Rabbinic Mind

In order to assess any viable, gender-based understanding of the instances of rabbinic tears and weeping, for the purposes of contrast, it is essential to determine the extent to which these behaviors can be associated with women. While the rabbinic concept of women, women's femininity, and womanhood are not central to this thesis, this section will examine the extent to which the rabbis might associate women with tears and crying. We will also look at the extent to which women's crying and tears can be distinguished from those of men.

We can identify three main modes of crying in which the rabbis involve women.

I will examine them here and attempt to show how the rabbis characterize women's weeping differently than that of men.

First, as in many patriarchal contexts, women are often used as symbols to augment, define or express aspects of the male self. The situation seems to be no different for the rabbis.²² One way that this symbolization manifests for the rabbis is through a classic feminine personification. Just as one's "boat" is personified as a woman, so a city can be personified as a woman, thus helping the patriarchal narrative to express and articulate itself. Peter Schaefer points out that,

One of the predominant feminine metaphors already in the Hebrew Bible is the image of Zion – the mountain, city and Temple of God – as "daughter." Zion, as the holy city Jerusalem, is imagined as a (virgin) daughter who, for instance, despises her enemies or is threatened with destruction by the prophets because she did not obey God. [We also see] Zion [as] the personified mother of Israel, who has been exiled because of their sins, (83).

²² Daniel Boyarin writes about how the rabbis engage in "'thinking with women,' the notion that men often talk about women when referring in fact to their own sexuality"(145).

Of the texts we will examine, we read the rabbis' personification of Jerusalem most prominently in Lamentations Rabbah. This Midrashic collection—an anthology that struggles with the implications of a world without the Temple--makes use of the feminized Jerusalem motif found in Lamentations itself.²³

In Lamentations Rabbah 13 and 1:2 and in BT Sanhedrin 104b, the rabbis explore the use of a prooftext "Bitterly she weeps" (Lam 1:2. In Hebrew: bakhoh tivkeh). In Eicha Rabbah, the rabbis ask about this repeated Hebrew radical, b-k-h. While it is worth noting that the rabbis freely use this prooftext and also question its use, they never question the gendered portrayal of the city in the biblical text. She is a woman, and she weeps. Weeping is thus a fit activity for a woman, even one who is thoroughly symbolic.

²³ Here we notice a scenario of rabbinic literature that begins to widen our discussion: to what extent can a biblical reference in rabbinic literature inform our understanding of the rabbinic world? More specifically, for this study, to what extent can a biblical reference in rabbinic literature inform our understanding of rabbinic masculinity? How much weight can a proof text carry in helping us to discern the role of tears in the rabbinic world? Does the fact that a male biblical character weeps, and the rabbis' decision to explore this text imply something significant about the rabbis' own masculinity?

This issue remains a tension in this discussion. Given the limits of this study, I am not able to offer a full examination of the occurrences of weeping and tears in rabbinic biblical references. However, I have chosen some key instances that help reveal an aspect of rabbinic concepts of masculinity. It is not unimportant that the rabbis choose certain proof texts with which to struggle. An interesting line of questioning would explore the extent to which proof texts specifically point to rabbinic identification. We will see a limited number of such cases later in this paper.

We see women crying in the rabbinic world in another quasi-symbolic²⁴ way through the social institution of *mekonenot*. We see women as prominent mourners in the Midrashic collection, *Eicha Rabbah*. Galit Hasan-Rokem writes that,

Lamentations Rabbah stresses one aspect of womanhood—the mourning woman in the figures of the widow and the bereaved mother. This emphasis on the thematic level is also echoed at the level of generating the text, in referring directly to the traditional role of women as mourners. It may be assumed that the very centrality of the subject of mourning [in Lamentations Rabbah] is one of the reasons for the frequent appearance of female figures and symbols, due to the cultural and traditional link between lamentation as a genre and women as its performers (111).

In addition to a loose, cultural association between women and mourning, we read in BT Sanhedrin 47a of the more institutionalized custom of bringing *mekonenot* to lament over the dead. This custom is more fully explained in BT Moed Katan 28b where we read, "On Rosh Chodesh, on Chanukah and on Purim, [the women] may chant an elegy and clap, but on none of these times may they lament [*mekonenot*]." The expectation here is that the lamenting and other institutionalized or ritualized mourning practices are performed by women. Though descriptions of lamenting and wailing do not require usage of the verbs *bet-khaf-hey* or *dalet-mem-'ayin*, the rabbis undoubtedly envision women as weeping and wailing over the dead. When we examine the individual rabbis' responses to death, we will note the marked distinction between the personal expression of grief that they represent and the institutionalized role of the *mekonenet*.

Women who are hired to weep represent a decidedly different kind of weeping than that

While *m'konenot* are actual weepers, they serve a social role. In other words, a *m'konenah* who is fulfilling a duty is at least as much a symbol of weeping for the culture as she is an actual weeper from her own, subjective position.

of the rabbis. In any case, for now, we should note that the woman's role as a weeper here remains an unquestioned, appropriate expression in the context of rabbinic culture.

Both of the above examples—a symbolic version of a woman and women in a specified socially instituted role—do not warrant much interest of the rabbis. Indeed, they do not seem to notice these "women's" gender in their discussions at all. However, further examples of women crying reveal a more ambiguous understanding of the value, relevance and appropriateness of women's tears.

Some texts outline the importance and the power of a woman's tears. In *Bereishit* Rabbah (parashah 18), we read of the abandonment of the women of Israel by their men, during the experience of exile.

Rabbi Hagi said: "When Israel came up from exile, the faces of the women were blackened by the sun, and they [the men] put them down [i.e. left them]. They went and married Amonite women. And the Jewish women would surround the altar and weep... "You cover the altar of Adonai with tears; with weeping and lamenting." The Holy One, Blessed Be He said, "Who can take this weeping and lamenting. After you have stolen and acted violently, you have taken away the beauty [of your women, and now] you send [them] forth?!

Here, women are the justified victims. In keeping with the theme of the trials of exile, the women suffer the loss of both their beauty and their men's companionship. The men are chastised both for leaving the women in their abject state (of darkness!) and for consorting with Gentile women in their stead. The tone of the text asserts that the women's tears are an appropriate response to the withholding of their men's affections and support. Indeed, none other than God reprimands the men of the Exile for their wandering. The men's behavior is all the more unacceptable in the context of the people's tenuous survival and acute victimhood. While they are returning from exile in

²⁵ Malachi 2:13.

this text, the people are far from healed and unified at the time of Nehemiah. These are not the glorious days that predated the 586 destruction.²⁶ Such a state is not helped through outmarrying.

Here, then, we read a version of weeping women that is justified, taken seriously and has the power to elicit God's reprimand. While we cannot assert here that weeping is a women's behavior, we do see that there are situations in which women do and should cry.

The rabbis similarly regard women's tears as powerful and important in a passage from BT Bava Metzia 59a:

Rav said: a man should always be wary of wronging his wife [verbally], for since her tears come easily, [the punishment for] her wronging is nearby [comes easily].

Rabbi El'azar said: From the day that the Holy Temple was destroyed, the gates of prayer have been locked. As it is said, "When I cry and plead, He stifles²⁷ my prayer."²⁸ But even though the gates for prayer have been locked, the gates of tears have not been locked, for it is stated, "Hear my prayer, O God, and listen to my plea. To my tears, do not be deaf"²⁹

Fonrobert responds to this text by saying, "Even though prayer in general does not reach God in a world without the Temple, tears will provoke immediate reaction on high, and this is why one has to be so careful with provoking tears" (61). While the text may be teaching us about tears in general, it is significant that the tears in this context are tears of women. The text offers two ways of understanding women's tears. On the one hand, her

²⁶ This statement on my part emerges not out of an historical conception of the predestruction peoplehood, but out of the literary, mythological and even liturgical conception of the Temple as a golden heyday of Jewish life in Jerusalem. I use this conception because it is the imaginative construct at play in Lamentations Rabbah and in Eicha itself.

27 My word choice here is borrowed from Schottenstein.

²⁸ Lamentations 3:8.

²⁹ Psalms 39:13.

tears carry enough weight to open the gates of tears, even when the gates of prayer are locked. Men are warned that any pleas that are accompanied by her tears may incur the response of heaven. Implicit in this warning is the idea that men should be wary of harming women, because they will be able to wield the power of heaven against men. This interpretation supports the idea that women's tears were seen by the rabbis as important, relevant and powerful.

But, in addition to this interpretation, we can read a more negative understanding of the value of women's tears: women's tears come easily. Fonrobert clarifies:

Rav phrases his warning of provoking tears in the form of what can, . . . easily be identified as a gender cliché stereotype: Not only does a man have to be careful with provoking tears in general, but he has to be particularly careful with women, or more narrowly his wife, since with her 'tears are frequent.' In other words, women cry easily (61).

In other words, women's tears are potentially devalued because they are so easily aroused. Hence, while this text offers evidence of the value and social importance of weeping for women, it also hints at a more devalued understanding of women's tears.

We see this latter, more negative understanding through a variety of other texts. In the next three texts, we discern a trend of distinguishing women's tears from those of men. Not only do women's tears in these texts carry less weight than those of men, but they also elicit less compassion on the part of the rabbis.

BT Sanhedrin 104b tells a story of a woman who is the neighbor of Rabban Gamliel. She weeps inconsolably for her dead son—so much so, that Rabban Gamliel eventually cries for him, too. Ultimately, the text tells us, Gamliel weeps so much that he endangers his health. When his students notice the effect that the woman's crying has on their teacher, they force her to leave the neighborhood. Rabban Gamliel's second-hand

weeping warrants a more compassionate response from the students than the first-hand tears of this bereft woman. The meaning and value of the woman's tears in this aggadah not only carry less weight than the vicarious tears of a prominent rabbi, but her tears also elicit far less empathy from the students, even when her situation seems to demand more empathy. Are the rabbis telling us that women's tears do not deserve the same emotional response as those of men? Are her tears less valuable because Rabban Gamliel is such a key leader and teacher in the rabbinic world? After all, the woman is only a mere commoner or perhaps less? What is the meaning of a woman's tears if she is shown so much less empathy than Rabban Gamliel?

We continue to observe this trend away from empathy for women's tears in a story about a woman and Rav Huna. This story illustrates the rabbinic adage offered by Rav Yehudah: "Anyone who grieves over his dead more than necessary [enough], will cry over another corpse" (BT Moed Katan 27b). The Gemara goes on to elaborate with a story:

There was a woman in the neighborhood of Rav Huna; she had seven sons. One of them died. She wept upon him too much. Rav Huna sent her [a message]: "Don't do this." She did not pay attention to him. He sent her [another message]: "If you listen, good; but if not, do you want to make shrouds for another [dead son]?" He [another son] died and [then] they all died [eventually]. In the end, he said to her: "You are preparing shrouds for your self." And she died.

Rav Huna exhorts this woman to control her weeping and grieving, because it will incur further deaths, and ultimately her own. While this may have been an act of compassion, the Gemara's account illustrates the limits of Rav Huna's compassion. The rabbis are willing to acknowledge her crying and even to warn her of its potential dangers. But, Rav Huna issues his warning as a reprimand. She can cry, they can see that she responds

to grief, but their compassion ends when her weeping exceeds rabbinically defined limits of appropriateness.

The Gemara's account paints a picture of a woman whose emotions exceed the boundaries of the rabbinic world's acceptable level of emotions. Indeed, the story illustrates a teaching that includes the possibility of crying as an activity. However, this particular woman's behavior illustrates the limits of how much weeping is enough. The compassion for such excessive weeping is so circumscribed that the text seems to imply that she deserved death for her excesses. Hence, this episode further emphasizes inordinate weeping women's as inappropriate, and unworthy of full, cultural credence and compassion. In this instance, the weeper is a woman. It would be interesting to find whether the corpus of rabbinic literature includes similar accounts of men weeping in excess. For now, we can identify that such a situation is one in which the rabbis have conceptualized women.

This motif of withholding compassion from women's tears continues in the story of the death of Resh Lakish in BT Bava Metzia 84a. The tale begins much earlier than Resh Lakish's death with an encounter in the river Jordan. Rav Yochanan is swimming when Resh Lakish, a highwayman, jumps in after him. Upon seeing Resh Lakish's swimming body, R. Yochanan comments on his strength. Resh Lakish responds by noting R. Yochanan's beauty. The latter then offers his sister—whom he says is more beautiful than him--to Resh Lakish in marriage, should he agree to repent and become a Torah scholar.

Years later, Resh Lakish and Rav Yochanan argue over a point of law, and their argument devolves into an unraveling of their relationship. Rav Yochanan reminds Resh

Lakish of his origins as a thief, and Resh Lakish utters regret at leaving his high standing among the thieves.

Subsequently, Resh Lakish grows ill. Despite the emphasis thus far in the *sugya* on the relationship between the two men, suddenly Resh Lakish's wife (R. Yochanan's sister) approaches her brother, weeping, and pleads for him to pray on behalf of her husband. She begs him to "Do this for my children" (84a). In response to her tears, R. Yochanan replies: "Leave your orphans...I will keep them alive" (84a)³⁰. She urges further, "Do this for my widowhood" (84a). He responds: "Let your widows trust in me" (84a)³¹. After this exchange, the Gemara tells us that Resh Lakish died.

After indicating his death, the Gemara then describes R. Yochanan's grieving process: "Rav Yochanan grieved after him well [a lot]. The rabbis said, 'Who will bring comfort to his mind?" R. El'azar ben Pedat will go..." (84a).

Here, the rabbis rally a communal response to the grief of their fellow rabbi. In contrast, R. Yochanan is not able to provide comfort beyond quoting scripture to his sister. Indeed, in the rabbinic imagination, his prayers would not only have comforted her, but perhaps even prevented her husband's death through intercession with heaven. His ability to quote scripture plays at compassion but fails to respond to her tears as a valid, relevant expression of grief. Dr. Michael Chernick has suggested that R. Yochanan's reluctance to offer prayer and comfort here arise from the sister's status as a rival lover. The scene of the two men's meeting offers a deeply homoerotic relationship; one that suggests a level of desire that the rabbis more traditionally associated with a husband and wife. However, whatever the reason for his withholding, we see a

³⁰ Jeremiah 49:11.

³¹ Ibid.

withholding of compassion. As in the story of Rabban Gamliel and the woman in his neighborhood, the communal rabbinic response to the rabbi's weeping, tears and grief in the social world of the rabbis far exceeds the acknowledgement of the woman's tears and the compassion the rabbis can muster for her.

While a woman's tears do serve a purpose and do wield some power in the world of the rabbis, we see from the above examples that the rabbis also demonstrate many instances in which a woman's tears should not be taken as seriously as a man's. It would be difficult to deduct from the above study that weeping is a woman's behavior—one perhaps that the rabbis are co-opting. Not only do the rabbis cry and weep as well as women, but there is no indication that men are perceived as emasculated through their crying. What we can discern, though, is that tears are of a different kind when falling from the eyes of a woman. If, in fact, the rabbis are co-opting a "woman's" behavior, their discourse makes great effort to devalue this behavior on the part of women and to re-center it in the social and emotional world of men.

Rabbinic Tears and the Construction of Masculinity

This section will evaluate a variety of occurrences of tears and crying on the part of the rabbis of the Talmud and Midrash. However, while such an examination will present evidence of weeping and tears, it will only be as useful or as meaningful as the theoretical and methodological assumptions that we can justifiably defend. As I outline the issues that these texts present, I will also present a variety of problems related to their interpretation. I intend to address these problems as well as possible without being able to look into the actual minds of these rabbis or to interview them face-to-face.

It is interesting to note that, while we will examine the extent to which crying and tears can be associated with a specific rabbinic understanding of masculinity or with women and femininity, the rabbis themselves never seem to take issue with men's crying as a behavior outside the rubric of masculine behavior. Fonrobert points out that the, "...rabbis frequently cry, weep and wail. Within the rabbinic value-system, this does not prove them to be bad, weak men" (67). The rabbis' tears are taken as acceptable, viable modes of male expression, at least to the extent that the texts reveal communal reaction to crying. Interestingly, what seems important for the masculinity of the rabbis is not whether they cry, but why.

Why Does the Rabbi Cry?

While we explored some general qualities and types of tears above, we note that an examination of texts in which the rabbis themselves (or, in some cases, "men") cry, the categories break down more specifically. We find unique categories that apply to men's weeping and a unique characterization of the social and political import of their tears.

Rabbinic crying incidents seem to fall into four main categories of socially normative crying:

- 1. weeping in reaction to a death,
- Weeping as a response to the emotional power of an aspect of rabbinic moral cosmology—or how the moral world of reward and punishment work.³²
- Weeping in response to or in struggle with issues related to the boundaries of the rabbinic community,³³ and
- 4. Weeping in response to the exile or the destruction of the Temple.

Weeping in Reaction to a Death

Our first category reveals a wide array of rabbinic weeping in response to death.

As with most rabbinic weeping, the occurrence of a death is a socially normative circumstance in which a male rabbi might cry. The rabbis do not articulate the normative status of this weeping, but assert it nonetheless through the texts' unquestioned acceptance of the behavior.

The rabbis weep over the deaths of figures in a variety of relationships with them. Specifically, we see rabbis weeping over the loss of other rabbis in their *Beit Midrash* community. We see this, specifically in BT Bava Metzia 84a, which we discuss in greater length above. When learning about the death of Resh Lakish, we find that, "Rabbi Yochanan grieved for him greatly." The text continues:

The rabbis said, "Who will go and bring comfort to his mind?" "Rabbi El'azar ben Pedat should go for his learning is thorough.." He went and sat before him. Every word that Rabbi Yochanan would say, he [El'azar ben Pedat] would say: "We learned a Baraita that supports you." He [Rabbi Yochanan] said [to him],

³² See page 43 of this text for further explanation of this coined term.

³³ See page 53 of this text for further explanation of this concept.

"You are [supposed to be] like bar Lakisha [Resh Lakish]. With Bar Lakisha, when I would say a word, he would pose before me twenty-four difficulties, and I would pose before him twenty-four solutions, and as a result the decision was clear. But, you say, 'We learned a Baraita that supports you.' Don't I know that I have said well?!" He would [then] go and tear his clothes, and [he] would cry and say, "Where are you Bar Lakisha? Where are you Bar Lakisha?" And he would scream until he lost his sanity. The Rabbis prayed for mercy for him, and his soul rested [he died].

We see the weeping over a death within the community of learners. Unlike Rebbi, though, Rabbi Yochanan finds no need to specifically qualify the nature of his tears. He is inconsolable for the loss of his colleague, brother-in-law, student, friend and sometimes rival, Resh Lakish. The question we must ask for our analysis is whether this text depicts this kind of weeping as normal rabbinic behavior. Interestingly, we have two voices weighing in on this issue here. The first voice is that of Rabbi Yochanan's colleagues and students. Rather than rejecting him in his grief as a sign of their disapproval, they show compassion for his behavior. His crying falls enough within the norm of rabbinic behavior to qualify him for their concerned attention.

Interestingly, though, as we will see in our analysis of Rabbi Meir's crying in a text from Midrash Mishlei below, Rabbi Yochanan does express his effusive weeping and mourning through a motif that that rabbinic discourse finds appropriate. What we hear of his grief is not that he misses Resh Lakish, per se; not that he feels lonely; but that the quality and character of his study—the very nature of how he engages in Torah learning—is lost. Regardless of the historicity of this story, the Gemara chooses to tell this part of the story as an explanation for these rabbinic tears.

The Gemara's choice in this case brings us to the second voice in the text: that of the text itself. While the rabbinic community surrounding Rabbi Yochanan rushes to his side, in response to his weeping, the Gemara's assessment of the behavior is more

nuanced. While the text retains the account of this communal response, the figure of Rabbi Yochanan ultimately perishes as a result of a grief so great that it drives him insane. Such an account is certainly not a *carte blanche* acceptance of this behavior as an acceptable norm. More likely, it is a tale of warning, more closely linked to the texts that remind readers to be wary of mourning excessively.

We revisit Rabbi Yochanan in a (presumably) earlier aggadah in which he visits the dying Rabbi El'azar. Again, we witness the reaction to potential death within the community of colleagues. BT Berachot 5b reads:

Rabbi El'azar was ill. Rabbi Yochanan went in to him [to visit]. He saw that he was lying in a dark house. He [Rabbi Yochanan] revealed his arm, and light fell [in the house]. He saw Rabbi El'azar weeping. He [Rabbi Yochanan] said to him [Rabbi El'azar]: "Why are you crying? Is it because of all the Torah [learning] that you will not accumulate? But, we have learned—'The one who gives much and the one who gives little are equal, ³⁴ as long as each directs his heart to heaven.' And if you are crying due to your lack of food, not everyone merits two tables. And if it is because of your children [who have died], this is the bone of a tenth son [that I lost]." He [Rabbi El'azar] said to him [Rabbi Yochanan], "It is on account of this beauty³⁵ that will rot as dust in the earth that I cry." He [Rabbi Yochanan] said to him, "For this you should cry." And the two of them cried. In the meantime, he [Rabbi Yochanan] said to him, "Are your sufferings dear to you?" He [Rabbi El'azar] said to him, "Neither them nor their reward!" He [Rabbi Yochanan] said to him, "Give me your hand." He gave him his hand, and he [Rabbi Yochanan] revived him. ³⁶

This refers to a Mishnah (*Menachot* 110a) that asserts that both one who offers much in the way of sacrifices and one who offers little will be accepted by God.
 The beauty of Rabbi Yochanan.

³⁶ I would be remiss if I did not mention, at least parenthetically, that this text heavily suggests a sexual relationship between the two men. It is outside the purview of this study to examine whether hand is a phallic signifier and whether revivification is a sexual metaphor. While I am most interested in the rabbis as weepers, it is not unimportant to notice suggestions about sexuality that might have influenced the rabbis' ideas and norms about gendered behavior.

I do not claim here that sexuality and gender are necessarily the same issue. However, as readers we wonder to what extent the two issues may have been for the rabbis.

Rabbi Yochanan articulates a variety of reasons that he imagines his colleague might be weeping. His word choice seems to indicate that death is imminent, prompting regrets of all that Rabbi El'azar will not be able to accomplish, now that his life is almost spent. He suggests sadness for the loss of Torah learning, over financial difficulties, or for the loss of progeny. But, El'azar corrects his assumptions, claiming that he weeps for the loss of Yochanan's beauty. We read here further evidence of the sexual and even romantic nature of the men's love—a situation set up for us earlier in the *sugya* when the two men meet. Here, rather than weeping at the fear of impending death or the loss of his daily concerns and values, he touches on an issue at once more earthly and more spiritual. He reveals his sorrow at the loss of an earthly, beloved friend and the human plight of mortality itself.

We read another example of loss within this community in BT Ketubot 103b. In the midst of a discussion about who Rebbi appointed to head the Academy, the text points out that:

There was Rabbi Chiya [i.e. why did Rebbi not appoint him to head the Academy, as opposed to Rabbi Chanina? The Gemara responds: Rabbi Chiya] had died [by the time of the appointment]. But Rabbi Chiya [once] said: I saw the grave of Rebbi, and I dropped tears upon it. [The Gemara responds to this seeming contradiction by saying that the names in this anecdote should be] reverse[d].

And Rabbi Chiya [once] said: On the same day that Rebbi died, holiness was cancelled [or eliminated in the world. The Gemara responds to this quote, as well, by indicating that the names should again be] reverse[d so that it is Rebbi who says this about Rabbi Chiya].

And it was taught in a Baraita: When Rebbi became ill, Rabbi Chiya came to him and found that he was crying. He [Rabbi Chiya] said to Rebbi, "Why are you crying? For it is taught in a Baraita: 'To die in the midst of laughing is a good sign for him; and in the midst of crying is a bad sign for him; with one's face raised is a good sign for him and; and with one's face lowered is a bad sign for him; with one's face toward the public is a good sign for him; with one's face toward the wall is a bad sign for him; with one's face in a green hue, it is a bad

sign for him; with one's face in a yellow or a red hue, it is a good sign for him; to die on *Erev Shabbat* it is a good sign for him; [but] on *motza'ei Shabbat* it is a bad sign for him; to die on *erev Yom Kippur* it is a bad sign for him; [but] on *motza'ei Yom Kippur* it is a good sign for him; to die of a stomach sickness, it is a good sign for him, for the majority of the righteous ones died of stomach sicknesses."

[Addressing now the question: "Why do you weep?"]:

He said to him [Rebbi to Rav Chiya in response to Rabbi Chiya's question—why do you weep?—that he had posed to the dying Rebbi]: "Because of all of the Torah and Mitzvot—these are why I weep."

Here within the community of learners, we witness a weeping over the death of a colleague. We also see weeping over a rabbi's own death and an assessment of the validity of weeping on the part of the rabbis. First, the rabbis argue whether Rabbi Chiya wept over the deathbed of Rebbi or whether Rebbi wept over Rabbi Chiya. Seemingly, the issue arises out of a need to establish a timeline of the rabbis' lives and determine who was the recipient of leadership in the Academy.³⁷ However, despite the seeming interest in the transfer of leadership, the text digresses into a discussion of the merit of weeping over one's own death. Rabbi Chiya asks Rebbi, who is weeping in his last moments, why he weeps. As part of a listing of adages or folk beliefs about good and bad ways to die, the text indicates that to die while weeping is not a good omen or sign. The text leaves this list to stand on its own as an explanation of the reason for Rabbi Chiya's question. Returning to the conversation between the two rabbis, we learn that Rebbi cries not for his own death, but for the loss of Torah and Mitzvot that his death will cause, that is, presumably, the Torah he will not be able to study, and the Mitzvot he will not be able to perform once he has died.

³⁷ Often, in weeping episodes, the rabbis seem to be concerned with the issues of leadership and power within the world of the *Beit Midrash*. We will see this phenomenon again in this paper as a sub-theme—one that holds so much emotional weight with the rabbis that such scenes are often associated with weeping.

This is a particularly interesting text for our analysis. The rabbis have quite a few occurrences of crying upon someone's death. Indeed, on the surface, it seems as if weeping at the instance of a death falls within the cultural norm for masculine rabbinic behavior. However, here we read of a caveat. First, we learn that crying upon one's death is ill-advised. Interestingly, the reason given for this is simply that it is a "bad sign for him." Like many cultural norms and prejudices, this dictum arises not from an elaborate series of moral and philosophical proofs, but out of expectations and assumptions that seemingly arise from within the culture, fully-formed and self-evident. After learning about this caveat, we find that Rebbi (at least according to the textual account) actually accepts this cultural assumption, even though he is not complying with it. In other words, though he finds himself crying, thereby breaking a rabbinic norm, he qualifies his crying: His tears do not respond to death itself but to the loss of values or activities central to the rabbinic enterprise —Torah and Mitzvot.

Crying Over Death When it Relates to Children

We read about a trend against crying in the world of the *Beit Midrash* in the section on women's tears. In BT Moed Katan 27b, we read of a woman whom Rav Huna exhorted not to cry too much over her dead. In the same *sugya*, we also read how the Gemara midrashically interprets a related verse from Jeremiah: "Do not cry for the dead and do not shake your head for him; cry much for him who goes, for he will not return again and see the land of his birth." In a midrash of the latter part of this verse, the Gemara states:

"Cry much for him who goes." Rav Yehudah said [clarified]: "One who goes without sons."

Rav Yehoshua ben Levi would not come to a house of mourning, except for one who had left [that is, died] without sons, as it is written, "Do not cry for the dead and do not shake your head for him; cry much for him who goes, for he will not return again and see the land of his birth."

This text no longer emphasizes that one may cry for the loss of Torah learning or other *Beit Midrash* activities, but that some rabbis find a value in weeping for a colleague's lack of progeny. Here we witness a value placed on the continuity of the male line. While it is perhaps, according to some texts, unmanly for the Rabbis to weep too much for a death itself, tears may flow more profusely for the implications that death presents to what the rabbis value; namely, continuation of their lines.

Despite the cultural "norm" of theoretical distance, rabbinic literature also offers examples of more overt weeping on the part of the rabbis, as we also saw with the story of Rabbi Yochanan and Resh Lakish. These examples further challenge and broaden our understanding of masculinity and weeping. *Midrash Mishlei* (31) offers a poignant aggadah which contrasts a woman's stoic fortitude against her husband's tearful sorrow:

They said, a story about Rabbi Meir when he was in the Beit Midrash on Shabbat at the time of Minchah and expounded a text. His two sons died. What did his wife do with them? She laid the two of them out on the bed and spread a sheet upon them. As Shabbat was ending, Rabbi Meir came from the Beit Midrash. He said to her, "Where are my two sons?" She said to him, "They went to the Beit Midrash." He said to her, "I looked in the Beit Midrash and I did not see them." She gave him the cup for Havdalah. Again he said, "Where are my two sons?" She said to him, "Their footsteps went to so-and-so's and presently they will come [back]." She brought close to him something to eat. After he blessed, she said to him, "My teacher, I have one question to ask." He said to her, "Speak." She said to him, "Before today, a man came and gave me an item in trust for him. Must we return it or not?" He said to her, "My daughter, whoever has an item in trust in his possession, is he not obligated to return [the item] to its master?!" She said to him, "Except for your knowledge, I would not have given it to him." What did she do? She seized him by the hand and took him up to the room and brought him close to the bed and pulled back the sheet from them [the boys], and he saw the two of them dead, resting on the bed. He began to weep and said, "My sons, my sons, my teacher[s], my teacher[s]. My sons, according to the custom of the community. And my teacher[s] in that they enlightened my face with their

Torah." In that same moment, she said to him, "Rabbi Meir, my teacher, did you not tell me thus that we must return the item in trust to its master? As it is written, 'The Lord gives and the Lord takes. [Blessed is the name of the Lord].'38"

Unlike the rabbis in the examples immediately above, Rabbi Meir, in this passage, weeps openly and without qualification; he weeps for the deaths of his children. He does not weep for the "implications" of their deaths but for the raw, palpable loss of them. However, Rabbi Meir, unsurprisingly, situates his open weeping within the discourse of rabbinic expressions of sorrow. While this text does not intimate that Rabbi Meir mourns merely the loss of Torah or Mitzvot implied by his sons' deaths, his language leans toward how more distant experiences of weeping over death are expressed. In other words, while we may get a clear sense that Rabbi Meir is grieving directly over the ineffable and overwhelming sorrow at the loss of his beloved sons, we hear this sorrow in a specific way. His weeping seems more authentically in touch with death and loss of life, perhaps, than that of Rebbi, who claims he mourns the loss of Torah and Mitzvot. But, in his grief, he tells us that it is the Torah that his children represent and illuminate that best describes how he experiences their loss. Hence, Rabbi Meir's weeping seems to shift our image of the limits of rabbinic crying over a death to a more palpable and direct experience of sorrow. Yet he remains within the communal norms by using motifs (Torah) from within the rabbinic discourse as the rationale for his mourning.

We would be remiss in our examination of this particular aggadah if we did not address the particularly interesting gender dynamics at play. Charlotte Fonrobert discusses the implications of this text at length in her essay, "When the Rabbi Weeps: On Reading Gender in Talmudic Aggadah." She writes, "[In this sugya, T]he mother acts

³⁸ Job 1:21

selflessly, carefully preparing her husband for the shock, meanwhile allowing him to fulfill his ritual obligations" (66). Fonrobert uses this text as part of a larger discussion contrasting rabbinic behavior to that of their Gentile counterparts. As we saw in Boyarin's discussion of the "feminization" of the dominated male, Fonrobert points out the contrasting gender values of the imperial ruling group. In line with Boyarin's assessment of rabbinic male behavior, we see that cultures surrounding the Rabbis stand in contrast to rabbinic norms of male behavior. Fonrobert demonstrates this trend in the case of weeping. Where the Stoics³⁹ claim that women should cry (mourn) to a certain extent, men should never do so. It is not surprising that the rabbis, in owning an inverted version of the gendered ruling culture, provide a text that reverses the roles of Stoic men and women; one in which the man cries and the woman does not.

However, it is significant for us to examine Fonrobert's point that the wife's behavior is in diametric opposition to that of Rabbi Meir. Where he weeps openly, she is careful to break the news to her husband in a measured, thoughtful way. Our discussion above, about women, highlights the possibility that women's weeping is of a different nature or of a different value than that of men. Here, we see that a woman, ideally, will not weep at all, even in the case in which a man does. Indeed, this aggadah is an illustration of how we should understand an eshet chayil—an ideal woman of valor. She is a paragon of normative women's behavior. This contrast further demonstrates that tears

Our forefathers have enacted that, in the case of women, a year should be the limit of mourning, not that they need to mourn for so long, but they should mourn no longer. In the case of men, no rules are laid down, because to mourn at all is not regarded honorable.

³⁹ This text from Seneca is cited above:

for the rabbis were, in some cases at least, not only not seen as women's behavior, but seen as the appropriate response of men alone.

It is not surprising that the rabbis revisit the issue of the death of a child in their narratives. Surely, if there is a tension within rabbinic literature over when and how tears might be appropriate, any limits on weeping will meet their greatest cultural challenge upon the death of a child. We read this tension again in BT Shabbat 151b. The text reads: "The daughter of Rabbi Chanina was laid to rest. He did not cry over her. His wife said to him. Is this [merely] a chicken that you have taken from your house [to bury]? He said to her: "Should I have two [misfortunes]—childlessness and blindness?" Rabbi Chanina's wife expresses her belief that it is appropriate, in this situation, for a man to cry, thus further emphasizing the possibility that men weeping at the death of a child is a social norm. Rabbi Chanina, however, offers a consideration that we saw hinted at by Rabbi Yochanan in the story of Rebbi's death: the possibility of a countervailing health consideration. For the rabbis, it seems, that while weeping can be acceptable in certain circumstances, there are conditions under which it is, perhaps, ill-advised—even when it involves the death of a child.

We see the theme of crying for children again in BT Shabbat 105b:

If a man was a fitting person, one is obligated [to rend his garments upon his death], for it was taught in a Baraita, "For what [reason] do a man's sons and daughters die when they are small [i.e. minors]? In order that he will [have the opportunity to] weep and mourn for a fitting person.

[The Gemara explains]:

Rather, because he did not weep and mourn for a fitting person.

⁴⁰ Here, Rabbi Chanina refers the Rabbinic belief, expressed in other sections of this sugya, that crying from sorrow leads to blindness.

[The Baraita continues]:

All who weep for an upright person, they forgive him for all of his sins, because of the honor that he did [toward the dead person].

According to this text, weeping is not only acceptable male behavior upon the death of a child, it is expected. Indeed, the Baraita recommends doing so, in order to merit the reward of mourning for an innocent. Here we notice a trend we will explore later in this chapter—that of the rabbinic moral cosmology, or how the rabbis see the moral world working. This is one example of how weeping works in conjunction with a variety of rabbinic cultural assumptions about merit, virtue, behavior, and reward. However, unlike the open weeping we find in Rabbi Meir's response to his children's death, the weeping in this *sugya* is offered as a prescription for acquiring merit and forgiveness.

Response to rabbinic "Moral Cosmology"

It is odd to think of the rabbis as moviegoers, but if they were, they would, perhaps have their own genre of tearjerkers. In their context, the wellsprings of the eyes would perhaps not flow for lost love or other themes of contemporary tearjerkers. In addition to the categories of death discussed above, for the rabbis, the lump in the throat would arise in response to reflection upon or evidence of their subculture's moral cosmology. This term is one that I have coined to refer to how one's behaviors and moral merits interact with heavenly and earthly reward. Many rabbis are overcome with emotion when faced with a moment of insight about the World-to-Come, the meaning of righteousness and the ways of God. These issues, for the rabbis, are central to how they understand their actions in the world. The projects of Torah study and observance of

Mitzvot center around aiming for these deeply yearned-for goals. In other words, study and observance are important to the rabbis, because they lead to the World-to-Come and other opportunities to get close to God. Within the framework of male, rabbinic norms, weeping in response to such insight goes uncriticized. From their silence, we can glean that the rabbis do, in fact, understand such weeping as normative behavior.

Sacred Text

One of the main ways that rabbis encounter the ideas and meanings within their moral cosmos is through sacred text. In such a situation, it is common for a rabbi to weep, overcome with emotion at the import of a given text. We read one example of this in BT Hagigah 4b:

Whenever Rav Huna read the verse that says, "he shall see," [and is read] "he shall be seen," he wept. He said, [in the situation where] a servant [is so beloved of his master] that his master looks forward to seeing him, [how could it be that the master then] distances himself from him?" For it is written, "When you come to appear before me, who sought this from your hand, to trample My courtyards."⁴¹

We see a similar instance of Rav Huna's emotional response to a text in the Gemara's continuation of this sugya:

Whenever Rav Huna read this verse, he wept: "You shall offer shelamim offerings and eat there." [Rav Huna said]: "[in the situation where] a servant [is so beloved of his master] that his master looks forward to eating at his table, [how could it be that the master then] distances himself from him?" For it is written, "'Why do I need your many offerings?' Says Adonai."

The Gemara points out that Rav Huna was not the only one of the rabbis who showed his deep level of emotion through weeping in response to an aspect of rabbinic cosmology:

⁴¹ Isaiah 1:12.

⁴² Deuteronomy 27:7.

Whenever Rav Huna read this verse, he wept: "His brothers could not answer him, because they were in shock before him." [If] the rebuke of flesh and blood is such, how much the more so is the rebuke of the Holy One, Blessed Be He.

Whenever Rav Elazar read this verse, he wept: "And Samuel said to Saul, 'why did you disturb me to raise me up?" If Samuel the righteous was fearful of judgment, how much the more so should we be."...

... Whenever Rabbi Ami read this verse, he wept: "He will give his mouth to the dust; perhaps there is hope." He [R. Ami] would say, "All this [suffering] and [it says only] 'maybe?!"

Whenever Rabbi Ami read this verse, he wept: "Seek righteousness, seek humility and maybe you will be concealed on the day of God's anger." He [R. Ami] would say, "All this and [it says only] 'maybe?!"

Whenever Rav Asi read this verse, he wept: "Hate evil and love good. Establish justice at the gate. Maybe Adonai, the God of Hosts, will show grace . . . "48 [R. Asi would say], "All this and [it says only] 'maybe?!"

Whenever Rav Yosef read this verse, he wept: "there is one who is destroyed without justification." He [Rav Yosef] would say, "Is there [any]one who leaves [the world] not at his time? Yes! This is like [the situation of] Rav Bibi bar Abaye whom The Angel of Death visited frequently."

Each of these rabbis reads a verse and feels emotionally overcome. Whether he confronts mortality, questions the fairness of the system of reward and punishment, or feels sorrow about the distance of God, each rabbi weeps upon reading a text. Since the text is the source of rabbinic meaning, it should not surprise us that it that is has the power to engender rabbinic weeping.

⁴³ Genesis 45:3.

⁴⁴ 1 Samuel 28:15.

⁴⁵ Lamentations 3:29.

⁴⁶ While I agree with the interpretation that "this" refers to suffering, I should note that I borrow it from Schottenstein.

⁴⁷ Zephaniah 2:3.

⁴⁸ Amos 5:15. The ending of the verse reads: "...to the remnant of Joseph"

⁴⁹ Proverbs 13:23.

We see this tendency in rabbinic literature again in BT Bava Kama 60a, when Rav Yosef ponders the fate and worth of the righteous:

Rav Yosef taught in a Baraita: "What is the meaning of that which is written [about the night the first born of all the Egyptians were struck dead:] 'Not a man of you shall exit the entrance of his house until morning." Because once permission was given to the destroyer [to destroy], it does not distinguish between the righteous and the wicked. And not only this, but [it] will begin with the righteous first, as it is written, "I will cut off from you the righteous and the wicked." [In response to this text] Rav Yosef wept, "Are all of them [the righteous] like nothingness [that they should be first in line for punishment]?" Abaye said to him, "It is a good thing for them, as it is written, 'It is because of the evil that the righteous was gathered in."

Upon reflecting upon the seemingly inappropriate fate assigned to the chosen, righteous few, Rav Yosef weeps. Significantly for our study, this weeping is left to speak for itself as a just, normative response to moral challenges of the text.

We read a similar instance of a rabbi struggling to understand how merit interplays with reward and punishment. In BT Hagigah 15b, Rebbi, critical of the life of Aher, questions the outcast's orphaned daughter. A heavenly response reminds him that God's ways and the ways of justice are mysterious:

The daughter of Aher came before Rebbi. She said to him, "Rabbi, support me [financially]." He said to her, "Whose daughter are you?" She said to him, "I am the daughter of Aher." He said to her, "Are there still those of his seed left in the world? Is it not written, '[He will never have] either grandchild or child among his people and no remainder among his habitations'?" She said to him, "Remember his Torah and do not remember his deeds." Immediately, a fire came down and singed his bench [i.e., the bench where Rebbi was sitting]. Rebbi wept and said, "If those who find themselves disgraced by the Torah are dealt with thus, those who are honored by the Torah, how much more so [are they remembered and protected].

⁵⁰ Exodus 12:22. The implied question here is: why were the Jews not permitted to leave that night?

⁵¹ Ezekiel 21:8. This prooftext works by pointing out that the righteous are listed first.
⁵² Isaiah 57:1. This text implies that the righteous will not have to see the evil that befalls their generation.

⁵³ Job 18:5, 17, 19.

Rebbi sees that his expectations about who should be rewarded and who punished are far from God's intent. He weeps with the power of this realization. In this moment, he also realizes that the merit of the "righteous" must be even greater; even closer to God. The power and glory of this overwhelms him, and he weeps. This apparently is a fitting and "manly" response for a rabbi in the face of such a realization.

The World-to-Come

We read further texts in the Gemara that corroborate the appropriateness of male rabbinic tears in response to moral revelations in traditional texts. Like the Hagigah text above, BT Avodah Zarah 18a demonstrates that rabbis cry, not just in response to any text, but specifically in response to texts relating to achieving a place in the World-to-Come. This theme of reward—and specifically the reward of life in the World-to-Come—is an important and emotional theme for the rabbis. When encountering texts that provide some clue about how to achieve a place in the World-to-Come or about what kind of person reaps this reward, the rabbis weep without apology. The World-to-Come is one of the supreme value concepts for one who lives in the *Beit Midrash's* world of Torah study and observance of Mitzvot; it is the apex of a life's achievement. And the rabbis are understandably emotional when coming close to knowledge of it.

We see this type of weeping in a text from Exodus Rabbah (parashah 7: siman 4):

Just as the praise of the Holy One, Praised Be He ascends to Him from the Garden of Eden from the mouths of the righteous, so does it ascend from *Gehinnom* from the mouths of the wicked, as it is written, "Passing through the Valley of Weeping, they make it a place of fountains" What does this mean, "they make

⁵⁴ Psalm 84:7. The meaning of this verse is uncertain. The latter part of its translation above comes from Bialik and Ravnitzsky's *Legends of the Jews*, p. 574. Another version, the JPS, translates this verse as: "They pass through the Valley of Baca, regarding it as a place of springs."

it a place of fountains?"—that they cause their tears to flow like springs, until they cool off *Gehinnom* with their tears, and from there, praise ascends, as it is written, "Also, blessings clothe the teacher."⁵⁵

Here, the rabbis express one way that tears have the possibility of reaching heaven. For a member of the rabbinic community, experiencing anxiety about his ability to reach the Garden of Eden through his study or his deeds, this text is, indeed, a comfort. Not only is it possible to reach God from *Gehinnom*, but it is also possible to cool *Gehinnom*, bringing its residents closer to Eden. Here, a rabbi can interpret that his tears would be useful in moving from a spiritually negative place. While many of the examples we will read in this section emerge from a rabbi thinking or encountering ideas about the rabbinic moral cosmology, here we see something different: the rabbis write about how tears can be used in the process of encountering this moral cosmology itself. Clearly, since such tears help a person get closer to Eden, to God or to the World-to-Come, they fall within the rabbis' norms of male behavior.

We read in BT Avodah Zarah 18a, the story of Rabbi Chanina ben Teradyon's death. Despite Roman edicts to the contrary, Rabbi Chanina ben Teradyon convened gatherings and taught Torah. When Roman officials encountered him defying their ruling, they wrapped him in a Torah scroll and in vine shoots and set him on fire. In addition, they brought tufts of water-soaked wool and wrapped him in them, so that he would not die quickly. Rabbi Chanina ben Teradyon's daughter tells him what a horrible thing it is to see him in such a state. He tells her that God will seek retribution for the

55 Also can be translated as, "Also praises clothe [or cover] the first rains."

⁵⁶ The issue of *using* tears to navigate the moral cosmos is perhaps a feature of this text as a Midrash. The bulk of the texts in this section describe tears in the context of *reflecting* upon the rabbinic moral cosmology, and are from talmudic sources. It would be interesting to explore whether this is a stylistic difference between the two genres.

insult being done to God's Torah, and that retribution will therefore also be made on his behalf. After explaining to his students that he can see the letters of the Torah taking flight, they urge him to open his mouth to let in the fire and thus speed the process of his dying. Chanina ben Teradyon asserts that it is better for God to take his soul, since God is the one who gave it. The Roman executioner then makes an offer to the rabbi. He will increase the flame and remove the wool if Chanina agrees to take him to the World-to-Come. Chanina ben Teradyon agrees. When the rabbi's soul leaves, the executioner jumps into the fire, and a heavenly voice asserts that both of them have been received into the World-to-Come. We then read in the Gemara text of Rebbi's reaction to the story: "Rebbi wept and said, 'There is one who acquires [a place in] the World-to-Come in one moment [the executioner] and there is one who acquires the World-to-Come through many years [of devotion and spiritual striving]." Just as he did upon learning of the honor and defense accorded Aher, Rebbi weeps upon learning and facing the reality of how heavenly justice is meted out. Again, the text offers Rebbi's tears as a description without caveat. This is simply the behavior of a normal rabbi, coming face-to-face with a deep and emotional cosmological knowledge.

Rebbi weeps again upon realizing the workings of the system of heavenly reward.

We read in BT Hullin 7b of a series of exchanges between Rebbi and Rabbi Pinchas ben

Yair, a figure who, presumably, does not like to accept invitations:

Rebbi heard [that Rabbi Pinchas ben Yair would be passing through the area].⁵⁷ He went out towards him and said to him, "Would you be willing to feast with me?" [Rabbi Pinchas ben Yair] said to him, "Yes." Rebbi's face lit up. [Rabbi Pinchas ben Yair] said to him, "Does it seem to you that I have vowed a prohibition from [benefiting] from Jews? [No! To the contrary! The people of] Israel are indeed holy. [But] there is one who wants [to offer hospitality] but

⁵⁷ I borrow this bracketed contextualization from Schottenstein.

doesn't have [the means]. And there are those who have [the means] but do not [truly] want [to offer hospitality or to share]. And it is written, 'Don't eat the bread of one who is bad to the poor and don't desire his delicacies, for his soul is like that of one keeping accounts, thus he says to you, 'Eat and drink,' but his heart is not with you.' But you [Rebbi] want [to offer hospitality] and you have [the means, so I will accept.] However, since now I am hastening to toil in the matter of a Mitzvah; I will return to you."

When [Rabbi Pinchas ben Yair] came back, it occurred that he entered through the entrance [of Rebbi's house] in which stood white mules [that Rebbi owned], he said "The Angel of Death is in this house, and will I dine with him?!" [Rabbi Pinchas ben Yair left]. Rebbi heard and went out towards him. He said to [Rabbi Pinchas ben Yair], "I will sell them [the mules]." [Rabbi Pinchas ben Yair] replied: "Do not place a stumbling block before a blind person." [Rebbi replied], "I will untie them [set them free]." [Rabbi Pinchas ben Yair replied], "You will increase the obligation [that is, they will cause more harm for which you will be responsible once you set them loose]." [Rebbi replied], "I will mutilate them [to prevent them harming anyone]." [Rabbi Pinchas ben Yair replied], "There is the suffering of living creatures." [Rebbi replied], "I will kill them." [Rabbi Pinchas ben Yair replied], "There is [the command to] not destroy in a wasteful manner." As Rebbi pleaded with him greatly [to accept], a mountain arose between them. Rebbi wept and said, "If it is thusly in their lives [that is, in the lives of the righteous], in their deaths, how much the more so!

Rebbi weeps here upon "seeing" the power of the merit of a righteous man and his earthly and heavenly rewards. His interchange with Rabbi Pinchas ben Yair stands as evidence of the great honor and attention paid to the desires of the righteous, even in life. When Rebbi thinks about the reward given to the righteous in the World-to-Come, he is overcome by the idea of such reward. If it is even greater than the power that leads to fulfilling their desires on earth, the heavenly reward must be great indeed!

Rebbi is similarly moved by another account related to achieving the reward of the World-to-Come. The Gemara relates a tale of Ketiah bar Shallum, a Roman minister, who argued before Caesar for the preservation of the Jews. For his opposition against the

⁵⁹ It was believed that the bite of a white mule was deadly.

⁵⁸ Proverbs 23:6-7.

⁶⁰ Leviticus 19:14. This prooftext implies that the sale of dangerous creatures to another Jew would similarly imperil the buyer.

Caesar's desire to kill off the Jews, Ketiah bar Shallum is sentenced to be buried alive.

Circumcising himself at the last moment before being thrown into his "tomb," Ketiah bar Shallum secures for himself a place in the World-to-Come:

A heavenly voice came out and said, "Ketiah bar Shallum has been received into the life of the World-to-Come." Rebbi wept and said, "There is one who acquires his [place in] the World-to-Come in a moment, and there is one who acquires his [place in] the World-to-Come after many years [of spiritual striving]. (BT Avodah Zarah 10b).

Again, Rebbi is overcome by the mystery and power of how merit and reward function in the emotionally charged world of the rabbis and weeps.

In a passage from BT Avodah Zarah 16b-17a, we read of two rabbis who weep.

One, Rabbi Elazar ben Durdia, weeps perhaps both as a mechanism for navigating the rabbinic moral cosmos and as a response to it:

It was taught in a Baraita, they said about Elazar ben Durdia that he did not leave aside⁶¹ one prostitute in the world to whom he did not come.⁶² One time, he heard that there was a prostitute in an overseas city who would take a purse of dinars as her fee. He took a purse of dinars and went and crossed seven rivers for her. At the moment of the beginning of the thing [sex], she blew [i.e.: with her mouth] and said, "Just as that which is blown [the air] will not return to its place, thus they will not receive Elazar ben Durdia in repentance." He went and sat between two mountains and foothills. He said [to the mountains and foothills], "Mountains and foothills, ask mercy for me." They said to him, "Before we beseech on your behalf, we will beseech it for ourselves, as it is written, 'For the heavens like smoke will vanish and the earth will wear out like a garment." He [Elazar] said, "Sun and moon, beseech mercy for me." They said to him, "Before we beseech on your behalf, we will beseech it for ourselves, as it is written, 'The moon is disappointed⁶⁴ and the sun put to shame." He said, "Stars and constellations, beseech mercy for me." They said to him, "Before we beseech

⁶¹ "Leave aside" is taken from the Schottenstein translation. Other usages of *l'haniach*, such as lay, rest, put, deposit and ease do not work in the context of the translation.

⁶² The intent here is that there was no prostitute who did not receive his custom.

⁶³ Isaiah 54:10.

⁶⁴ Another translation could be "confounded." The best term, though, would also be "put to shame," just as in the b part of the verse. However, in order to preserve the parallel structure's use of different, synonymous words, I have chosen another term to indicate the verse's meaning—"disappointed."

mercy for you, we must do so on our own behalf. As it is written, 'And all the armies of heaven will decay.'" He [Rabbi Elazar ben Durdia] said, "This matter depends on no one but me!" He laid his head between his knees and wailed, weeping until his soul departed. A voice from heaven came forth and said, "Rabbi Elazar ben Durdia is [now] ready for the life of the World-to-Come." This here is [Rabbi Elazar] [repenting for] a transgression and [then] dying?...

Rabbi Elazar ben Durdia puts his head between his knees and weeps. He weeps, perhaps, because he is overcome by his realization that he has sinned too greatly to allow for repentance or even effective advocacy (from the hills, the sun, etc). But, like those weeping in *Gehinnom*, his weeping also serves a purpose: these tears create effective repentance. Because of these tears, he is able to enter the World-to-Come. Again, we see that such "useful" weeping is understood by the rabbis as normal, male behavior.

The *sugya* continues with Rebbi's response to this story, and the weeping it induces.

...[In response to this story] Rebbi wept and said, "There is one who acquires his [place in] the World-to-Come [through] many years and there is one who acquires his [place] in the World-to-Come in a single moment."

Here, Rebbi weeps in response to encountering an incident related to the rabbinic moral cosmos. Like a rabbi at a tearjerker, he is overcome by the power inherent in the idea that the World-to-Come can be reached in such a way. The Gemara does not criticize or warn against this weeping, thus hinting to us that such emotional outpouring, in such a situation, is well within the norms of rabbinic culture.

While we can observe rabbinic behavior in response to "World-to-Come" texts, tales and experiences, we should note something perhaps deeper at play: fear of death. What is the World-to-Come, psychologically, but a way to understand, accept and overcome death? It is the promise that there is something after this short and confusing time on earth. It is interesting for our study to note that the rabbis weep in many

instances of encountering death, and when they encounter suggestions about the World-to-Come. This paper bifurcates the experiences into the categories of "death" and "rabbinic moral cosmology." But, in a certain sense, both are aspects of the same fear and sorrow. It should not surprise us, then, that both incur normative weeping episodes. However, each situation, while unified by responding to the same fears, does accrue its own, unique character: weeping over death responds to the loss of the pleasures of *olam ha-zeh*, while recognizing the conciliatory reward that lies in store for the righteous dead could be characterized as tears of joy.

Weeping and Boundaries to the Rabbinic Community

Another category of situation that seems to provoke rabbinic tears relates to boundaries on the rabbinic community itself. In reading their texts, all these centuries later, the rabbis appear at the pinnacle of Jewish social and cultural life of their time. However, more accurately, the rabbis, built an intellectual and social edifice around which they structured their subcultural values. Fonrobert points out that the rabbis write stories that, "[center] around the utopian *beit midrash*" (58). By situating their subculture within the larger culture of Jews, the rabbis were able to establish hierarchies, value-laden ideas, and judgments.

Creating such a structure required the rabbis to establish boundaries, delineating who was in their group and central to it, and who was outside of it. The rabbis, according to Fonrobert, were involved in the process of trying to, "illustrate or encode legitimate and illegitimate ways of negotiating disagreement within the rabbinic movement and

proper and improper ways of dealing with dissent"⁶⁵ (58). As a result, we see a number of instances in which the rabbis express anxiety or demonstrate emotional responses to threats to these boundaries or threats to their places in them. Often, as we will see, these expressions take the form of weeping. As in the sections above, weeping here appears, in the language of the text and the voice of the Gemara, to fall within the boundaries of normative behavior.

We begin our examination of boundaries with a text from BT Yoma 18b and 19b.

The Mishnah which begins this section of Gemara relates the Kohen Gadol's preparations for Yom Kippur. The text reads,

The sages of the court delivered him [the Kohen Gadol] to the sages of the Kohanim, and they took him up to the House of Avtinas. They administered an oath, took their leave of him and left. [The oath contained the following]: They said to him, "My master, Kohen Gadol, we are agents of the court, and you are our agent of the agent of the court. We charge you with an oath by Him who has caused His Name to dwell in this House that you will not change a thing from all that we have said to you." He would turn aside and weep, and they would turn aside and weep.

The Gemara continues to explain this strange passage on page 19b:

"He would turn aside and weep, [and they would turn aside and weep]." He would turn aside and weep, because they suspected him of being a Sadducee. And they would turn aside and weep, because Rabbi Yehoshua ben Levi said, "Whoever suspects innocent people is stricken in his body."

The issue in this text, in its most basic form, is the specific method that the Kohen Gadol will use to perform the required Yom Kippur ritual. The oath-taking seems to be a rabbinic innovation (perhaps merely a retrospectively imagined one) that assured the rabbis that those who had held Sadduceean power would not prevail in matters of ritual. The Kohen Gadol, presumably weeps because of the insult implied by the possibility that

⁶⁵ Fonrobert is specifically discussing the "Oven of Akhenai" text. It is my assertion that the same can be said for many of the texts we will explore here.

the rabbis could consider him a Sadducee—that is, unfit in his approach to his role and outside the realm of acceptance in the rabbinic world. To define him as a Sadducee defines him as an outsider. The rabbis, also feeling a fantasized tension between their shift from Sadduceean to rabbinic power, second-guess themselves. Despite their concerns that the priestly rituals be performed according to rabbinic custom, the rabbis are concerned that they have insulted the Kohen Gadol. The oath is necessary, from their point of view, because the Kohen Gadol may indeed be a Sadducee. However, the potential that they have insulted an "innocent" Kohen Gadol—one who has no connection to Sadduceean practice—means they have committed a terrible offense. Hence, they weep as well.

Here, we find evidence of normative weeping on the part of the Kohen Gadol. He feels the pressure of the rabbis' insult. They potentially imply that he is outside the boundaries of the rabbinic world, and he weeps at the sting of this implication.

The rabbis' weeping, while seemingly normative, does not address anxiety about their own place in the rabbinic community. Instead, they demonstrate anxiety about defining and preserving these boundaries. Perhaps they are saddened by the idea that they have hurt someone's feelings and made an incorrect and harmful assumption. But, also potentially present is the notion that they have incorrectly assessed the placement of the communal boundaries. To consider someone on the inside as one on the outside reflects an inaccurate and improper keeping of boundaries. As men in such a quandary, it seems, good rabbis will weep.

The Kohen Gadol weeps in reaction to threats or challenges to his place in the rabbinic mainstream. Similarly, we read in BT Bava Batra 151a how Rav Ahadvoi

weeps with anxiety. He is likewise concerned about his perceived place in the rabbinic world:

The sister of Rav Tovi bar Rav Matnah [who was on her sickbed] signed over her property to Rav Tovi bar Rav Matnah in the morning. Towards evening, Rav Achadvoi bar Rav Matnah [his brother] came and cried to her. He said to her, "Now they will say, 'Mar [Rav Tovi bar Rav Matnah] is a true rabbinical scholar, and Mar [Rav Ahadvoi bar Rav Matnah] is not a true rabbinical scholar."

This text suggests that the sister's property is a symbol within the rabbinic world—
perhaps merely because of the wealth its bearer will possess. Ahadvoi perceives his
status as a scholar within the rabbinic world as contingent upon this inheritance. His
anxiety over this issue is so great that he weeps in his plea. As above, the Gemara makes
no judgment as to the appropriateness of this weeping, leaving the reader to understand it
to be appropriate.

Rav Ahadvoi expresses concern over his status in the rabbinic world. But, in a well-known text about the Oven of Akhenai, Rabbi Eliezer is literally excommunicated from that world. This news induces expected weeping on his part. Interestingly, the text continues his story past his excommunication, indicating something paradoxical about rabbinic boundaries: Just as Aher is given "reward" in BT Hagigah 15b above, despite his excommunication, so does Rabbi Eliezer, in his response and in the events following his excommunication, retain access to rabbinic motifs related to God. In addition, he also retains a place central to the canon and discourse of rabbinic literature. Indeed, this "continuation" of his story past excommunication does not just "happen," but happens in our text. His claim on rabbinic discourse remains strong. We will see how this retention of cultural place works below.

These events unfold in the text below from BT Bava Metzia 59b. In the story of the Oven of Akhenai, Rabbi Eliezer uses a number of proofs to advance his ruling on the fitness of a particular oven. These proofs include shifts in what we would call natural events⁶⁶ as signs of the correctness of his ruling. In the end, despite the fact that a heavenly voice judges in R. Eliezer's favor, the court decides to excommunicate him. The Gemara text reads:

They say that on the same day, they [the Sages] brought all the objects that Rabbi Eliezer had declared pure and burned them in fire. They voted concerning him and excommunicated him. And they said, "Who will go and inform him?" Rabbi Akiva said to them, "I will go, for perhaps a person who is not fit will go and inform him and bring about the destruction of the whole world." What did Rabbi Akiva do? He clothed himself in black and dressed himself in black, and he sat before him [Rabbi Eliezer] at a distance of four cubits. Rabbi Eliezer said to him, "Akiva, why is today different from other days?" He [Rabbi Akiva] said to him, "My teacher, it seems to me that [your] colleagues are distancing themsleves from you. [Then], he too tore his clothes and removed his shoes, and he removed himself off his chair and sat on the ground. Tears flowed from his eyes. The world was stricken: a third of the olives, a third of the wheat and a third of the barley. And there are some who say, "Even dough already in the hands of a woman was spoiled.

Here, we witness a rabbi crying at the pain of being ejected from his community. He now resides on the outside and weeps in response to having crossed the boundary between his world and the world outside. Again, a rabbi weeps in a normative response to receiving outsider status.

Despite the implications of excommunication from the rabbinic world, it is significant to note that the world "outside" the boundaries of the rabbinic center weigh in

⁶⁶ I specify here that these "signs" were events contrary to what we, contemporary modern readers, would call natural events. For the rabbis, it seems, God could and would intervene at any point, rendering the distinction between "natural" and "supernatural" or between "science" and "spirit" not relevant categories.

⁶⁷ i.e. why are you sitting so far away from me today?

⁶⁸ Like Rabbi Akiva, Rabbi Eliezer is taking upon the trappings of mourning, upon hearing the news of his excommunication.

on the events. Just as the "rejected" *Bat Kol* claims the rightness and justice of Rabbi Eliezer's ruling, so the "world" of the produce of the land is stricken in response and perhaps empathy. Nonetheless, these "natural"--perhaps even divine--perspectives on the matter remain ineffective in toppling the walls of the rabbinic world. This rejection of the Divine perspective is a strong indication of the anxiety the rabbis feel in maintaining the power structures and social hierarchies of their world.

Interestingly, the incident of Rabbi Eliezer's excommunication is followed by a sugya relating the death of Rabban Gamliel—the Sage who helped excommunicate Rabbi Eliezer. Rabbi Eliezer is married to Ima Shalom, Rabban Gamliel's sister. She tries to prevent Rabbi Eliezer from offering Tachanun supplications, for fear that his prayers would be answered and her brother would be imperiled. When she fails to prevent him from offering Tachanun on a given day, she runs in to stop him mid-prayer.

Unfortunately, she is too late. She receives a message issuing from Gamliel's house that her brother has died. When asked by her husband how she knew this might happen, she replied that the gates of wrongful oppression are never closed. She was convinced that her husband's supplications would be answered.

Thus, while Rabbi Eliezer weeps in response to his excommunication, and while he now stands outside of the rabbinic world, his prayers and supplications are still effective within the rabbinic cosmology and moral order. Just because he leaves the human and political realm of the *Beit Midrash* does not mean he is no longer one of the rabbis. In addition, the rabbis do not fail to include the Divine voice within his story—fixing him on the outside of their humanly-defined world and simultaneously linking him to the Source of all wisdom and the goal of their yearnings. Hence, in a certain way,

Rabbi Eliezer does not cease being a rabbi. And, his weeping is still the normative behavior of a rabbi. We should note, however, that the text's tone tries to balance the rabbinic community's condemnation of Rabbi Eliezer for his ignoring the communal will with the with the community's rigidity in relation to the individual, his traditions, and views. We read here a portrayal that tries to strike a middle ground between the power and rights of the community and those of the individual rabbi.

In examining this series of sugvot, we would be remiss if we did not address the gender issues inherent in Eliezer's particular incidents of weeping. Fonrobert and Jeffrey Rubenstein point out that it is significant that this incident of rabbi Eliezer's weeping follows upon a discussion of how women cry easily and bend the ear of heaven. Fonrobert writes, "Women cry easily, but it is Rabbi Eliezer who cries repeatedly" (63). Rubenstein elaborates, "'one must be particularly careful about wronging (ona'ah) one's wife. Because her tears are frequent, wronging her is close at hand.' When the sages provoke Eliezer to tears, the consequences of this injury are likewise close at hand" (43). 69 The consequences to which Rubenstein refers are the (super)natural disasters of which the story speaks and the death of Rabban Gamliel. Either the rabbis want to liken Eliezer's tears to those of women or perhaps they merely note that both kinds of tears evoke God's sympathy. Fonrobert criticizes Rubenstein's drawing of this parallel: "Rubenstein's hint - 'likewise'- poses the question rather than providing an answer, ... But what effect does this structural parallel produce? It seems that the parallel and the simultaneous contrast between wronging the sage and wronging the wife merits some discussion, . . ." (64). Indeed, the closeness of the two texts could, in all likelihood, have

⁶⁹ This quote comes from Rubenstein but is embedded in the Fonrobert article.

had a cultural resonance for the rabbis that bore on their understanding of the gendered nature of Rabbi Eliezer's tears. Fonrobert queries, "What is the process of cultural imagining that produces this juxtaposition?" (69). She offers two possibilities that challenge what we have seen thus far about men and weeping:

...the effect of superimposing Rav's statement on the story is the feminization of Rabbi Eliezer. Rabbi Eliezer is put in the position of the wife. He learns about the ban when he is outside the beit midrash. The melodrama is placed outside of the beit midrash, and he cries outside of the "institutional" walls. ... The parallel process, then, is the masculinization of the beit midrash itself. It is the territory of rabbinic battles, where the rabbis defeat each other — menatzhim zeh et zeh — and ultimately even God.

Hence, Fonrobert argues, the rabbis use the incident of Rabbi Eliezer's excommunication as an opportunity to transform the nature of a particular man's weeping. In other words, though many rabbis weep, throughout rabbinic literature, Rabbi Eliezer's weeping is characterized—perhaps as part of his cultural exile—as similar to that of a woman. We saw above how women's tears seem to exist in a category of cultural value different than that of men. Does this mean that the rabbis are trying to turn Rabbi Eliezer into a woman? Fonrobert picks up on Boyarin's discussion of how the rabbis understand and "transform" masculinity under Roman rule,

Those practices and performances that defined the rabbi as feminized (sic) from the point of view of the dominant culture were those that constituted masculinity within the dominated culture – although here too the dominated men understood themselves in part, and in a positive sense, as feminized as well (Boyarin, 142, Fonrobert, 70).

If we accept Boyarin's analysis of how gender worked in this cultural context, and if we accept Fonrobert's use of his thinking in looking at this text, we are left with a conundrum: If the meaning of Roman or imperial gender is reversed in the context of the

rabbis under Rome, what does it mean when the rabbis reverse gender in their own subcultural context. In other words, this Boyarin position offers the following problem:

- If the rabbis define their own masculinity as the opposite of a Roman man, this means that "masculine" rabbis weep.
- 2) If the rabbis as "masculine" men weep "men's" tears, and our text specifically tries to associate Rabbi Eliezer's tears with those of a woman, his tears will be "women's" tears.
- 3) If the rabbis are comfortable inverting gender and engaging in self-feminization, and if these constructions are, in fact, a part of rabbinic masculinity, why is it significant that Rabbi Eliezer is associated with women weepers? Indeed, what does it mean for him to be feminized in a group of men who accept "feminization" as part of their masculinity?

I agree with Fonrobert that the "foreshadowing [that uses the text about the wife who cries easily] is not just an arbitrary editorial choice" (70). Hence, this problem suggests that Boyarin's compelling thesis about the rabbis as politically-dominated, inverse constructors of masculinity has its limits. Indeed, while his premise informs much of how we understand rabbinic behavior, it does not bear out in all cases. Though the rabbis are willing to "feminize," they still use "feminization" as a cultural tool of insult or devaluing.

The Special Case of the Destruction of the Temple

In thinking about the rabbis' moral cosmology, we discerned a central theme of rabbinic concern: the World-to-Come. Another, similarly central theme for the rabbis is the Temples and their destruction. Rabbinic literature is replete with longing for and

references to the Temple, despite the fact that, for much of the Rabbinic period, the Temples did not stand. Nonetheless, the Temples remain symbols of all that the Rabbis yearn for and the bygone days when the Jewish people felt and were closer to God and were living in their own Land.

Interestingly, despite their deep longing for the Temple's restoration, the destruction of the Temples and the elimination of the possibility of its cultic practices laid the groundwork for the creation of the rabbinic world. Above, when we read of the tension between the rabbis and the Kohen Gadol on Yom Kippur (BT Yoma 18b and 19b), we read of a tension arising as eras shift. While this shift in era may have been an inaccurate characterization from an historical perspective, it was a shift that the texts construct as a conceptual feature of the rabbinic cultural milieu. A major rabbinic project is the building of a spiritual and behavioral edifice that will stand in the stead of a physical Temple. The rabbinic period busies itself partly with shifting the Jewish conceptual paradigm from a sacrificial cult to a portable, mitzvah and study based religious and social culture.

Nonetheless, perhaps for the sake of continuity and through the power of nostalgia, the rabbis long for the days of the Temple and for its ultimate restoration. We read this, not only in their own words and reflections, but in how they characterize God in rabbinic literature. We will explore God's response to and participation in issues of the Temple and its destruction in the section about God as a weeper. At this point, though, it is simply worth mentioning that the issue of the Temple's destruction was so central for the rabbis that it arises in a significant selection of their discussions about God.

We will begin our exploration of the rabbis' tears in regard to the Temple with a selection from BT Makkot 24a-24b. In this text, four major rabbis respond to the Temple's destruction. However, while many of the texts we have seen leave rabbinic tears unqualified and thus suggest their normative status, the crux of this two-part narrative lies in Rabbi Akiva's gentle criticism of the weeping.

Once it happened that Rabban Gamliel, Rabbi El'azar ben Azariah, Rabbi Yehoshua and Rabbi Akiva were walking along the road, 70 and they heard the voice of the Roman crowds in the plaza [of Rome], at a distance of one hundred and ten mil, and they began to weep. But Rabbi Akiva was smiling. They said to him, "For what reason are you smiling?" He replied to them, "And you, for what reason are you weeping?" They said to him, "These heathens that bow before idols and burn incense to idolatry dwell in peace and security — and as for us, the Temple which is the footstool of our God is burned in fire. Should we not weep?"

He [Rabbi Akiva] said to them, "For this reason I am laughing: For if such is [the reward] for those that transgress His will, then how much the more [will be the reward] for those who do His will."

Another time, they [these same Sages] were going up to Jerusalem. When they arrived at Mt. Scopus, they tore their garments. When they came to the Temple Mount, they saw a fox that was emerging from the Holy of Holies. They began to weep. But Rabbi Akiva smiled. They said to him, "For what reason are you smiling?" He said to them, "For what reason are you weeping?" They said to him, "For the place about which it is written: 'The stranger' who comes close will die.' and now, 'foxes walk about there.' Should we not weep?"

He [Rabbi Akiva] said to them, "For this reason I am laughing: for it is written, 'I will bring trustworthy witnesses to testify for me: The Kohen Uriah and Zechariah ben Yeverechiahu.' What is the matter that unites Uriah and Zechariah? Uriah [prophesied] at the time of the First Temple and Zechariah at the time of the Second Temple. Rather, the Scripture makes Zechariah's prophecy dependent on the prophecy of Uriah. In [the prophecy of] Uriah it is written, 'Therefore, because of you, Zion will be plowed like a field.' In Zechariah it is written,

⁷⁰ This incident takes place after the destruction of the Temple.

⁷¹ Non-Kohen.

⁷² Numbers 1:51.

⁷³ Lamentations 5:18.

⁷⁴ Isaiah 8:2.

⁷⁵ Not actually attributed to Uriah but is found in Micah 3:12.

'Again old men and old women will sit in the streets of Jerusalem.'⁷⁶ As long as the prophecy of Uriah has not been fulfilled, I feared that the prophecy of Zechariah would not be fulfilled. Now that the prophecy of Uriah has been fulfilled, it is certain that the prophecy of Zechariah will be fulfilled."

These words they [Rabbi Akiva's companions] said to him, "Akiva, you have comforted us! Akiva, you have comforted us!"

Rabbi Akiva not only comforts his companions, but he also offers them an alternate emotional response. However, despite his gentle criticism of their weeping, this criticism is not of the "inappropriate" gendered nature of their behavior. Their weeping is not called into question because they are men. Perhaps Rabbi Akiva calls their tears into question because of the leadership role they need to maintain. Or, perhaps he simply wants to comfort them. Whatever the case, Rabbi Akiva's laughing and smiling stands in contrast to the weeping of his colleagues. While this may call into question the propriety of their weeping as leaders or as rabbis, it does not call into question their weeping as men.

We begin to see how the rabbis' sorrow over the destruction of the Temple emerges out of a troubling aspect of their theology, namely, that God is less accessible in a post-destruction world. The rabbis have deep anxiety about how they can access God given the absence of the Temple. If the Temple was God's abode, and it is now destroyed, they must construct an alternate model of God's dwelling place and an alternate mode of accessing God if they are to survive culturally.

In the section on women, we read a text from BT Bava Metzia 59a that discusses wronging one's wife. We examine it here again for its relevance to the issue of the Temple's destruction and God's accessibility. The text reads:

⁷⁶ Zechariah 8:4.

Rav said: a man should always be wary of wronging his wife [verbally], for since her tears come easily, [the punishment for] her wronging is nearby [comes easily].

Rabbi El'azar said: "From the day that the Holy Temple was destroyed, the gates of prayer have been locked. As it is said, 'When I cry and plead, He stifles⁷⁷ my prayer.'⁷⁸ Even though the gates for prayer have been locked, the gates of tears have not been locked, for it is stated, "Hear my prayer, O God, and listen to my plea. To my tears, do not be deaf'⁷⁹

Not only do rabbis weep (as we have seen from numerous examples above), but they situate this weeping in a theologically relevant context. Their tears not only stand within the norm of male behavior, but they are a method by which God may be moved. More so than even prayer, the rabbinic correlative to Temple sacrifice, tears open God's ear to human pleas. Such a construct is essential in a project of rectifying the absence of God from His Temple. By wielding the power of the Psalms prooftexts, the rabbis are able to establish Rabbi El'azar one aspect of the paradigm shift from Temple to a portable God.

We have seen the rabbis weep in many situations. Often, where the text does not comment upon the weeping itself, we can assume that, in all likelihood, the code of rabbinic conduct does not look askance at such weeping. But, here, we not only find an absence of critique, we find a prooftext asserting the need for weeping in a time when God feels so far away.

⁷⁷ My word choice here is borrowed from Schottenstein.

⁷⁸ Lamentations 3:8.

⁷⁹ Psalms 39:13.

Other Weepers: Other "Men", The "People" and Communal Response to the Exile and Churban

While it is useful to look specifically at the rabbis as weepers, we can glean further insight about weeping and masculinity by looking at incidents of weeping in general. A larger and more extensive study could fully address the probability of understanding "people" as men. We have seen above how the weeping of women is characterized differently than that of men and given different cultural weight and meaning. That being said, we will note below the characterization of the "people's" weeping in the more positive terms that we generally see even rabbinic tears. This section also addresses the weeping of men who are not necessarily rabbis. In some cases, such weeping could be that of men with whom the rabbis strongly identify. Other cases offer figures with whom the rabbis do not so closely identify. These men's masculinity is never doubted, though they cry.

In many instances of the weeping of "the people" we witness Israel's woe in response to the Temple's destruction. We first will examine this phenomenon in a text that we saw above, in the section on women weepers. This text comes from BT Sanhedrin 104b. It also appears in Lamentations Rabbah 1:2 (24) and in Sotah 35a . (below).

"She weeps, weeps in the night." Why these two weepings? Rebbi said in the name of Rabbi Yochanan: "Once for [the destruction of] the first Temple and one

the control of the second of t

⁸⁰ Eicha 1:2. I refer to this text elsewhere in this paper in order to elucidate issues in the text related to women, but the translation of the verse in these places is "She weeps sore in the night." The double Hebrew usage of the bet-khaf-hey root indicates emphasis on the action of weeping. Hence, the translation "sore" emphasizes the extent of the weeping. The translation used here, more accurately indicated the double usage. This double usage is important to convey in order to make sense of the follow-up question: "Why these two weepings?"

for [the destruction of] the second Temple." [And what is the significance of] "In the night?" Because of affairs that occurred at night, as it is written, "All the community raised up their voices and cried out, and the people wept on that night." Rebbi said in the name of Rabbi Yochanan, "That day was the night of the ninth of Av. The Holy One, Blessed Be He said to Israel, 'You wept a weeping without cause, [so] I will fix for you a weeping for the generations." **82**

Another interpretation: "In the night," because all who weep at night, their voices are heard.

Another explanation for 'In the night': All who cry out in the night, the stars and the constellations weep with him. Another explanation for 'In the night': That all who cry out in the night, anyone who listens to his voice weeps with him.⁸³

As we discussed in the section above, the destruction of the Temple was a central, theological concern of the rabbis. Here the "community" weeps for the destruction of the Temples. In all likelihood, the rabbis identify here with the people for two reasons: 1. The prooftext used comes from the incident of the Spies. As the rabbis are concerned with their own sin and subsequent expulsion from God's realm, they would likely identify with the experience of the Spies' sin. 2. The Spies text is used as a prooftext to explain the experience of the Temple's destruction, which took place on the Ninth of Av. As an event central to the rabbis' concern, the incident stands as a parallel concern of the weeping "community" in the talmudic text. Although we find in the text derision in the form of God's voice ("You wept for no cause,"), this voice is balanced by recognition that compassion and empathy arise from the human realm (that all who cry out in the

⁸¹ Numbers 14:1. This refers to the incident of the Spies. The people at this point hear the Spies' report and are filled with fear and doubt.

the second secon

⁸² In this wrathful portrayal of God, He refers to the ultimate destruction of the Temples. The rabbis, then, superimpose their own, contemporary cause for weeping into the narrative of the Spies—as a retroactive explanation for the suffering they, themselves, endure and the retroactive weeping that they, themselves, weep.

⁸³ This text comes from BT Sanhedrin 104b. It also appears in Lamentations Rabbah 1:2 (24) and in Sotah 35a (below). This translation is drawn from the latter version.

night, anyone who listens to his voice weeps with him). The tone of the text asserts the presence of the weeping, but, as in many of the rabbinic weeping cases, stands in the text with support for the behavior.

In addition to the use of weeping on the part of the "community" we also read here comments about weeping in general. First, we learn that weeping in the night is heard (by God?) with special concern.⁸⁴ We also read that weeping at night causes the weeping of heavenly bodies and of those who hear. Hence, weeping by people in general (including the standard male "person") evokes little criticism. Rather, it is greeted with empathy. The tone, then, of this text, continues to affirm what we learned from the rabbis' weeping above: Weeping is understood by the rabbis as a legitimate masculine behavior.

We see again the treatment of the text that mentions a weeping "without cause" in *Eicha Rabbah* 1:2 (23). Here, the text places its emphasis on what characterizes a "true weeping"—the "reward" for the "weeping without cause":

Rabbi Shimon bar Yochai said, "The Holy One Blessed Be He said to Israel, 'You are weeping a weeping without cause. In the end, there will be a true weeping.' And where [in the Bible do we read] Israel weeping without cause? "And Moses heard the people weeping in their clans. . . And the whole community raised their voices and cried out." And where [in the Bible do we read] Israel wept a true weeping? Rabbi Aibo and Rabbi Yehudah said in the name of Rabbi Simon: Rabbi Aibo said, "Once in Ramah and once in Babylonia: In Ramah, as it is written, 'A voice in Ramah is heard...' In Babylonia, as it is written, 'By the rivers of Babylon..."

⁸⁴ This claim is discussed in greater detail above.

⁸⁵ Numbers 14:1.

⁸⁶ Jeremiah 31:15. The rest of the verse reads, "Wailing and bitter crying. Rachel is weeping for her children. She refuses to be comforted for her children who are no more."
⁸⁷ Psalms 137:1. The rest of the verse reads, "there we sat, and indeed wept for the memory of Zion."

Rabbi Yehudah said in the name of Rabbi Simon, "Once in the state of Judah and once in Babylonia. In the state of Judah, they sorely wept in the night. In Babylonia, they wept by the rivers of Babylon."

Again, the community of Israel—a community with which the rabbis, as exiles, identify—weeps. Again we read of God's threatening chastisement for the weeping. However, God's retribution is pushed aside for the human justification of the community's weeping. Instead of denigrating the weeping of the community, the rabbinic text works to characterize whether weeping is true or not. And, unsurprisingly, the rabbis include the exile to Babylonia in their list of two "true weeping" examples. This *Eicha Rabbah* text also continues addressing the issue of the "double weeping" discussed above. Unlike the Sotah text, though, God shows greater compassion for the people's weeping:

Rabbi Aibo said, "The Holy One Blessed Be He said to Israel, 'As a reward for their weeping I will prepare them for their exile.' Is it not written, 'Thus said the Lord, 'Restrain your voice from weeping...' and there is hope after you,' says the Lord."

"She weeps, weeps sore." "Weep" for one calf and "weep sore" for two calves.

Another matter: For Judah and for Zion and for Jerusalem.

Another interpretation: She wept for the exile of the ten tribes. She wept sore for the exile of the tribe of Judah and Benjamin.

Another interpretation: Others wept and lamented with her.

The Holy One Praised Be He weeps and laments with her as it is written, "The Lord, God of Hosts cried, 'That will be a day for weeping and for eulogy." The Ministering Angels cry and lament with her, as it is written, 'Behold, the Arielites

⁸⁸ Jeremiah 31:16. The rest of the verse reads, "and your eyes from tears, for there is reward for your actions, saith the Lord. They shall return from the land of the enemy." ⁸⁹ Isaiah 22:12.

cry out aloud..." Rabbi Zeira said, "It is written, 'chitza.' [Why?]" "Chitza" [meaning "partition" or "unusual act" because] it is collection on an account.

Rabbi Berachia said, "There are many that said, 'He took him outside." "92

"She wept." The heavens and the earth wept with her. Is it not written, "The sun and the moon darkened." 93

They wept. The mountains and hills wept and lamented with her. As it is written, "I saw the mountains...etc." 94

"She wept." The seventy nations wept and lamented with her. Rav Pinchas said, "The seventy bullocks that Israel brought to sacrifice on Sukkot on behalf of the seventy nations—they were in order that world would not be destroyed by them.

"She wept." The Assembly of Israel wept with her. Is it not written, "And the community raised their voices and cried out..." Rav Hunia taught in a Baraita in the name of Rav Nehemiah, "It is written, 'And they raised'...

Not only does God show greater compassion here for the weeping of the people, but God joins in the lament—a behavior we will see on the part of God in greater detail in the next section. Indeed, not only does God join in (and approve) the lament of the people, but, ultimately, so does the whole universe. Thus, this text further bolsters the normative status of the people's weeping, and, by extension, the weeping of men in the community.

We see the community's weeping again in Pesikta Rabbati 26:6. But, here, weeping meets a double-edged response. Jeremiah chastises the people for weeping, but simultaneously suggests that weeping should have occurred earlier.

⁹¹ Chitza refers to the word that I have translated as "aloud." Rabbi Zeira wonders why this word is included.

⁹⁰ Isaiah 33:7. The rest of the verse reads, "The Messengers of Peace weep bitterly."

⁹² Genesis 15:5. In this scene in Genesis, God is promising to Abraham that he will have offspring of his own issue. God takes Abraham outside and directs his eyes to the stars, telling him that his offspring will be as numerous as them.

⁹³ Joel 2:10.

⁹⁴ Jeremiah 4:24. The remainder of the verse reads, "...and they are quaking; and all of the hills are spoiling."

⁹⁵ Numbers 14:1. The remainder of the verse reads, "...and the people wept on that night."

Everyone arrived, weeping in a loud voice and cried out and said, "Jeremiah, our father, behold, you are abandoning⁹⁶ us." There, they dwelt and wept, as it is written, "By the Rivers of Babylon, there we sat and wept." Jeremiah answered, and said to them, "I bear witness to the heavens and the earth that if you had wept such a weeping, even once, while you were in Zion, you would not have been exiled." As Jeremiah went, he wept and said, "Alas for you, most precious of cities."

The reprimanding voice, we notice, does not take issue with weeping per se, but with the timing of the weeping. From Jeremiah's perspective, there certainly is a time and place when weeping is appropriate—when the people were still in Zion. Jeremiah's position, filtered through this rabbinic text, is that weeping is a healthy, relevant part of a community's spiritual and moral life—a cultural project which certainly includes men, if not holding them at the center.

We see the motif of the people weeping throughout *Eicha Rabbah*. But such a portrait can seem distant and generalized—the community weeps; the people cry. Who are these people? What are their lives like? What roles do they play? A reader's mind is tempted to draw forth the hazy portrait of the mass of *B'nai Yisrael*, wandering the desert and muttering indistinctly as one unit. But, *Eicha Rabbah* also offers us more poignant portraits of personalized individuals. By means of the portrayal of the pain of specific people or specific groups of people, the authors of these passages seek to move us more deeply regarding the plight of exile. In one such text, we find the general "community" of weepers whittled away in order to give us a momentary glimpse of the young men of Israel. Perhaps there is no better potential representative of masculinity than a young man at the peak of his physical life and fitness. Despite their supposed vigor or given our

⁹⁷ Psalms 137:1.

⁹⁶ The implication of this word is drawn from Bialik and Ravnitzsky.

previous discussions, perhaps because of it, they are portrayed as weepers, further drawing out our compassion. The text reads:

"And her [Jerusalem]'s tears were upon her cheeks." For her priests, as it is written, "And he will give to the priest the shoulder, the cheeks and the stomach." 99

Another interpretation: Regarding her strength, as it is written, "He found the fresh jawbone of a donkey." 100

Another interpretation: Regarding her judges, as it is written, "With a staff, they strike the cheek..." 101

Another interpretation: Regarding the young men that were found at the moment that the enemies entered the Holy Temple. They seized the young men and bound their hands behind them, and they were weeping and the tears fell upon their cheeks. And they could not wipe them off. And they stayed on their cheeks, shriveling like a boil. 102

The voice of the text here tries to explicate the verse about "Jerusalem's" cheeks. It is interesting that, despite what we have learned about the normative status of men crying, the text seems to use the feminized and personified city as a metaphor of feminization for the young men. In exploring the use of the motif of the weeping female city, the text uses the weeping of young men to illustrate her weeping. The men are feminized through their identification with the city. The text demonstrates the horror of the exile experience through emasculating these men. Their hands are bound as a symbol of a loss of power associated with their masculinity. They cannot even wipe away their tears, let alone fight, with those bound hands. Their tears however are manly enough to cause a boil! They are ample testimony to their experience of loss and sorrow.

⁹⁸ Lamentations 1:2.

⁹⁹ Deuteronomy 18:3.

Judges 15:15. The remainder of the verse reads, "...and he reached his hand and took it and slew a thousand men."

¹⁰¹ Micah 4:14. "...of the judge of Israel."

¹⁰² Eicha Rabbah 1:2 (25).

As with many of the talmudic texts we have discussed above, these men are not chastised for their weeping. Their weeping is understood by the rabbis as "normative," but we must qualify this "normativeness:" Their weeping is normative in the sense that they are behaving as they should, it seems. However, the whole experience of the exile to Babylonia and the destruction of the Temple are in themselves abnormal from a Jewish perspective. In many texts where we find weeping the rabbis are concerned with a death in the family, the loss of community, or the power of their relationship (or lack thereof) with God. For the rabbis, these are "normal" experiences. The voices of *Eicha Rabbah*, though, stress the deep sense that the experiences underlying *Eicha* exceed the bounds of normalcy. Hence, it is difficult to discuss weeping in these texts as "normative." And, indeed, it seems that some instances of weeping are used to invert masculinity, thus emphasizing the non-normative status of the events being discussed.

There is, of course, the possibility that the ideas of masculinity in *Eichah Rabbah* are different than those of other texts, ones that perhaps see weeping as a more central and normative behavior of men in normative situations. We cannot know for sure. In any case, we find further evidence that the rabbis found the destruction and the exile to be cornerstone moments of sorrow and theological crisis. We find that, even in texts that ostensibly look back upon these events from a greater distance, rabbis respond to them with weeping, sorrow or a sense of loss.

We revisit the issues of normalcy, appropriate behavior and emotiveness in the context of another anecdote related to the exile experience. BT Gittin 58a retells the heart-wrenching and grotesque tale of two siblings, children of a high priest. Together, they represent the utter inversion of social norms: Those of the highest status are made

low, and their low status is exacerbated through their animalization: they are to be bred. In addition to the inversion of social hierarchies and the control of the children, as though they were animals, the text's power also lies in the aberrational sexual aspects of the tale. The social tumult and lack of any sense or remnant of social values is further underscored by forced and taboo sexuality. The text reads:

Rav Yehudah said in the name of Rav: "There was an incident in which the son and the daughter of Rabbi Ishmael ben Elisha were captured [and sold] to two masters. Some time later the two masters met in a certain place. One said, 'I have a slave who is unequalled in beauty in all the world.' And the other one said, 'I have a slave woman whose beauty is unequalled in all the world.' They said, 'Come, let us mate one with the other and divide their offspring.' They brought them [the son and daughter of Rabbi Yishmael ben Elisha] into a room. This one, he sat in a corner, and that one, she sat in another corner. He said, 'I am a priest, the son of High Priests, marrying a slave woman?!' She said, 'I am a daughter of a priest, the daughter of High Priests, marrying a slave?!' They wept all night. When dawn arose, they recognized each other and fell one upon the other, and longingly, wept until their souls departed. In regard to them, Jeremiah laments, 'For these things do I weep; waters fall from my very eyes!" 103

In this text, the weeping of these priestly children may be used by the rabbis as a symbol of the utter sorrow and degradation of the people that these individuals represent.

However, the fact that one of the figures is male does not give us enough evidence to draw any relevant conclusions. He is very young—the tone seems to characterize him as child-like. Where weeping is concerned he may be understood to be in a different category than a fully-grown man, despite the master's hope he will reproduce.

Furthermore, the young girl weeps as well, offering us no contrast for understanding the behavior as masculine or feminine.

It would be interesting to explore whether weeping, for the rabbis, at times operates as a non-gendered behavior. This particular incident describes the weeping of

¹⁰³ Lamentations 1:16.

the young man and woman as identical behaviors. In looking at the corpus of rabbinic literature, such identical weeping episodes do not stand out as a recurring feature. However, if this text is further evidence that the normalcy of the post-destruction social world has disappeared, it might be possible to see this weeping as wholly separate from the weeping of other texts. Perhaps when all social structures have collapsed, perhaps wordless, uncontrolled weeping is the only response that is appropriate. It is a primal noise. Perhaps, regardless of gender, the rabbis see certain states of affairs—specifically, the destruction and exile—as breaking the boundaries of categories as immutable and central as gender. 104

The coda to the above text is the prooftext presented in Jeremiah's voice: The incident described is the source of his weeping. In addition, we see the children weeping. It is difficult to make an assessment of how this weeping represents masculinity for the rabbis. It is not within the confines of this study to address the role that male biblical weepers play in the rabbinic concept of masculinity. We can only note that Jeremiah's words and claims about weeping do not create an issue for the rabbis. However, extrapolating a claim about the rabbis' own constructs of masculinity from this would require a more thorough analysis of male weepers as they are portrayed in the Bible.

The Special Case of the Temple: Weeping and Singing

While struggling with the issue of the Temple's destruction, the rabbis directly explore weeping as a counterpoint to singing. Here, they exercise a kind of spiritual vigor in attempting to conceptually transform weeping—in the context of aberrational destruction and exile. We read in *Eicha Rabbah* – Parasha 4:11 - section 14:

¹⁰⁴ In our own age, a correlative might be the Shoah.

It is written, "A song of Asaph: O, God, the nations are come into your inheritance." Should Scripture not have said rather, "The weeping of Asaph? The lament of Asaph? The dirge of Asaph?" Why does it say, "A song of Asaph?" Rather the situation may be likened to a king that made a bridal chamber for his son, and he plastered, paneled and painted it, but his son decided to live immorally. Immediately, the king came into the chamber and tore the curtains and broke the rods. The son's tutor took a reed pipe and played upon it. It was asked of him, "The king overthrew his son's marriage bower and you sit and sing?!" [The tutor] said to them, "I sing because he overturned his marriage bower and did not wield the heat of his anger on his son." Thus it was when it was said to Asaph, "The Holy One Blessed Be He has destroyed His Temple hall and His sanctuary and you sit and sing?!" He said to them, "I sing, because the Holy One Blessed Be He wielded the heat of his anger on wood and stone and did not wield the (full) heat of his anger on Israel.

Here we glimpse a poignant literary "snapshot" of the depth of the rabbis' struggle and sorrow. They work vigilantly to transform their sense of distance from God and of their sense of rejection and sinfulness into a blessing. While we have seen many instances of normative masculine weeping, and while weeping in exile perhaps exceeds the need for gender categories, the rabbis nonetheless attempt to extricate themselves from a life of tears.

Singing is also a feature of a Midrash of defiance and rebellion against the Babylonian captors. In this text from Midrash Pesikta Rabbati 31:4, we read how the Levites cling to their weeping and refuse to make music. In this incident, their weeping and refusal (in the form of self-mutilation) represent—perhaps paradoxically--fortitude and spiritual vigor:

When Nebuchadnezzar came and burned the Holy Temple and exiled Israel and captured them, he did not make [allow for] rest stops [the whole time during which they traversed] the Land of Israel. Rather, they [the Babylonians] chased after them, as it is written, "Upon our necks, we are pursued." Why did [the Babylonians] chase them? For, they were afraid for their lives, saying, "The God

¹⁰⁵ Psalm 79:1.

¹⁰⁶ Psalms 5:5.

of this nation is waiting for them to do teshuvah. It may be that they will do teshuvah while they are [still] in their own land, then He will do to us as He did to Sennacherib." Thus, they did not [allow for] rest stops in all of the Land of Israel. And (so only) when they [the Israelites] came by the Rivers of Babylon, and they [the Babylonians] saw that they themselves had them in their hands, on their land, then they allowed for a rest stop. [At this point] some [of the Israelites] turned to eating and drinking. And some turned to weeping and lamenting. Nebuchadnezzar said to them, "Why are you sitting and weeping?" And he called the tribe of Levi and said to them, "Ready yourselves so that [while] we eat and drink, I want you to stand and strike your harps before me in the way that you struck them in your Holy Temple before your God." They [the Levites] looked at one another and said, "Is it not enough for us that we destroyed His Holy Temple with our sins that now we stand and strike our harps before this dwarf?" Suddenly, they stood together and hung their harps on the willow trees that were there. And then, they governed themselves, 107 and placed the thumbs of their hands in their mouths and mangled them or bit them off.

[Regarding this] David expounded on "By the Rivers of Babylon, there we sat and wept...¹⁰⁸ There, on the willow trees, we hung our harps,"¹⁰⁹ [implying] that the tribe of Levi hung there their harps on willow trees on the banks of the river. "For there, our captors asked us for words of song, our tormentors for [their own] joy, [saying,] "Sing us one of the songs of Zion." How can we sing a song of God..."¹¹⁰ They did not say, "We will not sing," rather, "How shall we sing?" They [the Israelites] showed them [the Babylonians] their fingers and said to them, "Do you not know that our hands were in bonds of iron and our fingers were mutilated. Look! How shall we sing?"

The moral and spiritual value of weeping is a clear feature of this text. Indeed, weeping is portrayed as the upstanding, appropriate and admirable response to the Israelites' situation. Rather than transforming their weeping into singing, as in the previous text, music-making is represented as a potential obliteration of the community's identity. Indeed, it is viewed by the author of this text and his characters as an exacerbation of their sinful rejection of God. Thus, in the first "music" text, music is used to highlight the remaining relationship that God has with Israel; in the second, it threatens to devalue

¹⁰⁷ In other words, they mustered self-control.

¹⁰⁸ Psalms 137:1. The rest of the verse reads, "as we thought of Zion."

¹⁰⁹ Psalms 137·2.

¹¹⁰ Psalms 137:3-4. Verse 4 continues with, "on alien soil."

and further weaken that relationship. Inversely, weeping in the first text undermines the more optimistic and grateful view of the God-Israel relationship; the second uses weeping as a testament to a flawed Israel's continuing commitment to their relationship with God.

The Ultimate 'Rabbinic' Self: God as a Weeper in Rabbinic Literature

In examining how the rabbis understand weeping and its relationship to masculinity, we must assess how the rabbis apply weeping to their theological constructions. One of the ways that the rabbis express their understanding of masculine ideals is through their portrayals of God. While we can posit more feminine images of God that might be at play in rabbinic thought, 111 the rabbis largely understand God in masculine terms. As in any social and cultural discourse that wrestles with ideas of theology, the rabbis are limited in their representation of God by the limits of human language and their own cultural assumptions. The rabbis cannot create, experience or express a God-idea that emerges from an absolute, a-cultural context. In addition, they cannot express a God-idea that emerges from a culture different from their own. Hence, any representation of God that we read in rabbinic texts is both an expression of rabbinic ideals of male behavior and a counterpoint that operates in tension with these rabbinic ideals. God is both the perfect male (rabbi) and something else: the God of the exiled, flawed, "perfect" male (rabbi).

One of the problems in examining these portrayals of God is the theological challenge of anthropomorphism. Because they are limited by language and their own cultural constraints, we often find the rabbis representing God in human terms. David Stern articulates some of the difficulty with this personification of God. He is especially concerned about the theological implications of his own study; namely, looking at representations of God from a literary perspective:

... the major question raised by the presence of anthropomorphic statements in rabbinic literature is not "What did the rabbis believe about God?" or "How

¹¹¹ Such as the Bat Kol and the Shechinah.

sophisticated was their understanding of God's nature?" or "Did they believe He had a body or not?" but rather "What is God's character? What type of personality does He have?"

To treat the representation of God in rabbinic literature as a problem of literary characterization is not to demean Him. It is also, I hope, not an anachronism. By calling God a character, I do not mean to suggest that He was either a fiction to the rabbis or any less an object of worship for them. Quite the opposite: to the extent that the rabbis were intent upon characterizing God, it was precisely to make Him *more* of a God whom they could worship (79).

The texts that portray God show us how the rabbis understood and experienced God and God's actions, as well as what they needed, wanted and expected from God.

It should not surprise us to find the rabbis creating a description of God rendered in terms familiar to their cultural context. Stern continues,

[One] portrayal of God, . . . appears to be modeled on the Roman emperor (or one of his representatives in Palestine). . . . The recognition of this imperial model for the rabbis' portrait of God . . . suggests how deeply rooted in history, in their own historical moment, was their construction of God (90).

It is interesting to note that Stern points out the use of an imperial model as one example of how the rabbis portrayed God. Given what we discussed above about Boyarin's ideas regarding rabbinic masculinity constructions and the rabbis' relationship to the imperial power, this assessment seems odd indeed. Just as the rabbis want to play both sides of the field in co-opting the female body, perhaps they want to both co-opt and reject the power of Rome in their conception of God. In any case, what we learn here is that, despite concerns we might have about the theological limits of anthropomorphism, we can locate rabbinic culture, ideals and concerns—including ideas about masculinity—in rabbinic portrayals of God. Thus, when God weeps, this event urges us to ask how this portrayal is a mirror image of rabbinic, male self-conception.

Many texts that portray a weeping God emerge out of the rabbis' cultural tension related to the Temples' destruction and the exile. God weeps alongside his besieged, exiled people, expressing sympathy and solidarity. This solidarity is expressed by a Midrash from Exodus Rabbah 2:5:

As it is written..."My dove, my twin"¹¹² ...Rabbi Yannai said, "As with twins, when the head of one aches, so the other feels it, thus, if it were possible to say, the Holy One Blessed Be He says, "I am with him in his suffering."¹¹³ And it [Scripture] says, "In all their suffering, he [too] was suffering."¹¹⁴ The Holy One Blessed Be He said to him [Moses], "Do you feel¹¹⁵ that I am in a state of suffering, even as Israel is in a state of suffering? Take note of the place from which I speak with you: from within a thornbush. (If it were possible to say such a thing [about God]), I am a partner with them in their suffering."

Although this solidarity and sympathy have a strong presence in rabbinic literature, the rabbis also portray the weeping God as strangely impotent and temperamental. The challenge for us as readers is to extrapolate from these portrayals how these representations of God interplay with rabbinic ideas of masculinity.

In BT Hagigah 5b, we read a discussion of the appropriateness of God's weeping.

The text asserts that God weeps, but the rabbis struggle with the implications of a weeping God:

"And if you do not listen to this, My Spirit will weep in hidden chambers because of your pride." Rav Shmuel bar Inya said, in the name of Rav: "The Holy One, Blessed Be He has a place, and its name is *Mistarim*.

What is the meaning of "because of your pride?" Rav Shmuel bar Yitzchak said, "Because of the exaltedness of Israel that was taken from them and given to idol

¹¹² This midrash is playing with the roots tav-mem and tav-vav-mem—the former meaning "simple" or "faultless;" the latter meaning "twin." A more literal translation would yield, "My dove, my faultless one." For the purposes of this midrash's discussion, though, the more logical wordplay translation is as above: "My dove, my twin."

¹¹³ Psalms 91:15.

¹¹⁴ Isaiah 63:9.

¹¹⁵ The implication here being, "are you aware that. . .?"

¹¹⁶ Jeremiah 13:17.

worshippers." Rabbi Shmuel bar Nachmani said, "Because of the exaltedness of the Kingdom of Heaven [that was removed]."

[The Gemara asks:]

But is there weeping in the presence of the Holy One Blessed Be He? Rav Pappa said, "There is no weeping before the Holy One Blessed Be He, for it is written, 'Glory and majesty are before Him; strength and delight are in His place." 117

[The Gemara answers]:

There is no difficulty. This [God's weeping] refers to the inner chambers. This [Rav Pappa's verse from Chronicles] refers to the outer chambers. And in the outer chambers [is there] no [weeping]? Behold, it is written, "And the Lord, God of Hosts, called on that day, for weeping and for eulogizing and for baldness and for girding with sackcloth." 118

[The Gemara points out why this example does not fit the norm for weeping:] The destruction of the Temple is different, for even the Angels of Peace weept. As it is written, "Behold, the Arielites cry out; Angels of Peace weep bitterly." 119

God weeps here, but the text offers two limitations to this weeping. In other words, since it is perhaps shocking to think of God as weeping—after all does God not have power over all events?—the rabbis provide two conditions that neutralize God's weeping. First, God only weeps in His hidden chambers, thus preserving His "public" role of power. Second, as we discussed in the section above, the Temple's destruction seems to be in a special category for weeping. Its impact defies normal expectations for weeping, even in the case of God.

We see this motif of "hiddenness" again in a text from Seder Eliyahu Rabbah, 120

120 p. 154 (Friedmann edition).

^{117 1} Chronicles 16:27.

¹¹⁸ Isaiah 22:12. This statement serves as a rebuttal to the Gemara's earlier assertion that weeping was only done in the outer chamber. Here *vayikra* is understood as a kind of weeping—one which serves as proof that weeping was done in the outer chamber as well. The next section of this passage will rebut this observation, by pointing out that the destruction of the Temple offers a special case—one in which the usual rules about weeping do not apply.

¹¹⁹ Isaiah 33:7. "Arielites" is one translation, but Schottenstein renders it "Altars" based on the use of the word in Isaiah 29:1, in which the Altar is called "Ariel."

Come and see how great is the mercy of the Holy One Praised Be He upon Israel forever. . . . In every generation that you find righteous, compassionate and upright men [in exile]¹²¹ [the Holy One] clasps His hands, one to the other, and pulls them to his heart, then He crosses his arms and weeps for them in secret. Why does he weep for them in secret? It is unseemly for a lion to weep before a fox. It is unseemly for a master to weep before his students. It is unseemly for a king to weep before the least of his servants. It is unseemly for the master of the house to weep before his paid laborers. As it is written, "If you will not give heed, my inmost soul will weep for your pride. . ."¹²²

Again, the rabbis construct or experience their understanding of God in what could be considered dangerously or disturbingly human terms. Thus, they retreat into using hiddenness: God can weep over the Temple's destruction and the exile of the people, but if we do not see it, the weeping is somewhat neutralized. The text's list of analogies (lion/fox, king/servant, master/laborers) underscore the tension the rabbis felt in response to the destruction. They wanted to convey the sense of ache and loss that were associated with the destruction and to justify weeping in response, but they also understood the need to have a God who was a strong and unshakeable leader. To the extent that God was a projection of the rabbis' ideals of themselves, they may have felt both the need to weep and the need for strong leadership. 123

The Hagigah text continues and in the subsequent lines manages to bridge the rabbis' (perhaps) theoretical concern with the destruction of the Temple to their decidedly rabbinic cultural project of rendering Torah study as central to their cultural discourse.

Indeed, one could argue that they are building a "Temple" of texts. As an aside to the

¹²¹ In am assisted in this nuance by Bialik and Ravnitzsky.

¹²² Jeremiah 13:17. The remainder of the verse reads, "... and I will weep many tears, and tears will fall from my eyes for conquered is the flock of Adonai."

¹²³ Incidentally, this text features circumstances in which the rabbis understand weeping to be inappropriate: that of a leader needing to maintain power over his subordinates. Despite the emotional appropriateness of weeping we may want to apply here, restraint is required.

issue of weeping, we notice the rabbis harnessing the power of God's tears—so easily used to undergird the impact of the destruction and the suffering of its exiles—to the project of building a "rabbinic" Temple out of the edifice of study. Hence, God's tears are used simultaneously to lament an old loss and to grant status to the "Temple" of study that the rabbis have erected in its stead:

[The Gemara continues by exploring the rest of the verse:]
"I shall surely weep and tears shall fall from my eyes for God's flock is captured." Rabbi El'azar said, "Why these three tears?" One for the first Temple and one for the second Temple and one for [the people of] Israel who were exiled from their place. And there are some who say one for the neglect of the Torah.

[The Gemara asks]:

It is understandable according to the one who said [that the third "tear" is] for the Israelites who were exiled. That is the meaning of what is written, "The flock of Adonai is taken into captivity." But, for those who say that [the third "tear" is] for the neglect of the study of Torah, what is the meaning of "The flock of Adonai is taken into captivity?"

[The Gemara answers]

Since the Israelites were exiled from their place, there is no greater [reason] for the neglect of [the study of] Torah than this.

The rabbis taught in a Baraita: For three [types of people], the Holy One Blessed Be He weeps every day: For one for whom it is possible to occupy himself with Torah but does not [thusly] occupy himself; For one for whom it is not possible to occupy himself with Torah study but [thusly] occupies himself; and for a communal leader who behaves in an overly prideful manner toward the community.

We see from both sections of this text that the rabbis represent the God (made in their image) as a male, weeping God. While the rabbis struggle here with a God who weeps, ultimately, they reconcile this image with their own cultural project of reifying study. In so doing, they reiterate what we learned a few sections above on the weeping of rabbis: It

¹²⁴ Jeremiah 13:17.

¹²⁵ The second half of the above-mentioned verse.

is appropriate for a male figure to weep over issues of Torah. The rabbis still do not seem, perhaps, completely comfortable with a God whose leadership and absoluteness includes the implications offered by tears. Nonetheless, the tension and inexplicability of their suffering via the exile experience urges them to create a portrayal of God that shares both blame, sorrow and inexplicability. In other words, the rabbis do not always know what to do with their ideas of God while they are in the midst of suffering and its inherent theological conundrums.

Just as God weeps for the people because of the destructions and because of the neglect of the study of Torah, so God also weeps for the specific sufferings that the Babylonians enacted against the Israelites. As we read above, section 31:4 of Pesikta Rabbati describes the offenses that the Babylonians exercised against Israel in their transport from Zion to the land of their exile. In one anecdote from this text, Nebuchadnezzar sees the leaders of Judah, naked and in chains, walking along the edge of the river. Incensed that they held their heads high, he ordered his servants to burden their necks. The servants proceed to form Torah scrolls into sacks, fill them with sand, and place them on the necks of the Judean leaders.

At this point in the tale, God returns in grief and fury to the scene, threatening to return the world to its original chaos. In response, the ministering angels plead with God not to destroy the world, as He has already destroyed His dwelling place on earth.

God then lashes out at the Ministering Angels, saying, that He is the One who foresees how the world will end, "Until you grow old, I am He." "Therefore I say,

¹²⁶ Isaiah 46:4.

leave me be. I will weep bitterly. Do not labor to comfort me."¹²⁷ Instead, God sends the Ministering Angels to comfort the people and to lift their burdens. Indeed, the text even dares to suggest that God Himself also descended to the earth to lift the people's burdens. As it is written, "For your sake, I have reached out to Babylon."¹²⁸

We see at play in this text the contradictory images of a weeping God that we mentioned above: God is both impotently weeping alone, and God is an empowered comforter of human sufferers. David Stern writes that God is, "a beleaguered, often browbeaten figure, perhaps possessed of absolute power, but either corrupted by that power or unsure about how to use it confidently" (90). Again, the rabbis struggle with what kind of God can both allow the suffering of Israel and also wield the power that fits their desired conception of God.

God as a weeping sufferer repeats in another text from *Eicha Rabbah*. We read a text in the previous section that interpreted the phrase, "For these things do I weep" (Lamentations 1:16), as the voice of Jeremiah. *Eicha Rabbah* treats this verse in a variety of ways in its midrashic interpretations. For the purposes of our analysis of God as a weeper, we will examine a text below that characterizes the "I" in the verse as God, not as Jeremiah. ¹²⁹ Lamentations Rabbah 1:16, section 45 reads:

¹²⁷ Isajah 22:4.

¹²⁸ Isaiah 43:14. The rest of the verse, significantly, reads, "I will bring down all of its bars and the Chaldeans will call out their lamentation."

One reason I have provided a paraphrastic account of this tale is because I was only able to locate it in its English version. I found it in the Bialik and Ravnitzsky collection on page 149 #17.

You will note that, like the text that attributes this phrase to Jeremiah, the Midrash personifies the exile experience through an anecdote about the men and women of Israel, under Roman rule.

The wife of Trajan (may his bones be ground to dust) gave birth on the eve of Tish'a B'Av, and the Jews went into mourning. 130 And [then the child] died on Chanukah. [The Jews] went and said to one another, "What shall we do? Shall we kindle the [Chanukah] lights or not?" They said, "We will light, and what happens, happens." Some people went and made an evil report to Trajan's wife. [They said,] "When your son was born, the Jews mourned, and when he died they lit wicks." She sent and said to her husband, "[Leave aside] conquering those Barbarians and come and conquer these Jews that are rebelling against you." He calculated that he could make the trip in ten days, but the wind favored him, and he came in five days. And upon his entry, he found [Jews] engaged in the verse, "Adonai will bring a nation against you from afar, from the ends of the earth, which will swoop like an eagle; a nation whose language you will not understand."¹³¹ [Trajan] said to them, "I am him [the eagle]. I had hoped [to come] in ten days, but I came in five days." And he surrounded them with his legions, and he slaughtered them. Then, he said to the women, "Listen to my legions, ¹³² and if you do not, I will do to you what I did to your husbands." They said to him, "Like what you did to our men, do to our women." He surrounded them with his legions and killed them, so that the blood of the one [the women] mingled with the blood of the other [the men] and streamed in the sea until it reached the River Kypris. And the Holy Spirit cried out and said, "For these things do I weep."133

God weeps for the people's suffering. The rabbinic voices of this Midrash offer an image of a God that weeps alongside the people, even if He is unable to intervene at the moment of their deaths.

The rabbis ultimately portray God as a weeper, but in some Midrash, we see evidence of the rabbis' discomfort with the weeping of God. Proem 24 of *Eicha Rabbah* offers a lengthy portrait of God's weeping and the intercession of the angels at this outpouring of emotion. This proem expounds the verse, "And the Lord God of Hosts called on that day for weeping and lamentation." In this text God weeps over the fact that He has abandoned His earthly dwelling as a result of Israel's sin. God also responds

¹³⁰ On account of the commemorative fast.

¹³¹ Deuteronomy 28:49.

¹³² I.e. Do what they say.

¹³³ Lamentations 1:16.

¹³⁴ Isajah 22:12a.

here to the possibility that he is made to look like a fool in the presence of other nations. Metatron intercedes, urging God to let him weep on God's behalf. God rejects this gesture and intimates that He will weep in a hidden place should Metatron not leave Him to weep in peace. Although God ultimately continues to weep, and weeps further in the text, the text here contains a hint of the rabbis' discomfort. Metatron's (perhaps unwise) voice remains, expressing the tension that exists when God weeps. The rabbis continuen in Eicha Rabbah, reiterating this image of an impotently (if sympathetically) weeping God. Again, this tendency in rabbinic representations of the weeping God perhaps reflects the rabbinic struggle to reconcile their idea of an omnipotent God with the reality of the destruction and their need to assert an ongoing relationship with God. This tendency could also stem from a need to identify with God—ultimately the ideal "rabbi"—in the rabbis' own sense of powerlessness. The following text from Proem 25 of Lamentations Rabbah is a case in point:

"The glory of Adonai went out from the [threshold]¹³⁵ of the house and stood above the cherubs."¹³⁶ . . . "What is the meaning of going out?" Rav Aha said, "[God] was like a king that went out from his palace in anger. Nevertheless, as he went out and turned and embraced and kissed the walls of the palace and the pillars of the palace and wept and said, "Oh! Farewell my palatial home! Farewell, O, house of my kingship! O, farewell, house of my dear ones! O farewell, my residence! O, [fare]well!" Thus it was when the Holy Presence was going out from the Holy Temple, He turned and embraced and kissed the walls of the Holy Temple and the pillars of the Holy Temple and wept and said, "O, farewell, my Holy Temple! O, farewell, House of my Kingship! O, farewell, House of My Dear Ones! O, farewell, my residence! Farewell!

God's anger and temper seem to be so far out of His control, that He, Himself, weeps over his own acts of destruction. This is a curious representation of an omnipotent figure.

¹³⁵ JPS reads this as "platform"—specifically the platform on which the Temple stood. "Threshold" is Bialik and Ravnitzsky's choice, and fits more logically into the context of this midrash.

¹³⁶ Ezekiel 10:18.

He appears more like a petulant prince than the Master of the Universe. But, in offering this portrayal, the rabbis are able to maintain the idea of God as a king and also maintain their sense that God is longing for and is connected to Israel.

Though God here is perhaps a petulant potentate, by rendering God in anthropomorphic terms, the rabbis are able to more closely identify with God and thusly construct their own masculinity: They can see their own (or other humans') leadership flaws. The weeping king, by virtue of the fact that he is likened to God, does not suggest a flaw in gender. Through this comparison, we see that kings, rabbis and other men who lead sometimes weep, especially when confronted with the suffering of loved ones.

The rabbis also personify God, this time in connection with natural wonders, in BT Berachot 59a. Here, God's tears are connected to the occurrence of earthquakes. The Gemara discusses the source of earthquakes, asking:

What are zevaot? Rav Ketina said: "An earthquake."

Rav Ketina was walking on the road. When he reached the door of the house of a bone necromancer, ¹³⁷ an earthquake shuddered. [Rav Ketina] said, "Does the bone necromancer know how an earthquake comes to be?" [The necromancer] raised his voice [and called out] to him, "Ketina, Ketina, why should I not know [how earthquakes come to be]? When the Holy One Blessed Be He remembers his children who are situated amidst the suffering of the nations of the world, He allows two tears to fall into the Great Sea, and their sound is heard from one end of the world to the other end, and that is [what we see as] an earthquake." Rav Ketina said, "This bone necromancer is a fraud and his words are fraudulent. If it is thus [that the Holy One drops two tears], then there should have been two earthquakes." But it was not [as Rav Ketina claimed, because] there were two earthquakes, and the reason that [Rav Ketina] did not make this known to him was so that there would not be a case in which the whole world would err by following [the bone necromancer in other matters].

¹³⁷ A necromancer is a kind of sorcerer or practitioner of witchcraft.

This text goes on to offer alternate sources for zevaot—such as God clapping God's hands, God stamping, God groaning...each explanation or source supported by a prooftext. Michael Fishbane notes this sugya as an example of how the rabbis identify "earth tremors... as the terrestrial expression of divine pathos" (64). Fishbane's interest in God's tears here arises from his interest in how myth works in rabbinic texts. He writes,

Taking these several strata of Talmudic evidence into account, I would reconstruct the following ideal-typical stages of mythic progression. In the beginning there were the unnamed and unknowable terrors of nature, which were subsequently mythicized as divine acts. . . . At a later point, these diverse mythoi were linked to scriptural proofs. This development gave the human dicta traditional authority, and set the stage for subsequent mythicizations of the sacred text (64).

We have noted earlier in this section how the rendering of God in human terms presents certain theological problems. However, Fishbane seems uninterested in these concerns. He is more interested in how situating the text in terms of a mythic progression elucidates the use of the personified God. Apparently, while the tears of God might seem to be a personification of God in the natural realm, we find that the "tears" explanation is rejected by Rav Ketina for two reasons that have nothing to do with portraying God in human terms. First, the text tells us that the necromancer's explanation is unacceptable for religio-political reasons: Rav Ketina does not want the necromancer to be given too much credence or authority. Second, the necromancer's authority is not grounded in scripture, a rabbinic precursor to a verifiable explanation.

Fishbane's mythic exploration does not take issue with tears as an expression of God's emotion from a gendered perspective. Like many of the texts we have investigated in this thesis, the absence of a gendered reading or textual comment on the gender of a

weeper may, in fact, be our strongest evidence that the tears involved fit within the normative expectations of male behavior. But, despite the lack of a gendered reading, it will be useful for our study to continue Fishbane's mythic analysis in a text that he subsequently discusses, on the heels of the earthquake discussion.

Up until this point, we have focused on the use of the bet-khaf-hey and dalet-mem-'ayin roots in our examination of weeping. But, our exploration of God as a weeper would be incomplete if we did not include a particular text that abandons our attachment to these roots. In BT Berachot 3a, we read how God "roars" in response to the exile of the people of Israel.

In a discussion of when to recite the Shema and how the rabbis believe we should measure time at night, we read,

It was taught in a Baraita: Rabbi Eliezer says, "There are three watches in the night, and at each and every watch, the Holy One Blessed Be He sits and roars like a lion. As it is written, "Adonai from on high roars, and from His holy abode, he gives forth his voice. He roars and roars over His dwelling." And a sign for this matter is: the first watch, a donkey brays; the second, dogs bark; the third, a baby nurses from his mother's breasts, and a woman talks quietly with her husband.

Later in the sugya, the Gemara elaborates on the idea of God roaring:

Rav Yitzchak bar Shmuel said in the name of Rav: "There are three watches in the night. And on each and every watch, the Holy One Blessed Be He sits and roars like a lion and says, 'Woe to the children because of whose sins I destroyed my Temple and burned my sanctuary and exiled them amongst the peoples of the world."

When looking at these sections from this *sugya*, we must first ask what the meaning of this "roaring" might be. One hypothesis might initially venture to say that "roaring"

139 Jeremiah 25:30.

¹³⁸ Fishbane renders this phrase, "roars mightily."

implies anger on God's part. But, the follow-up section intimates that God's roaring is connected to a sense of woe related to the Temple's destruction and the people's exile.

From a mythic perspective, this text is given more weight and the interpretations more authority than that of the necromancer in the text above. Fishbane, through his lens of myth, points out the role and function of prooftext in validating the rabbinic interpretation. He notes that the rabbis are trying to clarify the number of watches in the night, in order to more clearly understand the Mishnah about when a person should recite the *Shema*. Fishbane quotes Jeremiah with emphases:

'The Lord roars [yish'ag] from on high, and thunders from His holy dwelling; yea! He roars mightily [sha'og yish'ag] against ['al] His habitation' [Jer. 25:30].

From the prooftext cited in conclusion [immediately above], it is clear that the *mythologoumenon* recited at the beginning [the idea that there are three watches] is based on the threefold repetition of the verbal stem *sha'ag*, "to roar" in the Jeremian prooftext; and it is just this hermeneutical procedure which marks the difference between the *mythos* of Rabbi Eliezer [in the preceding "earthquake" text] and that of the necromancer, who brings no prooftext and does not specify the time or times of divine pathos. He merely states that "when" or "whenever" the Holy One thinks of His suffering people he cries and groans. One may suppose that just this is the core moteme of the *mythos*, and that the temporal specificity of Rabbi Eliezer is the result of the odd conjunction between a *mythos* (of the divine voice) and a halakhic *logos* (concerning the nightly watches) (64-5).

For Fishbane, and perhaps for the rabbis of our text, the key issue with regard to God's weeping, moaning, tears, groaning, clapping and roaring is not whether, how, or even why God expresses sorrow; it is how the incidences of emotion are expressed in the text. Indeed, this whole thesis has examined not the "actual" emotions of the figures who weep, but rather the telling, and therefore the construction, of the tears within a gendered framework.

Fishbane's perspective harks back to this thesis' earlier section on weeping rabbis and the tearful response elicited by some texts (texts related to rabbinic understandings of "cosmology"). The concern in both types of cases is how the sacred textual tradition bears on the spiritual and emotional life of the rabbis. Thus, it is interesting to note that while the rabbis seem to be mostly unconcerned with the maleness, the masculinity, or the lack thereof of a God who weeps, they are quite concerned with how the emotions of men or a male-conceived God orients H(h)is weeping around the sacred text.

While these texts from BT Berachot seem to take normative, male weeping—even on the part of God—for granted, we should note that this normative weeping characterizes God's emotion as a response to the exile of the people and the destruction of the Temple. Hence, in keeping with the descriptive methodology we have used throughout this paper, we note that the "source" of God's emotion remains caught up with the issues of the destruction and exile.

While the Temple's destruction elicits a number of texts that portray a weeping God, we find that the rabbis also portray a God who weeps in response to death. While such a scenario continues to humanize God and offer a variety of theological problems, the rabbis nonetheless ascribe to God the kind of emotional response to the destruction of His dwelling-place and people that they would express for the loss of their own loved ones.

¹⁴⁰ Fishbane offers and incresting discussion of the Jeremiah citation (25:30) and how Rabbi Eliezer transforms its initial character as a doom prophecy to a text of pathos for the destruction of God's abode. See page 65.

In a Midrash illustrating Moses' resistance to his own death, the text describes the moment when the leader's soul is finally taken from him. In Devarim Rabbah, Parashah 11:10 we read:

In the same moment, the Holy One Blessed Be He kissed him and took his soul with a kiss on the mouth. And the Holy One Blessed Be He was weeping, "Who will stand up with me against evil men? Who will take a stand for me against wrongdoers?" And the Holy Spirit said: "There has not arisen another prophet in Israel like Moses." 142

Emotionally, it is easy to connect this text's sense of loss with the sense of loss of many Israelites slain in the course of the *Churbanot*. However, the added, more personal character of God's relationship to Moses renders the text even more poignant. It is conceivable, though, that the rabbis of the midrash construct the character of this leave-taking and separation from within the emotional world of their own *Churban* experience or nostalgia. In any case, we see again the rabbis freely characterizing God as a weeper.

¹⁴¹ Psalms 94:16. Another version of this midrash: "Who will rise up in Israel's behalf at the time of my anger? Who will stand up for them during my children's warfare [with enemies]? Who will entreat mercy in their behalf when they sin before Me?" (Bialik and Ravnitzsky, 103). I was not able to find the Hebrew version of this latter text.

While structure of the two texts is the similar, the implication of the latter seems more significant for the rabbis. In the context of the loss of the Temple, the rabbis may be looking to Moses as an ideal figure, one who is sorely missed in their own time of psychological, theological and physical exile. In the rabbinic imagination, Moses seems to stand as a figure whose intercession is sorely missing from their contemporary context of suffering and loss.

The version in the text translated in the body of this paper falls short of making a self-referential rabbinic statement. It seems that "evil men" and "wrongdoers" applies not to those of Israel who have sinned (as in the Bialik and Ravnitzsky version) but to those so far outside the norm of Israel that they would not benefit from (nor do they deserve) intercession.

¹⁴² Psalms 34:10.

Concluding Thoughts

This thesis has argued that the rabbis construct their masculinity in opposition to the norms of the ruling imperial powers under which they lived. At times, this meant coopting the power of the feminine as a method for subverting or criticizing the forceful, physically powerful ideals of masculinity that were upheld by their surrounding culture.

While this hypothesis is an important basis for understanding the rabbis' ideas about weeping as masculine and normative for them, it is not the only support we find. By looking at a variety of texts from a descriptive (not prescriptive) perspective, we have identified instances in which the rabbis constructed "masculine" men as shedders of tears. Primary among the methods of identification have been the absence of cultural evidence within the texts that takes issue with weeping as a man's behavior. At times, the rabbis offer a rubric through which appropriate tears are defined, but these texts are in the minority of those that feature tears.

We saw also that weeping was additionally associated with women, but that women's tears were either rendered as merely a literary motif, as in the case of Jerusalem as a female weeper, or devalued in contrast to men's tears. The rabbis similarly offer approval or silence in the face of the weeping of men in general or of "the people," perhaps as an extension of their construction of masculinity and their simultaneous cultural project of centralizing Jewish cultural norms within rabbinic ideology(ies). Many of the texts in this section helped the rabbis express, through textual figures and through aggadah about each other, their complex emotional connection to the experience of the exile and destructions.

We also saw how the rabbis explore this central theme through their theology.

The rabbis do not shy from presenting a God who weeps for the loss, the exile and the destruction that the rabbis either experienced or with which the rabbis identified.

We could not effectively make a case that the rabbis see weeping as a feminine act, at least within the confines of their own construction. Weeping, for the rabbis, is a masculine and authentic way to express sorrow in some key, discrete situations, at least. We have seen rabbis weep in response to death, emotionally potent texts, realizations about aspects of the rabbinic 'moral cosmology,' and issues related to community boundaries. Central among these texts' tearful situations is the *Churbanot* and the exile.

Historically, it may have been the case that other situations would "appropriately" elicit male weeping. However, the above study attempts only an analysis of how the literature presents what its authors and redactors wanted the reader to understand as true. From the perspective of literary evidence, all we know is what the texts provide. And they provide us with a rabbinic masculinity that allows *at least* some situations of weeping.

Bibliography

Primary Sources

Biblical

JPS Hebrew-English Tanakh. Philadelphia: Jewish Publication Society, 2000.

Talmudic Sources (Including Translations Consulted)

Volume 1 of "Tractate Berachos." In <u>Talmud Bavli</u>. Brooklyn, NY: Mesorah Publications, 1997.

Volume 2 ----.

Volume 3 of "Tractate Shabbos." ----, 1996.

Vol. 4 ----, 1997.

Volume 1 of "Tractate Yoma." ----, 1998.

Volume 1 of "Tractate Ta'anis." ----, 1991.

Volume 1 of "Tractate Mo'ed Katan." ----, 1999.

Volume 1 of "Tractate Hagigah." ----.

BT Hagigah 3b. Vilna Edition.

Volume 3 of "Tractate Kesubos." In <u>Talmud Bavli</u>. Brooklyn, NY: Mesorah Publications, 2000.

Volume 1 of "Tractate Sotah." ----.

Volume 2 of "Tractate Gittin." ----, 1993.

Volume 2 of "Tractate Bava Kama." ----, 2001.

Volume 1 of "Tractate Bava Metzia." ----, 1994.

Volume 2 ----, 1993.

Volume 3 of "Tractate Bava Batra." ----, 1994.

Volume 2 of "Tractate Sanhedrin." ----.

Volume 3 ----, 1995.

Volume 1 of "Tractate Makkos." ----, 1990.

Volume 1 of "Tractate Avodah Zarah." ----, 2001.

Volume 1 of "Tractate Hullin." ----, 1995.

Other Rabbinic Sources

"Bereishit Rabbah." In part 1 of <u>Midrash Rabbah</u>. Vilna Edition. New York: Grossman, 1971.

Buber, Solomon, ed. Midrash Eicha Rabbah. Vilna: Romm, 1899.

"Devarim Rabbah." In Midrash Rabbah. Tel-Aviv: Hotza'ot M'Chaverot l'Sifrut, 1963.

"Eicha Rabbah." In part 2 of Midrash Rabbah. Vilna Edition. New York: Grossman, 1971.

"Eicha Rabbati." ----. New York: Ktav Publishing House, 1960.

"Esther Rabbah." ----. Nanuet, NY: Feldheim Publishers, 2002.

Ish-Shalom, Meir, ed. Midrash Pesikta Rabbati. Israel: Nidpas M'chadesh B'Tel-Aviv, 1880.

Ish-Shalom, Meir. <u>Seder Eliyahu Rabbah v'Seder Eliyahu Zuta</u>. Jerusalem: Bamberger and Ehrman, 1960.

"Midrash Mishlei." In Midrash Shmuel v' Midrash Mishlei. Jerusalem: Siah Yisrael, 2002.

Shemot Rabbah 2:5

"Shemot Rabbah." In part 3 of <u>Midrash Rabbah</u>. Tel-Aviv: Hotza'ot M'Chaverot l'Sifrut, 1959.

Secondary Sources

Biale, David. <u>Eros and the Jews: From Biblical Israel to Contemporary America.</u> Los Angeles: University of California Press, 1997.

- Bialik, Hayim Nahman and Yehoshua Hana Ravnitzsky. The Book of Legends: Sefer Ha-Aggadah Legends from the Talmud and the Midrash. William Braude, trsl. New York: Schocken Books, 1992.
- Boyarin, Daniel. <u>Unheroic Conduct: The Rise of Heterosexuality and the Invention of the Jewish Man</u>. Los Angeles: University of California Press, 1997.
- ---. <u>Carnal Israel: Reading Sex in Talmudic Literature</u>. Los Angeles: University of California Press, 1993.
- Fishbane, Michael, ed. <u>The Midrashic Imagination</u>. Albany: State University of New York Press, 1993.
- Fonrobert, Charlotte Elisheva. "When the Rabbi Weeps: On Reading Gender in Talmudic Aggadah." In Nashim: A Journal of Jewish Women's Studies and Gender Issues, no. 4, 2001, pp. 56-83.
- Hasan-Rokem, Galit. Web of Life: Folklore and Midrash in Rabbinic Literature. Stanford, CA: Stanford University Press, 2000.
- Kalmin, Richard. <u>Sages, Stories, Authors, and Editors in Rabbinic Babylonia</u>. Atlanta: Scholars Press, 1994.
- Rubenstein, Jeffrey. <u>Talmudic Stories: Narrative Art, Composition, and Culture.</u> Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1999.
- Schafer, Peter. Mirror of His Beauty: Feminine Images of God from the Bible to the Early Kabbalah. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2002.
- Stern, David. Midrash and Theory: Ancient Jewish Exegesis and Contemporary Literary

 Studies. Evanston, IL: Northwestern University Press, 1996.

A. Appendix to "Jewish Masculinity in the Rabbinic Period"

BT Bava Metzia 83b

השוכר את הפועלים פרק שביעי

166

מממוד כבור סיבומת כמנים לבור לכם כמפונה (יופו דף פה ופו) דימן

דקומר כסם דושר נשפים מלוסס מהכן בערכי מכחים "ולמלי (כ) מפי ממל אלה לפ שמה מלחמה החב"

בכניססו - לפיר : משלי - לריך לחמר משלי אנל בפל כבים ולשבורך אלו: וכיציפטי - לפלאכשי נבקר: משל בשל ספים - אים לריך להקדים חלול שם ככן כחום: ילופתי בתי מתיו כשבי נחד כחד חורה שני וסמיך לים יכו לבים לפכל ולמבודשי "שתעל בבגיסתו משלו ביציאתו משל בעל

פדי פרב פר שסמשר: וביוחוי סיכי

לריק מכו : סתובל תוכל מול .

אם סינו של כנס: פרי שלים. פל אלמור: מותי וקיפל - סחם סגון: מל נמרה משתפה - שרים בסתלה

סים מחד : בשמשם - לובות חם יברים וירוס חולעים: כל סרכה לה מסרה אור יש כשר פמו :שרייקי פרמקי

ייכפרים אומי הו על כני מעין אמר שיש מומים וק מן כמה: ביחם הייכפרים הייכם וליפים מ בני מעי שיש ומה ספיקות שלכם כך וראות שלכם על ארת כפה וכפה ביינפים מבפח אשר בבם שאן רפה וחולעה שלפת בכם אפי הבי לא יייכרים ביינפים דעיה אשקודו מפא רשינתא עויילוים של בבם אפי הבי לא יייכרים ביינפים הייונים מפאר הביינה משר הייונים מפאר ה קדי אנמשה "אף בשרי ישכון לבמה ואף ר' ישמעאל ברבי יוסי ממא יילי י

dens (Rashash).] od in the last portion of his life, he indged a wicked person (Yad Yosef n occurred at the very end of his aster against Whom he rebelled, it Food deeds (Maharsha ibid.).

beast stire: ושנים שבו

wicked in [this world], who

forest (4) Indki māmā ujijā... hines, they are gathered in,

יתורח השמשיי לצרוכום, - The

n the next world; "nape:,,

icked - are gathered in to

... - and in their dens they

You will not find a single אין לי מין without lodgings לי מין

kr: - The righteous go forth

יולעבורת עריין tnyayty,, - and to his

בני שהשלים עבורי – בני שהשלים עבורי

til evening, i.e. the day of his

t which makes reference to the

רכי אָלְעור – R' Elazar the son

– דבא המיס נגבי ladaram di

king to investigate and arrest

r the son of R' Shimon I said to

o you manage to prevail over

- Are they not likened to

ים יתרמש בליתות, – in it every

Some say that [R' Elazar the

this point to him from this

אַן,, – He lurks in hiding

"Perhaps you are mistakenly

nd leaving the guilty behind!" ad to him, יינאו אָעָרָר "But

1970 - It is the king's order!

אַנְמֶרָךְ הַיבִּי מַּצְּלָּ Come, I – "Come, I

עול בארבע שעו לחנותא Decoot

enter a diner. שנית איניש

ין who is drinking wine, אַן

inquire about him. איצורבא

oung rabbinical scholar and

ps - you can assume that he

thalf of his studies and is thus

it is difficult to distinguish between

ther, in the clear "daylight" of the es will be apparent (Maharal). [The

n has his own, separate lodging is

d he holds his cup in his hand

אמר – [R' Elazar the son

tradition:

to death

ho hide in their lairs during the day, ihem? (see Rashi).

for breakfast (Rashi).

דיונ נישו פי פועול במספ משלי פי במספ לפפ מ כמואנה משל

סאר כל סמורה וילא כל

לשסר פיפלים חשת שלו סו

מנוסים למנולטה ער סבו ולה ראה) ברים פסמים (דף כי ומו לה ראה)

דכמורא כסיב גבי בנין בים סמקדש

אניו מושין מעלים כשתר כמס משום

כבר בסרק כה מקוד מדי חבל שלר מישלון לו פיו יולון למלובי

אלה פסק האילן שמטינים כיה מורך בפנ כבים האבים שמוכיר

כניםם שפיו נפוף פיום קודם יניום

חיים כבקד ק זרך מנוגיו נסמו

ולמר וב יסום לשום יכם חדם

כני פול וילה בני פול וכפושון

פסון (פירוכין דף כדי) אכל מעושם

משלה מששם חולד ולש"ג לששם

סמונים (שרק וף של הש הש פונים "מנוסמ פופלים זורים פוק פונים

סים שנת כמשה פעלים למלחה

כדמיכה סום וכן כני כל סשכבין

(שטיפים דף מוני) מנגום לו פיפולם מפולית לו פיפולים המשלמון המשה

לשון בסובה מוצרש בחום בחובה

לבים וכבי חיפה כסם פרשה וילה רכה ישקב מן כמרה כשרה מכים מתן כשובר הם כשוערם וממק משמם לכשכים ולמשריב מי המר רי

מנה במקום שחן מניב מגוד ב"ד

action attent behalfen fene fen

משל פועלים פולום משל בעה"ב מניו

משלה כבוסה מצון פונון כבוסצ השפשו פניטן ווניקר יונן קונה משלה פניטן ווניקר יונן קונה מצור המונה מצויה מצון

וכן פורם כלומנים פון מפנם נכתב (e) ומפנום פני מבכ מחתו נכמה

שניים משל מוסר משלי שאיט פילך מר אחר נאם בטכנים ומכ

שהכיר ויסור חון כרחה נר" שחים

למלחכם מכן מכל לבמה ב וממקר

לנחם קודם הכן שהות ומנו לנחת רוצה מעורם כשחר ולכך כיניהמו

מחלחסים משל בשה"ב שיולו קידש נחם כטכבים שנים נבימו מד נחם כמכביסות משל בעהיב שתי דינו כים פר נאם כטיכבים כמי שמביא

מן ספסוק וקמ"ל רים לקים השיני

סשולם מוכנם מדין המכוק שמכיה מדים כא חצב לעולם יכום אום

בכי שוב וקי שקמשמע בכיר וחורכי שם משתם כפי קשו ושו קשו מרחש ושו שבין ויוש קשו

2010

כמט וריח פירש ככניססו

שלי נידני בעיר וככל פונות פתרינה הבית שנאבר "תורח השבש יאספן ואל מעונרם ירבען יצא ארם לפעלו ולעבורה तात्व देवच को क्ये : क्यूपके שנמנקטו ממקופות כרונה וים מקים ערי ערב וליוזוי היכי נדוני יבעיר וזרשה שמקרימין רב מקום שמהשכין וליכול למישמר חלול להולריים השם כשמים תחדי כחיכא כא אחד בנכוסרי איבעית איכא דאכר לחד יראגריתו לי כפתל דארייתא דרש רבי ורא ואכרי לה הני רב שם שביחן לכן יכולם לכלך בושם למום מנון: ולה משומם יוסף מאי הכתיב "חשת חשך ויהי לילה כי ירנאן - כלריקים: עדי ערב - ער חרשוש כל חותו יעד תשת חשך ויהו לילה

יום מינו : פרמצום י מפינה כל מסטימם: מו מאימל ממילי - וכי לו מדום מבלי שמסכורם כיום נתשובים : דמום - פני הקלה (או (בו)

מטום כמלך כיו : מארכע שעי י פסית שפו ששווה וסכל ממשין קיוניות ופוערין: פקיומי פקיים לבירפים - כבורם כעוד לילה ולכך כח שנמנם: ולי פושל פול י שכד יום: ולוי פכיונוים כלילית - לומן שמלוכם פלילם כדדי כדיד - מרווס (שמת לפ) ויכקש חת סחי וכדיהו מוסח חותי מחסת וכרול למסוח מחקין האימטים בבילה לפי שמחם

בכלי לממום בנקבים וקים זה וק מוכ ואין קום כמחת בלילה ואצם לו כממו פול ממים בביטו באישו לינה לון כך נמספו של כך ולמה רחור רדיו: נגנה מול יו ולכך מה ישן שנישר בלילה להדוב שוכך זוכם ת לתשר בשם: סריינת למנרסל כבל בול : פרוונסל הקינות סמו לאו ינא מ מועל: שבר הקינות סמו לאו ינא מ מעל הל: למות בים יצרול: ויפלה י ויפול מסכם: וקשימו - ממחמו: קם - רני

וכל כנוסקלין נולין: ודפים שלכם י מקום פים פעם כחבר כנון פגד רקיתי בחטמו: דישלי דשכמו . סנים מלוון שמן למי שבעו כשר

לנתנם ואל מעורם ירבצון און לך כל אדם למעלו יצא צדיקים לקבל שברן אדם למעלו יצא צדיקים לקבל שברן ולעבורת ערי ערב במי שהשלים עבורת עדי ערב ו" אלעור כד שמעון אשבה לודיוא פודעונא רקא חפים ננבי אפר ליה חבי יכלת לת לא כחותא מחילי דכתב בו חרכוש כל חווצ יער איכא האפרי פראי קרא קאבור ליה "ארב במסוצר באריה"בסוכו" דלטא שקלת צריקי ושבקת רשיני איל ומאר אעכיר דרכנארטלכא דואאטר(4)רוא אנטיך הכיתעבוד עול בארבע שעי לחנותא כי חנית איניש דכא שתי חברא וכא נפים בבא בידיה וקא מנמנה שאול עילויה אי צורבא פרבנן הוא תיים אקרומי פרים לגרסה אי פעל הוא קרם קא עביד עבידתה האי עבידתה בללא רחור רדידואי לא נובא הוא וחפסיה אישחפע כילחא כי כולכא אשרו "סיינא ואינורוא אווו ליהוי פרונקא אתות לרבי אלעור ברבי שבעון וקא הפים נובי ואויל שלח ליה ר' יחשע בן קרחה רוכון כן יין עד פוני אונה פופר עם של אלהינו לוזיינה שלח ליה קוצים אני מכלה מן הברם שלח ליה "בא בעל הברם ויכלה את קוציו יוכא חד פגע ביה הדוא כובם קרייה הומץ בן יין אמר מחוציף מלי האי שטע מינה רשיעא הוא אמר להו הפסורו

וה העולם הוה שרומה ללילה בו חרבוש

כל תוחו יער אלו רשעים שבו שרוכון לחיה

שבישר תורה השמש אספון האל מעונתם

ידבצון תורההשמש לצריקים יאפפון רשעים

חפסותי לבחר דנה דעהיה אול בחריה תפסות קבוצ ונו יעודה שומר פושל לפרוקה ולא מצי קרי עליה שומר פושל ולשוני שומר מונרות נפשר וקצורו קם חותי וקשו וקא בכי אמרון ליה רבי "אל ידע

דעתה אפקור טבא דיקלי החרבא ומחבי בשבשא בהמה ואב הו מפק מינה ליקלי דיקלי החרבא ומחבי בשבשא בהמה ואב ולא מסדה כל תרבא גם לא פריה כל חרבא לא פריח שדייק משק מסרה הבא אף על גב הארצא שרייק מוסך לא מסדיה

סיצוי כה רים לקים לה הכה למישר שלידן למשום כן האלה הכה להשמשים למום שינו פינולים מניצום ממשל החודייםה :

B. Appendix to "Categories of Crying: The Nature and Types of Tears
According the Rabbis"

BT Bava Metzia 58b-59b

מסרת השים

APERSON WANTS THESE things מורולו R (THE SAGES) – אָמְרוּלוֹ בּ not but is it not true that A TO MATCH what he already thing should be subject to price

hh's position:

hh how would he respond to the He would respond that these mimportant to [a person] and for a good match. יונגי לא are not so important to him. e fraud.

h's position:

ercharge for these things is not אר כני בוי Ameimar said: יאמי their value is not price fraud;

hat adds some other exceptions

ר׳ יִזערָה בָּן בְּתַירָא אוֹמֶר – אַף הַפּוֹבֶר סוּס וְסָיִיף וְהָשִּישׁם LIS A HORSE, A SWORD, OR A PK - [THE TRANSACTION] IS ב מפני שוש בקן היי BECAUSE - מפני שיש בקן היי E ESSENTIAL TO LIFE.[7]

בר אונאה ברברים י

ווטא אינו רוצהלי – 🖸

mham (see Rashi). [Accordingly, nfolsely about consecrated things oponsibility, he is exempt because and falsely deny," the meaning this fellow and falsely deny" in an unable to do so in this case;

overcharges, it is not deemed this exemption from price fraud the Torah scroll and not if the

plows together with a weak one da strong ox is anxious to buy if someone has a piece of gold reprecious stone, he searches for stready (Rashi). In both these are than the market price to the My more (see Ketzos HaChoshen ash sec. 20). Accordingly, if the ings, the buyer cannot sue for a

rice fraud. This proves that the even if the buyer was really Trice.

the market price for these items life. (See Shitah Mekubetzes for Baraisa's ruling.)

was "defrauding" or "treating he wrongs another - either or through רברים nkjik, *verbal* a deceiving him). Thus far, we ercharging or underpaying. We ice fraud" for the sake of clarity. wrbal wronging. The Mishnah

אישכא מסמברא - כל סדערים עראין הפר דטאיע חייב באוריום דה מנות מפי משחיב באתריות ואם באם נחינו כשל געום ולפישרו בשל הדיום כן סים לי לומר קושים שדיב בחברום פטור שאני קירא ביק בשמים וכחם שאים מיב באחריום חייב

שלור קורא בוק כה' וכחש ושור ההדוש כהב ליה לחובי מש דכא שומרי הקדשום פסורין מן השטמה ומכל הבא על ידה : אישמייה- אסיר משטה צו מצירשת: סכי סלמר כרי כאי שאר קרא ככן כדי וכמש לא משמע כדי וכמש ולא בעתים ולחיונים משום שכן של סקום חצל כר קאמר קושים שחיב באתרום חיב קרבן שנועה לפי שכן של שמים ואם כאת לפעור לב שכן של הקדש להכי אסא בהי וכחם לרטיינת חשתם יש בק לר נטה: ושלוין מויכ כלומריוכן פכולי לפי שאר קורא כהן למממן במפים וכחם והכח ליכה ממימי וחמבים מכננמים וכחק: כשונן. מי שים לי שר יפה לחריקה מחור כל אתר שכמוש לנמדו שתו כשל שכמלמד שר חלם עם העביה מקלקל הם כבריה וכן מרגלים מה (מם הבירמה) למלחים שם חבירסה כוסב מן שמדים: מקיכי ליה י וחביב לי דותב ועד כמה י לה כדי הוטאם: כדי דמיסם. כפליים: חטיעום י פגן: ממשר ללב - ולפיםר טאמר כו וירואם מאודן הוי שמר ליםן ממם מוכ שמר כל פדערים כלנו חון פונסן ורשמן משרה לפכר חלה לכו של משה כוח יות חם למהל חם למקלקלים רכול כוח לומר לה משים כ אם למוכה סיפי ספור שם לך מבוחם נמפר וו סייםי חבן נקנים מקח זם: וכל דמי סמפר ללב - של חדם כחמר עו סוי ירו כן סודע क्रायाय के विकास के क्षेत्रकेंद्र कर्द פ"ד יוכי ככל יוריון: כ"ג כל סיורדין לניכנס שלין גדש ביסכנר מדגל ככך שמבנים חתר כן וחין שמו מסלבטם ומכל מקום זה להכליפו מסכין:

איפכא מסתברא אבד ליה איסמיה אמר ליה לא הכי קאמר קדשים שחייב באחריותן רויב האחרכו מבה וכחש ושאינו חויב באריוהן פפוד דאמעים מבעסרו וכחש: רבי יהורה אומר אף המוכר ספר חודה מרגלית ובהמה אין להם אונאה: חגיא רבי ידודה אומר אף המוכר ספר תורה אין לה אנאה לפי שאין קץ לדמה בהמה ופרגלית אין להם אנאה כפני שארם רוצה לזוונו אפרו לו ההלא הכל אדם רוצה לאותן ורבי יהודה הני חשובי ליה ודני לא חשיבי ליה ועד כמה אמר אמימר עד כרי דמודם חציא ר' יהודה בן בתודא אומד אף המוכר מום וסיוף והמימים במלחמה אין להם אונאה כמני שיש בהן חיי נפש: כורני בשם שאינאה במקח ומנבר כך אונאה ברברים לא יאפר לו בכפה הפץ זה והוא אינו רוצה ליכח אם היה בעל תשובה לא יאמר לו וכוד מעשך הראשונים אם הוא בן נרים לא יאמר לו זכור מעשה אבורוד שנאבר "ונר לא רונה ולא תלהצנו :ב" נמ' היד "לא הוע איש את עמיתו באנאחים מולמותום נפון מתוחה: שפרי וכר דברים דבתוב פדבר אתה אומר באונאת דברים אי אינו אלא כאונאת ככון כשהוא אומר "וכי חמבות משבר לעטחוך א קנה » ממר ם יואו מם לי ויה יהי קומר מד עמתך הרי אושת סמן אמר הא מה אני מקים "לא חונו איש את עמיתו באונאת " דברים הא כינד אם היה בעל תשוכה אל יאבר לו זכור מעשך הראשונים אם הזה בן נרים אל יאבר לו וכור מעשה אבותוך אם היה נר וכא ללמוד חורה אל יאמר לו פה שאבל נבילות ופריפות שקצים ורטשים בא ללמד חודה שנאמרה מצי הגבורה יאם היו יסורין באין עליו "אם היו חלאים באין עליו או שהיה מקבר את בניו אל יאמר לו כורך שאמרו לו הלא יראתר כסלתרייני חביריו לאיוב

תקתוך ורום דרכוך זכר נא כי הוא נק אבר "אם הוו חמרים מבקשון תבואה ממני לא יאמר להם לכו אצל פלוני שהא מוכר תבאה ויודע בו שלא מבר מעולם ר" אומר אף לא יחלה עיניו על המכח "בשעה שאין לו דכום שהרי (ביייי יידע "הדבר ממור ללב וכל דבר המבור ללב נאמד בו וידאת מאלחון אר יותן (פייייו בן משום ריש כן יוראי 'גדול אונאת רברים מאונאת ממון שוה נאמר בו ייראת כאלהיך וזה לא נאמר בו ויראת כאלהיך ור' אלעור אימר 'זה יייים כנופי וזה במכתו רבי שמאל בר נרכצי אמר יוה ניתן להישכון וזה לא ניתן להישבון תני תנא כמיה דרב נרמן כר יצדק כל המלכן פני חבידו ברבים כאילו שופך דמים א'ל שפיר קא אמרת החינא ליה ראויל סוסקא ואתי דוורא אמר ליה אביי לרב דימי במערבא במאי זהור א"ל בארוורי אפי דאמר רבי תעוא דבל יוודין לגיהגם חוץ משלשה הכל סד אלא איבא כל הזורדין לגידגם עולים חוץ משלשה שיורדין האין עולין ואלו הן הבא על אשת איש 'היבולכין פני חבירו ברבים 'ההמכנה שם רע לחבירו ככנה היינו כלכיו 'אעל דדש ביה כשפות אבר רבה בר בר חנה אפר רבי יותנן

אלא הני דבשכיל עכירה צ לכדה אך שולים (ו) כרסכיא אפ"פ שים כידו חורה ומעשים שוכים אכל הכא על הפופית בשכיל עבירה צ לכדם אינו נענש אם לא שיש כידו עבירום התרום שרחי בשבילם לירד לניהגם הצה שעבירה זו נורמת לו דחון הברהם חבים מעלהו מיד הצה שים שם ייב חדש ושלח בשלה משם השוכה דתשוכה מושלם לכל דבר וחיכו למחן דחתר (מיסה ד' לה) דכשלי השוכה נדולים מחיקו-שהיו כדיקים לשולם :

דוא מה אני מקים נה מוט בתישות וברים - וכל סיכה והיכה למורם דרשים ולא מיקדים כלאי יפיר: אם הוא בן גרים, כי' - הייט צ אם צ דאפט מששה אטופו אין ע להכיר:

הזהב

ותי (פה ס) כתמו הבי לב קבון אמרא משרא משרבא אבד (אינ נפ) וכח עשר יבים לב קבון אמרא כמו שמם וביב כשני ב'ל'א יראש כמומר - פרוש נשון כמוש למם וביב כשני מסקביה ווה מיה במחוקר וחום תכוך היו מקופר זכר נו מי מוו נק ואנד אם סים נק לא סים אוכר ופוף פרק הנחנקן (שבירין ד' פכו כו לפרם כמו כן לפון במחק ולה לפון בכנום דהיל (6) לאברהם כלא יראסך כסלתך כלומר מה שאמה ירא מסקב"ב יחה לך לסיות במחוקר וטרי אחה מפחד בוכר שחמה שחם כקי

זה בנופי חה בממוט - והו דומריי פרק כנחל בתרא (כיק ד' קיםי) כנות נחבירו שוה פרושה כחים גול נשמת היים משום דפממים רשב כנד וחן לי במה לקטח חברים כל קד. הרכה נני חום שחקה חברים כל קד. הרכה נני חום שחקה וחת ישורת י ומה שמחרים בתחינה לפי

שכונים מחומנין לנווח : שכונים מחומנין לברוח : לפרש דחון שולין לשולם דבה חתרים בסמוך הכח של חבות חים ים ני חלק לשלם ככלו לולו כים כל סורדין שלין מיד וחין חור של ניהנה שולם צהן כחחתים נפרק משו ספו (הנוכו ג, ים.) פו משוכה הוהב וכמרק במרח דתבינה (ר' פי) פכיר קיו מסממרא מון מצ' דוון שלין מיד אכל ים מהם מזכין לפולם (ב) המלכין פר חבירו ברבים דחמר בסמוך לדן ע חלק לשולם ככח וים ששלון לחתר "כ חדם כנון ככל על לשת לים דמשפש רשפי ישראל בניסמם ייב חדש אי כמי מלכין נמי מד דחין ני חלק לשלם ככלו לוכם מזכין יותר מ"ב תהם להלל ללחר ייוב הום לל חיי ולא כחורן ושרוים כלא סוכה וכלא רעה וניחו כשחו דלו חשיב מינים ואציקורטים פאימם נדונין לחרי חורום כרולמר בפ"ק דר"ה (ד' יוי מש ד"ה כי) דניהנט כנה והם חום כלים ומיהו 'תימה דלא חשיב פושמי ישראל בנופסי כנון קרקפחה דלה מנח חפילין דלתביע בריה (20) פיורדין ומונין נה ייב חדם ואחיב נופן וכפמהן כפרסה ומנפים חפר חחם כשם רגליהה של לדיקים ונרחה דלו רלה למטת תיחס ששטיים בברייחת דלה היה משתיעט שום חרום וכול דחשיב חלבין אש"ב דחגול ליה כמסי אבות (פיג מייב) אצב מכנה נקט נים ומכנה חינטריך לחשמים אפינ דרם ביה בשתיה וכא דלא השיב הבא פל כטימים ראמר בששין פסק (פירונין ד' יסי הגם ד"ם בר) דלח מסוק ליה חנרהם חבים דממשכה שרלחיה ולא "מבשקר ליה דלא חשיב

التكثور

ילבין פני חבידו ברבים מג"ל מדרוש רבא

תאספו קרעו ולא דנו אטר דוד לפני הקב"ה

רבש"ע גלוי וידוע לפניד שאם היו מסרעים

בשרי לא היה דבר שהת לארץ ולא עוד

אלא אפילו בשעה שעוסקו בנגעים ואהלות

אומרים לי דור הבא על אשת איש מיתתו

במה ואני אומר להם "מיתרו בחנק "ויש לו

חלק לעוה'ב אבל הכולבין את פני חבידו

ברבים אין לו חלק לעודרב (*ואבר) *פר

וופרא כר פוכיה אפר רב ואפרי לה אפר

רב "הנא בר ביונא אכר ר"ש הסידא ואברי

לה אדיודען משום רשב"י נוחלו לאדם

רונו איש את עמיתו "יעם שאהך בתורה

וכמצות אל תונדו אמר רב לשולם ידא

אדם ודור באנאת אשרו שכתוך שרבעתה

מציה אנאתה קרובה "א"ר אלעור כיום

שנחרב בית הבכרש נגעלו שערי הפלה

ואעים ששערי הפלה נגעלו שערי דכונות

רב כל המולך בעצת אשרוו נופל בגיהנם

נודן ותלחוש לה לא קשוא הא במילי רעלטא והא במילי דביתא לישנא אחרינא

דוא במילי דשמיא יווא במילי דעלמא אמר

רב חסרא כל השעדים נגעלים חוץ משעדי

ובידו אנך אד אלעזר דבל נפרע בידי

שליה הוץ כאונאה שנאכר וכידו אנך אד אבהו ג' אין הפרנוד נועל בפנידם אונאה

וגול ועיו אונאה רכתיב ובידו אנך נול

יילבחיב "חכם ושוד ישטע בה על פני חבוד

יייערו רכתיב "העם המכעיםים אותי על פני 🚾

יהודה לעולם ידא אדם מברה לעולם ידא אדם ™

ודיר כתבואה בתוך ביתו שאין פריבה

מצויה בתוך ביתו של ארם אלא על עסקי

אינש כמשלם שערי מכרא נקיש ואתי

חינרא בביחא "ואסר רב דונגא כר

פפא לעולם יהא ארם זהיר בתבואה בתוך

ישביעך אכר רב פפא היינו דאסרי ^{בדי} רכזים

אנאה שנאמר "רנה ה' נצב על חימה אנך on

ישנאכור "נם כי אועק ואשוע שתם תפלחי

לשב א פייי פיע שלי משר א פייי פיע שלים . p (6) ...

נודן לי לאלם שיכא על סמק אשת אים כיי נקצי הצי חשום דבת שבע ספק השת הים היה ופ" בקונורם חשים דכל סולה לחלחמת בית דוד טתב גם להשת ע"מ שהם ימים ינישנה ולא מחקק ליכם וכל אוחם הינים היא ספק מעורשת וקן לרים

וכנלעי - כשביל חשתי צ שמתחלה חתיחה כה כוצי (נושיות כ) דבן חת הלומ. שמחו ונחספו: קרש ולם דמו - חם קרשור וח מלחי דם: כדורש רכם - דטוכה מעשה של דוד וכח שבע משלהם ושפק השת חש פיון שפיולו למלחמת כים דוד נם כריתות טחב לחשתי

נום כה נכס סמלי וו סטר (קטל לפטן מסט קטטר בינים אל בלקט ו בה, מטלו סטן

ממוד ביי פיי מוני

לפו היי פרו פטל משם כלכם יון:

المورد من مدرا مورد

[פים ודים! פים]

ומחות וובית

גליון השים

כב, מבפר כג! מבק כסס ממטלק (ממסמ סמטבו פידר,

רחיב חון וכ כל סוצח חצח דוקח שש להם חודן וחן להם בנים מים בקשרם לת דוקה נקנו עם חלה שלח מחשון ושד יקשה לכיית דחמר במסכת שכת (ד' מי תם ד"ם גם) כל כאומר דוד חמא איני אלא פושל אמי וכא חור אורים מן כמלחמה מח"כ ומים יש לרחות שסו מסמן חם לחיחור בפוף במלחמה ומוד קשה דחמת בפי מי שחתונו (ניפין דף थं. त्राव्य गाँउ वेळा) यह दर्श दर्शनातु המים רבי יהול אומר פרי הא כאבת איש לכל דבריה ר' יוכר אימר מגורפת ואינה מעורפת ואפיט לרבי יוםי חפול דור דאינה פגורטה ודא וכ"מ דהחם כלא אמר מפכטיו דמוקי לה בנחרת בתיחר חשת שתני בשולם כלומר שעה אחת קודם מיחמי ובמלחמת [כית] דוד סיו כוחכים מהיום הו קמני בהדיו במוספפור מהיום אם מתי סתים שכינתים רכי יסודה איפר ביא כאשת איש ומחצי דמי שאחוו (שם) נמי מוכח דאמר מהיום דלולעיל מיניה קוף והל רוצור בנמרא באתר מטח שאני בשום מפ' ר"ם ור"ח נפירוטו משה כאמר מעם שמה בעולם משום כיון דחמר אם מתי מחסין לרחק שרושין כתי שיוכל וחים רולה שתמצרש פד ספוך למימש והא דקאמר מהיום להראש שמח רולה שיחולו גרושון ("מסוס) (דיל מחים) ומפ' ר"ח דבמלחמת כים דור סו מנרשין לנחרי כלה שום מנה הצה סו שפון הוצר נושה כוי שוח ים קופלין על נשוסים למשתן לכך קרו ליהו שפק חשם איש ולכל כפר קשה האפינו כא פל אשם אים חיד סוכ ממלכין מדקאמר דוד הכא של חשם חש פיחוצי כחוק רשלי חלק לשולם הכאחבל מלכין כי :

ולא שד אלא בשמה ששסקן במנים אשסקן מכעית בשעה שכם בחלים אלה אפי מסוקים נהלסת חמורות וגם חין פניינט לחשם חש ויש ספרים הגרם בשנה שעוסקן כארכנו מיחות כ"ר": דכתיב סיומים כנו חליף בש (פיט ד) וינה הם

בליון שסימה קרובה לחם כבר ולח שלחה לי חלה ברתו חם לה סים מורכ לו היחה משרשמש : ראול דמעתי אל החקש- אינו אומר 👵

שמם אל בכי תר כחה דמעם אלה אל מתרם כנותר בפוח אני שלה החדש ושערי המשח לה נופל": (ופי התכן מלום ונק מל כין מלות לחליו חם לוו סים חול

בינחים סים מודה רבי חליעור דכלי חשוב האא שהעיפלה סביב לחסר ד'מחברת המוליות ומממידתן צי חצל א ומשום דנמן חול בינחים להפריד כחוליות זו מוז מעומר כ"א וכבי סוק במסכת כלים (סרק ה מסנה n) חתם לרומט פחות פחות מחרבמה מפחים פיחר מרוש בפים פמא משישיקט לאפיה בו סופגנים הרחיק אם השפלה ונתן תול או לרור

בינחים כזה למרו הגדה (4) והממלה והנימורה לופות כי והול נומור קמני מול דומים דנרור שחול יכם :

בעבורה והוונו ראמר להי רבא לבני מרווא אוקורו לנשייכו כי היכי ההתערורו הנודחם לחחבו חוליות ונתן חול בין חוליא לתוליא ו"אם מדרוחבמים ימשמאין

של מנק שָחֹם יפוק שְסהת מנונישת חורה אור נוח לו לארם שיבא על ספק אשת איש ואל ממכשיו ולה פיתק ליכם וכל חותן

סימים סית בפק מעורשת חם חת שמיין בי מנוקס ממקלה ולם ללו מת לתפייסידורים רבא באי דברוב ביל בילוים שבודי בינוק בילוים ביל חב"ם שהיו מולחין חוחה לשריסה לא אמרה להם ליהודה נבעלתי אלא שלחב לו למד שאלה לו אכי מרם חלם יודה כחל מעלמו יודה : שמיתי עם אם: כאולת אקמי באינאת דברים לנערכ: פונאסה קרוכה . לכח פורענים חומחה מחסר לכח: שמשה משלחי חון (ששי פרל) לשטוש מלשון בקשה שמברץ מאח סקב"ה שיסחם חפלם אבל אל סבים ים לפנים מלפון בקסה ולימר אני בופח שאין ודיכך לפחוק

תה להתרם לג ממרם הג ממנים שיפיל עונמו לכבשו האש האל ילכין פני אג מם מממון למון נקסרומומזן ב-חבירו ברבים מניל מחמר דכתוב "רדא למון ממר מון (ממים קם) לג לה מוצארו וודא שלחה אל חבודה אמר רב יל מיכה יש למום כר לאן נוסים יותר הילידונות בריה דרב אדי באי דבריי ללא בריה בריב אדי באי דבריי ללא

כמו לשון שמיר : רק כלו חיה כלוחלבי קפים דוברה השר כממה היום היובל לקר : (לפסקי נוללו י לביקי קמטי (מיסו לב) כפרו מלמך וסמע דבריה): כל כאשרים א ממום משם: מצעניי מוצאס - הצועק על אונאסא דברים אין השער נושל בפניו: חפל

מי שלים : ממינים מל כל מברות בלים א נגעלו שנאבר "שבועה הפלחי הי מי שלים: ומו ינו מברה לשלים: שישוני האינה אל דבועוי אל הודש ואבר משנאבר "רק לא היה כאראב תר א"ל רב ים מן כמקים אלו ממד רואה אומם פפא לאב" והא אסף אינש אדורך נוצא מר שיפרע: ובידו לוברי משמע

שסית מתיד חצל ומשמש בה: שב שני למני חיון מחינה כים לבין סשברה : פינופי בפילך שלים. השחלב - חמים ישניעך כקנ"ה: מכול כר שנחמים כי שעורים: נמים ואמי מצרם - מתר מתוקון וכל ולולי שמשת שבו מקשום כדוך כני ריקם שממע נו קול הכרה כשמקשקיו עליו: ויול שראל י לעיל מיניה כדר ויחם עליכם ושחים אם יכול כארן: אוקירו נשויםי כנדו באומיכם: ממרום - פיר שסיה רכו דר במוכה ו

כך שמה : חמכו חוליות · פטר העשוי תולות פלושו בכנשן כורך כלי חרם וארוכ לירף כמוליום ונתן תול בין מוכיא לתוכא: כייא מטסרי שאיו וכ כלי חדם וצוו נמין כמים כלישל פתבואה שנאבר "השם גבולך שלום חלב גללים וכלי חומה שאין מקבלין שמחם: ותכמים משמחיו רחולי (דל mar) בתר חולות שחר מטרים שלמם פיו משרם כעין קדירום גדולית ופיו מתניה וערף בכבשן כשתר קרירות

בירו שלא נסראו ישראל דלים אלא על ומסלטלים אלא שהיה פשיבו על ישראל ישראל ישראל "ודוה אם זרע ישראל הארן או של הוף ומוכיק אמ ישר עסק תבואה שצאבר יודיה אם זרע ישראל מפינים מניג של סט נמצמו ≥ ונר וכחיב "יודע עלידם ונר וכחיב ייודל ישראל מאד מפני מרין (*ואדר) הלבו ילעולם [לאשר ד] עב שיקלוע ויתויק אח חומו: יוא אדם וחוד בכבוד אשיני שאין ברבה מכנוף

משפי מצויה בתוך ביהו של אדם אלא בשביל אשתו שנאבר "ולאברם המיב

3. Rava expl. barbs about : David cohah to battle. Ur wife a condit he was killed survived it complication Rashi and T David first o However, air emerged that

a possibly m

(Rashi; cf. Te

אשת איש

cohahit

ארו ברבים

in public

- From

Rava exp

of that v

ולא-דמו"

sathered.

ש בַרוּוְ הוּא

One, Bles

רקים בשרי

that if [m

ו – לְאָרָץ

drained fr

ןלא עוד --

אומרים לי

when the

they say t

"David, if

which for

– And I :

strangula

in the Wc

However,

have emba

1. Literally:

of shaming

who is pos

shaming sor

to demonstr

2. Psalms 3i

Rava expor and on accou. my referred to ಗರಿ (i.e. my w (my enemies) me they woul 4. Negaim anto the study discoloration discoloration tumah of tzar

tractate Nega: King David not merely hu They ridiculed complex Tora (Tosafos: see from the verse

discolorations

Maharsha s tzaraas was a l of these laws c

אָם הַלְכָה **ES**E – קן הַשְּׁמֵים יוּן whereupon A מה לכם אצל R' ELIEZER, LOWS IN ALL aring this, R' ,,לא בשמים ה

in Heaven? שכבר נהט – n matters of n at Mount

ponse to the

A OT MOTTH **SCAUSE YOU** אַמַרַני (פּוּ TTER; SHALL dispute R'

Yehoshua's

אַמֶר לָיה מאי עביד ק ing at that אמר ?lan e (the Holy יצו – יצו – און "My prevailed

te concern-

THEY SAID THINGS R' D BURNED

ases where tactly alike arise. This any Torah unities. To lity for deeneration. the detriof having Ramban to ver which R' Eliezer failed to after the t it, citing God's own s sense, it speak, as the truth! e greater

tact with uled that 188 lamei. red in the

שמנתי נחם דרט לעשום בשעולה להכנים אבו חצל פיו : כל לא כשמים כיתו מסור שהה ששה שתי כן : מפרום שייבר ר"ם. פ" משבה שלינו בשלה הלהי א בבית לאיר הטר זה וחורו ושאי של בבית ורני) ושלכה כב"ה משום דילום בת קול שותי ככון שכה שפרות ועיברם ריו והכיונים ושיפים לפניו: לכש שחורים . מכון הורה אור למל וחכל: סף הוח קרע מנדע

שכמנודה חיב בקריעה וחלן מנעליו. שכחנודה חסור בנגילה הסנדל במו"ק (ר' שו:): ונשמטי מן סכסה: פיפחי מסקלקל: פֿרְ בְּחַל · מְכְּכּ בְּחַלֶּכ: רִיבְּ · בִשְיחׁ כִּיכ תְּבֵּל פּדִ נששה: שְכֹּחִ ירִשׁ מחפרשת • שְלֹח ירגיל סיחיד לחלוק של השרובין: ליותא שלום - כך שמט: בין חבל לחפרי סטרה סימה שימו מחש חסר וקבום כיום לי ולח ישול ביום החדם על פרון וכיה עלא ולא נהבנג עד יום שלשים ולוחד ולו נוכרה בו ביום לי ונשל על פניו: מכים אכי אכא - מכים אכי המשפחה שכם נשיחים סיחם והם חנים דור: מוץ השערי לונהה · לפי שלער סלג סיח וקרוב להוכיד דמעום: סמלנה למ - שנה לומות דברים: שלימות חחק: מו מסים לי מנקה . לחן סון שווחקו למכוע חוכו: כינ מחי שמה מחנה דכסיב ביה פלפח תבי לה מוכה לה פוע חומו ולה פוע חים אם פמישו אנר בכלל ממישו פוא : ב'מש נמי הלסא כסיב כים - אנר לא סלחן ולא סלחלע ולא מסים לי כטשה: מום שבר של משמור לחכוך .

כיון דגרים סיחם במד כחל לכם ב להכיר שם גירום: מתן דחים פים וקים ביוספים כת נימת בחברים הוף ביניתת - פי שים לי חלי בתקפחת לא יאמר לפכדו אולכן כיסו סלם לי דג זם שכל שם מלייר נכוף כחו ע: כורובר און מערכון שיום בשירום - בפל כבים שחמר פירום שרה פלוני אני מוכר לך כך וכך מדן לו יערנט נפירום שלה ווחרם:

החה א חה הוא חצור של עכנאי כאי עכנאי אכר רב ידודה אבר שכואל שדקפו דברים כעכנא זו ופכאות הנא באחו היום השכ רבי אליעור כל חשובות שבעולם ולא קיבלו חיפני אפר להם אם הלכה כמיתי חרוב וה יוכיח נעסר חרוב פכסומי פאה אפה ואסרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה כן החרוב חור ואכר להם אם הלכה כמותי אבת הבים יוכיתו חורו אבת הבים לארודידים אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חזר ואמר להם אם הלכה כמותי כוחלי בית המדרש יוכידו המו כוחלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר לדם אם תלמידי חבמים מנצוזם זה את זה בהלכה אתם מה מיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יוושע ולא וקפו מפני כבורו של רא ועדיין ממין ועומדין חזר ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואכורה כזה לכם אצל ר'א שהלכה כמותו בכ"ם עמד רבי יהושע על רגליו ואכר מלא בשכים דיא כאי לאיי כשמים היא אמר רבי ידמיה שכבר נחנה תורה כדור סיני "אין אנו משניהין כבת קול שבבר כתבת בדר סיני בתורה "אחרי רבים.... להפות אשכוזה רבי נתן לאלידו א'ל מאי " עבד סכ"ה בהרא שעתא א"ל פא חייך ואבר נצדוני בני נצדוני בני אברו "אורני היום הביאוכל מהרות שמדה ריא ושרפום באש תבינו עליו וברכודו האברו כי ילך חודיעו אבר לונם ר"ע אני אלך שבא ילך ארם שאינו דגה ויודיעו ונכוצא כחריב את כל העולם כולו מה עשה רע לבש שחורם

ונתעפף שחורים וישב לפניו ברחק ארבע אטות אפר לו רא עקובא מה יום מומים אפר לו רבי בפרופה לי שחבירים ברלים מבוך אף הוא קדע בגריו וחלץ מנעליו תשמם רשב על גבי קיקע ולנו עיניו רמעות לכה העולם שליש בויתים ושליש ברבים ושליש בשעורים ויש אוכרים אף בצק שבידי אשה (6) מפח תנא "אך נדול היה

בארת הזום שבכל כקום שנחן בו עיניו ר"א גשוף ואף ר"ג הזוה בא בספינה עפר עליו נחשיל למבעו אבר בפרוכה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הזרקנים עפר על רגליו האפר רבונו של עולם גלוי חדוע לפניך שלא לכבודי עשתי ולא לכבור בית אבא עשתי אלא לכבודך שלא ירבו מהלוקת בישיאל נה הים מעש איכא שלום רביתהו דרא אתחיה דרג הואי כדיהא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה לרא למיפל על אפיה ההוא יוכא ריש ירוא הוה ואוחלף להבין מלא לחסר איכא ראמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אשכחתיה רופל על אנפיה אכרה ליה קום קפלית לאדו אדדכי נפק שיפורא מבית רבן נמליאל דשכיב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נעלים חץ משערי אנאה רגו רבגן רבשגה את הגר עובר בשלשה לארן והלוחצו עובר בשנים מאי ונר בכלל הוא אלא 'אחד זה האחד זה כשלשה חניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה "הזהודה חורה בליו

ניים משממים מקמות אמדי לה במיו מקומת כנר "מפני "שמדו רע מאי דכתיב וגר לא תנה ולא הלחצונ כי נרים הייתם "ביתי הייני דאמדי אינשי הקף ליה וקיפא [מיים של] ביתי הייני דאמדי אינשי הקף ליה וקיפא [מיים של] בריותקה לא נימא ליה להבריה אוף ביניתא: מתנ" "אין משרבין פירות בפירות אפי הרשים בחדשים

ירו של דרך מער של שנעל יש דונים חנול ום בירושלתי ומם זה משק ב: של מי מש לשל של לחלק על דכרי פורה דכלה משם דילו של מי מש לשל של לחלק על דכרי פורה דכלה לחלה מי מי מש לשל של לחלק על דכרי פורה דכלה לחל הלל הוא ל לא דכור מולה ביל החלים משם דילו להל דוגל לי לא לא דכור משל הוא לא לא דכור משל הוא דומה ביל

רוכה הי להי ויסום מספקה כן הי מנה בי שם פרה האינון במר רוכה משום דבים מדו ודיה לה משום דבים מד במן בלה משום דבים מד במן בלה משום דבים מד במן שאמר מן כשמים יוכיתו והא חמבר סמם רמי ימושם כית דחמר חון משניחן בכת קול ולת שמעים ליכ לר יששם אלא של כיק ויהד מששה הנושת הביח נרי יכושם אלוו של כיק ויהד מנשה (מ) מי מון שרי מדי ויכול הסם זייק מוקאתו לו בי מיל זק משי : בשמים היא ככר ניאבה לעי שורה מספי משמע דכשום מקום חון משניקן: כדויוד ולמרעותי בני. והל ולמר בנים ע"ו (ל נו) מיום שחרב בממיק חין שחיק לשני אם מטרה גריך קריפח בגדים וחלון מענל דרלמה הכה לנערה כשלמה

כחו דעבר כבי": מבית אני אכא . פי בקומרם מבים דור אבי משפחה שנם כפיחים סימה והם מנים חוד:

דורץ משער אונאס . לפי שלער רמשות משמע משום דשקה למיל מקרא הסאים השערי השנה לא נכעלו ובחכם דחק כן דהא דרים לעיל רב חסרה בהריה מוכחיב הכה כי נלב על חומת אקר ושמא מכים רכן נמליאל סיפה מקובלת שחה אבי המשפחה ולתי להוד קאמר כחשכת עני (ר'סר כם) חצב רכן גמליחל מקובלני מבים חבי חבה שמעורם כלו כלרוכה כי:

ואבוריו לה נמוו . יש מפוש משום דחשיב כי גרים

: 22 היונה בה :

ק" פו מבון ו" פו מבות משבת (שה ובב) מבות משבת בני בקבה ככן בני במות מצור (משה מבול לו מבוקסק ב הק מבול לו מבוקסק ב הק

, ומסם קו שטעום כה

מני אן ממזכם מענם קצוגם בנגלו זו סגם מצ סני כפי ו (ממזכו בעל י טיבוה מתמק סנוגם מי הנגם (מי) אמם מני לה: לא מני ל

.00

עין משפט

משבת פנם ממו כ גו מעם ק מפוף כ

רכינו חנטאל

THE FEST TO THE ITEM חדש וני המשבי בירונים וני המשבי בירונים וני המשבי בירונים ביר שמלן פחמריין לך כאיזה פרק וולכוו ביוודה שאלייפ חניל בבהמיד נפוד הבפוד מצה מופר פת הי ליחויו

ליקופי רש"

לנות

ייקוש ו מעוד ייקוש ייקוש ייקוש ו מעוד ייקוש ו מעוד ייקוש ו מעוד ו מעוד ו מעוד ייקוש ו מעוד ו מ

ושנם ס כמו מסלם ערנים ושחרים: עכוון ופואב מעשרין מעשר עני בשביעית. לפי סדר השנים

הים להם להפרים מעשר שני שהוא שנה ולשונה ומעשר עני נוהג כששים ולת מניע מעשר עני שמי שנים רעפים אלא מקנה מקט בה כדי שיסמכי עלייגם עניים כשביעית וכדין הוא דאפר מרומה גדולה לא ניסקן חלם יהם הכל מפשר עני חלם שלה כל להלק כל כך משחר שנים פרש" דסיים הלך כימון ועוג כדמתרים כמולק (קף פ:) ומומב טיהרו בסימון כנומר על ידי סבום סיפון ועוג הומר לישראל ליככם וכקשה רים דמתרים כפרק מקום שוהנו (מסום דף נג: הם) שלש מרטום לבישור יהודה וענר סירון והגליל ועבר סירון סייט ארן בשנים שביה שביה (מבים להי שם) מקב מכונק (בה י שם) וכשבועות (וף מו הש) מחד סכירם מ היושטים שייון יים פי קודשה מי למ קידשה (כ) ופירן רים דים למלק דהכם בעתון ומוסב

דרך שמות אמילו בחד נמי. וכי מימל דלל היה מועד לשטות לפדים והמקרע כפותו אימר בעל ממשבום מפכד מה שנותנים ע ם קוביקום רבי יומע ממר אפיט פחם מהן חמר כי חבין מסמברה כרי יומע צלבד ממפכר מה שנימנין לו דמפילי ני קופיקום אין בי אסם מכל אני:

שוטה שנשועים חיט מאכד מה שנופנק כיון דעבריניו לכולהו משה כמי שננח כר. ומסד בשלשה דמכח לא אישחוק דפלים בהך דקאמר השים מימה בעל מהשבות או מיער:

פתח הרש ים דברי חכמים כדרכונות וכמסמרות נמועים בעלי אסופות נתנו מרועה אחד למה נמשלו דברי תורה לדרבן לומר לך מה דדבן זה מכוין את הפרה לתלמיה להוציא חיים לעולם אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מרוכי מיתה לדוכי חים א אי מה דרבן זה מכולשל אף רברי תורה מצולשלין ת"ל מסמרות כן אי מה מסמר זה חמר ולא יתר אף דברי תורה הסירין ולא יתירין ת"ל נפועים מה נפיעה זו פרה ודבה אף דכרי תורה פרין ורבין בעלי אסופות אלו תלמידי חכמים שיושכין אסופות אסופות ועוסקין בתורה הללו ממשאון והללו ממודיון הללו אוסרין והללו מתירין הללו פוסלין והללו מכשירין שכוא יאכר אדם היאך אני למד תורה מעתה תלפור לומר (0) כולם נחצו מרועה ארוד אל אוזר נתגן פרגם אחר אכורן כפי ארון כל המעשים ברוך הוא רכתיב יודבר אלהים את כל הדברים האלה אף אתה עשה אוניך י כאפרכסת וקנה לך ילב מבין לשמוע את דכרי ממכאים ואת דברי ממתרים את דברי אוסרין ואת דברי מתירין את דברי פוסלין ואת רברי מכשרין בלשון הזה אמר להמ יאין דור יתום שר אלעור כן עוריה שרוי בתוכו ולימרו ליה בהריא משום מעשה שהיה דתניא ין מעשה ברן יוסי כן דורמסקית שהלך להקביל פני וי אלעור בלוד אכור לו מה חירוש היה כברמד היום איל נבעו ונפרו יי עמון ומואב מעשרון מעשר עני בשביעית אמר לו יוסי פשום ידיך וקבל עיניך פשם ידיו וסבל עיניו בבה ר אלעור ואבר ח בור ה ליראיו ובריותו להודיעם אכור לו לך אכור להם אל תחושו לכציינכם כך מקובלני מרבן יוחגן בן זכאי ששכוע פרבו ורבו פרבו "הלכתא למשה מסיני עמון ומואב מעשרין מעשר

אינער גנדריםם אחדים אני פוועתי עולי מצרים ולא כבשום עולי כבל מפני מולי המומו ממוך דמנה ולי נומה ישקדושה ראשונה קדשה לשעתה יולא שנמחמם גופו חינה למקום הפריר: קרשה לעתיד לבא והניחום כרי שיםמכו שתשרה עליו רות מומאה. כום עליהן עניים כשכיעית תנא לאחר שנתיישכה שדים שיקייפוהו להיות מכשף: דעתו אמר יהי רצון שיתורו עיני יוסי למקומן וחורו ת'ר י איוהו שופה היוצא יחדי כלילה והלן כבית הקברות והמקרע את כסותו איתמר רב דונא אמר עד שיהנ כולן כבת אחת ד' יותנן אמר האפי באחת מהן היכי דמי אי דעביד להן דרך שמות אפי כחדא נמי אי דלא עביד לדגו דרך שמות אפילו כולדנו נמי לא לעולם דקא עביר להו דרך שמות והלן כבית הקברות אימור כדי שחשרה עליו רוח פונואה הוא דקא עביד והיוצא יחידי בלילה אינור גנדדיפס אחריה והמקרע

עני בשביעית מה מעם י יהרבה כרכים כבשו

שכולן לגן לשמים עשה חוקי שמעם ולמוד ודע דכרי כולן וכוומדע להכמין לד זה יכשר קבע הלכה כמומני אפרכסם טירמויים שעל הרינים: מה מסמר זה. כשעעלין מוטו נסימל החם מסקרו יכול מף זה כן מלתוד לומר נטועים כנטיעה שדרסה לפרום ולרכום: וליפרו ליה בדביא. מיד למה החקקו לימר סלמידיך שט: 3000 נמע ונמרו. והמקיט שיהו הזרון נענר הירון נמה שכנשו מסיטון ושוג מרך שתון ותומב:

מצשרין. עכפיו מעשר עני בשניעים

שהן היו זורעין בשניעים כדממריע

לקמן שנה קירשה שלי גולה כקרושם

המרן: פשום ידיך וקבל שניך.

כוקשה נעינו שנטן עטרה למוטו

דורש והלם חימות לושי כנסת

סגדולה סיסה מקנה א: אל תחושו

דמניינכב. פל יהי לכם שום חשש

ונמנום כמה שמיניםם ופיהנהם

שהרי הסכתתם להלכה: כך מקובדני.

שקדושה כלשתה שקידשה יהושת

לשכמה לה קדשה לפתיד לכה מכל

קדושה שניה נמקושה לעולם כרמנים

ביכמום (יף פכ:) קדושה ראשונה

ושוים ים להן שלישים מין להן לפיכר

כשאר ארן ישראל אין אריעה כשניעים

אבל שמון ומואב כמים מלקדשן כדי

שימתם פליהן פרים בשניעים

בלקט שכמה ופסה הנמעשר עני

לכך מקט להן שיהו ממשרין ממשר

מני וברשות הסכחים היה להבייל

עליהן חיה מעשר שירט לפי שחים

סייכון מן השנה: איודו שופה.

הסמור נכל מקום שפעור מן המנוח

ומן השובש ופין קמע קמן ופין

ממסרו ממסר: והקן בבית הקברות.

צלילה: לשלם דקא עביד להו דורך

שמות. ואפינו הכי גם מחקינן

ליה במדם דיסיולם ימידי בלילה

הנהות חב"ה (4) בברום פלמד לימר משי מרושה פסד כילם פל מטבל מקן של קמג ופו אסבר מטבר מס משמר אסבר מטבר מס משמר אסבר מטבר מס משמר אסבר מונים מסנד כמדר מינים מונים מסדר מינים מסבר מונים מסדר מינים שמל מנשים מסיר חלמר כן שמיד חלימח: (ג) תופי דים פנוון חם: מפשות קון הסברון לושות מסבים עם כסברון המברון נגמי נגו באבר נמקשות סכק נמצומה קצו למשון החד גם משום קצו למשון החד גם משום (צי) נושה גיים משום מחבר מכשות פון משורם פוכל משרת מתנילה משורם משק: (ו) בארד ומי מבל ושים יכול ומי מבל משר לכל דלל ימי מבל מידר לכל דלל נמסק: (ו) באדר וכשקרע כשיש וכשלכר:

> תוחות מחר"ב רנשבורנ

ונשבות:
אן אי סה דרבון זה
ממלח. דרבון זה
ממלח. דרבון זה
ממלח ממלח
ממלח
ממלח
ממלח
ממלח
המי, דר עד לממנו
ממנו מכוסל ממכח
ממנו מכוסל ממכח
ממנו מכוסל ממכח
עד מי מל מכוסל
עד בי מו מפלח ומין
עד עד אי דרו מאן
ממלח מין
עד מפלח מכוסל
עד אלמות ממלח
שר יי אלמות בי עוורה.
אר מסמח מכו מרכ
שר ייסוע מכו מרכ
אר ייסוע מכו מרכ ישיק:

תנדה אנד השלם به بحد فكاشاء نظيمهم الايمان الإسمار الإلاما در المن المهرن الأراض المناز الماريات المناز المناز المناز المناز المناز THE REAL PART MAIL BELL משתים ציים:

(ומר השום א, יו, מון מלובמע וכמפולונו כ) גולה, נוכמם ניעו פרעה אחר:

את כסותו אימור בעל מחשבות הוא כיון רעכרינהו לכולהו הוה להו

gan take

מתן האילה "הדים" מד בספר נוסל מהרו עד מלו המוצרים. כד ממנו עד, כדרבונות. מה זרק זה מטון מל ממון מל מספר לבלומי עד לדידון און על הקידות האילה לאט"ר: ושמה ב. זו | מוד "", לייוויו וקריות) להדידים: והיהיה מי מחות מה ממנו הו קיד אי הדים על מציע חם שימם מרו ורכו אף מדידים מי מוצרים מי מוצרים או מוצרים בי מוצרים ובי מוצרים בי מוצר

on the verse

אלו תלמידי ESE ARE THE ccrov them-– הללו מטמא ally CONTAM-נוללו :LEAN THOSE who DISQUALIFY שָׁמָא יֹאמָר א VER I FARN is subject to -- תַלְמוּד לוּפ the various אַל אַחָר נַתַנָּוּ פרנס אַמר אַ HE MOUTH דבתיב ..וירו GOD SPORE - Hence, וקנה לף לנ NG HEART Itelligently AND THE את דכרי

orah land

IBIT AND

אָת דְּבְרַי

ave been ng "well ultiplies

avev this rees well e wichee hat they

ips, can will now

in court. appears

ee also states: various

ective of any agrees

n that both

rhom o this God's 77) area

every

f the tha).

Midrash Esther Rabbah 9:4

ד. לְאַחַר שֶׁעָשָׁה הָצִץ, הָלַךְ אַצֶּל מָרְדָּכֵי, וּמְצָאוֹ שֶׁהָיָה יושׁב בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְהַתִּינוֹקוֹת, יושְׁבִים לְפָנִיוֹ וְשַׁקִּים בְּמָתְנִיהֶם וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְהִיּוּ צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים, וּמָנָה אוֹחָם, וּמָצָא שָׁם (שְׁנֵים עָשָׁר) שְׁנִים וְעֶשְׂרִים אָלֶף מִּינוֹקוֹת, הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם שֵׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וְהִפְּקִיד עֲלֵיהֶם שוֹמְרִים, וְאָבֵּר, מִינוֹקוֹת, הִשְׁלִידְ עֲלֵיהֶם שֵׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וְהִפְּקִיד עֲלֵיהֶם שוֹמְרִים, וְאָבֵּר לְמָחָר אָלָה אֶהְלָּה אָתְלָה אֶת מְרְדָּכֵי, וְהִיּוּ אִמּוֹחַיהָם לְמָחָר לָהֶם לְּהָים שְׁתָּמוֹת לָהֶם, בְּנֵינוּ, אִכְלוּ וּשְׁתוּ קֹדֶם שֶׁהָּמוֹת לְהָם נְבִיּיְם עֵל סִּפְרֵיהֶם וְנִשְׁבָּעִים, בְּחֵיִי לְמִל תִּמוֹתוּ בָּרָעָב, מִיָּר הָיוּ מֵנִּיחִין יְדֵיהֶם עֵל סִפְּרֵיהֶם וְנִשְׁבָּעִים, בְּחַבֵּי לְמָב לְּבָּב, מִיִּר הָיוּ מֻנִּיחִין יְדֵיהֶם עֵל סִפְּרֵיהֶם וְנִשְׁבָּעִים, בְּחַבּי בְּבֵּנוּ, לֹא נִאַכָּל וְלֹא נִשְׁהָּה, אֶלֶּא מְתוֹךְ הַעְּנִיתָנוּ נְמוֹת. בְּעִר כְּלֵּח בִּבְּיָה לִמְנִית בְּנִי, לֹא נִאְכָל וְלֹא נִשְׁהָה, אֶלָּא מְתוֹךְ הַעְנִיתְנוּ נְמִית בְּנִית לְמִית לִיה לֹא נִאְכָל וְלֹא נִשְׁהָר, אֶלָּא מְתוֹךְ הַעְנִיתְנוֹ נְבִּנוֹת לְבִּנוֹת לְבִיה, לֹא נֹאכַל וְלֹא נִשְׁהָר, אֶלָּא מְתוֹךְ הַנְיִם עְּנִיתְנוֹי בְּבָּנוֹי, לְאנִיל מְתוֹב לְבָּיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּבִיל בְּבָּי לְבָּבִיל בְּבִּיל בְּבִיל בְּיִים מִּיִים בְּילִים בְּרָבְיב לְבְּיִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבָּים בְּבְּנִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְיִים בְּיִבּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּמִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּיִּעְים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּעִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוּבְיים בְּעִים בְּבְּיוּים בְּיִים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיּים בְּיְבְיים בְּיִים בְּיִים בְּיְים

4. It is written (5:14-6:1), "The idea pleased Haman, and he had the gallows prepared. That night, the sleep of the King was disturbed." How is it that just at the moment when Israel was at its gravest danger, God caused Achashverosh to save Mordechai and the Jewish people? What was so special on that particular night (balailah hahu) that brought about the deliverance? It had to be the prayers and outcries of the Jews.

Even though Zeresh had advised Haman to approach the King in the morning (5:14), Haman could not rest without preparing his murderous plans that very night. After Haman prepared the gallows, he went to Mordechai and found him sitting in the study hall. The young children were sitting before him wearing sackcloth on their loins and immersed in Torah study, crying and weeping. These were the children Mordechai had gathered around him (see 8:7) and whom Haman had threatened to harm first (see 7:13).

He wanted to know how many guards, weapons and killers he needed, so he counted them and found twenty-two thousand young children there. He threw them in iron chains, appointed guards over them and said, "Tomorrow I will kill these little children first, and afterward I will hang Mordechai." He no longer intended to wait until the following Adar to begin the genocide with the little children. Instead, he planned to execute them the next day prior to hanging Mordechai, just to torment him.

Their mothers would bring them bread and water and say to them, "Our children: Eat and drink, before you die tomorrow by the sword. But do not die of starvation now. Death by the sword would be morally preferable to death by starvation, since the former is involuntary and the latter is voluntary. Moreover, it was not absolutely certain at that moment that Haman's plans would be carried out. Immediately, they placed their hands on their holy books and swore, "By the life of our teacher Mordechai, we will neither eat nor

עַר שֶׁעֶלְתָּה שֵׁוְעָתָם לַמָּרוֹם וְשָׁמֵע הַקָּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹל בְּכִיּתָם בְּבִשְׁהֵּי שָׁעוֹת בַּלֵּילָת, בְּאוֹתָה שָׁעָה נִתְגַּלְגִּלוּ רַחֲמָיוֹ שֶׁל הַקָּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעָמֵד מִכְּפַּא דִּין נְיָשֵׁב בְּכָפַא רַחֲמִים, וְאָמֵר, מֵה קוֹל גָּרוֹל הַנָּה שֶׁאֲנִי שוֹמֵע, כִּגְּדָיִים וּטְלָאִים, עָמֵד משֶׁה רַבֵּנוּ לְּבְנִי הַקְּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאָמֵר, רְבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם לֹא גְדָיִים וְלֹא טְכֵּנִי תַמְּך, שֶׁהֵם שְׁרוּיִים בְּתַעְנִית הַיּוֹם שְׁלשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה טְיָלִאִים, וּלְמָתָר רוֹצֶה הָאוֹנֵב לְשָׁחֲטָם בְּגְדָיִים וּטְלָאִים, בְּאוֹתָה שֻׁעָה, נָטֵל הַקְּרוֹשׁ לֵילות, וּלְמֶחָר רוֹצֶה הָאוֹנֵב לְשָׁחֲטָם בִּגְדָיִים וּטְלָאִים, בְּאוֹתָה שֶׁעָה, נָטֵל הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהָן אִגְּרוֹת שֶׁבָּזֵר עֲלֵיה, שָׁהִיוּ הֲחוּמוֹת בְּחוֹתָם שֶׁל טִיט, וּקְרָעָם, וְהָפִיל עַל אֲחַשְׁנִרוֹשׁ בָּהֶלָּה בְּאוֹתוֹ לַיְלָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב, יַבּלֵּילָה הַהוּא, וְגוֹיי.

drink. We would rather perish while fasting!" They all wept loudly, until their cries for help rose up to the heavens.

The Holy Blessed One heard their crying after the second hour of the night. At that moment, the compassion of the Holy Blessed One was elicited. The third hour of the night is the final hour of the first watch of the night. At that time, God is most sympathetic and receptive to our prayers (Ber. 3a), and He held back the Attribute of Strict Justice (as in Ber. 7a). He arose from the Throne of Judgment, and sat down on the Throne of Mercy (see A.Z. 3a), and said, "What is this great sound that I hear, like the sound of kids and lambs?"

Moses our Teacher now seized the long-awaited opportunity to advocate on behalf of Israel, following Elijah's advice (see 7:18). He stood before the Holy Blessed One and pleaded, "Master of the Universe! These are not kids and lambs. Rather, they are the little ones of Your people Israel, who have been immersed in fasting this day for three days and three nights, imprisoned and shackled. Tomorrow, the enemy wants to slaughter them like kids and lambs, and he intends to enjoy blaspheming and confounding Your Torah while he is doing it (Yalk. Shim. II 1057).

At that moment, the mercy of the Holy Blessed One was stirred. He took the letters of condemnation He had decreed against them, sealed as they were with pitch, and tore them up. Moses described in detail the dire plight of the children, which moved God to deploy His attribute of Mercy. He then rescinded the Divine decree against Israel and frustrated Haman's plot (Yalk. Shim. II 1057). He cast terror upon Achashverosh that night. This whole narrative explains what was so special about that night, and so it is written (6:1), "That night, the sleep of the King was disturbed."

BT Ta'anit 25b

li i.

והצבור פוסקן מתעניום כמלא בין אותי הגרשה ממן שניו (הלו המתישה דבר ובי כאור "חבמים אמרים מי שמי ממים מו יהכ מי המים

שמתשך שנותבר סרואים כי נכנע יוויים בים חחוב משני הוחוב להחלב מענים (משוחדיה)

111111

בי או "אין רוש מתליף יאם נפסק: לף לידים יאן לי וכר לדיק אין נוש שממש שפחים: באלינה שמדם ידיר נכנו כה ספח עפי כאל בי ייאן הש בי בי מלינה שמים בי משלם: לב א ייאן לי שכר בי מנו בי משלם: לא ייאן לי שכר בי מים לי משלם: לא ייאן לי שכר בי מים לי משלם: לא ייאן לי שכר בי משלם בי משלם: מון - שכני בי משלם בי משלם: מון - שכני משלם: משלם: מון - שכני משלם: משלם: מון - שכני משלם: משלם: מון - שכני משלם: מ

ספקק י קצר סמחמון : מיני חרוש . שנוצר אפן נמדבר ורו שמים והרם וט'י ועניר למ חלח וברחם י בי א דבנאר המכל (דף מ.) ממרש ממים פליים שיצור ורכים חלי הלונים לוכנים לוכנים כל מנופים השיצור ורכים הלי הלונים לוכנים לוכנים כל מנופים מיים דומיים כל כרכי הלווים

משל אין בשלב" לצר מצונות ונוגה שנואפי : משלב" לצר מצונות ונוגה שנואפי משנה א לצרד (מצונות ונוגה שנואפי לצר מצונות ונוגה שנואפי מונה שנואפי מונה שנואפי מונה שנואפי מונה שנואפי מונה מצונות מצו

שלאה אם שלא היים בישר אם בישר לאדר מי שעות ישלימי שבן מצינו באראב מלך ישראל שהתענה בתשע שעות ולמעלה שנאמר "הראית כי וליי ויים לאדר מי תקים כן החופה בששו ביותר המה לעבר שמבקש פרס מרבו ואמר לרבו המתינו לו עד שרובקסק ויצבעי יותי א יב יו מיחד המדום ניש מיק החור היום ולשבואל הקמן שברו של צבור היכי רמי אמר "משיב הרוח ונשב זיקא אמר מוריר הנשם הארא מיםרא: מירני פי קליהיה מעשה ונזרו תענית כלוד כו': ונימא הלל מעיקרא "אביי ורבא ראמרי חרוויידו לפי שאין אומרים הלל מיני לדי הני פליהיה

רבינו גרשום

עודה אין נותן מאלף שר סיו שרם נותן מאלף: כסלה ברך ומספיכה: נותח של כחיים אין מאלף: אף אף אף אף אף אף אף אף אף בעמדה שרא מפורות חדטו הנוצח בה שם מאו מהיה (פן שה) בלבה מפורטובשאות מטרה; בעמדה שרא מפורות חדטו הנוצח בה שלה : שיר יידים: ניתן דהים ניתן דהים ניתן דהים יותין דהים ביותר היידים ביותר היי לאכול כפים ומלך פייכו ליד שלים פניית אינו (נמן) המי שלא אול נמי אוא בקשי השינ חברה: קודם חברה שנינו השי הבליסון אין דויך לו לתאלים: השניאא ביה שבחות ולא בינו בחוק לאחר אבלה: המין עלך פודר תעניתות

BT Shabbat 151b

apr des

ושראנם חרי וכחיב פל כל חים כארן ואפי ארי : כדלמי כר שכם -

יד: של מדק צ - שלו יכו לידי שניום रायः क्याय वर्ग रंको वे वर्ष मे वर्ष द्या ते व्यंत्यः व्यादीत्वयान פתרחם על הערות: צ פרחת- סמנת שמות חולת וחולחיר יותר מוכו בשרעף: זה מצוש - שמות פולר פני חודם: יו ממה בינות כי חנדים שמח י (מולים: סלפסותי לחים: רטק פלו : מחום · מחר פינים : אפים מלים . כחלה בעימי כמכחל

ינוול: פאפישנא של גבדאי - טכד של

נרדים לישוכלים בער המישמיי(י) המתור מוקים שלה יוצוך יוסר ממה שמת : מתר סמרל · בכת דוצור תפי בתוכיסטו - דורות : מלים · מב : סרממנה: של כבי ממוך חבל וערה:

פצ א ב"י פרו אלי קיתמון - שלה ישרים מחמה חום הסרון וסברים : סיפרון מה סבחי -שם מדי של מה שפים מה שרים נותנה מתוכה ולה לחיו כדי שלה יוסח פין מה במונה להי בסספה: נותקלי מי שורה במונה במ

שיבתין יקישרין את הלוד לא שעלה אלא שלא יוסף דכן קורה שנשברה סומבין אותה במפסל או בארוכות המפה לא שתעלה אלא שלא הוסף: גבר "והאבר רב ידורה אמר שבואל מעשה בחלמדו של רבי כאור שננגם אחרין לכיח המרוון ביקש להריח קרקע אמר לו אין מרידון למך קרקע אמר לו אין מכן קרקע בקרקע מהלשא מת בקרקע לא מידלף כל לאוזיי מאי לאחזיי הא דודר מבואין כלי מיקר וכלי מהמח וכצירון על כריכו כדי שלא (י) חפרו ופוקקן את נקבור כרי שלא תיכנם בתן הרות האף שלמה אמר בחבמת "עור ישלא ירחק שמעל לחוך פרו : כתבים. בחמטנים : בורצברי ליון תשלמין - את שירו בשבת אמיל אחר יציאת כנוש דמויו חבל הבסף וה חומ השררה וחרוץ נולה הותב זה אכוה ותשבר כר על הכובוע זה חברם ונרוץ הגלגל אל הבור זה פרש וכן הוא אומר "חדיתי פרש על פגיכם פרש הציכם אמר רב דונא ואמרי לה אמר רב דנא אלו בני ארם שכנידון רברי חודה ועושון כל יכודם כחנים אמר רבי לוי אמר רב פפי

מה : סיב כדן פנו: למלמל חשר למוך: מרקע בתרקע מו דבר פי פנוסה מיחלף. כלומר הדוא לא משם בור ד פרי פרי פרלכים בורכי פלכים פֿ: סלמול כחה הצל משום חשורי גומום בנו חוברי כי שלכים חלביו, דמרונן רצמם חלכים כחל משמם שיים פיליג חלביו, דמרונן רצמם חלביי ונטי שיים פיליג וולים! לרכון לאשויי נועום מיחלף מוצא שיי סישו מו מיסלו בקביקט לאשויי בועום מיחלף מיסה בקרקע המר: כל מיני סמב להמוי מהי דלה סגן: כל מיקרי שמביחים קרירות כנון וסכים: ולף פלמה מתר בחבמת - שכרים של מה פיפחת וכנושם: זם חוע השורים -שמח כמון חבל ולכן ככסף: צ केशतः ज्ञाते वया वर्ष वर्षाच एक נולית מים (יפחם מו): זה פרק · הלגל לפון גלל (יחיקא ד): אל חסד .

צי חבר: שופך דמים - ממפרק משם : [2] ושנון כאני הנגי נרכוו-בכנ...שן כתן, שנשונט שמת שלוב कर्याव्यक्तिकार्यातम् स्त्रीकावकाः ארים אכי מרי לא נפיל להורגן כרכה׳

אד יהשע לאדר שלשה יטים ברים: נבקעת תנפלת לו על פניו הצמרה לומול מה שנהת כי: כורני אן 6) מעומון את המת בשבת ולא כחול עם
יציאת נפש להמענים עם יציאת הנפש הרי זה שופך רמים: נכן הנו רבנן המעומו עם יציאת הנפש
הרי זה שופך רמים משל לנר שכבה וחולכת אדם מניה אובעו עליה מיד כבתה חניא "רשב"ג אומר הרוצה מין יפים
שהתעצמי עינוי של מת נופח לו יין בחוממו תוחן שמן בין ריסי עינוי האחו בשני נהלי הגליו הן מתעומון ביים
מאליהן הניא רשב"ג אומר תינוק בן יומו די מהאלין עליו את השבת הדו מלך ישראל מת אין מהליון
מאליהן הניא רשב"ג אומר תינוק בן יומו די מהאלין עליו את השבת הדו מלך ישראל מת אין מהליון עליו את השבת תינוק בן יוכו דו מחללין עליו את השבת "אכורה חודה חלל עלין שבת איור כדי וישי∞) שישמור שבתות הרבה דור מלך ישראל מת אין מהללין עליו כיון שמת אדם בפלכן המצות והיינו

שאין בתם לא זכות ולא דובה ופלינא רשכואל "ראכור שכואל אין בין העולם הזה ליכות המשה אלא שיעבור כאכיות בלבר שנא' "בי לא יחדל אביון מכרב הארץ הניא ר' אלעזר הקפר אוכר לעולם יבקש אדם החבים יייייי

של פרות זו שאם הוא לא בא בא בנו ואם בנו לא בא בן בנו בא שנאסר "כי בגלל תורבר הזה ₪ תנא דבי רי ישטעאל גלגל הוא שחזור בעולם אר, יוסף נקיפינן האי צורבא פרבגן לא פיעני ווא קא הפינן דכועני אם איתא דכועני אוצוורי אפתרא לא כיודר אכד לה רבי וזיא לרביתת כי אתי עניא אקריםי ליה ריפתא כי היכי דלקרם לכניך אמרה ליה מילם קא לייפת להו אמר לה קרא קא כתיב
ומישה וכיק ריק כי בנלל הדבר הזה והנא דבי ר' ישמעאל גלגל הוא שחזר בעולם הניא די נמליאל מרבי אומר "ונתן שיג
לך הדמים והדבך הדרבך "כל המרום על הבריות מדומן עליו מן השמים וכל שאינו מדום על נישומים
הבריות או מדומן עליו מן השמים "עד אשר לא תחשך השמש והאר זו פרות והחושם הזרח זו ישויי

נשטה והבוכבים אלו הלסרות ושבו העבים אדר הנשם זו מאוד עיניו של אדם שהולך אחד הבבי אמר יין ליים לי שבואל האי דמקוא עד ארבעין שנין הדוא מבאן ואילך לא דרוא ואפר רב נודפן האי כוודלא עד המיים מי מי מיי המיים מי מיים ארבעין שנין ביווח מבאן ואילך אפילו מלא "כאבימנא דנידרא איקוםי מוקים ארובין לא פוודה מאי (ני מייי

מיסות להי לפיל כב. שמרים כת. מיטררן לה ער.

רכינו דענאל

BT Hagigah 5b

dur state may cut state to count and so may to store to count of equipmen the to see so and count one and carmy for the count one and carmy for מערי מקניים (זף מיו: as) מללי בריטל קצי למניוטל ומסרים ר"ם בירות רטים ורטים איז המעליל מעים raid rat The poster of th

grave atm jere To actor error err

בא היני האם איני

שאינו בודיה לאכול

al des con est of the control of the

לא קידול האינות היארות היארות היארות האינות האינות אינות אינות האינות האינות האינות האינות האינות האינות האינות אינות אינות האינות האי

ماهم عيكيم ورك احتراج ومند ديدار معادد معرف فيصا عادمك ب مادد عيدا فجا to hotel son to pic to there

1

100 mm to the kar a see Б

ERRESPE EPICAL erere erere F - Haks

A G SAL

BT Sanhedrin 104b

איל אחר מהם לחבירו גמל שמהלכח לפנינו

סומא בארת מעיניה ומעונה שחי נודוה

אחת של יין חצות של שבון ושני בגי אדם

הבערונים אותה אחד ישראל ואחד נברי

אכר להן [שבאי] עם קשה עורף מאן אתם יודעין אכרו לו נסל מעשכים שלפניה מצד

שרואה אוכלת פצד שאינה רואה אינה

אוכלת ומעונה שתי נודות אחת של יין ואחת

של שכון של יין כוכובוף ושוקע ושל שכון

משפטף וצף ושני בני אדם המנהינים אוחה

אוד נכרי ואדר ישיאל נכרי נפנה ילודך

וישראל נפנה לצדרין רדף ארדייהם ומצא כרברידם בא תשקן על ראשן והביאן

לביתן ועשה להן סעורה גדולה והיה מרקו

לפניהם ואכר ברוך שבחר בורעו של

אברדם תתן לדם מרכמתו ובכל מסום

שהן הולכים נעשן שיים לארוניהם ופברן [הקכו] לבחידם לשקם "בכה תבכה

בלילה שתי בכיות הללו למה אמר רבה

אבר רבי יורגן אחר על מסדש ראשון האחר על מסדש שני בלילה על עסקי לילה שנאמר יותשא כל העדה ויהנו אתי

סלם ויבכו העם כלילה הרוא "אמר רבה איר

יודנן אורו ('דוים) ליל פי באב היה אפר להן הקב'ה לישראל אתם בכיתם

בביה של חנם ואני אקבע לכם בביה לחרות רא כלילה שכל הבוכה בלילה

קולו נשמע דא בלילה שכל הכוכה בלילה

כוכבים ומולות בובין עשו דיא בלילה שכל

הבוכה בלילה השומע קולו בוכה כננדו

מעשה באשה אחת שכנהו של רכן נמליאל

שמת בנה והיחה בוכה עליו בלילה שמע

וכי משום מנום ום ברבר, וכוליל ושכולל רעיבי יותר מסרום למה לה נהשם כסחום לשון אחר וכי משא פנים ים בדבר דהחם כחב וה' המעיר כוח בענמו וסכח כסיב שלח של ידי שלים : מדם יפירם לשוכה. דכירושלים כתוב ידי נשים רתוציום בשנו ילריק כיו לכרות

הורה אור למו שסיפה מומנם חבריםה חוצלת בנה חלמת רחמנית היו מיצי בסרום כמביד פר ואכיון לא כתויקה ומדה זו כערה פליסה שלו נהשם לשך אתר מדם יקירם פרעטם נדולה סיסה בירושלים שילויכם היו אכלים ציעם צי דכתיב היו לברות למו וחלו בסחם כחב נחן שמנח לחם שלו מעמו מעם שני הו למדם נדול פורפטים ירושלים משרענות פרום ולא סיב משא סמים כדכר: סלחי לשן חשלה כלותר כל האכירים פסלם התכיה תנשאם פסולים וכנושים כמסלה צ וסיט דמיה למטכם שנשבו וחין פי סקנה : משני מה הקדים פיים לעיין. ברוב האופה ביסה שכחיכה: מפני מתנמס שהקרום מחשר פיהט פר שלח וחד בבין: שועם שעם פספ - שהשתים שינחים משמם בלחמם של ישראל שמנחה כחו להכ כשנחלין חוקן: מכו כריינין י מקה משפם בשביל שניוחיםם היו לחם שמד למחבל חדכיו: מלמדי פינוקום. שמשון מלאכשן רמיה: מי מצחן להנך מלכים והריוסות דקמני במסגי' 1 1 000 : 000 E . 1100 100 : 130 000 140 דיוקנו - של חד חביו כנוסמת לפניסט [דו הריה] שלה למנים ממסם: כל שיכב לפני השוכים • בניהגם : לשני תולפים ימילבי בגן מרן ולה לפני השרכים: סמשמך פאמנה זרי פליכם לשלם תצלוני עובר לארם שאחם נמאסים य द्वांतर कृतर योग हे तर्तु देवांत व्योः ए तेवन व्यंतर गर्वे तेर • וכי הכחדה ככם סטיה ולו כי ליכור כי שיש לי חלק וכי אין לי חלק סלח בי הדכר חלני: דורקי

רבן נפליאל קולה ובכה כנגדה עד שנשרו רשושום · הוושי פסוקים כדכתיכ רים עיניו למוד הבירו בו תלמדיו והוציאה (מישל י) אם מרשים בנתב אמת [צל יציון בשבונתו "ורבועתה על לדוה אבר "רבאו מסר המודים שלסלם עו להם חלק אבר ר יודצן באשה שבובה על בעל נעוריה " אצים למכוף וירכעם הלחמה: שנאכור "אלי כבתולה הנורת שק על בעל אצ לי נלמו ולי מנוס . על לסכול

נעורית "היו צדיה לראש אבור "דבא אבד" שנם כני שים כם צכם: [דל ימי] רבי יודגן (יו"בל הביצר לישראל נעשה ראש ב מבור מבור בי מבור כן מוקים:

שנאמר(י) °כי לא מיעף לאשר מיצק לה כעה הראשון הקל ארצה ובולון וארצה נפחלי והאחרון הכביד חדך הים עבר תורדון גליל הנוים אמר ירבא אמר רי יורגן כל המציק לישראל אינו ויל יייו עיף "לא אליכם כל עוברי דרך אבר דרבא אבר ר' יודען מכאן לפובלנא (א ron la

מן התורה כל עוברי דרך אבד רב עבדם אבר רב עשאני כעוברי על דה ראלו בסרום בחיב "הה הכצור על סרום ואילו בירושלים כתיב "מפרום שלח אש בעצמותי וירונה וניונו וכתיב "ויגדל עון בת ב" עסי מרפאת סרום וכי משא פנים יש בדבר אמר "רבא אמר רי יודנן מדה יחידה היתה בירושלים (יל יסו שלא היתה בסרום דאילו בסרום כתיב "תנה זה היה עון סרום אחתר נאון שבעת לדם ויד עני ואביון ממו התוקה וני, ואילו בירושלים בתיב "רי נשים הדומניות בשלו ילדיהן "סלה כל אבידי ה' בקרבי או היה בירו בירו שני את השקיום ותקו בתושכים כתיב יוינשים והפניות בשתי יתרוקן יסנה כל אבירי ה' בקרב' במה שני כאדם שאמר להברו נפסלה ממבע זו "פצו עליך פיהם אמר "דבא אמר רבי יותן בשביל מה הקדים (יו יחים) פיא לעיין בשביל מתלים שאמרו בפיהם מה שלא ראו בעיניהם "אכלי עמי אכלו לוזם ה'לא קראו אמר סייי י ול יייו "דבא אמר ר יותן כל האוכל מלחמן של ישראל מיעם מעם להם השאנו אוכל מלחמן של ישראל אינו מועם מעם לדם ה' לא קראו רב אבר אלו הדיינין ושכואל אכיר אלו מלכורי תינוקות כי סנאן אבור רב אש אנשי יי שו משר מא כנסת הנחלה מנאום אמר רב יהודה אמר רב בקשו עוד למנות אחר באה "דמות דיוקנו של אביו" (שמחה מש משר משל משמחה לפנידם ולא השנידו עליה באה אש כן השבים ולחכה אש בספסליהם ולא השנידו עליה יצאה כת סל ואכרה להם "הזית איש מהיד במלאבתו לפני מלכים יהוצב בל יחיצב לפני חשוכים מי שהקרים ביתי לכיתו ולא עוד אלא שביתי כנה כשבע שנים וביתו בנה כשלש עשרה שנה לפני כלכים יתיצב [כל יתיצב] לפני

ברטות גלעד מנשה כמשמעו אפרים מעוז ראשי זה ירבעם דקאתי מאפרים ידודה מחוקק זה אוזהופל

אתרי מן השבים לחברו : במלי זו שמהלכת לפנים בימה ומ' : [מלד שחואה - שאינה איכלת פפסדם מלד ימין ופנומים מלד שמא פבספה כרואה שאיכלת מכאן ומכאן אלא מלד שרואה איכלה] : יין משפשף ושוקע י בקרקע וכוחין מט בין רגליט העיפין שנפלו כשענרה

כנמל כמקום זה מלד חחד שקופין ומצר אחר כשיפין של שמן שלפים: נשנה לנדיין · שכן דרך ישרחל ליסופו לנים : רדף : בשכחי דרך פנמל וכמנסיג ומלח כדבריכם חלמנו "חיסם יכורים על חים שבה אחניהם שהוא כן קלבתר פלך שון משקרק כלפיו שסים דיוקם חמם מתנמח פניו של חיםי קלמחר של מלך שכונות כוליוו : על עסקי לילה. לפי שכם אומו לילה בכיים חבם: קולו נשמע יותר מביום - כדחמרים מל משם היים מון (יומו דף כי) משני מה חין מים משם יישוא כקול כשמע מיום כנלילה משני וצ" מ"ש שמות נוצ" מ"ש שמות מ"ד ב"ש שמות מ"ד ב"ש שמות מ"ד ב"ם קילה בשמע וירחמו עליה וחף על פֿיק און מעחס לה: פּליכמים ומולות פכים. שנשמרו רחמים עלוו : מיכה כנגדוי מחוך שנשמע בהדיא מרכך לבו של חודם השחום קולו לכסום עמו: ריפי עיניו • סער שכבבח סצין סים טפל תכפל פל סעין מרוב דממום: אלי קימי קינה מתרמים חילית: של כשל משרים - שנישה ממיד ומלייה דמשום: על לחים • לשון לחים ומברום כנון לח ויבם: מוכלון בים רים בים המו הלום לך כמו לממנים חורם מנייו בים לים הים המו הלום לך כמו לממנים חורם מנייו בים לים הים בים לא לאפום שמעמים חורם מנייו וכמקפיד על כך חון בי משום ניחם - ליא לקובלנא כשים לי מים ידיענה לרנים קובלות נמקה ליה נצר דמתרנחים קבל כחדם שחמר לחברו לח כעוך חני חתנם: התננם: נביה כיה מסטדר על התרכן כאלי בחב פניו ליב ומספס לחרים חומר להם לישרול לה חהו לכם צרה כוו כמודמה לי נביא סים מדבר כעוד בני משה או כעוד י' השנטים

מנדל שון כת שמי מחשמת סדום

ישר נשרון שרן קלטערה ה' הישה כנירנה של של היש לנוניה רסכה וה

ל) נטרא דיוקט ל צירי וכנונטט לפרכה

BT Moed Katan 27b

בכליכה והיו עניים מחביישין החקינו שיהו

הכל מתיאין בכליכה מפני כבודן של עניים

בראשונה היו כנידון את המוגמר תחת חולי

מעים מתים והיו חולי מעים חיים מתביישין

התקינו שיהו מניחון תחת הכל מפני כבודן

של חולי מעים חיים יי בראשונה היו ממבילין

את הכלים על גבי נדות מתות והיו נדות

היות מתביישות התקינו שיהו ממבילין על

גבי כל הגשים מפני כבודן של נדות חיות

עין משפם מר כממה

ביע ייד ער שנב מעיף פ

רכה בנדמי פילשם

מטלכת יים פלכה כו מפיץ מטלכת יים פלכה כו פוצי

שח ני ולמין של מהם ע שם פר של מפוף כ: רבש ה שר פרע שהל של סלוה ו מש

נאן נעודע יד קי שעו

כהן נמדע לייד כי ספי ול ויותי שם ממה כי מת שם שרוש שם מתים לו מצים ומחף ני ולא חים מיים מתים ממה ע מתי שם מתי

רלבי כ מיי שם פייד סלמהי ממג שם מחדים שם פי שמו פמי ל ומן שם ל ממף כ:

מיטיים שם כך שלו כפוף ה:

דלד בפרי שם סלכה כ

מת"ע שם קבר ד:

רכינו תנאל

הת הפרם בין בשיום

के व्यव वर्ष (क्राइट व्यव ספרוך צוירא ופי כים terén מורייתא מכזי מני व्याप्त , (व्याप्त a), c) (argood art) ח (כל המקשיר לימו כביי ומרביי למן מק: וכמו ה' בוב מכתבו מי ופר מונבו נישור ממפנץ ויושי בשורטלן, פן כינ קפו er 4001 (9 .5°9 ת שמה כב שמן ל producti o בחיפיון, ה פיך למצר יפנטסטרי ועל ממיים מי

הנהות הכיה ಕ್ಷಿ ಬಾಗುವಾಗಿ (לכו). משת ארק מים לכו

גליון הש"ם תולי דיה בכליכה ובר ממשון משמ (מ) דשמר כיכדי מו בים:

תורה אור השלם א) על שרום מפרים על خوت راجة قدر الع בור: ושה כ, כן ع وينزم بت ويس شاطعه الدر فرض الدراء شخص طاؤلة الما الدراء الدائلة المائلة الحراجة المائلة المائلة אלשים לא (श्राम्यूक्ट दार, व)

ם של תכבו לכוח חשל ناک در دھ شر دیا כי לא ישוב עוד וואר क्षेत्र व्यक्ति

רש" כת"

בכליבא. מון סמ לידל, פניחין פונה תחת פתי הלי סעים, לני (ששרעין) נשמשריםון קוב וויו ועלי מעים ויין פתביישין. ולמון לנוושים וידים ממיק סמונמו ידש כגל 200 נדות בתות. מצוים מחום יציאנע של לקבורה לפ 72 לקרוכה מכניכן האין מבות מרפה בצו מבות מרפה בצו מככול שמות מסר כלמי מכ בפניו. נסי ממריה לרג

השניה כמו הלני מחרין לכלוכן (מה דף בה) וכמו בהן כשודן בחיים שנשמשו בעישמן שהמדה מטמשה בעישמה שדם וכלים: ודיו נדות הדות מתביישות. שעושין כהן מה שמין עושין הקונערם כעין פולם והיינו כעין מפירום כסוקום זו מו ותכים הם לפסר מפום: קשה לקרוביו, נסכריכין פובים: צרדא. קנבום:

בר זחא. הנקנה כות: אין מועד לפני חכפים. שיכולין להספידו: על לב. מעפס מנגד הנכ: ביד. קופן יד זו למו: ברגל. מכה רגלו נקרקע: ספני הפכנה. שהופך הקרל ושוכר רגלו: ניענע ראשו. שנרסה שניחם מעלמו: לכל אופרים שבו. כשעומדין לפני הכשים: הבורתא איבא. מטרום כן שמני קונרין מחים שלהם לכדם ושלי קוברין ממים שלהם למס: ולא ישוב שוד ונר. משמע ממון ואילך לא יששה לעולם משובה:

בראשונה ממכילין על גבי זכין מתים ודדו זבין חיים מחביישון התקינו שודנו ממביליון על נב, הכל מפני כבודן של זכין חיים יבראשונה היתה הרצאת המת קשה לסרוביו יותר ממיתתו עד שהיו סרוביו בעיחין אותו ובורחין עד שבא רבן נכליאל ונרג קלות ראש בעצמו ויצא בכלי פשתן "ונהנו העם אחריו לצאת בבלי פשתן אפר רב פפא והאידנא נתנג עלמא אפילו ייבצרדא בר וחא: אין מנידון את דממה ברדוב: אמר רב פפא יינאין מוער בפני תלמיד חכם וכל שכן חנוכה ופורים יודני כוילי בפניו אכל שלא כפניו לא איני והא רב כהנא ספריה לרב זביר מנהידעא כפום נהרא אמר רב פפי "יום שמועה הוה וכבפניו דנו אפר עולא יי הספר על לב דכתיב יי על שדים סופרים פיפוח ביד קילום בתנל חנו רבנן המקלם לא יקלם במנדל אלא במנעל מפני המכנה אבור רבי יודען האבל כיון שניענע ראשו שוב אין מנחמין רשאין לישב אצלו ואמר רבי יותנן יהכל חייבין לעמוד מפני נשיא חוץ מאכל וחולה ואמר ר יותון ילכל אומרים להם שבו חוץ מאבל וחולה אמר רב יהודה אמר רב ^חאבל יום ראשון אסור לאכול לרום משלו מראמר ליה רחמנא ליחוקאל o ולחם אנשים לא האכל רבה ורב יוסף "מחלפי סעורתייהו להודי ואמר רב יהודה אמר רב 'מת בעיר כל בני העיד אמרין בעשית מלאכה רב המנוגא איקלע לדרוכותא שמע קול שיפורא רשכבא הוא העד אינשי רקא עבדי עבירתא אמר להו ליהוו העד אינשי בשכתא לא שכבא איכא במתא אמרו ליה חבורתא איכא במתא אמר להו "אי הכי שריא (e) לכו האמר רב יהודה אמר רב "כל י המתקשה על מתו יותר מראי על מת אחר הוא בוכה ההיא איתתא דהות בשיבבותיה דרב הונא הזו לה שבעה בני מת חד מינייהו הוות קא בכיא ביתידתא עליה שלח לה רב הונא לא תעברי הכי לא אשנחה ביה שלח לה אי צייתת מוצב ואי לא צבית יוודתא לאידך מית וכיתו כולתו לסוף אכור לה תימוש זוודתא לנפשיך ומיתא אל תבכו למת ואל תנודו לו אל תבכו לכות יותר כוראי ואל תנודו לו יותר מכשיעור הא כיצר ^משלשה ימים לבכי ושכעה להספר ושלשים לגיהוץ ולתספורת מכאן ואילך אמר הקדוש ברוך הוא אי אתם ההמנים בו יותר ממני • בכו בכו להולך • אמר רב יהודה להולך בלא בנים רבי יהושע כן לוי לא אול לכי יי אבלא אלא למאן דאויל כלא בני דכתים כבו בכו לתולך כי לא ישוב עוד ודאה את ארץ מולדתו רב הונא אמר זה שעבר עבירה ושנה בה רב הונא לטעמיה י ראמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלסא דעתר אלא אינא נעשית לו כהיתר אכר רכי לוי יאבל שלשה ינוים הראשונים יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו כין שתי (סידיבותיו) משלשה עד שבעה כאילו מונחת לו כנגדו בקרן זוית מכאן ואילך כאילו עוברת כנגדו בשוק: ולא של נשים לעולם מפני הכבוד: אמרי נהדדעי לא שנו

בכליכה. גרם נערוך כשני כפרין ואים דגרשי כליכה ככרים כדיכה. מטה של ממים: עד גבי גרות פתות. הכלים שנשממשו ככלוב מלא עוף (יחים ב) אי נמי כמו מכליב (מיל דף י.) ופירש

דמתריע בתדרם נעני שם הכרובים ונחטם בכליכה ואם כן לריך לגרום נפיוט של סרכן כים המקדש במשעה כאב עמון ומוחב הולישו חם הכרובים וכליסה סיו כם מסוכבים וגרם בכי כפרין לגירסת הערוך וכל זה שלם לביים מי שאין לי וכן אימא במסכמ בכורים (פינ מיז) ברמשונה מי שהיה יודע לקרר כר ומאומה הכלכי "מכיאין ראיה להא דאמר שמנה פפוקים שבתורה ישיד קורם פוסם דלם בעי למימר שלם יקרם שלים לכור עמו כי בימיהם לא היה קורם שלים נבור עם הקורם ומה שרגילים עסה לקרום זכו מפני סכודו של קורם שלם לבים מי שאיט יחש וכדאמר גמי בפרים ברמשונה מי שהיה יודע לקרום קורם ומי שחיט יודע לקרום (איט קורא) מקרין אומו נמנטי מלהכים בסרים המקינו שיהו מקרון מה הכל (בפרשפרנביים): [[[[] בלות ראש בעופו. שלוה כן כשעת פעירעו ור"מ לאסד מכני ביסו בסייו ולשון בעלמו משמע כעירוש רחשון:

אבל לא בשתחת פירוש פופק כפיו זו כון ומיים הם מע פרק משילין (פים דף ני:) אין מטססין כיו"ט ופי בקושות בפרק המכים כדי יין (שם דף ל מדים מניקוד) משום שיר מו משום סכל ומסי סירים ביים תשום שתח ישתן כלי שיר חפיני כמולו של מועד אפור משום לער ולדל דמשום שיר קמני ולם משום אכל: מפוח ביד. מפרשים סופק כפיו א על זו והכי משמע בהריום בירושלתי כשמפם רכי יהודה מם רש לקים שרי רצי יוסט טפח כמדם ידים (פייל) וכמדם ידים מפפין סר ומספקין פירש בקונטרם בבינה (ים פי:) כם על ירך ומם כן ויספק אם כפיו (נמתר מי) על ירך הן שחי

כפים על שמי ירכים ול"ע: הינ רים לא יקלם בסנעל ולא בסנרל מפני המכנה. פירוש דיסף שרי עפי דטהר

:סימב פן ימק: היג כים לכל אומרים להן שמ

זוץ פאגל וחלה. פירוש פלמידי חכמים שעימדין לריך ניתר שבו אבל ושולה אפיני עמדו אין נרוך לותר שם דלה די שעתדו שחין נריבין לעמוד ואם כן פשיעה שישט כלם כשום: "לם ראשון אפור

לאבוד משדו. פיושפי למעלה אפילו איכל כמה פעמים נאועו יום דלא קפני פעודה ואשונה: אבורין בנשיית בלאבה. משמע דנהלמוד סורה שני ולה אסור אלה מכם שמת דבית מדרשו בעל יי מיהו בשעת הולאת מת א מבטלין מ"מ" הדאמריט פי שני דכתונות (פף ח: יאם) הפרק דמנילה (הף ב:) מכעלון ח"מ להולמם המת ולהכנסת כלה ומיה הית דחימה מערתה מערתה מבקרה ליה ועוד האריך רכי יתהק
במשונה והבית ראה מן הירושלמי לצרוך אין והתפפורת. למעלה" פיר ידנים היה אומר ושניבות ולטנים ולמפורת ומידש למעלה"
דמשה מוסרם בנטילם שבר לאסר זי ובמוססות סירש דלה ידע מנה ליה: כוכאן ואידף באידו שברת בנגדו בשות, מד יינ מדש
והכי איתה בירושלמי כל שבעה המרכ הית שליפה עד שלשים הית רופפת לאסר יינ מדש הית מחרם למעלה הדבר דומה לכפה של לבנים כיון שמדעועה אמת מהן מדעועו כולם ונש"ס דידן נמי אמריע (שנה רף קה:) אחד תן האמין שתת ידאנו כל האמין כר:

נהרא. ושוק סיק משם, יום שפועדו, שנאמה שמשה כי ניהם שמם, הכשר, שמשפה כל לכי, כילום. מנק סמסי. וכם עול מו אוד מא שכנו. הדות אודה או היב בני ההיד שירוצ ההיה מהקשה יחדי מאי. הילה לה מדידו ההיה מהקשה יחדי מא היב בי ההיד הלה לה מו מכל על עול קיבו, לא יצי בני בנות לא של מו היב בי הנכות לא של מנות מו לא של מו היב לי בני בי לי לידוץ ולהמשרה מיבן אילן היי הוא קישיר. כבי בנה להילן. אמר כל להילן כלא בני מול משל על עול מו עול מיש מו איל היי הוא קישיר. כבי בנה להילן. אמר כל להילן כלא בילא איל א אמן שירות היי הוא ואיל איל אמש ושיבה בלא בני כל לא שימו של איל או של איל או מו ביל לי לי או היי מו או ביל לי של היי מו או או ביל לי או ביל או מו ביל לי היי מו או ביל לי היי מו של מו ביל לי היי מו של ביל לי היי מו ביל לי היי מו ביל לי היי מו ביל לי מול ביל של ביל לי היי מו ביל לי היי מו ביל לי היי מו ביל לי היי מו ביל לי מול ביל של ביל לי היי מו ביל לי מול ביל עול ביל לי היי מו ביל לי מול ביל עול ביל לי היי מו ביל ביל או מול ביל עול ביל לי מול ביל עול ביל אול ביל לי מול ביל עול ביל לי מו ביל לי מול ביל עול ביל לי מול ביל עול ביל עול ביל עול ביל עול ביל לי מול ביל עול ביל מול ביל עול ביל מול ביל עול ביל עול ביל מול ביל עול ביל

ול מוד יוור מדאי על מון אוור היא בזכול דופרה אותא והוד לה זי בני ומה ופי מעייוני והחת מהקשון יווף מדאי, ושלח לה

לפרים: חדר בדאשונה היו סמידון מתמר חוזה מהים בנאלי מפיים כר וכך וזה מטבילין או הבלים כינ הנשים שהיו מחות מחות חבר הכך חיד מטבילין הכלים ציצ המודם כשוק זבין והיו ככל אלו ופרים מחביישין תתקונו שירו שושין כן לכל. בראשונה חימה בראשונה חדונה המת קשה DECEMBED IN מוסיבין ממן רכ וויוצו לקוביו שהו מביהן יייי קשה שנה עליהו הוצאונה יותר וניהג פלות בתופו חנוה להוציאר בכלי פשתן תהבר כל היכה לצארו בכלי בשום כשות. וושיונה יות פלתה אחילו בערדה בר הדהב פרי בכולוק בר הדא: נפוצרי אין סבירון במודני את המסה ברואוב שלא לושוניל וההספר. אמר וזכה כד רב התא אין מתפר במצר חדה חכיים המכה הפחרים אלא

מספירין בדק. והדב בפניו אבל שלה כתניו לא. ריום שכונה ככתיו דמי ומווצי מפילו במינו. אבר שולה שרים מוצרע. ל) סיפרו ביד, קילוס ברגל שנאפר השקשל זו הכה בבפך חיקה ביצלן: חדר משתל ולא בשנול משני בשתל ולא בשנול משני הסכנה. איר יווצו אבל כיון שבעת בואשו שוב ביון שמעל בראשו שה אין המנחמין רשאין לישב זייבין למנחי לפני נשיא זייבין למנחי לפני נשיא רי יותק לכל אימר להן שבו חדן באכל וחולה. אפר רב יהתה אפר רב ראישון משלו שמאמר ולחם אנשים לא השכל. רבה ורב יוסף בינד אבלם היו משלפין ספחוק בחודי אפר רב יהודה הציר אמריין בצעייה

2000

C. Appendix to "It's Not the Same Thing': Women's Tears and Weeping in the Rabbinic Mind"

Lamentations Rabbah 13

פירוש מהרוץ

רם י ילאָפ פאלים רש פאליו - נאלים 1 בעליו א' א"ד י מודע פאלים בא משורת השדוש = וסיקול נוסי שקל לע סיי ני פונן: ב פוניקול ווכ שול מקל יו מויצ ושי בים מוכרו

פין חבוד דים אבר הכת כל הבורה ישפר אבר (כם לדים) ונדשלן אולר יצטב זו צבאית אביר ישרה: פל יורד את פיצוע כל הצונה אני ישפי אבר (פס ליה) וכדי יכו ואחת. ירבי אל דא תבא כל רפים לאבר, ישפי אבר ישם ייאן לא ירצו ירא ישריון ככל הר טיסי בל מיצה השין ופה את הי:

ניין "רסיה אתי לע פלינס לל פוכרי דוך, 'קסיה אמר עד 'כרה וננ' → בפלדכ הבי, ירקיה אמר לא פליכם כל קוברי דוד הצייו ייצהי ישניה אמר כל רשבני ייצהי שית בילוצו מל היש לושי שנים יחש עוש יוצריה שית ובילו הצייו ודש לפשב כוכשובי, יספיי אמר יפם סיהן קודו ייציו ושית הצקעו כלצב לב) ה אמר מכרום שות אם בקצמיתי, ישני אנר עד יקות עלינו רית כימיים. יומיי

לשה פיזאו של בשיר ישיבא בטירבן בינבים, אל כן לשהה שימון טל בבינה אל גוה כן השיינה היה נגיר נחיבי מיביים. התשנה כל היה — לבירים כביי יריי גיר יהדיה אל לחיה על הלוחת נצרים הלוחת מקשה אלקים הבה, ריא זיר גליה ולהי:

5

A COLOR OF THE COL

THE CHAIN IN THE CHAIN SET OF THE CHAIN

the conditions and times desired to the condition of the conditions and the conditions are conditions and the conditions and the conditions and the conditions are conditions and the conditions and the conditions are conditions and the conditions and the conditions are conditions and the conditions are conditions and the conditions and the conditions are conditions are conditions and the conditions are conditions are conditions and the conditions are conditions and the conditions are conditions are conditions and the conditions are conditions

bey as the party a

Packet and a

E

Company of the control of the contro

a

THE PERSON AND THE PE

55

ロコーロ

*CLOCKE

Lamentations Rabbah 1:2 (see BT Sanhedrin 104b)

BT Sanhedrin 104b (see Appendix B)

BT Sanhedrin 47a

SUC LIV

(62340 e.)

ry fre no (a) if a : 6 quo no pro THE MEN TO SE da rem er set and ere est and erector Cherry of selection

COLOR OF:

P

רניט הנואל

FLUM

FLUM

TOTAL

TOTA

THE PARTY OF THE P

לאל אצל צדיק לך אין קבידו לבח הברוב "אל נאחרי כמה וכשב שאין קברון השנ האי אצל צדיק לך אין קבידו לשני לה אצל רשני קל להימין אבני קברות השי שני בשני קברות נברא נברי לה "אבי קלא אד יודן "אבל ראב הפרים קבן השי שני באד יותן "אבל ראב הפרים קבן השיבה החד השובה האילונדה יודה ("פי מ: באד יותן "אבל ראב הפרים קבן השיבה וחד השובה האילונדה יודה ("פי קבן הבכילא קא הדי איבא כישן רכי וא איביענן הבא משם האין נבי הציי מי היביל הים רבידו לחווד איכא לא צריכא אבי רב יוכי אף אנן נבי הניא לה קבן אבל הים רבידו לחווד איכא לא צריכן לבנה לא משם האבינן האיל "פי מי יבורו כון הייקשל היי לד כפרה נרוני רב שבונה יוכל אפילו פרש אנהוני כדוני הקי ציבור ימכא חל בעמיו יבעשה מעשה עמיו אל רבא כי קא מדמח נהרג מיזן רשע למת מיזן רשע מת מיזן רשע כיון הני אודדות מיית לא היא ליה כפיה נהיג מיזן רשע ביון דלאי כי אודדות מיית היא ליה כפיה הדע ובחיב לאמף אלהים כאו ניים בנהלחן ממא את הניל קישן [נני]נהנו את נבלה עבריך לאי הסדרך המידן ממש עבריך הנו המידי לאי המידו בשעקא וכיון האיקמול קי להי עבריך אמר ליה אביי פי קא מימח

riad way are general in dead of the card integral and cause in dead of the card integral and cause in dead of the card integral and card i לחי לכל חים השני (ייקיה פ): כיכן דווי . ככל אים השנים בלילה האים מחים ככך ללחד במשוח : לאבל

ませる

1 20 C

חובה הותציע שעת הלמים הדבה ישים: מדקי כבק כבים שדה באל בהק הבים והציות אבים לבלם שבר לא טברו הלא הרה הוותוקה ישים בית משם יבים מאקבה הוציות פשים הא כון השיבול אל מקבים שם קרק מנים הלהווה" כהל שומין (מיוין זף ה): לאלולותים יהיו. ילי משים זה רשים הא כון האקמול אים לה כביה: מעל מיקור. לציו ולמי על כק: מהדים לצוי לו מחלו לפי למלה ללחל כים ביותם כדל (ייקה או) למי נים

לשניי אל נפרה נבה הנו כך זון קטרון רפק המדה גדל הפק קלמנית דמתשות כדמוך השני מראי לא הציה לי נבהר הנו שלמי לרי אייות שלמי בקור הנונה, פיין אנילות פרטים באל אלה שלמה מה פרומי העלי פייון רפע התון היבין להטבל יק לק לכינית המי לודיות למיים הואל להיות אייות היביה המי להיביה לא להל הלי למיים הלא למנית היביה האייות שלמי המי לא למיים לא למיים אות שלמי למיים היבי לאייות שלמי המיים לא למיים המילון למנית היביה למיים לא מיים לאלי להייה מלמה בין הימים לאלי מיים היביל היהים לאלי היביה למיים לאלי למיים לאלי מיים לאלי מיים לאלי למיים לאלי למיים לאלי מיים לאלי למיים לאלי למיים לאלי מיים לאלי למיים לאלי מיים לאלי למיים לאלי מיים לאלי למיים לאלים לאלים

BT Moed Katan 28b

ו מתנ" "משם בפתוד מענות אכל לא

ממפרות רי ישמעאל אומר הסמוכות לממה

בערבר" יי כלה סירום: גבר להבילא, סכלה: נוד בימא מכבא.

אולא ווי לאולא ווי לחבילא אמר רבא נשי רשכנציב אמרן הכי ווי לאולא ווי לאולא

ויי להבילא ואמר רבא נשי דשכנציב אמרן יינוד גרכא מכבא וומביי מיא

לאנמיכי ואמר רבא גשי דשכנמיב אמרן פי "עמוף וכמו מורי דבר רְנוּ

ובר רברבי הוא ואכור רבא משי דשכמיב אברן שייול אצעולא רכולתא לבר

הודין רשליכנו זווריה ואמר רבא נשי דשכנציב אמרן e רהים ונפיל אמעברא ייוופרוא יויף ואכור רבא נשי דשכנציב אכורן ה אחנא הנרי אוכוני מיכודקו ואכור

מהוך: אובוני. קיניה: פותא, כל

סרט ממ: (מרשא חבילא). מרשין

חיבוליים המיפורון כן נכים: דיוד

ידלוניה. כנומר מנבידין בסמפר למי

שמנכים קולו להספד מסרים: הפריח

רבותיו. שכאין לנסמו: משפרתו. שהושינ ירנשם שלה לפלום לרגל:

מעמר במרכבת קלא יכולו: ינחם

אחרים סשפע שמנומין יושכין נכחש:

פרוחים. לפון רכים: לשתוח בראש.

מקרות בס"ם: ולברך. כרכת המחן:

ניבה כמשכה במחוד בשל זו לוקשות כקוות פשל זו או השמן קבול קי מהקה זו כי לומדעל

व स्पष्ट वस्तु स्पर्धी स्पर्धात क्या स्वयंत्र हुन्। स्वयंत्र क्या स्वयंत्र

تعریف اعمره الا معمد موند ایر دهد فاهمی چه زیر نظر فاهمی مدر عمد الاسه هدر مهموها فاهمی مدر معلی فاهد فاهمی مدر مدا

ם (וער פוכן כיק ג: דים משמעם), מ) ממרה כב:

שמצות בי מידים פר מי

וים, אמומים פנ. ספריים יכו מדים פנ.

מ) מנחה פן מן פמצע וכ מקון מד גב ומהמ! נמון מד גב ומהמ!

מאלל כמין ישקג ערם, ס[מליסל כ"ל ירם,

הנחות מתר"ב

מן גב אבר רב זיי לחבראנו או לחבראנו או לחבראנו ביי לה להלינה כי להלינה כי להביל להביל או ביי להביל להביל ביי להביל

7'031 2773 BF (3

ממעברה הידקה. פי יריקה. פ

פנינוקי משלים מנוס פנינוקי מנוס לקינור ושל מנו פני לותרים לפינור ושל שירומים שליו. פעריי קטון: דון שנו מודוש ביי מודוש מודוש ביי מודוש מודוש ביי

ביתוא ומדען היצלית פי ושימו מבינ מנים מנין מבינ מנים מנין מבינ מנים מנין

דרים בינים בינים וליק מנין לף דמים בינים וליק פלימה ספרס למרים

בלינן המות. כדי לפיים כדבר הטוב משום דשער קטן הוא שף באוצר "בלא פירוש: גבל התראה פלא: נוד ביסא מבנא. שהר מועד וחודיע מערן כדב רבי שקב מארלייניש כא נשלי כאסים: נופא פיא האספריב. בלומר כדרי מיא למפוע כלפי האספר פדר כשים בערין כאים אפיר האספר בפורענושא לא למעלה: שיוד ארצואה דפראה בלומר ישה מישה כמלביש של

שב פצון כשבים ייד פי

מצל" נשים במינד ספות אבל לא מטשות כדי אסק. אמר רבא זיי לאולה זיי להגלה. פיודש נשי שניתו השכחתו איי החדש מדי כד הדלן כרכותים כי הדלן ברכותים כי הדלן התחשבות החדש בי הדלן ברכותים בי הדלן ברכותים בי הדלם בי הדל תוום כשפיני. כותם מון שטאור המפכל מפי

ובינו ונסוק

ממפחות כראשי חדשים בחנוכה וכפודים מענות וממפחות בוה וזה לא מקוננות נקנר ודבות לא מענות ולא ממפחות אחדו עינוי שכולן עונות כאחת קינה שאחת מדברת וכוקן עונות אחריה שנא' » ולמדנה בנותיכם נדי ואשה רעותה קינה אכל לעתיד לבא נסירום הקונערם דהכם: הוא אומר 🌣 בלע המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים תר: גבו' כאי אמרן

הת מין לי ליטול כדשמריט כי מקום שנהגני (מסורם דף ו:) העומן עידוו כיון שוא דינו יכול לרפתו פינון ברסה חלש"פ שלומורים במי הארוע (שלון קוב.) ויסגן דלם שיעול מעולמו לדן זכ ליקם מפנים כי לבי כדולכ שפיר מה שהום רונה ושומר לישן ני: [וכי מתו ניסון בנו: בדיים וליכול מנים]:

וסליקא לה מסכת מתוד קמן

את פיום את פיום והדד הויען אלפו התיכני יאד אבדי יבנין לאבל שביטב בראש שטאבר האבוד הדכם האשב האש מסט שבי השנה אבר מדבא הוביר מרוחים מרוחים מרוחים אשר רב נרכון כר הניא מנין להתן שמיטב בראש מסט שבי השל מי שמאבר הכתתן יכתן פאר מה כתן כראש אף תתן בראש וכהן נופה מנילן ידתנא דבי ר' ישמעאל סוקרשתו מישנים וישוב מישל מי מכותן יכתן פאר מה כתן כראש אף תתן בראש וכדון נופה מנילן ידתנא דבי ר' ישמעאל סוקרשתו "לכל דבר שבקרושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליבול מנה יפה ראשון איד תנינא קשה תיאת נשמה מן הנוף ילכל דבר שבקרושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליצול מנה יפה ראשון איד הגינא קשה תיאת נשמה מן הנוף

מהחל כדלמגיען ביש נוחלין (כיר דף 100) ופירן דקומבין פורענום מילם: רשליםו הוודיה. שכלו לו מונטפיו שהום ערי: עשוף. דמומד קטן אלל פורשנות דיצמות דקמרים פורשנוסט לפורשנוסט דסמכים :00කක් ද්යක්ක්⁰:

ירמיהו מן הטיט:

ינרום בחיב, כממעה (קף מני^מ) פירשנו בענון מחר שלם

וליבורל מנה יתה ראשון. פר ים לישראל לימן ע מכל

הדדן עלך ואלו מגלואן

רבא גשי השכבציב אכון יין כותא כי כותא ומדעין היבוליא ייתניא ההי הרמ אומר ייפוב ללכת אל בית אבל הנו עד החדי יתן אל לבו הברים של מיתה דייספר יספרוניה דיקבר יקברוניה דיימען ימענוניה דידל ידלוניה האיכא האמרי דלא ידל ידלוניה דבתיב ייבי פוב אמר לך עלה הנה הני תור כשבחו בניו של רבי ישמעאל נבנבו די וקנים לנחמו ר פרפון ור יוםי הגלילי ור' אלעזר בן עזריה ורע אמר להם ר' פרפון דעו שחבם נדול הוא ובקי באנדות אל יכנם אחר מכם לתוך דברי חברוז אמר רע ואני אחרון פתח רבי ישמעאל ואמר רבו עונותיו תכפותו אבליו הפריח רבותיו פעם ראשונה תשניה גענה רים ואבור «האחיכם כל כית ישראל יכבו את השריפה והלא דברים קיו ומה נודב ואביהוא שלא עשו אלא מצוה אחת רכתיב ויקריבו בני אחרן את תרם אליו כך בניו של ר ישמעאל על אחת כמה וכמה נענה ר יוסי הגלילי ואמר יוספרו לו כל ישראל וקברו אותו הלא דברים קיו ומה אביה כן ידבעם שלא עשה אלא דבר אחד מוב דכחיב ביה ייען נמצא בו דבר מוב כך בניו של ר שטעאל על אחת כמה וכמה מאי דבר מוב רי וודא ודי חומא בר פפא ודי אמר שבישל יי משמדתו תעלה לרגל ותר אבר שביבול פרדכואות שהושיב ירבעם אביו על הדדכים שלא יעלו ישראל לדגל גענה רי אלעזר בן עזריה ואמר ∞בשלום תבות ובמשרפת אבותיך המלכים הראשונים (אשר היו לפניך כן) ישרפי לך והלא דברים קדו ומה צרקדו מלך יהורה שלא עשה אלא מצוה אחת שהעלה ידמיה מן המים כך במי של ר ישמעאל על אחת כמה וכמה נענה רע ואמר ∞ ביום ההוא יגדל הממפר בירושלם כמספר הדדרימון [בבקעת מבידון יואבד רב יוסף אלמלא יותרגומית דראי קרא לא הזה ידענא מאי קאמר בעידנא הדוא יפני מספרא בירושלם כמספרא דאראב כר עטרי דקמל יתיה הדדריטון כר מבריטון וכמספר דיאשיה בר אמון דקמל יתיה פרעה הגידא בבקעת מגידו והלא דברים קיו ומה אָתאב מלך ישראל שלא עשה אלא דקר אחד מוב דכתיב יודבאך היה מעמר במרכבה ובה ארם כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה א'ל רבא לרבה כר מרי כתיב ביה בצדקהו בשלום תמות וכתיב סואת עיני צדקהו עוד איל הכי איר יותנן שמת נכוכרנאצר בינויו ואבר רבא לרכה כר כדי כחיב ביה ביאשיהו יולכן הנגי אוסיפר על אבותיך ונאספת אל קברותיך בשלום וכתוב מיוורו היורים לכולך יאשיתו מואכר רב יהודה אכור רב שעשאותו כבברה איל הכי אור יורגן שלא חרב בית המקדש בימיו אד יותנן יאין מנחמין רשאין לומיך דבר עד שיפתח אבל שנאמר ייי אחרי כן פתח איוב את פידו והדד הויען אליפו התיבעי יא"ר אברו יבעין לאבל שמיכוב בראש שנאכר האכם התיבעי יא"ר אברו יבעין לאבל שמיכוב בראש שנאכר האכור הדכם ואשב ראש

A six man is a pink in the enter of the enter of the enter inches and enter inches and enter inches In an area! (1008/100)

אחר ויכודה ותנאלך היה נשפחר במוכבה נוכח אום כדי הנורב המייק בתנגם שלא יאפרו בינס הוא ויכודם ישראל הצולה. נפילה ניסה בניו של זו שאבורנ שכל ישראל הייב לספדו ולכבות כלותם, פיל רבא לרכה בין מאי כיוכ ביה בטוקרה

השבק שלמות על ר"ה ו) של גיל כד פינה אמנוניה הי. כן נישו הדילוים כי שפרע נו וכים משלם כים ממני וכי.

Genesis Rabbah, parashah 18

להי א עליוצו מרש

מכאוב שועא כ עלי וזכנ עלי מכו מבבים ב אין תלכ הכאים ו דארבליי · MACHE אייתי קי 20 0000

(#)

רכפור וזניץ. קבו ולפס כ מרשת ה

יולם פליו מפג רב אפר אין משלון מדמר של המשפר כה כנפים מושפים מערכיים מבנו מנו זמ סגנו (פ, מ' קל מצו (ה מי מי ומויטודם כו ומיוטר וסיכו

פחקים כסקים ו ליד מיל ומחק ריין מיל: פיתא חם שמל כשמה פרון פשרוך פרך סשונה אינוי פיר ברים כמוסט מיים

And one of the composition of th

שנימו סמנס וקום מרים כמים בכובים פוסס ופינו משר משם מין מים משר משם מין מים מהמרמה מו משרי היישון נותר מינט (ה נותם) מ מען קבנן . וייי שממום נושה מילי נלריכים נום מיליו מילי ביורך א מיליו פילים ביורך א

ולא באשת חבידו ולא בזכור ולא בכהכחי רבי שכואל ורבי אבת ולא נאשת תבקידו ולא כזבור ולא בכרמתי רבי שפואל היכי אבתי ורכי אלער כשם רכי חניגא אכרו בן נה שכא על אשרני של בדרכה תייב מיתה: אמר רבי אסי כל איפור שכחני בבני נה לא בעשה: ולא בלא תעשה: אלא במיתה: ההאך עבידא (מלמים:) הדבק באשרו היו לבשי אתא במיתני בשלותי שש שעות: אפרי רכי אליער שלשה חץ שלא דפתינו בשלותי שש שעות: ואלו הן אדם: וישראל: וסיכורא: אדם שנאפר (מיתוב) וידא ואלו הן אדם: וישראל: וסיכורא: אדם שנאפר (מיתוב) וידא הקם כי בשש משה י "בי באי שש ששה ולא בא משה י סיפרא שנאמר (coop) מרוע בשש רבבו לבאי בכל יום היה למור לבא בשלש ששה לארבע שעות י ועכשה באי שש שעות ולא באי הוי ולא יתברששה: הבחש היה שהם לא היה צויך קרא לומר י אלא ויעש ה' אלהים לאום היוא שהיה שהם לא היה צויך קראה להוריעך כאי זו ושייה קפץ

וחושי ונול

למו) של מוכו מי כני ולמוש כדי י אלשה דלן פירכו - אמר מקלים מניי וחולה ושים: (מי) אמר מוכו מי כלקים מניי וחולה ושים:

רש'י

(שלם שבול באור הכל מו של מו ביותר שלם היא היא היא אינות לוחם ולא שבי היא שלם היא היא אינות היא שלם היא היא שלם היא של

אשתו מנושש ונותנת לו דומורון י חני ה' הייא עובר כוכבים שנירש את אשש התכנה ונישאת לאתי ההכן שניהם ונהגיירו איני קרא אפליו (ופיף כו) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחהוני רבי אוא בשם ר' תניא בך פטא אפר" בכל ספר כלאכי כתיב ה' צבאות י ובכאן בתיב אלוף ישראל שאפר (מלוכי כ) כי שנא שלח () אפר ה' אלהי ישראל בביבול לא יוזל שפו אלא על ישראל בלבדי אנם רבי תני בשנת שלו ישראל כן הנולהי נחפרטי פני הנשים כן השמש והניתי אותן יהולנו להם תשאר נשים עמניותי והיו מקשת את המזכח ובומהי הוא שמאבי אומר (כב) האת שנית חעשר י שנייה לשפים י כפוח דמעה (יי) את מובח ה' בבי ואנקה י אכר הקב"ח (0 מאן סביל פהם י בכי האנקה משגולת והכוסת () ונפלת יפיח מפנה אתה משלחה אתמהא י ומניין שהן מווהרין על גילוי עריות כישראל י "שנא' הדבק באשתני

וויזשי הרשש

(ו) שלו קרל מנום י פולי ש" דונישים דקול חלין בוד מנים בנ" (מ) אם מפניבו לון" (מ) אם מפניבו לו לון של קרל י דונישים דקול חלין בוד מנים בנ" (מ) אם מפניבו לון לון של קרל י דונישים בקול חלין בירוכין בנ"ל שיין יוצולוני שרון קול הוא דונישים בקול היים בירוכין בנ"ל מוצו בירוכין בל"ל בל"ל בירוכין בל"ל בל"ל בירוכין בל"ל בירוכין בל"ל בירוכין בל"ל בל"ל בירוכין בל"ל

פחנות בחונה

פירוש מהיוו

וצמו שמו כו לה כ לה משו או כא לא לוכר לה השו משממים הכים ובמנים במנים ב

למל של, עב השל ב אומים של ספר בהם שונים. היש בעל בה (כם דובם, ושבי הנה עוצמים של הנה בה בינה מונים, מונים היש המשל המשל היש המשל

אלה על כל נולאת (פירון שלבר בכן כבצר נולחם ולה לוכר קרלו (וכנילן זה לאבר נובן בכיכול (בקי לה על בלא בירול בירול בירול בלא כאבר כלאה ולי בך של 1 ווידי בקרוצין בקראה לי בירול 1 ווידי בקראה ליביר בלא בירול בירול בירול בלא בירול בירול בלא בירול בירול בלא בירול בירול בירול בירול בלא בירול בירול בירול בלא בירול בירול בירול בלא בירול בירול בלא בירול בירו

के 10 टीवर केमरे की बारत गर प्रोक्त कराय है। है के उन्हें कर तह के उन्हें के उन्हें कर तह के 10 टीवर केमरे के 10 टीवर के 10 टीवर कराय के 10 टीवर के 10 टी

Bava Metzia 59a (see Appendix B)

BT Sanhedrin 104b (see Appendix B)

BT Moed Katan 27b (see Appendix B)

BT Bava Metzia 84a

_1 t

אבר רבי יוחק איכרים זרבי ישממאל כי׳ . אנו דברים נכחבו שלא למולי למו על בני אדם שמם כך: אבור כ' יוחק שניק מתחת כריכן ממוך שכריכן נדול: משרוניפת. שרים אנה השפירי משפרי ירושלים. דבי יותן חוד חורבן כרבה היה

משונה משחר בני חדם בדבר חחד

בערכי פכחים (מסחים דף

צ חוד זה כדחים לקמן (דף סב.): במם כנים שרן יד" כסיף ומסכן (ניה) מושה. בקבר רית וככן מושה מושה. בקבר רית וככן

מדומד מקבלים מומדום כסיף וספית מחנ" כשכעל חלודה וכה לחקק וחנית כשכעל" סייף ושכין [ומים פינ ורפו]

הוכר גם שסים משונה ביופי: ירויב השער קבילה . וכה דחמרי

קים) כוף מחן ופנע בוסמו בעירן דשלקם מערילם מנוה חחום ליה רוח וטמים סיעי בשפתע כה אבל רבי יוחק שסים יושב שם בקבם אין

א פניעה לו נמי בחם שפונע כשעלה בעודה שרומה מן הנהד : אל הרכת כך כי . מכתן חמר כית דרל ממחלה יוע כרכה "חלה (פי פסי שבום דים שפרקשל פורה ונעשה עם כחרך בים נכם היי שפו שורה בילוחים מדובלים בי בילוח ושסק כלספיום מדקומר תי הורח כך משמע לפות כבמחלה ולא משרות שול סורה מעליך וקאמור עם מאי חדרים לי כמם קדו לי רבי כלומר משיקדת כנו כנו קרו ני רבי לגות ששכחת ומה שני בקנמירי היערע של לכמים אין נראה אמיג דאשמון במשעה (נף ב) מים קרו לרובי רכן של מרסים אני וסיע לאמריי במי כל כהבי (שכם דף קים:) חיל ריל לרכי יסוה נשיחה כך מקובלה מאכורה חלמרי לה מחבוחיד כל עיד שחון נה סיטפים של בים רבן כו' משמע שתירם שלימה רכי יותק למד מאחרים: אי הדים כך. לכם מינו מכני דקלוב חדים אחמים וקלו בכיל קמים ולא חם לשמא יאמרו בשכיל

> מבישופו ולשכן מבישחיונה וכיני דלו ביני יחום ודלו כדל וכולה מקבלו מומים) חבל מסחלם שמעי חלודם משריון שמן וכשחון מר נמר דיום כומפרט בפתפתין קף אסרון חב"ג דקסני לשון רבים תנולה דשמן קוף אסיים והשחון והי השיח שומניתו כש במשנה:

פי האי מעשה לידיה . מיניו המלך לחפום נובים ולספים: לגפי הדי . פנים חל פנים: לקום דקורי . לפד בוך: ביניים. בין נכרים: אינם שלכם. שאינכם יכולין להתקן לנשוחיכם: שלהן גדול אלא כלוחר אפחירו ממשפחסם אלפי שהוכיר רבי. יוחבן שסיכ משלע. כריסם של נשוםים גדול תורה אור

משלע: כי כאים גפורתי . חבר

השמים . לשון אחר שלכן נדול פאום

של חשה מחנה משל חש: כיש.

שחתוחה מרוכה ותינכם שקקן להן

ונכעליה לחחרים: אהבה דומכם את הכשר . ומתוך שמאימם מרונה

כאימן שכחל לכוב ממרחה להכ

יטובבנהו שפה לפיו הביה של ורד ארוס : זיסורר. תפקי מינים פג פני הארך: מעין . ולא ככל : הדרת פנים .

זקן : עולי עין. עילין למעלה כן העין

וסית מלמכה שסית חינה יכולם

לשטם בהן: מזייה ריק לקיק. שטים

לסמים: שור. קמן: מתר ליה. ר'

יותנן : חילך לארייתה . כמה סיקר

יפה לכבול עול מורה: שופרך .

יופייך : לגצי. ראר לנשים : ולא מצי.

לקפון כנרושונה דחשקבל פליו מול

מצרה השם כתו: מפייף מספרו.

משנה היו נמם [כנים] (פיר פים):

הפיניון הכופי : ומגלידומגל

קציר . פולילה בופה: משיטרעס.

מפלוי מחפיה . דרכי יוחק מצפו זרים לקש: וקם ככים כמים . זרי

י כי האי מעשה לידיה פגע ביה אלידו אבר ליה | עד מתי אתה מוסר עמו של אלדונו לדורינה אפרליה פאי אעביד ררכנא דפלכאדוא אפר לית אבוך שיק לאסיא את עיוק ללודקיא כי הוו מקלעי ר' ישמעאל ברבי יוסי ור' אלעד בר שטעון כהרי הרדי הוה עייל בקרא דהורי בינייתו ולא הזה נגעה בהי אמרה לתו הודא כפרוניתא בניכם אינם שלכם אסרו לה שלהן גדול משלנו כל שכן איכא דאמרי הכי אמרו פמו: ממי פילפי . יכשונה מנית שמשלה "כי כאיש נבודוץ איכא דאבדי דבי אבדו לה אהבה החקת את הבשר ולכוח להו מוש: כי פילקי. בענים מן מוש: יכה את בה החיקה את הבש ויכה לה פילידי. נרעינין וומדל לים פילול, שי יכלא דוודי לה והאברצב "אל תען בסיל באילוש שלא להוציא לעו על בנידמא"ר יודנן איבריה דד' ישמעאל [כר' יוסי] כחמת כת תשע קבין אבור ורכ פפא איבריה דרכי יותנן כחבת כת חמשת קבין ואמרי לה כת שלשה קבין דרב פפא נופיה כי דקורי דודופנאי אבד רבי יודען אנא אישתיירי משפירי ירושלים האי כאו דבעי כוחוי שופריה דרכי יותנן נייתי כסא דכפפא מבי סלק ונפלייה פרציריא רוופנא סופסא ונודד ליה כלילא דווודיא סופקא לפוסיה ונוחביה בין שמשא לפולא ההוא זהרורי פעין שופריה דר' יורגן איני "האפר מר שופריה דרב כהנא מעין שופריה דרמי אבדו שופריה וד' אבהו מעין שופריה ריעקב אבינו שיפריה דיעקב אבינו מעין שיפריה ראדם הראשון אלו ריודגולא קא חשיב ליה שאני ר' יודען בחרדת פנים לא הייא ליה "ר יורנן דוה אויל ויוצב אששרי מכילה אמר כי סלקן בנות ישראל ממכילת מצוה לפנש בי כי היכי דלהוו להו בני שפורי כווחי גפורי אורייתא כוווץ אכורו ליה רבנן לא מסחפי מר פעינא בישא אפר להי אנא "פורעא דיוכף סאדנא רלא שלפא כיה עינא בישא רבוצב

מסחרם על שכמיתו שלה סים שלה מהדרט מנ לפמיפו אמה כי פינו משים בן פורה יוסף בן פורה עלי עין האבדר אבהד מלגד ומים כי רובינא משלי עין היוסי בר רובינא מערה משט המסבה: מוא הל הקרי עלי עין אלא עולי עין ר יוסי בר רובינא מערה משט המסבה: מוארא מער ברובינא מירוב ברובינא מער מואר מה משים מוארי מה משים ברובינא מירוב ברובינא מוארץ מה דגים שבים מים מכסים אותם ואין העין שולפות בהן אף ודעו של יוסף אין

העין שולפת בהן יוכא חר הוה קאולותי ויותון בירדנא הוייה ריש לקשו ושוור לידונא אברוריה אטר ליה חלך לארייתא אבר ליה שופרך לגש א"ל אי

הרדה כך יהובנא לך אדותי דשפירא סינאי קביל עליה בעי למיהוד לאתויי מאיה ולאמצי הדר אקרייה וארצייה ושוייה גברא רבא יומא חד הזו מפלגי בי מדרשא "הסיף והסכין והפניון והרומה ומגל יד ומגל קציר מאינותי מקבלין מוטאה משעה גמר מלאכתן ומאימרוי גמר מלאכתן. רגי יותנו, אמר משתדעם בבבשן ריש לקיש אמר משיצותצהן במים א"ל לסמאה בלסמיותיה ידע אמר ליה ומאי אדנה. לי ההם רבי כדו לי דבא רבי כדו לי אמר ליה ארנאי לך ראקרבינך תרת כנפי השבינת חלש רעתיה דובי יותנן חלש ריש לקיש אתאי אחתיה יים קא בביא אטרה ליה עשה בשביל בני אטר לה "עובה יחוכוך אני אדה עשה בשביל אלכנותי אטר לה יואלמנותוך עלי תכפרו נה נפשה דר שפעון כן לקש והוה קא מנשער ר יותנן בחריה פיבא אברו רבנן פאן 🛫 ליויל ליתביה לדעתיה ניול רבי אלעזר בן פרת רוסדוריון שמעותונה אול יתיב קסיה כל מילחא דהוה אמר רבי יותן אמר ליה הגיא רוססייעאלך אמר את כבר לקישא בר לקישא כי, הזה אסינא מילחא הזה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא ומפריקנא ליה עשרין וארבעה פרוק וממילא רוודא שמערוא ואת אברת תניא דקסייע לך אמו לא ידענא רשפיד קאמינא הזה קא אזיל וקרע מאניה וקא בכן ואמר הזכא את בר לקישא היכא את בר לקישא והוה קא צוח עד רשף דעתיה [מניה] בעו רבנן רובו עליה ונח נפשיה ואפילו

מל האוחינו בשר שמע נדחק: כי דקורי דהרפנאי . סלים שעשין בהרפנית": מיקמייניי. ניפרני שופרי . זיהרורי פוחרו וקירון [פור] ימוסי פוליו ר.

דרףכ"ו בלע"ו :כיפשחה בכיפשיותיה משפב ודע. לפי שהיה לספים אחה בקי בחוםן כלי חומטם ליספיום: כי קבו לי. רכן של לספים ורחש לק סייה:

המת ש יותק לכתפלל על בעלכ: מוכה המת שי יותק לני לחים ואלמניעין שלי משכלה שהם מה מכשות . פשק היא בירמים מלשער. רי קום

אַטרוניתָא ~ יYoı" – שָׁלְכָם that it is im: אַמְרוּ לַהּ stomachs ar noblewoman יהבי אַמְרוּ לַהּ answered he her, ייַרתויי הַכִּי אַמְרוּ לָהּ told her, flesh."[4] The Gema

ו מַעַשָּה לְיָדֵיה

king appoint

thieves and 1

encountered

לחונו להריגה

over the peo

Yishmael th

"What can I

ן -אָמָר לִיה [

father fled

The Gema

and R' Yishr

עון בַּהַרִי הַדַרִי

When R' Yis

R' Shimon 1

with their m

pair of cattl

יוַה נְגְעָה בְּתּוֹ

Ludkia."

should have :סול פֿאוּלְתוּיי folly. - ? -The Gema צו על בְּנִירָם statement se The Gema אַמַר רַבְּיֹ יוֹחַגָּן - R' Yishm was the

ו לאַהַדוּרַי לָהּ

^{1.} This is the (who might a not, however vinevard of it and the origi could justify. hand, was ap [and he thus 2. [Therefore children are. 3. Judges 8: proportion to 4. Rashi citi blewoman su wives and thi that their wiv that, if so, th to satisfy this which no am 5. Proverbs 2 6. (She had a

D. Appendix to "Rabbinic Tears and the Construction of Masculinity"

BT Bava Metzia 84a (see Appendix C)

BT Berachot 5b

וכנים . קו פלקו דעתיה הקובר הוו בניו : מרבע מרפות . שהו ותולומה במרם ומולומה . בסרת עום כשלג שנים לה כסיד ההכל . שחם כנמר לכן שנים לם כקרום בינה : כמ לן וכם למי . בחדי שמדי מומה מקודשים בה ומעורע משון שינוח חיבה נכן חיון יסורין של

ברכות

תורה אור חבכב (כ).כבל שחין משכין שינח וכן מונח כפרה הוו ישרין א חבנה כמשל. סחה בנדיו: דין ברשל כח ני ישורין שחיק של מהכה: זמון לם מים וממו. מו למי שרין של מהכה שהחבטח מכפרה של פוניפין: מ נשרת . שסיה נשרו מנסיק שיפה סה מחד כחומרים בכינו בישוכר חת השושלים(קיפור) שלי משוש פורת.

שלה למדה כרכה כרטוך: ממד סמרכה ואחד סממשיעונפרין קרבנים שנרה בשלה מנחום (דף קי.) מחמר בעולם בהמהריה ניתוח וכמנחהרים ניחיו ללמוך שאחד סמרכה וכוי: או ביצ וף קות משום מזוי. שחיני משיר: על דמ תלו קל ככים. על וכותו ים לך לנסים: דני. חכיות: מכיושי. כחפים: ליעיון מר במילים. יששפש במעשין: אי איכא דקמיע שלי מילמא לימא. אם יש בכם ששמע עלי דבר שאני לריך לחור כי יודיעני: שכישל. חלקו בומרות כנפן שחומכין מכן כמעם המיר ומכן (מיתיף כבי) כמכ בחלקן בין כך מולקן כומורום וכקנים. שרונים מתרנמים שנשין

(נושרה כ): פו שכיק לי פוידי פוטה.

וֹכי וֹזִים הֹשׁד בעיניכם שְאַח נונבלי

כרכה יותר מחלקו: פחר ננכל נמכ [אישי]

כר. כעוב מן כנוב אם כחו מומם לפן שמום ממם נובם: פתוך למשתי. כל יתי יום מו. מעם ננבם: סמוך למעמי. כל ינו טמרסי שלה למשחה מלחכה ושלה שמפת פון לפסוק בסורה כשמותה ממסתי פד שחקרה קים חתשלל: משף לדמש . כולשה ומרגלוסיה וכלמון ווכלורום. וגיחה בעיני שהשרנה בעורה א במערב לפיק נכון להסב דרך השמים NEWS. לרוחים לוכדם: ושמיר . נצון נצון ושיב וקדו שנעו בנים: מתכם 727 (6) (6) כשום . ממולו יתי סריונם : פורף מבו כאם . לך לומר חשר גרמם לך למרוף אם משך כפרך ומה היא

משבי למני כי (מין מ): באימור ביני מין וה משבי למני כי (מין מ): באימור והזמען את מי ע ים משבוף את משב כמניך ומה כיאו (מי) ביי ביי משל לפני כי (פ"ח ח): הלווענן שיים בחוק משנין מעוצ פרן . וכי פבור פיים שיים משנין שבובילך שינחם (ד) ספחלק בשכינה וישוב אם חבירך המחפלל לפרו: ررمواها. (۱) لينا لط

अस्त का क्षेत्र व्यवस्था TOK े का करण के करण के प्राप्त कर का है। - का करण के करण के करण कर हैं। שא א פיר פיר פבל ביר ביל לן וכא לכו . פי' רשי לכני אדן יצראל שלייכן שילוח מדן לא מו פיר ביי לכני אדן יצראל שלייכן שילוח מדן או אפיר פיר ביי נו סים נוכני או בילוח מדעות מדעות

וְקוֹבר את בניו כאוולָין לו על כל עונותיו אמר ליה רבי יותנן בשלכא תורה וגמילות חסרים דכתיב "ברחבר ואכאת יכופר עון חסר זו נמילות בני דעקיילה כיל. זה פנס אל כן פשרי דכתיב בחסר האבתיכופר עון חסר זו נבילות מוממל נו: ליל. כמו כל ולר מלס הסרים שנאפר "רודף צדקה וחסר ימצא חיום≃ מוממל נו: ליל. כמו כל ולר מלס צרקה וכבוד אכות א חורה "שנאכור "אכות מנשמת מנו. וונרה רכה כר" (ה קנהואל חבובור אלא סובר את בניו כנין הנא ליה ההוא סבא משום ר' שמעון כן יותאי אריא עון עון כחיב דבא בחסר ואכות יכופר עון וכתיב התם "ומשלם עון אבות אל היסיב נליים. כ' ייתן לוועים: מפל בנידם. איר יורנן נגעים ובנים אינן יסורין של אהכה ונגעים לא והרציא כל כי שיש בו אוצי כארבעה פראת נגעים הללו אינן אלא מובח כפרה מובח כפרה הזו יסורין של אהכהלא דוו ואכיא להא לן ווא להו ואי בעית איכא הא בצגעא הא בפרדסיא ובנים לא היכי דמי איליכא דדוו לדני וכרני והא "א"ר יודבן דין נרבא דעשיראה ביר אלא הא דלא הווליה כלל והא רהוו ליה ומחו . רבי חיא בר אבא חלש על לנביה ר' יותנן איל דביבין עליך יסורון איל לא זון ולא שכרן איל הבלי יוד יהב ליה ידיה ואוקטיה. ו' יודען הלש על לגביה ר רצינא איל רביבין עליך יסורון איל לא הן ולא שכרן איל הב לי ידך יהב ליה ידיה (ו) ואוקביה אנאי לוקים ר' יותנן לנפשה אברי אין חבוש מהר, קצמו מבית האמרים רבי אליעור חלש על לגביה רבי יותן רוא דרוה כא נני בבית אפל גלייה לררעיה תפל נחרא חוייה רהוה קא בכי ר' לאליעור איל אבאי קא בבית אי בישום תורה דלא אפשת "שנינו אחד הָבּרבה ואוד הבבעים ובַלבר שיבוין לבו לשמים ואי משום מזוני לא כל אדם זוכה לשתי שלהצות הואי משום בני דין נרכא ניין השים לפן לנדוסים ולא כין מהים למערכ תמיך די מים אין הדוקא כשים אם אם מכני שהבינה בי בי מיים בין מהים לותחבר והים הדכר מים די מים בי מליים בין מהים לאל הביש ממני מים די א מים בין נגלי לבכנ לאל לביש ממני דעשראה ביר א'ל להאי שופרא דבלי בעפיא סא בכינא איל על דא ודאי קא בבית ובבו תרייהו אדובי והכי אל הביבין עליך יסורין אל לא הן ולא שכרן אל הב לי ידך יהב ליה כתשמים וכן משמע ושוכוד קבוד : כמשמע ידיה ואקטיה רב הונא חקפו ליה ארבע כאה

דני דדומרא על לנכיה רב יהודה אדוה דרב סלא דומדא ורבגן ואמרי להרב אראבר אהבה ורבגן ואכורו ליה לעיין כור בכוליה אכור להו וכוי חשידנא בעינייכו אכורו ליה כי חשיד קב"ה דעביד דינא כלא דינא אכר להו אי איכא באן רשביע עלי כלתא ליבא אברו ליה הבי שביע לן דלא יהיב כר שבישא לאריסיה אבר להו כי קא שביק לי כידי כיניה הא קא גניב ליה כוליה אמר ליה היינו דאמרי אינשי ברר גגבא גנוב ומעמא מעים אמר להו קבילנא עלי ריהיבנא ליה איכא דאמרי הדר חלא והוה חמרא ואיכא האמרי אייפר חלא ואיורבן ברמי החברא: רגיא אבא בנימין אומר על שני דברים הייתי מצמער

כל יכי על חפלתי שתהא לפני מבתי אעל מבתי שתהא נתונה בין צפון לדדום על תפלתי שתהא לפני מפתי מאי לפני מפתי אילימא לפני מפתי ממש והאמר רב יהודה אמר רב האיתימא ריב"ל ימנין למתפלל שלא ידא מפני המ פרי למי רבר רוצץ כיע לבין הקר שנאמר "וימב חוקרו פניו אל הקיר ויתפלל לא תימא לפני מפתי אלא אימא יממוך משל קהי למפתי ועל מפתי שתרא נרונה כין צפון לדוום ראי אמר ברבי הנינא אמר רי צדון כל הנותן מפתי בין המפון מלא לרינות היות ליה כווה נירונה משלה לא היותר האילה במור שנונה מורכנים במור ביותר לא היותר מור מור משלה מורכנים צפון לדרום היין ליה כנים זכרים שלאכר "וצפונך תכולא כמנם ישבעו בנים רב נרכון בר יצדק אבר אף אין מיביי ∞ אשרו מפלח נפלים כתיב הבא ונפתך חבולא במנב וכתיב ההם "ויכולא יכיה ללדת ורנה תוכים בבמדה: אוא פרי רציא אבא בנימין אומר ישנים שנכנים להתפלל וקדם אחד מדם להתפלל ולא המתין את חברו ויצא מודפין מיים מיים ייי לו תפלחו בפניו שנאבר "מורף נפשר באפי הלמענך העוב ארץ ולא עור אלא שנורם לשכינה שתסחלק מיניים מישראל שנאמר "ויעחק צור ממקומ ואין צור אלא הקב"ה שנאמר "צור ילוך חשי ואם המחין לו מה שכרו"

סים לב סיף :: מיים י ייתן מדגד קוח סים למים ל שנו בשים אי ביים מיים במכרן בל יות ולה כככל : שנו בשים אי ביים מותח בתכרן בל יותה ולה כככל : שנו בשים אי ביים מותח בתכרן בל ייתם דין נותח ביים או ביים לה מכל בכל : ושקילוס ביר.פי רשי ולוורם תשב כר' יוחנן מסחמת לחסיו אלה יסרין פין על הבכה וסימה דכה משיק ורכה דלא כח ליה בנים כלל לא כח ישרא ב פער עיצ פעו ז נכם כנם (ניתן ממום כמת הוואל ממני א שר פעו מן עבבם נכנה כמה ניתלם אנין כנו ב ז' ביי פגי אל א נמי כח ליה כמה כפי בסרה דקרושין (יף פלו:) ונראה לפרש דסכי מרוך וכאמר כ' יוחקן דין גרמא וכי אלמא מדכוה רגיל לנחם אחרים ככך שיה דהוו יפורין של אהכה. אכל אים מלרי בכך שבלדיקרס מלחס שמחים משרים פרש שבי דולמן ביסרין: "כיצ ל"א כל אים אינה ביסרין: "כיצ ל"א כל אינה אינה ביסרים "כיצ ל"א כל אינה אינה ביסים אינה אינה אינה ביסים ביסים היסים ביסים ביס אדם אכה דהו כמה לדיקים ויבין (בכל מישו אם לפר שלחנות כנון "רבי וכדלתרים בפרק בחרה דמוריות (וף יו): דינא כלא ריא. הרכה לריקם ש שניקן בנושב וכממנס אלא כם סו יים החיים של הקר. אנו מלחו הקרשו שון הקרשו של הקרשו או אים הקרשו של הקרשו חוק הבו כמה להין זה קבוע: אל א לימה כמוך בה ר חוץ בם למכים . כלה כה שכה מלהכ עד ת שבת קבה של השבר . אניו שים מנותכ עד מהובצישהי כנים מיומלו. ורש"י פידם וציל ונמוד מה מידם לציל ונמוד מה מידם לא ה בידם מנול ויים. אבר ונמוד המידם בידם מנול ויים. אבר וראים דמרי ונמוד מידם בידם מול ויים. אבר וראים דמרי ונמוד מידם וראים בידם מידם וראים מידם וראים וראים מידם וראים ו אמרים דרב מקרים ושבי ידים ושכרך ומתהי פרקה וקרי קש כי ממח זמן קישוםי: כל הנותן משמו בין מון לידוסוםי אלא בין מהרחלמערב

רב נסים נאין

BT Ketubot 103b

לשה"ב ופירש הרב ר' מאיר כל היכא דשמר מוומן לחיי

קג:

סאנה וכן מוכם מדקלמר אופו היום

משמע לוכני היום דוקם ועו לם תהדים

אמר בירושלמי דמם' ברשם בפ' מי

שמפו דכשמם רבי פמרו פון כקונה

היום ולין נופה לופי דמודומה לופי

דהסם מיירי בעומפת בית הפרק

דרבע אבל טומאה דאוריישא לה:

פרק כה), נון פען דון (מיי לישון ליבטלים ליש כרמים ניין פני ס) ניים פכי, ק ל). מ (מספ מ) סנכתיין לבי, לישל פיטע תביי שערים הה

ליכום ח היה דר שבק מש מהנכן בגלה ה דה קלה מחים ל לו לפי מבחן נישו עולי שלים דר 1712179 מהמפק נמקה אל קימכ כל ילו ומא קי מהן בשת מנא त्वागर थे क्ष एर्स्स्य केर कर के एर्स्स्य कर कर के से कर्यू केर क स्वार थे क्य वर्ष स्वार से क क्ष ज्ञान क्षा को से केव्य केरी कर्म ולא משך לא כם וכנון אמד שלי מוכר ומנים פיג פי מכר ומנים פיג פי מכל מדר אמן שבן

של ליקם קום י כנול, שונו מרומו, לו

ברוב לא ידערת מרוב לא ידערה 18 ±+1 ====) 19 ±+1 ====>1 .+1 מנו מנים וכמון לשנים מנו מנים וכמון לשנים מנו מנים וכמון לכם ואתה פרן לבה הני מלהמון ואני פרן נכנני מלהמון ואני פרן פיעם (הציח בג) שבבתא, שממה קדה נשיפותו: רבי מוחל. כמליו כנפורי ומקום קנרו מוכן לי כנים שערים: WINDLE THE JOHN TON ית, ונים כפה למקים קטושי וכחל פני נצימרי וקטרשי מיש פערים של מספוני

יפרא. שו הוכרס לכל כלסרן שון היכרס לכל כלסרן שון היכרס לכל כלסרן שטים ניו מים לישם הין שנים ניון מים לישם הים ורנוים לו. ח)

והושיבו ישיכה. לעסוק נתורה: לאהצי שלשים יום. של פעירתי עיד ולם מכיו עסוקין בהספד: שמשון בני חכם. הום ולקמן פרין משי קלמר: חנינא בר חמא ישב בראש. היקינה: מבור פינה משום בשלה קרושה. שהיו קורין לותו רציע הקרום " והם דסמם בשילהי מורח. דבני כפרים דסמים לעיירום ואם למספדיה כיון דסוו דקם

המפרורה נכרכין וקם פנו כולי עלמה מפיירות ותכפרים סמרי משום יקרת הול דקלמר: יופא דאשכבתיה. יום פטירמו: צריכא למימר. דר"ג דכטר הר נשימה: דך ולממלעתך, פכח היה כדחתריע בעלמה (פסה דף ע.) לרי המר קירה ולכולם: מאי קשיא דית. לרים ברבי דלומר נריכל למימר למלי נריכל הל קרל כמיכ: הודא בבלא מקום אבותיו, דוד. כלומר פון כמסיו משוב ממני מכל כאן הכי אחיו חכם ממני: יתיב רכי חנינא אבראי. מון לנים המדרש שלם היה נכפף לר' מפס: וקאתא. לככל: כדידא שרי. לנסם כה כשבת מלי שפתל מלון דרסה למיפק בכלילם משה משוכה ומשה משוכה גם שלפם ומסרם כפרק במה לאל יונאה (son ep cos): פיכף דוה בייף דידב קודם שינלה ממקומו פכל לר מנינה לה כיף: והא דוה רי חייא. ולמנייה רכי רשם ישיכה: הברו של רבי. פרונו של רבי הורונהי עליו דמעום: בשיב שבת סימן יפה. שיכנם למטסה מיד: בפוצאי יודבים. נממט שוטפח וסימן יפה ט: דא אפצריה. לה הכנולים מתלום: שדיינא. ארענה: המבילנא נישבי. מקלע אני מכמורם תומה לו אין פורסין נשכין ליונים (כינ דף כג): וציידנא מביי. לכיים: חצריכנא מנילתא. וממקן אני תלפים פריכום לשון פיקון כדפתר אינו כקומר מסולון קו קוח מסולון מינו יוקו לפה ב במסכם מבס (גף מני) קנגון קו ניים יוקו מה פא קני לקפה סגרמה רפון הילון מייים וכבר פורם (מיים ד) נמי כמיכ וערום ואו ביי מלכם לה פריך לכה למכחם: דא תרא פרפר הזה פישראל. כלומר שלם אונר כדבר זה לעולם: נודוג נשיאותר ברסים. שמכם יושג גין הנדולים: זרוק מרה. פימה שפסח פימפך עליסם: בצינשו. מכבד כל אמד ואמד: בפרהפיא, מטיל עליהם אימה להודיע

והושיבו ישיבה לאחר שלשים יום שמעון כני חכם נמליאל כני נשיא הנינא כר המא ישב בראש: אל תספרוני בעיירות: סבור מינה משום פרחא הוא דקאפר כיון דהזי דקספרי בכרכים וקאתו כולי עלכוא אמרו שמע מינה משום יקרא הוא דקאמר *הושיבו ישיבה לאוזר שלשים יום דלא עדיפנא ממשה רכינו דכתיב » ויככו בני ישראל את משה בערכות מואב שלשים יום תלתין יומין ספריון בימכא וליליא מכאן ואילך ספרו בימבא וגרסי בליליא או ספרו בליליא וגרסי

ביממא "עד דספרי תריסר ירחי שתא התוא יומא ראשכבתיה דרבי נפקא בת קלא ואמרה כל דהוה באשכבתיה דרכי מוומן הוא לחיי העוה"ב ההוא כוכם כל יומא הוה אתי קמה התוא יומא לא אתא כיון רשמע הכי סליק לאינרא תפל לארעא ומית יצתה בת קול ואמרה אף הדוא כובם מוומן הוא לחיי העולם הבא: שמעון בני חכם: מאי קאמר הכי קאמר יאע"פ ששמעון בני חכם נמליאל בני נשיא אמר לוי צריכא למימר אמר רבי שמעון בר רכי צריכא לך ולמצולעתך מאי קשיא ליה הא סרא קאמר מואת הצמולכה נתו ליהורם כי הוא הככור יחרוא מסלא מקום אבותיו הוה ורכן נמליאל אינו ממלא מקום אבותיו הזה ורבי כאי מעמא עבר הכי נהי ראינו מכולא מקום אבותיו ברכמה יבידאת הפא ממלא מסום אבותיו הוה: הנינא בר המא ישב בראש לא קיבל רבי רעינא שוזיה ר' אפס נדול מכעו שתי שנים ומחצה יחיב רבי אפס כרישא ויתיב רבי תנינא אבראי ואתא לזי ויתיב נביה נת נפשיה דדבי אפס ויתוב רבי תנינא ברישא ולא הוה ליה ללוי איניש למיתב גביה וקאתא לכבל והיינו האמרי ליה לרכ "וברא רכה אקלע לנהרדעא וממלע ודריש כלילא ישרי אכור שכוע כינה נה נפשיה דרבי אפס ויתיב רבי הנינא ברישא ולא הוה ליה ללוי איניש לפירב נביה וקאתא ואינא רכי חנינא נה נפשיה ור' אפס כדיתיב יתיב ולא הוה ליה ללוי איניש למיתב נביה וקאתא איבעית אינא לוי לד אפס מיכף הוה כייף ליה ואי בעית אינא כיון דאמר ר' ות הדר ודי ארי בו המא ישב בראש לא סני דלא מליך דכתים בהו בצריקים סותגור (מל הדר ארי ב הו בצריקים סותגור ה ובה נצור האום אוכור ויקם לך הא הוה רי חייא נח נפשיה האוצר רי וזייא אני ראיתי סברו אותו היום שפת רבי הודרתי עליו דמעות איפוך והאפר רבי חייא אותו היום שפת רבי 🚉 📆 בבולה קרושה איפוך והתגיא כשחלה רבי נבנם ר' חייא אצלו ומצאו שהוא ה אוק אורו בוכה אמר לו רבי מפני מה אתה בוכה והתניא מת מתוך השחוק סימן יפה לו משתיה וויאו אין מתוך הבכי סיכון רע לו יפניו למעלה סיכון יפה לו פניו למפה סיכון רע לו היים איי בשלוד פניו כלפי העם פינון יפה לו כלפי הבוחל פינון רע לו פניו ידוקין פינון רע לו פניו צהובין וארומים סיטן יפה לו מת בעיש סיטן יפה לו במרש סיטן רע לו מת בערב יוהכים סימן רע לו במוצאי יוהכים סימן יפה לו מת מחולי מעיים

סימן יפה לו י מפני שרובם של צדיקים מיתתן בחולי מעיים א"ל אנא אתורה ומצות קא בכינא איבעית אינאא איפוך ואיכעית איכא יַ לעולם לא תיפוך ר' חייא עסוק במצות הזה ורבי סבר לא אפטריה והיינו יי רכי הזו מינצו ר' הווגא ור' הויא א"ל ר' הנינא לר' הויא בהדי דידי פונצת ראם הם ושלום נשתכחה תורה משראל מהדרנא ליה מפלפולי איל ר' חייא אנא עבדי דלא משתבתה תורה מישראל דאייתינא כיתנא ושדיינא ומגרלנא נישבי וניידנא מביא ומאכילנא בישרא ליתמי ואריכנא מגילתא ממשכי דפביא וסליקנא למתא דלית בה מקרי דודק וכתיבוא חמשא חומשי לחמשא ינוקי ומתנינא שיהא מידרי לשיתא ינוקי לכל חד וחד אמרי ליה אתני סידרך לחברך והיינו ראמר רבי כמה נחלים מעשה חייא א"ל ר"ש ב"ר אפילו מבך א"ל אין א"ל רבי ישמעאל ברבי זוםי אפילו מאבא א"ל הם ושלום לא תרא כואת בישראל אמר להן לבני קבן אני צריך נכנס ר' שמעון אצלו מסר לו סדרי תכמה אמר להן לבני נדול אני צריך נכנס רבן נמליאל אצלו ומסר לו מדרי נשיאות אשר לו בני נדת נשיאותך ייברמים יודוק מדה בתלמידים איני והא כתוב ייואת ידאי הי יכבד ואמר מר "זה יהושפט מלך יהודה • כשהיה רואה תלמיד חכם היה עומד מכמאו ומרכקו ומנשקו וקורא לו רכי רבי מרי מרי לא קשיא הא בצינעא הא בפרדסיא תניא רבי מומל בציפורי ומקום מוכן לו כבית שערים יוהתניא הצדק צדק תרדף הלך אחר ר' לכית שערים ייר בבית שערים הוה אלא כיון דחלש אבציווהי לציפורי

דטרליא

מזומן ובים מכלום פונים פונים כן גדו המי פיד פסף כן גדו המי פיד פסף נים כ מוסים כיד פסף נים כ מוסים כיד פסף סעולם ככם כיינו כלם דין וכלם ישורין: אותו דרום שמת רבי סועה (וף שנ.) משמם ר' בעלה עטה מילה רל קדושה בכלל והרב רבי פיים ומצים: המתן נמני מצוף כד הנו משל נתו מצוף פ המתן מתן מצוך כהן היה שתר שילתלי הייתי כשופטר ר"ת היימי מטמא עי דהאי בטלה מה מנותר קבו פגמן שר מנו מני פנית מנית מנית בן ו מה פנית מנית מנית בן ו מה פנית מנית קדושה דקלמר ככל היינו קדושת

ייד פוען וש מעיף ים:

נליון חשים

ממי בשורה רוצה נמר בשורה דו תידו, נילקוע מלדם תי מי וכיי לים מלים דיל שמים מלים דיל שמים ממם לפי קשום נרקט ושסים nón

תרה אור השלם אי נובב בני ישואל אין אלאפ עם לאמה לה האנה בחברו מאור בָבֵר אַבְּל מֹשְׁה: (יביים לר, אן

שלילים עות אונים אונים מינוסאי בינים אינים מינים אר משות בופנה קונכ קבנינת עם יהורם כי ואא הצבור: וחבר חשם בי סג ען ים לעלות אולה לכלם ללג

PO 25 579]

BT Moed Katan 27b (see Appendix B)

Midrash Mishlei (31)

עט

פרשה לא

דּבְּרָי לְמוּאֵל מֶלֶּדְ מַשָּׂא אֲשֶׁר יִפְּרַתוּ אָמּוֹ, מְלַמֵּד שֶׁבְּפָּתַתּוּ אָמּוֹ עַל הָעַמּוּר, וְאָמְרָה לֹוֹ, מַה בְּרִי וּמָה בֵּר בִּטְנִי וּמָה בֵּר נְדָיָי, אַהָּה בֵּן שֶׁנָּדְרְתִּי אוֹתְךּ לְקְנָשׁ. אַל חִמֵּן לַנְשִׁים חֵילֶךּ, לְמָה: שֶׁלֹא יִגְּוְבוּ דַּעְתְּדְּ וְיִשְׁכָּח מְחָקְּקְ אֵלוּ דִּבְרִי תּוֹרָה חֲקוּקִים מִנֶּהְ הָם כְּתוּבִים. דָּבָר אַחַר, מַשָּׁא אֲשֶׁר יִפְּרַתּה אָמּוֹ, בְּאוֹתָה שֶׁנָה שֶׁנְה שְׁלְמֹה בֵּית הַמִּקְרְשׁ, נְשָּׁא בַּת בַּרְעֹה מְצְּהָלַת בֵּית הַמְּקְדְשׁ, וְעָלְחָה צָהְלַת בַּת פַּרְעה, וְהָיְמָה שָׁנָה עָלָה בְּמִחְקָּת שִׁכְּהַוֹּ מְמְלְבִי לְמַלְבָּא, בְּאוֹתָה שְׁנָה עָלְה בְּמִחְשָּבָה בְּה מִּתְלְּא כָּלָא עַלְמָא מֵחַנְפִי לְמַלְבָּא, בְּאוֹתָה שְׁנָה עָלָה בְּמַחְשָּבָה בְּה מִּמְלְיִם בְּעִּלְים מִמְּנְבִי לְמִלְבָּא בְּאוֹתָה שְׁנָה וֹנְתְּבְּרֵב מְּמִיר שֶׁל בְּבִּית הָּמְלְבָּת שְׁלֹת וְנִים הְנִבְּיך הָּוֹא לְהַחְרָב אָת יְרוּשְׁלִים, שְּנָּאֲמָבו: יִיוּטִה לִבְּנִי שְׁלְהַ בְּיִלְים מִמְּשְׁתְּה בְּרִב הְּמִיר שָׁלְת בְּיִם וְהַמָּבְלְים מְמִּשְׁתוֹן בְּרְבִּע שְׁעוֹת, בְּיִבְי וְמְשְׁתְה בְּת בְּבִּי וְהָנִיה לְּבְּר הְנִים וְהַמָּבְלְה מִמְּחְתוֹן בְּרְבֹּע שְׁעוֹת, בְּבְּע שְׁעוֹת לְבֵּב מְנִים וְהַבָּנְלוֹת, וְהָיָה יְשֵׁן עֵד אַרְבֵּע שְׁעוֹת, בְּאוֹתוּ בְּבִּע שְׁעוֹת, בְּיוֹם נְתְבָּב שְּׁעוֹת, בְּאוֹתוּ לְבָּן שְׁתְּיִם הְנִבּילְכִים וְהַמְּזּלוֹת, וְהָיִה יִשֵׁן עֵד אַרְבֵּע שְׁעוֹת, בְּאוֹתוּ הְבָּי שְּעוֹת.

אַשְּׁת חַיל מִי יִמְצָא, זוֹ הִיא הַתּוֹרָה. וְרָחוֹק מִפְּנִינִים מְכְרָה, שֶׁהָיָה לְפְּנִי לְפְנִים, זְכָה מֹשֶׁה וְהוֹיִיְה לְיִשְׁרָאַל. אָמְרּוּ, מֵצְשֶׁה הָיָה בְּרַבִּי מֵאִיר שְׁבָּרִית הַמִּדְרָשׁ בְּשַׁבָּת בִּשְׁצַת מְנְהָה וְדוֹרֵשׁ, מֵתוּ שְׁנֵי בְּנֵיו, מֶה שְׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּבִית הַמִּדְרָשׁ בְּשַׁבָּת בִּשְׁצַת מְנְהָה וְדוֹרֵשׁ, מְתוּ שְׁנֵיהָם עַל הַמְּשָׁה וּפְּרְשָׁה סָדִין עֲלֵיהָם, בְּמוֹצְאִי שַׁבָּת בָּמְיְהָ אִמְר לְהּ, צְפִיתִי בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא רָאִיתִי אוֹתָם, נְתְנָה לוֹ הַמְּדְרָשׁ הָלְכוּ, אָמְר לְּהּ, צָפִיתִי בְּבֵית הַמְּדְרָשׁ וְלֹא רָאִיתִי אוֹתָם, נְתְנָה לוֹ לְבֵּיֹם שְׁלֹ הַבְּדָּלָה. חָזֵר וְאָמֵר, הַיּכְן שְׁנֵי בָּנֵיי? אָמְרָה לוֹ, פְּעָמִים הָלְכוּ לְּהָם לְּכֹּי לְכָּם בְּלֹבִי לְבָּכִים בְּלְכוּ לְנָתְוֹ בְּלְבִיּלְה אָמְרָה לְנָתְוֹ בְּלְבִיּה לְבָּיוֹ עְכְשְׁוֹ בְּבְיִי וְעֵרְשִׁרְה לְנְתְוֹ לִי בְּקְרִיבְּה לְשָׁתֹל, אָמֵר לְה, אִמְרִי לְבָּלְי, אָמְר לוֹ, קֹבְיה לוֹ, לְבָּת הָיוֹם בְּלְנִתְ לִיבְּל אָתְי בְּבִי וְעַרְשָׁוֹ לִי בְּקְדוֹן עַרְשָׁוֹ בְּאָלְה אִמְר לְוֹ אוֹ אִלְאָר לְבְּבוֹי וְעָרְשָׁוֹ בְּיִלְיְ מִעְלִה, בְּנִי וְעַרְשָׁן לִי בְּלְּוֹן עֵּרְשָׁוֹ בְּאָלְה לְּבִי בְּיִי לְנִתְן לִי בְּלָּוֹ אֵינוֹ צְרִיךְ לְהָשְׁתֹּל בְּיִי לְנִתְן לִי בְּיִלְיתָ לְּנִתְן לְנִמְן לְהִי בְּעִילְתְ בְּיִים בְּיִוֹן עְבְשְׁתוּ בְּיִיוֹן עְלְשָׁת בְּיִי בְּיִר וְנִעְלִיהָם, וְרָאָה שְׁנֵבי, בְּנִי, בְּיִי בְּנִי בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְ

לא כָּךְ אָמַרְתָּ לִי שֶׁאָנוּ צְרִיכִין לְהַחֲזִיר הַפָּקָדוֹן לְרַבּוֹ, כָּךְ: (איוב א. כא) יי נָתָן וִיי לָקָח. בַּדְּבֶר הַנֶּה נְחֲמַתּוּ וְנָחָה דַּצְתּוֹ וְנְתְיַשְׁבָה, לְכָךְ נָאֲמַר: אֲשֶׁת חֵיִל מִי יִמְצָא. מִפְּנֵי מָה נִתְחַיְּבוּ בָּנָיו שֶׁל רַבִּי מֵאִיר וּמֵתוּ שְׁנִיהֶם בְּבַת אַחַתּ? מְפְנֵי שְׁהָיוּ רְגִילִין לְהַנִּיחַ בֵּית הַמְּדְרָשׁ, וְיוֹשְׁבִין בַּאֲכִילָה וּבִשְׁתִּיָה:

הָּוְתָה כָּאֲנִיוֹת סוֹחֵר וְגוֹ׳, אָם אֵין אָרָם גוֹלֶה עַצְמוֹ עַל דְּבְרֵי תּוֹרָה, אֵינוֹ

ּלָמֵד תּוֹרָה לְעוֹלָם. וְאֵין לֶחֶם אָלָּא דִּכְרֵי תּוֹרָה, שֶׁנְּאֲמַר: מּשׁכִּי ס, ה לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי. וַהָּאָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּחַן טֶרֶף לְבֵיתָה וְחֹק לְנַצְרוֹתָיהָ, בֶּל וְמַן שֶׁתַּלְמִיד חָכָם יוֹשֵב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בַּלַיְלָה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט שֶל חָסֶר בַּיּוֹם, שֶׁנָּאֲמֵר: (תהלים מב. ס) יוֹמֶם יְצַנְּה יי חַסְדוֹ וּבַלַּיִלְה שִׁירה עִפִּי וְגוֹי. וְלֹא עוֹד, אֶלָא שֲהַקּדוֹש בָּרוּךְ הוּא מַמְצִיא לוֹ מְזוֹנוֹתְיו בְּכָל יוֹם וָיוֹם, שֶׁנֶּאֲמֵר: וַתַּמֵן טָרֶף לְבֵיתָה, וְאֵין טָרֶף אָלָּא מְזוֹנוֹת, שֶׁנֶּאֲמֵר: (תהלים קיא. ה) טֶבֶרף נָתַן לִידֵאָיו יִוְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. וְאוֹמֵר: (בראשית ח. יא) וַתָּבא אַלָיו הַיוֹנָה לְעַת עֶרֶב וְהֹנֵה עֲלֵה זַיִת טֶרָף בְּפִיה. אָמְרָה, אַשְׁרֵי אָדָם שָׁמְזוֹנוֹתָיו מְרוֹרִין כְּזֵית וּמְסוּרִין בְּיָדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בֶּרוּךְ הוּא, וְלֹא מְתוּקִין בּרְבַשׁ וּמְסוּרִין בְּיַד בָּשֶׂר וָדָם, לְמָה? שֲהַקּדושׁ בָּרוּךְ הוּא זָן וּמְפַרְגַס אָת ָבֶל בְּרִיוֹתָיו, שֶׁנָּאֲמַר: תהלים פְמה, סה פּוֹתַחַ אֶת יָדֶךְ וּמַשְּבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. לא תִּירָא לְבֵיתָה מִשֶּׁלֶג כִּי כָל בֵּיתָה לָבוּשׁ שָׁנִים, חוְקְיָה אָמַר, מִשְׁפַּט רְשָׁעִים בַּגַיהָנֹם שְׁנֵים עָשָׂרַ חֹרָשׁ, שִׁשָּׁה חָרָשִׁים בַּחַבְּה, וְשִׁשְּׁה חָרָשִׁים בַּצְּבָּה, בִּתְחַלֶּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַכְנִיסָם בָּהֶן וְהוּא מַכְנִיסָן (ייו) בַּחַמָּה בְּגִיהִנֹם, וְהָם אוֹמְרִים, זוֹ הִיא גַיהִנֹם שֶׁל הַקָּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאַחַר כָּךְ הַם יוֹצְאִין לַשֶּׁלֶג, וְהֵם אוֹמְרִים, זָהוּ הִיא צִנָּתוֹ שֶׁל הַקָּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בְּתְחִלְּה הם אוֹמְרִים וָה, וּלְבַפּוֹף וַי וַי. הוּא שֶׁדְּוָד אָמַר: (תהלים מ. ג) וַיֵּצְלֵנִי מְבּוֹר

חיים טובים

חוט של חסד, ולא עוד אלא שהקדוש ברוך הוא ממציא לו מזונותיו בכל יום ויום. נראה דהכונה, דאף על גב דיש לו חוט של חסד בעיני כל רואיו, ולחנות שהולך מקיפין לו כל צרכיו, הנה הקדוש ברוך הוא מטיב עמו שלא יצטרך לזה, אלא ממציא לו מזונותיו בכל יום ויום, ולא בחקפה אפילו מיום לחברו, כי אם מעות מזומנות, וקונה בזול כיון שנותן מיד

בלתי חקפה.

ששה חדשים בחמה וששה בשלג. כבר רשמתי כזה בזכירה לחיים ח"א סדר ויחי דף רח"ל ע"ב. וכמאמר לבוש שנים מילה ופריעה ציצית ותפילין וכר' גם כן שם ובא לציון יעוין שם, אלא דיש שינוי דעיקר המאמר דעירב מצות סמוכות זו לזו הנעשות כאחת עם מה שדברה תורה כלשון בני אדם בלשון כפול שדרשו פה:

מחר"י כהן

BT Shabbat 151b (see Appendix B)

BT Shabbat 105b

דעברה כי כיפתאן: כַּוּתנוֹי הקורע ברבַתוּן

תעל מחו זוכל המקלקלין פמודין יוהמקלקל

עים לתקן שיעורו ככחקן "שיעור הכלכו

"ודבעפץ "והצובע והפווה לכמלא רחב דכום

כפול "האורג שני חופין שיעורו כפלא

הסים: בכן ורשינה הסרע בחבות ובאכלו

ועל מתו חייב ואעים שמחלל את השבת

יצא ידי קריעה לא קשיא הא בכות דידיה

הא במת דעלמא וויא מתו כרוצי לעולם

בכת דיריה ובהנך דלאו בני אכילות נינהו

ואי רוכם דוא רוובי מידויב לרוגיא יווכם

שמת הכל קרוביו הכל קרוביו סדר אלא אימא

הכל כקרוביו הכל קורעין עליו הכל חולצין

עליו הכל מברין, עליו ברחבה לא צריכא דלאו חבם הוא יואי ארם כשר הוא הזובי

מידויב דרציא *מפני פה פתים בניו ובנותיו§

של אדם כשהן קפנים כדי שיבכה ויהאכל

על ארם כשר כדי שיבכה ערבתא שקלי

פיניה אלא כפני שלא בכה והתאבל על

אדם כשר ישכל הבוכה על אדם כשר

כמדליו לו על כל עונותיו בשביל כבוד

שעשה (6) לא צריכא דלאו ארם כשר הוא

ואי רקאי כשעת יציאת נשטה חוובי מחזייב

המת בשעת יניאת נשמה חייב לקדוע הא למה זה דומה לסית שנשרשה לא צריכא דלא קאי בשעת יציאת נשכוה חינה פחני

אלא חברו אחבורו קשיא חבורו אובנוי נכוי לא קשא האר יהורה הארש האר יהורה

ראבר *כולאכה שאין צריכה לנופה חייב עליה

הא ריש דאמר *מלאכה שאין צוייכה לנופה

פמר עליה איכר רשמעת ליה לר' יהודה

במתקן במקלקל מי שמעת ליה איר אבין

האו נכו מחקן הוא דקעביר נחת חח

ליצרו וכדאי גוונא כי שרי הדוניא "ריש בן

אלעור אוכר כשום חולפא בר אנרא שאבר

משום ר' יותן בן נורי המקרע בגדיו בחמתו

ר ש פיי פים פסלי שנת כלי יו סבב לפוין סב

[27

רערת. רערת

גליון

דעבדה הבנד : כי כיספא - מולכת וממקצות שאין הבנד שה וטולם בכנד כמין כים ולרך לקרוע כבנד למסה ושלו לפני (נ) וההפרה מדישכח: בין לבין לקרוע כבנד למסה ושלו לפני (נ) וההפרה שכין אצמע לאמה כמי שאדם ישל להרודט ואם סום ולים מיפן

תורה אור ולכם שק טלן אטם מלאטם מוע אי חבוך כקישר סום חיב: ספורג כי מושיו שישורו . ברוחב הבנד כמלח הסים שחמים שלה חרנו של פני כל חתב העד חיב: לבל עולה בעיני לפו ב דהבי נרסי ורעינה הקורע בחמתו וכחבט ועל ממי חייב ואביפ כי' ולמאי דנרם כקרע כחמד ובחבליועל מוצ חעים ש' לח ידענה מוד ילה ידי הקריפה שייך למימר אבחמש ואמאי נקט בחצוצ :ילל ידי הקריעה. שאדם מייב להרוע על מתו: הא במת דידיה-כרייתה דקהני הייב במה דידים שחייב היק כה [מהאהל ביק פינ] לקרוע עליו כלכך קריעה דידיה לת קלקול הוא אלא מקון: וכא מחור נני מחני בנוחני לשלי פנות דידיה שחושל פליו לקיכרו תנים בהכך דלא בני אבלי כסם צלום מוותן בלמורים בפרשה (1) ar (ar 300 t (a: כבנים (ויקרה כה) חביו וחמו בנו וכמו ולוחו ולתומו: ופרכיכן ולו לי כישלו לפנים זשלו לפנים חכם כחל זם שמם חיובי מיחיב עמי לקרום וכיון דמיחייב מחקן כחל ואמא פמור: חולרו - יולאים לפניו חלילי כסף חלוקי קרום פר שכחיפי חלולה שרומה : מכלין שליו ברחסה • בשנים פני ני יכונט ופי שהו מכרון כתכלין ברחכה העודה רחשינה שחבו חיבו חים חיבו משני רתשנה שחבנ חובג חש חבג משט ברימות. חובור וקוחור ליה רחמינו ליחוקוא זר וש בינ: שלני קדם מיתות מהני בבים משקני קדם מיתות מיתות מיתות מיתות מיתות מיתות משלני בים מיתות משלני בים משקני בים מיתות מיתות

במינה שארף ימיקים וכמיב לו שפוחומים נו ברכו וכר משמנו(ו)רא פחדו ולה מרשי בגדים (י) הף כשמם ישראל במשלם חומה לו שאין לך ריק والتفصيف בשרול שלון בו פורק ומלים: חמ ר׳ יפורה פר׳ ומש אמש ככי נמי סום שני לסרוני אלא מעיקרא אבור לאיקמינות כחד חטא ולא משיקמא אלו כר יבוד דבו מנובה שלים (actajica) [actajica] לריכה לנופה פית כשלית תפסמת (יו) לקיברו: נמת רום ליצדי שמשכר חם חמש : מי שרי ושם סנים כרי

חייב לקרוע כחלמרים במד'ק (דף כו.)

אלפה להי מחקן כהו שמלמד ומרציל (כים יע) אם יצרו לכת עליו: כן • משחם הים בקרער שלם סים ער השמשה לחל מו נכר לכשף: שליף מלביישה מן סבנד בחמת למרחומם שחח מעם ויגורו מלפניו: מוניכי - ליר של דגים ושנו כעל ישק כילקט ימש כין בכיל וכ נו משק יש ושטו שלא קטנים: נכחמת - כיסוי הכד: נידי בשרטה אחה לשון לטד ע (חוב ב): ויקמון פותו • ביהשע כחיב: שרגש כראר: מוס כעד מוס . כוא לא

מחתל פל שנחקצרו ימי סחכם חם דמבבל סליק: ילוים הארים • שכני ימיסם במוב דתשיב חרשת ימים

שתחהפשת שליו תרפה למוסה: 13777

דובל מלון שליו אומל רשכיא דאפי אינו רבו חייב כדומרים במוים (דף כַּדְּי) מי הגי רט שמח חכם שחח הצי והלו דלומר בשילם פרק אני מניתוח (כים נו-) רצא קרע מנים דהסא גברא דחסבריה ויהמה ליסטרון היט קרע שחיט מחתה כדין חלמיד

לרב כדתני בפרק אלי מגלחין (פיק יף פי): דרוניא רש כן לאמר חמר כשמר על כמס כי י משמע ליה ליהן מווירי לפי בודים כשר: דא ר' יפודה והל רים. פי בחושי דכראף שינויה נמי משני דלה קצה מתו למתו והו דלו הלמר ללו משום דלה סחשר המורה לעיל וקשה לר"י דע"כ סרוייםי במס דיריה איירי ולא כמם דעלמא כדקסני בכרייכא דלפיל דיצה ידי הריפה וחיב הויה מלחכה שנרישה לנוסה כיון שהיח טרך מטה בושבח לקמן ונרחה לר" דלא מהרן אלא חמש אחמש אכל כשל מש לא פליני דכמה דעלמא פמד דמקלקל כוח וצמח דידים דחיכה מטים השיב מפגש העינ דלקמן משמע דלטרך מטים לה השיב ריש סיקון זכה יליף ממילה וככערם בת כהן למקלקל בחטרה ובהבערה חייב המם מקלקל הוא לגמרי שאינו שרך אתר אלא מם סכוא צורך מצום אבל גבי קריפת אבל כזי סיקון הכנד על ידי הריעה שיוכל לליכשו בכל שעה ")ולים (ו) בי חימיכושר כמי שמחלק לקמן רים דססס ספיקון כא לכפוף שבשמת הצורם והנעורם לוינה בלה משלים וחי החציה הכשר שלים של כמול היו לכל הכל מים מולים היו בשלים הכשר ממה עד הנמר חבל הכח דרוניא *ריש בן אלעור איטר העוטר על g

שלמים יום כמו כמשה ואבון. עיב מנקשות שמון. רשול:

והמשבר כליו בחברו הבפור מעותיו בחמרו ידא בעיניך יכעובר עיו ישכך אמנרו של יצהדר היום אימר לו עשה כך ולמרור אומר לו עשה כך עד שאפר לו עבוד על והולך ועובר איר אבין פאי קראה "לא יהיה בך אל" ור ולא תשתחוה לאל נכר איוהי אל זר שיש בנופי של אהם הוי איפר זה יצר הרען לא צריכא ירקא עביד למירמא אימרא אאינשי ביתיה כי הא דרב יהודה שליף מצבייתא רב אדא בר יעקב חבר מאני חבירי רב ששת רכי לה לאטתיה מוניני ארישא רבי אבא תבר נכחמא אמר ריש בן פוי איר ידושע כן לוי משים בר קפרא יכל המוריד רמעות על אדם כשר הקביה פופרן וכנידון בבית נגויו שנאבר "נודי מפרתה אתה שיפה דמערי בנאדך הלאם פ(ג) שלים כל לפוכנו שלוסספיה במפרתך אד "יהודה אמר רב כל המתעול בהמפח של חכם ראוי לקוברו ברזיו שנאבר "ויקברו אורו בנבול נחלרו ברצעת סרה אשר בדר אפרים מהכנ מו שמקמו ימי שבנים ברזיו שנאבר "ויקברו אורו ולו יוופו מן הממס: נגלמי מצפון לדור געש כולכד שרגש עליהן הר להודגן איר חייא כר אבא איר יודען כל המהעצל בהספרו של דכם אינו מאריך ימים מדה כנגר מדה שגאמר "בסאם אה בשלחה חריבנה "איריביה ר' היא בר אבא לר' יווען "ויעברו העם יים מלחברי נמריומה (ק-מי) מחרך " את ה' כל ימי ידושע וכל ימי הוקנים, אשר האיכו ימים אחרי יהושע איל " יווים ומנות חיים יוסיפ וכי ש לך בבלאי ימים דאריכו שנים לא האריכו אלא מעותה "למען ירבו ימיכם וימי בניכמי שמים של חים ושנים לא האריכו אלא מעותה "למען ירבו ימיכם וימי בניכמי שמים של חים של חים של חים וימי וילא יימית ולא יימית של חים בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור חייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור חייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור חייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור חייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור חייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור הייא בראבא א'ר יודנו איר מוראדין שמון "לחור רכי לעור הייאור של חום היים ווימים ווימים הייאור הייאור מוראדים ווימים הייאור הייאור הייאור מוראדים ווימים היימים הייאור הייא יטים ולא שנים לברכה שאני ואיר חייא בראבא איר יודגן אחר מותארון שבח

: DC PM 200 מרמיי של כלי יד: : ೨೮ ಮ ಎಂದ ಗು ישוש מספנ: יב ו שם כלכנו: תחש מכנים: יד פעיי פייש מלי: באר י מומיע י"ד סימן שם ספוף מט: מו כמיי פים בהלי מנו מנה יו פים 22 ORD 1: : 1 9700 : है क्लोंट दें का व क्लोंट משלםת שלכים שלכים כלכם י בשים שלכים שלכים כלכם י פת למין רכו: מכן כן, ניסמינייו באוגל נה, פרניסכן.

רבינו הנגאל מקמל הזה . היהניה האקשיו הי הקודע כל מוע ממדי מצ ויברילות בשי שוריב לקיוע וליו חבר המש בשר בשות פליו המש כשר אי הית ששר פליו בשות הקורע בחבוע שפור לרבוונע שוירשו חבי. נריבון למצה בירא

רב נסים נאון

Exodus Rabbah (parasah 7: siman 4)

שמות רבה

שתמים, למה נימנו כאן שלא לצויך ראשי בווי האכוח) ראו סיטן ה

סיפתמו אז החבמים בהנונת העם). שכך אתה בוצא -- דורש ממוכים (ומחך כך גם (בושסים: צוין), הוא בעצמו -- כפי סחיה באשה, לא פרסם -- לא אמר זאה כפירוש. שהשרות מתמו כאן וצרית. וחלקו כבור - ראה ה, מו. פוליד - כן נכני אי ומי שתפו הראשים – שישאי עמכם במשא חעם ויקחו חלק ככבורם (ימו לביח ותשיא, ג] בני פרבנים הם -- בא לפרש מהו הוכר, שצינם אלחים אל בני ישראל ואל פרעה,

מְהַ כָּן הָיִהָּ עִוֹשֶׁה לִּי מְרְחֲצָאוֹת וְכְבְשְׁנִוֹת זְ לְבָּךְ נְאֲמֵר: מַאֲכָל, כָּךְ אֲנִי צָּרִיךְ לְאִילְנֵי סְרָק, שְׁאַלִּוֹלִי אִילְנֵי סְרָק עולה לו מגן עון מפי הצדיקים, כך עולה מגיונם מפי אָפֵר ר׳ לֵוִי: מְשָׁל לְמָלָךְ, שְׁנָיָה לוּ פּרְדֵם וְנָפֵע בּוּ אִילְנִי "אָל-בְנֵי יִשְׁרָאֵל וְאָל-פַּוְעָה" – בְּשֵׁם שְׁקְלְנְסוֹ שָׁל תַּאָבְ"ה בְאִילְנֵי מְרָק הַלְלֹּוֹז אָמַר לְהָם: כְּשִׁם שְׁאֵנִי צְּוֹיךְ לְאִילְנֵי בֿבר אַטָר: ״אָל-בָני יִשְׁרָאַל וְאָל-פַּוֹעה מָלְבְּ מִצְרָיִם" --סְרָק וְאִילְנֵי מַאַּכְל. אָמְרוּ לוֹ עַבְּוִיו: מַה הַנְאָה יֵשׁ לְהּ רָאשִׁׁי בִּית אֲבֹנְם" (ו, יד).

שְׁבֵינֵיהָם עִּמָּהָם, שְׁכָּךְ אַהָּה מוֹצֵא כְּחוֹב אַחָרִיוּ: אֵאֶלָה שְׁהָיָה לוֹ לוּמֵר: "אַנָּם וּמַלְכְּבָם", הוא בְּצַּאָמוֹ, שְׁנָּאֲמַר: "וֹצֵנִם אָל-בְּנֵי יִשְׂרָאָל"ז אָמֵר לְהָם הַקְּבְּ״ה: שַׁתְּפּר הָרָאשִׁים פְּרְטֵם אוֹתוֹ כְּזֵי לַחָלֹק כְּבוֹד לַמּלְכוּת. ר' יַצְּלְב אוֹמֶר: מָהוּ ינישם פּוְעה ליִלָה הוא וְכָל־עְבָּדִיו״ (יב, ל), וּלְבָּן לא לי" (יא, ח) – לא אָבַר עָלָיו, אָלָא עַל עָבָדִיוּן אפְעַלְפּי בְּבוֹד לַמֵּלְכוּת, אַפְעַלְפִּי שְׁאָנִי עְתִיד לְעֵשׁוֹת פוֹ אָת הַדְּין. מְצְרָיִם" – אָמַר לָמָם הַקְּבְּ"ה: הֵינּ נוֹהָגִים פוֹ כְּנוֹר וְחַלְקּי נום. על קנת כן תוחי קקבלים עליכם, שיהיי קקלים וֹבן צְּשָׁה משְׁה, שְׁנְאֲמַר: "וֹנְרוּ כָּל־עַנְנִיךּ אַלֵּי וְנִשְׁמַוְנוּ-אַפֿר לְנִים נוּעְבָּ,ננ: בָּנִי מְרַלִנִים נוּםי נוּוֹוֹנִים נוּםי מּוֹנוֹנִים אָזְבֶם, שִׁיהִיוּ מְסַקְּלִים אָזְבֶם בַּאֲבָנִים. "וְאָל-פּןעֹה מְלַןּ

(במרכר א, ו). ושנינו – אין זו משנה (חזה בנא בינית קי, א).

האבורים כלום איני יודע, שהיא אחות נחשון – שהי גם מושון כן עםינוכ חיזו ונשרו חשורים רבה לפרק ד, מו. ממשמע שנאמל – מתוך משמעת (מובן) הדברים וושבשים השתרים! וכו" – ראה ההמשך (שנתקשל על ידי המעווקים) בבמוכר וכוו יג, ח, ה] ומה ראה הכתוב -- למה נמנו כאן שבשים אלו שלא לצורן, ולמה לא נמנו נו לעלוקה - משל הוא. וחנמשל (למי הודש) - השאל. שתי בנות - גן עדן וניחנום. ד] גיוונום – חוש: , עמק חבבאי – זו ניושם. יעסה סורה – חשרה הא הקבית

שְׁנְאֲמֵר: "בַּת-פִמּינָדָב", אֵינִי יוֹדֵפּ, שְׁהִיא "אַחוֹת נַחְשוֹן"?! בת-שפינדב, אחות נחשון, לו לאשה" (ו. כג) – מפשפע אַלָה רָאשׁי בית-אַבֹּטָם: בְּנֵי רְאוֹבּוְ... וּבְנֵי שִׁמְעוֹוְ... וְאֵלָה אָלָא לְלַמְּּוְדְּ, שְׁבָּל תַנּוֹשֵׂא אִשָּׁת, צָרִיךְ שְׁיִבְּלִּק בְּאַנָיהָ. וְשְׁנִינּוּ בָאן ראוּבן, שְׁמְעוֹן לֵוּיֹן וְכוּי. "וִיפַּוּח אַנְּיַן אָת־אָלִישְׁבַע שְׁמוּת בְּנֵי־לֵנִי" וְגוֹי (ו, יד־מוֹ) – [רֹמָה רָאָה הַכְּתוּב לְיַחֵּם "לְצְלוּקָה שְׁהֵי בְנוֹת: הַבוּ הַבוּ" (משלי ל, מו).

זוֹנוֹ נְמָה מְנוֹנְתוּ נְמָה מְמֵאנֵיו נְפָּה תַּיְבְנִּוּ נְפָּה לְפּוֹנְיּוּ השוא. והקביה אובר: הנו לוו צדיקים ולוו רשעים, שנאבר: ולמי אֵנִי מְבַּקּשְׁת ז לְרְשָׁמִים, לְ״נַּבְלֵי שָׁוְא״ – לְאוֹנֶם פּוֹעֲלֵי וֹאָתִידָה גִיהַנִּם לְהָיוֹת צּוֹעְקָת וְאוֹהֶנְת: אֵין לִי אָטֶּק בַּצַּרְיקִים, בְּטִרְחִים עַל שְׁבְּךְּ, שְׁנָּאָמֵר: "וֹאָנִי אָלִ־הּ, בְּטְחָהִי" (שם). מַבְלַיִּשְׁוֹא" (שם לא, ז): ולְמִי אֲנִי מְנַקּשְׁתוּ לְאוֹתָם שְׁהָיּר בּוֹלִים, אֵין לִי פְּטָּל בּוֹשְׁמִים: שְׁנְאָמֵר: "שְּׂנְאַתִּי נַשְּׁמְוֹים יפָה הוֹרֵיתָוּ וְשָׁתִידָה גּן שָׁדָן לְהִיוֹת צוּשְׁקֵת (אוֹמֶרָת: פּן לי מוֹרָה". מָה הַם אוֹמְרִים? אָמֵר ר' יוֹחָגָן: יָמָה אָמּרְתּוּ יָמָה בְּדְלְעוֹתִיקָם, וּמְשָׁם נַקְּלִּים עוֹלָה, שְׁנְּאֲבֵר: "בּם־בְּרָכוֹת יַעְּמָה هُواللَّهُ عُمْلًا فَعَرْلِهُم قِدْ هُفِيْدُلُهُ عُلَا لَائِدُهُ בְּרָכוֹת יַשְּׁמָה מוֹרָה׳ (תהלים פד, ז). פהר "פּעְּין יְשִׁיתוּהר״ז נֿוֹ שְׁנִים, שְׁנְּאָפּר: "קּבְר. בְאַבָּל נִבְּבָא, מַלְּגוֹ וְשִׁיתוּהוּ, זַּם־

BT Avodah Zarah 16b-17a

o lead and of come of the come

هم۰۰×. دار فرم زمه teti cii: ton top

הודה אור השלם או לאשר בקבת

מתר דמשיט כרנע נתי ממיח דעד כחן לא ממרי רכע אלא משום דמי למיתר צלימה מכרה לו פגל כארי לא שיך הלי נעמה דלשלם צניר הים אל מנלסה: הלושלים דה רב נופן בר. פריי ואליבא "דרבי ידיודה ואליבא ⁶דרבי יהודה רב אשי אמר סתם ארי שבור הוא אצל מלאכה מיתובי ⁶כשם שאין מיכרין להן ברצה נסה כך "אין מיכרין להן היה נסה ואים מיכרין להן היובהא דרב הנן בר רבא היובהא רבינא רני מתניתן אברייתא ומשני הנן אין מוכרין להן דובין ואריות ולא כל דבר שיש בו להן דובין ואריות ולא כל דבר שיש בו מק לרבים מעמא דאית ביה נוק הא לית בנגקום שטוברן ברצח דקד הדה גמה אין מלאבה מחקף לה רב נרגון מאן לימא לן דב אשי אצר סהם ארי שבור היא אצל מלאבה מחקף לה רב נרגון מאן לימא לן האי היה גמה היא הלמא היה דקה היא שיש בו נוק להבים מעמא הייה גה נוק אין מיכרין להן רובים ואריות הלא כל רבו האי עבור הוא אצל מלאבה אבל מיד היי שבור הוא אצל מלאבה לא היוברא ררב ארי שבור הוא אצל מלאבה לא היוברא ררב היין בר רבא היוברא הבה מצי לן נמידו מיני בי היין בי רב יהוד אמר לן נמידו מיני היא מלהא רמברא רבה שביע לי הלא היא מלהא רמברא הצביע לי הלא היא מברימה להדב הייא לר אשי היא מברימה בייות לברב הייא בר אשי היא בברימה בייות הדבר הייא בר אשי הייה בייות הייות הדבר הייא בר אשי הייה בייות הייות הדבר הייא בר אשי היים בייות הדבר הייא בר אשי היים בייות הדבר הייא בר אשי היים בייות הדבר הייא הר אשי היים בייות הדבר היים בר אמי היים בייות הדבר היים בר אשי היים בייות הדבר היים בר אמי היים בייות הדבר היים בר היים בר אמי היים בייות הדבר היים בר היים כבדמה וקה לפירכוס: אין בונין כר: אמר רבה כר כר הנה איר יוחנן ג' במילקאות הן של מלכי עובדי כוכבים תש? מרדצאות וש? אוציות אמר רבא ב' להיתר ואחר לאיסור וסימן » לאסור מלכידם בזיקים ואיכא ראמי ויחיב וקאבר משמיה רשמאל היה נסה הרי היא כברבה רקה לפירבוס אמינא שים משמיה רשמואל איתבר כי אראי לסורא אשבותיה לרבה בר ירמה דיהיב וקאיל משמיה ררב היה נסה הרי היא כברמה רקה לפירכום אמינא שים איתבר משמח הדב ואיתבי משמה רשמואל כי מליקה להתם אשבהתיה לרב אםי ריחיב וקאמר אטר רב המא בר נהיא משמה הדב הה נסה היי היא כברמה רקה לפירטו אמיי ליה ולא סבר לה מי רמאן מרא רשמעהוא רבה כר ירמה איל "פהיא אוכמא מינאי נרמה נסה כך אין מוכרין היה נסה ואפילו ומיגך הסתיים שמעתא איתמר נמי איר זירא אמי רב אסי אמר רבה כר ירמיה אמי רב רמא נר נורא אמר רב היה נסה הרי היא רב אשי אפר. לפילי פימל בלהי שלם ומפני כי יהרה כיל דשר בשנורה וכל להיות שנירן הן לצל מללכה דלף ללו בר מללכה הול לכל רנק דלפר בשניה ומלמידי רשמאל: דרתם. לארק המלמיד רשמאל: דרתם. לארק משמחת הכה כר יותיה לתהי משמים דרכ לאם למבומהים בקרול הישיב הקלות לה ממחיה דרכ לאמת ליפי הריל קדלה מדכ: פרות אניבות כלי שטור כעו (לאק יף 16.) כני משוחת דרי חולהי בלותו גם למט רגיל משוחת דבי מונה כלותו גם למט רגיל מיי מולמים בלותו גם למט יף ש.) מניהס: סיטי ופיני, מילו הלמינו לן מממים דרב ממל חיק דממנו אים מדרכה בר ירמים: הבחיים ליה מדרכה נג ינשה: החיים שמשות מילמו ממשה בשם לומרה דיהי היה דרב מחל נג גוריל קיבלה מגד הנה קיבלה מרב מחל: ושל אצורות, למנולם המלך צויק ניין מון: "דורר. נירן מנהן: ואוד. הול מל השר שלו נירן נירן מנהן: "אטר מלכיהב של מלכים לפור שניק שם יק נפשום: ודהנן אין בנירן שחיק בסילקי פלומל מימל נפילון דלפירי: בסילקי של גידום. לצל נמילון תמחלי ניסון ניסר שפמני חסב מכנס תפולרים גכלי תמער (משים או ג) דרק אל מלחדי מכנים שתמערין על לישוד מודה וחיים מכנסים

מני משמא מיציו משני מיציו משני מיציו משני מלאום לה ודית מנה לא לחדים הידי לא לחדים הודי לה לחדים לחדים לה לחדים לחדים לה לחדים לה לחדים ל המשכה האר משרה מאול כמוב נודי לעיל ממרה און משרה שהיו בעה האו החיק מה עם ממרה און מותה בה האו הדויק מה של המשכה האו בשה האו האו השה האו השה האו השה האו השה האו השה האו משרה איב ביל לותה היל היל אותה איב העה או משרה מהים אותה איב שנו או משרה העים האו משרה מהום המחש השה אל האות מתרם המחש להשהם האו השה אל האותה השה להשתם האו השה אל האותה השה להו האו השה אל האותה מתרה מתרה מנותה מתרה מתרה מנותה האותה ה למים הבוים הברים הברים ולבון מרכים להברים להברים בברים להברים בברים בברים להברים הברים לברים הברים לברים הברים לברים הברים לברים הברים להברים לברים בברים להביר לבטים בברים לבים בברים לברים בברים הברים לברים בברים לברים בברים לברים הברים הב לפור לכוג נקרקשים: על היוניקילים מפיר שמשולם וחרפלה: וכן לאור (60) מיל דרטיביל וחמריל דיפרורים קפטו פעורם הצניסים ולאוריי מיר כולמורי בשנם פרק מצים (rp qui) כמג דיתומילות ופירם שהים ניין שלא מרסלטים הישוקיטים ובפינוס רשבים ğ באשרים בלעיל נמי קם שקי באש כשנ נוי לעיל מקי בב אשי דייק Ŗ ender fice

כי דימוק למון רמוים הול מדממר בירובלמי הבנישים (היי) במשה הריש בן ימי למר הכק מן מערמל מול מד לו שטום שמע במ קלל בד הוה למנה דימוק הוה פענה פיי היה בשיף נמלו הו המנהל פיי היה ממלהל במה קולל הול מהרוים של ממ לנול ממות דדימוק הול למן למק מנחת מכנים: דיבוןם פחור אחה. פי נרמוי מנחת מכנים של נשני רשתים ושמעת תן הדם שטר צישורם הצילם מצלמדי שתים לם ממצדם ct ag er dra:

the read of the re 見見れる

ğ

בסלקי גדדום איצפדייא ובינה אנלא של גדדום רשל איצפדייא ושל בינה העלקי גדדום איצפדייא ובינה אנלא של גדדום רשל איצפדייא ושל בינה העלדי מברום לדיות רשל איצפדייא ושל בינה מדי "כשנתפס ר"א למינות העלדי לגדדום לידון אטר לו אותו הנטון אקן אטבטור עסוק בדברים "בסלים הללו אטר אלא בנגד אביי שבשטים אטר לו הואל "האמנתי עליך "דיטום פטור אתה כשבא לביתו נבנסו הלמידיו אצלו לנדמו הלא קבל עליו הגחומין אמר לו רבי שלא כינות בא ליוך אחד מבה שלימדיוני אמי לו אמיר לו רבי שלא

לשינות. מינין מפקרא לטיפו לענדם סיכנים: עלייו "ורוא! אומר. כלימר הדין עמך דדברים נטילין הן: ורוא לא אטר בן. לגלו נאת עלי הדיין האמת קנאמת דעי ליקן לי צרה שמשמי

לקועי: האמנתי. נמה שהנמע עליך

400

F

רצינו הנואל

נר מצוה בא א מושים יין פי ק בר מיי מין פטל : מפף אין: מא אין מין פטל פטל מסדת מסמש סלי כ:

עין משפט

רבינו חנטול

רגסיקי ממני שונשי לפרו דקב איש מפר ממים ונטחקין כמר די הינות ארצן זינה ושחיר כלכ אסתרין לקיונן אבל לפשוח מוץ בית הבבא לכהן גדול שרי. ממקום שנופח באו הלסקים טנופת חורו כוכחיכ מאוצון וונה ענצה וער אחנן חנה שובי המחהלו על דבו זה בשביל שורישו כדונו ונונו ככנו תחפש על זה מופר שבדודי על מה שבונו הרחק מצליה דוכך זו הסיבות והכשוח תקרב אל פתח כחוה וו זונה וכמה צדיך להצחק ספוצו זונה די אפח: די מורות הוה אומר לא אחרה בלכד שנאי איש איש אל כל שאר בשרו לג מקים לגלות שוה: צולם הה מנשק לאונוחיה אני יריהו. ופליגא זייינ ופליגא זיריון אריזיה רהג הא האפר אסי שהם קרבה כטלם אסור משם לך לך אפרן בירא מוצר מוצר לכיבא לא תקרב: לצלוקה שוד בנות זו המינות והישת כל בשיה לא ישובון כל ואם ישובו לא ישינו אורותות חיים: למיטרא רכל דומד ממינות מיית אבל עוברי עבידה כגון הורא השומר כסיה חב חסרא ואמרה לה בנה ממשברה ממנו וילוה כנה קטן וכיוצא בו עובי צבירה אם ישובו שיווי: . העבירות יוניה והר אליכור בן ווודיא שלא חביה והה בשלם כר הוד אומריו אלעוד אינ נושוא תנחון ברונות אס אוצוען לשמים שיבקשו צלי רחמים תם מיכין שיבקשו אחרים חומים צליהם שכחב כך וכך זכן כולם עד אין הרבר חלוי בחשובה הציח ואשו ביו סריצונה נשמעו יצונה כה קול האפרה די אליבור דוחים מתכן הינולם הכוו בכה רבי מאומר יש קודה שלכו דיך שנבוחלו עונותו אלא מהא אלימור זה כעבודה ומה דכיק וכיון דומד כיה מית, ומרקי הוצ כיון דהוה אריק בעבירה מוכא כי פינות דמי: ר הנינג ור יונוע הוו אולי לאוריהא מטו לפרשת דוכים חדא פצי לבית

והנאך. ישר [הדנר] בעינין: לכהן גדול. שפירש מניתו לפני יום רינוקב איש כפר פכנוא שמו. ל"ל דפין זה יעקב מיתה דפרק אין מעמידין (נקמן דף כם.) דרמא סמא לרכי אבהו דודאי שולטטים שטסוין עיניהן בכעלי ממון להרגן וליטול ממטק: אוט ישקר לא האריך ימים כ"יל אלא נראה דיההוא שכא לרפאום אם ורבון. דלים להי החי דכר מינות דיעקב: לבפוף. היא נחים בן דמא (נקטן הי) אכל יעקב מינאה דרכי אבהי ישל להיות שהוא

אומו דפרק כיסרי הדם (מלין דף פר.) גני רכס": בודון לעשות בית הבפא לכיג נרפה דלפו מדפורייםה הא בעי דפשיטא דשרי דהא אפיני ריקועים דבים קדשי הקדשים הוה שרי מי למו ריכוים דקרם כפרק כל הצלמים (נחמן דף ש:) אבל מידי דהר הצים פשיטם דשרי דהם מפי פרה אימעיטא פרק כל הצלמים מקרא דמם הי פרע לפרה שאינה באה למם: הרחק מעליה דרכך וו מינות. והם דשמרי נפרק כל כסבי (שמת יף קוח.) דכמה לתורה הוו חלי לבי חבידן זהו להסווכם עמם ולם היה מקום מינות ממש אלם מקום ויכום וממקבלים שם מכתי עובדי טכבים וטשחין ונותנים בדינים ומאן דלא הוה אול הייט מיראה שלא יהרגום וכן משמע דלמר "רב נמנע אנא מינייהו ומסמפינא מינייהו ודלא כפ"ה שפירש בסמוך שהוא מקום עבודם סכנים: ופליגא דרבי פדת. ול"ם ומלי פליגל דלמל לעולם אמרו רב חסדא ור׳ פדם שתן התורה מיט מסור אלה קרינה של גלוי עריום אכל מגזירם סכמים לריך להרסיק די למום וה"ג קשים פ"ק דשכת (יף x.) על ההים דממר ואם אשם רעהו לא טמל ולא לשה נדה לא קרב מה ששם רעהו הום כבגדו והים בבגדה פפור מף נדה כן ועלה קסמר ופליגם דר פדם דמ"ר פדח לא ספרה מורה סלם מריבה של גלוי עריום בלבד ומאי החמר וכי כח כי פדם לימר דחשמו כדה הום בכגדו והים בכגדה שרי והלא שמע כמשנה (שם דף א) לא יאכל הזג עם הזנה מפני הרגל עבירה לכך נראה לר"י דה"ק הכא והמם דמה שפט דורשים מלשון קרינה הכלו לורכע לונות והתם הול לבנדו כר פלינה דר פדת דלר פדת הין לשון קריבה כין בדברי מורה בין בדברי קבלה פלה גלר עריום ממש ופפיני לפתכםם לעשום הרפקה די לתום לין לנתר מתנה: ופלינא דידיה אדידית. ומה שהיה מיקל לעלמו הייע משום דדמיין פליה כי כשורם כרחמרי

לעלוקה. לפי הפשע היינו גיהנם וכן יסד הפייט מולמ של מטכה יקדו בהבהבי עלק ור"ם החשה דנפ"ב דעירובין (זף כנ מס דה והאים) דחשיב שתות גיהנם לא קחשיב האי לכך נראה לי (6) דשם חכם כום כתו (משר ז) למימיאל (מש נא) למואל אבל אין לומר שהוא משמות שלמה כמו מגור וקהלמ דכמדרש של ג' דברים קחשיב חיחיחל בשמות שלמה ולח קחשיב החי בהדייהו: עד שאנו מבקשים

ברים פ"ב דכתוכות (דף י.):

עליך רחמים. לה השיכו לו כך הלה היה אומר בלכו שכך יוכני להשיב א"נ שר של הרים היה משיב כו":

הכפורים ללשכת פרהדרין ושם היו מתקנים לו כל לרכיו: והרשות.

והנאך ועליו נתפסת אמר לו עקיכא הזכרתני פעם אחת הייתי מחלך כשוק העליון של ציפורי ומצאתי אחד ויעקב איש כפר סכניא שמו אמר לי כתוב בתורתכם מלא חביא אָתגן זונָה (תר) מהו לעשות הימנו בהכים לכיג ולא אמרתי לו כלום אמר לי כך לימדני ם [כי] מאתנן זונה קבצה ועד אתנן זונה ישובו ממקום המנופת באו למקום המנופת ילכו והנאני הדבר על ידי זה נתפסחי למינות ועברתי על מה שכתוב בתורה מהרחק מעליה דרכך זו מינות ואל תסרב אל פתח ביתה זו הרשות ואיכא דאמרי הרחק מעליה דרכך זו מינות והרשות ואל תקרב אל פתח ביתה זו זונה וכמה אמר רב חסדא "ארבע אמות ורכנן [האי] ם מאתנו זונה מאי ררשי כיה כדרב חסרא דאמר רב חסדא כל זונה שנשכרת לכסוף היא שוכרת שנאמר מוכתתך אתגן ואתגן לא נתן לך [ותהי להפך] ופלינא דרבי פרת דא"ר פרת יי לא אסרה תורה אלא קריבה של גלוי עריות כלכד שנא' ה איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה יי עולא כי הוה אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחתיה אבי ידייהו ואפרי לה אבי הרייהו ופליגא דידיה ארידיה דאמר עולא קריכה בעלמא אסור משום ילד לך אמרין נוירא סחור סחור לכרמא לא תקרב ס לעלוקה שתי בנות הב רב מאי הב הב אמר מר עוקבא (קול) שתי בנות שצועקות מניהנם ואומרות בעוה"ו הכא הבא ומאן נינהו מינות והרשות איכא ראמרי אמר רב הסדא אמר מר עוקבא קול גיהנם צועקת ואומרת הביאו לי שתי כנות

שצועקות ואומרות בעולם הזה הבא הבא יכל באיה לא ישובון ולא ישינו אורחות חיים וכי כאחר שלא שכו היכן ישינו היק ואם ישובו ילא ישינו אורחות חיים למימרא דכל הפורש ממינות מיית והא ההיא ראתאי לקמיה דרב הסרא ואמרה ליה קלה שבקלות עשתה בנה הקטן מבנה הגדול ואמר לה רב חסרא מרחו לה בזוורתא ולא מתה מדקאמרה קלה שבקלות עשתה מכלל דמינות (נמי) הויא בה ההוא דלא הדרא כה שפיר ומש"ה לא מתה איכא ראמרי ממינות אין מעכירה לא והא ההיא ראתאי קמיה דרב חסרא וא"ל [ר"ח זוידו לה זוודתא] ומתה מדקאמרה קלה שבקלות מכלל דמינות נמי הויא כה ומעכירה לא והתניא אמרו עליו על ריא כן דורדיא שלא הניח זונה אחת כעולם שלא בא עליה פעם אחת שמע שיש זונה אחת ככרכי הים והיתה נוטלת כים דינרין כשכרה נמל כים דינרין והלך ועבר עליה שבעה נהרות כשעת הרגל דבר הפיחה אמרה כשם שהפיחה זו אינה תוזרת למקומה כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה הלך וישב בין שני הרים וגבעות אמר הרים וגבעות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר היכי ההרים ימושו והגבעות תמומינה אמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים אמרו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר ₪כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבנד תבלה אמר חמה ולבנה בקשו עלי רדמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר זוחפרה הלבנה ובושה החמה אמר כוכבים ומולות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאגו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר ונמקו כל צבא השמים אמר אין הדבר חלוי אלא בי הגיח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשכתו יצתה בת קול ואמרה ר"א כן דורדיא מזומן לחיי העולם הכא [והא הכא בעכירה הוה ומית] התם נמי כיון דאביק בה מובא כמינות דמיא י בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בכמה שנים ויש קונה עולמו בשעה אחת ואמר רבי לא דיין לבעלי תשובה שמקבלין אותן אלא שקורין

אותן רבי ר' חגינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא ממו להנהו תרי שכילי חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים וחר פצי אפיתחא דכי זונות אמר ליה חר לחרריה ויייל UPPERL

(OE) () (Jr D)E) (6 ט ונפל יו נולם מין נז ונפלם נמי ישען כ) פיי, הן וישיין שושפות מצילה כג. דיה סמר ישקב املك العصوصون بارس פיספ שר בר יוכף). מ) (פר׳ סתי שלון גדים למרץ.

בעיני כל ושוכרתן והכי משמע מאמע

זונה קבלה קבלה מאמע הזונה

וכממנן זונה ישוב להינמן: ופדינא

דרבי פדת. הני מרצע אמות דרכ

מסדם: אבי ידייהו. כורועוסיהן:

אבי חדיידו. חוה דרך כני סדם

כשינאין מבים הכנסח מיד הוא

טשק לחכיו ולחמו ולגדול ממני

בארטבה או בפס ידיו (משום כבוד):

שצועקות מניהגם. על רוכ ייסורי ניהנס: מינות. לועקת הכל מקרוכם

לענודת כוכנים: רשות. לועקת הכם

ממון ודורוטת וחרטנה ומס למלך: דא

ישובון. כל המשהמדים לעטדת מכנים

אחר שנאבקו במינות אינם שכין ואם

שכין ממהרין למום מחוך לרה וכפיים

יצרט חו גזירת מלך עליהם למות:

קדה שבקדות. ענירה קלה שנידה

זו הים שעשמה כנה קטן מכנה ים [גדול

ננהן הגדול כם עליה והולידה ממט

בנה הקטן ובאה לקבל דין ולשוב

במשוכה: בווודתא. מכריכין לידה

לדרך (משמים ac) מחרגמים ווודין

למורסם ומכריכין הן נידה לדרך

ממים: ה"ג מדקאמרה קלה שבקלות.

ולא ממה אתקפשא היא ואיכא דמופכי

הכי אמיטם אין מעבירה לא והא

ססים דחמים כר וממה משמים

מדקאמרה קלה שנקלים מכלל דמינים

נמי הוה בה ומשום הכי מתה:

דרגד דבר. משמש. הרגל הממלה

כמו (סטם פרג פריג) תרגילון אם

המדם לערוה ממשיכין [והיינו הממלה]:

הפיחה, כות: פצי אמיתחא דעבודת

כוכבים. פפום לפפם עבודם טכנים

כתו (מהלים כו) פלו עלי סיהס:

דנכים

הנהות הכ"ח

(6) תופי דיה לפלוקה וכר דקם מכם כות. נ" וכם דעוקי לים הכם כיע דנסיב נפריה שמול ועולר כפון דף יע כדיים וכליכל פפון דף יע כדיים וכליכל

תורה אור השלם אן לא תַביא אָתְנוּן וּעְּהַה אַקוֹנָים לַבֹּרְ וְּנֵגַרְ בָּּ אַלוּנִים לַבְּרְ נְּנֵגַרְ בָּּי אאַכָּרו יי אַלוּייך נַּים שניקט: וישים מ. שו الدر شراش بهرهم c) ناشر فضرف بكره באש וכל עונניה אשם שלבנה כי כשותנו וונה בַּנְצָה וְעֵד אָרְעוֹ שׁנְה לשתבו: (ססו א, ון ם פורום סגליה כושר

ואל הקרב אל פתח ביתה: (משלית מן חבות בור הפור כו בעומעל רנשים त्या अकृत (אבריף ולינילב אנילו נאנילו כא לעו לג נשנג לבשני

(raget is, in) ה) איש איש אל כל שאר בשרו לא חקרבו לוקות אנונו אני ה: (יקא יו, י)

ו לְאַנִיקּה שְׁנִיי בְּנוֹיִה תב רב שלוש הצה לא תשבענה ארבע לא אברה הלן: (כשר ל, שן فأقر فالأن بها لهماها ולא ישינו אירותו

מים: נסשל ב, שן טו בר ביבורים בשושו וֹבּיּבְעוֹנוּ فصفلا נווסר מאתר או ישיש וכרית שלומי לא המומ فتنتف TON

[ישעוד נוי, י] ם) אָאו גַאָּלנים מֿוֹנבֿם הארץ ודַבְּיבּשׁ אַל מנינע כי ממים בנימו الخذاء لذغالا خلائد טַבְּנָה וְיִשְׁבָּיה בְּבֵּץ כֵּוֹ ישרתו וישונותי לעודם היוני ואלפיה (נקלה: (שפיה מג ו) הַלְבָנָה יוניפירה (

וכושה התפור כי טולף " אבשות כתר ציון ובירושלים ועד וכניו בנוד: (שקה כר, כון ר) וְנָטְפָּי כָּלָּ צְּבָא השסים ועלו בפפר בוע כוכג מבע כממו נימסים וכג מכאים וכנכנת מתאנה:

ליקוטי רש״י סריבת של גילוי ושמר קורנה ומשיני קירוג כשר מדרכנו ושכח

עבודת כוכבים ווניא לכי

BT Hagigah 4b

מספט נסטט ב באל שונה! מספט נסטט די ונה!

the sale (a comp) to the sale (a) to the sale

נו ועמות כן

הנינות הב'ה

स्त्रेश प्रशेषक व्यक्त व्यक्त स्त्रा क्ष्य व्यक्त स्त्रा क्ष्य व्यक्त स्त्रा क्ष्य व्यक्त

त्ये देखीय द्वार क्या के प्रतिवार (१) शत व्ये द्वारण तय क्या वर्ग त्यारण क्या व्यार

רי תבוא לראות פני. פירט רש"י דופקא ליה מרכתים מניר שפוף. שלין כלכן כלא מועל דלין אדם וכנס להי הבים כמועל היושה שה הבי בי וישיש בה בי נישיש בה בי נישיש בה בי נישיש בה הביה בי נישיש בה הביה בי נישיש בה הביה בי נישיש בה הביה בי נישיש בי בי ביישיו בי ביישיו ביישיש דמשמע דהולך במעולה הפונה היא דבכרת הראשה (ניסה דכתית מי בקש אם מידנה רעות סלרי: פשורים כן דראיית.
די פני: עסיק ליה מדכתית של נעלך זיש לוונה דהסט פיקר אכל
סין סייבין לשלוח פולים ראיחורים על ידי שלים: עמל אינו (מידני) בניאה שליע ישל לידעו לאינו לאינו לאינו לאינו בניאה שליע ישל לידעו לאינו לאינו

תכרסה (מחמר ים): שול. ישראל שמש שמיו מסמם פילה: היג דמרני ליה ערל בעמח: איש איש. מזרע סהרן והחל לרוע או וכ: לרבות את השיל. שהול כטמל שלח ישכל מרומה שם כהן הום: שבר, שהות ספת לתנו פל שתנו מלסה ושולף ממי יראהו ימרטק מעליו: יחרחק פעליה, ליך הגיע יים שנהפך לי לפתם ורסקו וליה שלם ירלהו שולותר כי סכלו ונר: תוכחה, שמוכים משמו נמניו: מאי היא. מכל לן דמפיירל: כולי הצר חשידי. כל סיפורין הלני יקבל ועודני בממק מם מסים לי מקום: ויש נסטה בלא משפב, ים כלה ומין עון כידו ולם היה משפע לספום: זכר איכא דאויל כו, מלמתם קם כעי לה: אכר לית. מלפך לשלומו: אייתי די מרים מנילא נשייו, כרוג את מרים המקלפת

שיפר מכוים: היכי יכלח לה. מחמר

שלם כציע זמנה: דחת נקיפא

פתארא בידה. סיסה פוסאם כינה

כאד של סמר שקורין פרציין:

מפנקי דכתיב »כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמום חצרי תנא שיהערל והמכא פסורין כון הראייה בשלמא מכא דבתיב מובאת שמה ותבאתם שמה כל שישנו כביאה ישנו בהבאה וכל שאינו בביאה אינו בתבאה אלא ערל מגלן הא מני רבי עקיבא היא דשובי (ו) לערל בממא ירחניא עקיבא אומר סאיש איש ילדבות את הערל חזר יי שכוא פשור כון הראייה דכתיב ובאת שכנה והבאתם שכנה כל שישנו כביאה ישנו ברבאה וכל שאינו בביאה אינו בתכאה יודני יותנן כן דדבאי אוכור משום ר' ידורה סוכא בארת מעיניו פפור מן הראייה שנאמר חיראה יראה כדדך שבא (נ) לראות כך בא ליראות מה בא לראות בשתי עיניו אף ליראות בשתי עיניו: רב הונא כי מפר להאי קרא יראה יראה בכי אמר עבר שרבו מצפה לו לראותו ידורחק מכצו דכתיב »כי תבואו לראות פני כי בקש זאת מידכם רמום חצרי רב הונא כי מבר להאי קרא בבי החברות שלמים האבלת שם עבר שרבו מצפה לאכול על

ίρη שלחנו יחרחק מענו רכתיב וולמה לי רוב זבחיכם יאמר ה' ר' אלעזר כי מצו להאי קרא בכי יולא יכלו ארזו לענות אתו כי נבהלו מפניו ומה תוכחה של בשר ורם כך תוכחה של הקחש ברוך הוא על אחת כמה וכמה רבי אלעזר כי כער להאי קרא בכי היאצור שנואל אל שאול לעה הרנותני להעלות אותי ומה שמואל הצריק הזה מתיירא מן הדין אנו על ארות 🗝 פקייו יייייי במה וכמה שמאל מאי היא דכתיב ∘ותאמר האשה אל שאול אלהים ראיתי עולים עולים תרי משמע חד שמואל ואידך האול שמואל ואתייה למשה בחדיה אמר ליה דלנא הם תשלום לדינא מחבעינא סום בחדאי רליכא מילתא דכתבת באדייתא דלא קיימתיה רבי אמי כי מבי להאי קרא בבי זיתן בעפר פיהו אולי יש תקוה אבור כולי האי ואולי רבי אבי כי כבי להאי קרא כבי - בקשו צרק בקשו ענוה אולי תמתורו ביום אף ה' אמר כולי האי האולי רבי אסי כי כפר להאי קרא בבי ישוטאן דע האהבן מוב והצינו בשער משפם אולי ידגן הי [אלהי] צבאות כולי האי ואולי יום וחצים בשני משבם אל יובן זו נארון בטאור כל אם היום רב יוכף כי מכו להאי קרא בבי סויש נמפה בלא משמם (נ) אמר מי איטא ראויל בלא זמניה אין כי הא הרב כיבי בר אביי תה שכיח גביה מלאך המות אמר ליה לשלוחיה זיל אייתי לי מרים מגרלא שיער משייא אול אייתי ליה מרים מגרלא דרדקי אמר ליה אנא מרים מגרלא שיער נשיא אכורי לך אכור ליה אי הכי אהדרה אכד ליה הואיל ואייתיתה לידור לבעיינא אלא היכי יכלה לה הות נסיפא יי פתארא בידה והות כא שנרא

> ומחרא קרא דלעיל למעועי ליה טומטוס שביה ידה מ זכו מות המדרוגים אם למשיטי מספק עול כמם אלינה דרבע הום דלורי עקיבה לה נריך ומיהו לך קבה המהי היעורי אם פי שליון שביה שביהו ש לישיע סקים גדי פסם מיפוק ליה מעומה וייל (ו) דהם מתעמים עול שמנו אסיו מחמם מילה דלהו בעומה והיהו דהו דוקה לפרכיי דמפרע הסם" יי ערל שמעו למיו מסמם מילה יש להעתיד הכי לכל לפרים "דוופרש שדולה משמם הצער לכל מעו למיו משמם מילה הר לעים ים להקטות לרכי פקיבה דמרכה פרל כי ממה המתי הינשריך קרה לפרל דפסם מיפוק לים מטמה וים לומר דמהמם יועיץ לים דרבי שתיכה הצל לה שיהה עדל מעמה בעניעה בעמה להכי לה ספינהו גבי הדדי:

ינולף הקודש ברוך הוא כל אחת כפה וכפה. שלם יוכל להשיע משוכה מעלייות להיספר לנתר המסמה הפרים מיל וספור עלמו קלת כדליים בפרק הדר (עיינון דף ה:) ישלני לפטור כל השולם מדין של מפלה: דליים מילחא הבתיב באורייתא דא קייפורות. לא כפי למימר שישר לו שקיים הכל דמנא ידע והם לא היה כדורו לאלא היה אומר כך וכך דרשתי ועשיפי מעשה בוא ההעידני שכן למדם גם אמה: אכור פי איבא אינים דאוד בלא ויפנית. ליג אמר שהיי רב יוסף לא היה שואל כך שעל זה לא ממרך ע השים כלום אלם השים קם פריך ליה: הורה שניה וביה מדאך הפות. דמספר מה שלירע ע ככר דהפי עוכדם דמרים

מגדלא נשיים כבים שני היה דהימה אמו של פלוני כדאימא בשנם (חף מר: מס):

דכתיב ומאת שמה ודבאתם שפת, וכל דלמרים (שפה דף סג) על ועול משלפון קרבנוסיקן (ד) דסע"ג דליסנסו בכיסה כסם מיירי נמדרים ומדעות שלון קבועין זמן בהבאם רגלים והאי קרא לה משמעי הלה בעולה ראייה דבעים כילה לך קשה לרני שמעון דלמר פרק כסרט דמו"ק (דף מי הם) וכיוס בלו יקרע (ישקאל בד) בחון שהול ראר לכיאה יקרינ ממן שאיט ראר לגיאר לא יקריב ומשיע מסמס דמצורע לם ישלם קרבעתיו וכי לים ליה לחמרי לההום פרל וממם למיספט מינה דמשלם שפיר ונכילה בעיני דהסם בקרבנות מנורע מנרעתו מיירי וכשמיני לרפוסה כי בעי ש מקוד וחדב בקש לאמרי קודנושיו מאר ושעונע הלכן ושירו ביום אך היוסדה הלא קרבן דמסחייב לם מלא נוייבי כיון דלמו בר בישה הוא מכל בנדרים תדטם ממים שפיר לף מטרע כמו שמר עממים וסמם סמרכמי בדבר לפרש מההים דערל ועמם משלחין קרבטסיהן ולם בעיק סמיכה כתו מי בקש ומת טיוכם בהקים והבולה מעומנו מתדינת הים מלה מפר היו היים לכל הגנו (ניסן דף מו: 00) דפרין מלה מפר מינה ומוקי לה בקרט מדינה לשר בי מולה משנת מילה ועומל מעו מסמת מילה ועומל מעו מסמת מילה ועומל מעו דכל הצנו (משן דף מו: מס) דפרין לה והא בער פתיכה ותורף לה בקרם כפים או בשפאם העוף דהמם בער פינו וישה של מלורע לנו זכ דלון פיהרמו מלוים איים דרבות שרל, כמות של פילה מחשב רוק ברפולה ולספקר שלל יוארפל כק ברפוסה ומפשר שלה ישרפה אמר עם השבר שם ברובון במון במונה במונה במונה במונה במונה במונה שמה עם מונה במונה במ עוד הפרכתי המם בפרק ג' דגיעין

רבינו וזנטאל

ברבליו לאודיי מאנץ שמער כי חבור לראות --- יייו הציל והסקא דמרכי לינה לשל כם השלא אופן וחוא צרוב הדד ליה לציל כן הדדותה כסכה וטמדש ביצמות פוקה ושל ביצמות של השל ביצמות של השל ביצמות של השל הדדות שמשב הבש האחד שלים גון הפרץ. שלים חדי פקובות וכד. מסוד רוב האהבר טוב ההביע בשינו משפט אולי

ליכנט רש"

נינפחו יראה. (∞): דכורבון שיל בי ממא. סמר הוג רי פלמע זכם זפינערוך

מוצור. ממני סמשם מוצור ממני סמשם מוצור ממני סמשם מוצור ממני ממנים למי מני הוא הצורום ביי ממנים והוא של הארדות המוצות המו

on from from these לכ כתמשן נכאן ומוש תוקט: (נו נביה ומוש תוקט: (נו נביה ומוש ונביקטן קרומים אני व्यक्ते क्यं क्यं क्यं व्यक्ते क्यं क्यं क्यं व्यक्ते क्यं क्यं ולי ליכו קדם דעו נד מסו סיפי פוער ועק כלו נעוסים לי סו: ממה איי מיחה או כי כובש קראוו אי

تافيد فوتاييل فأطيت क्षेत्र क्षेत कोती की, फोफ जो की,कोफ जो कोती को,का जो कोती को,का ונילוקם manin marka

מ איש איש פולל ते हेन्द्र, क्ष्र दक्कार्डिक न मार्थि भट्टा दिख्य אשר ישור והשוע הי WALL LEDY CHES AND

נו אנה למנה נאני ראה כל וכוד א מ (تهار) 🕾 (حداد ا कर्ण मुख्या (त 100 mm (100)

ن چاهد چا بد نختیک التم قدم متغم هيدة التأد شدء يعتد : هدائة درية תושרים לא ועניי

نا ليعاشان بلكاء يُهُمْ يُهُلِن אינו כי וכלינו מצוי נקא הבנו אינו מצוי אני הכנו נוחנו אב ב Dates of C

לניחקונו אות נאת האאר לוחו ינומים נוז לאומי לוחים מלשיום גלונים נ

BT Bava Kama 60a

רטנס

21 0290 2 0390

the whole with the open with the winds in the winds of th جمع تعم

thing is done in come in come in the state of the state o

ליברן הנהה זיבוח אם יה בליניין כדי ללכות הייב ואם פגור. כמלון כרים כמי מלט כייי ללטים יחירי כמים ני כיי ללטים למיט כמי כליניי המלכה כדי ללטים יחסייב דגלטי לימי נויי הייה כאלן וחמין לאלו חליי כמלון ! time test eith critical met the control to c core dan tid one to day on the day of the da

りが

לרבור פי מניים נפיר מנים כדי לנטם כדי לוטם ביר אם למו פטר מבים שניסים מכים כרים ונסים לפי מנים כדי לוטם כלו אפר שמונים הרום מכים ברים להישי כי כדי מקוקיטי הי לם משבים ברים לוטם להישים כדי מרום ברים להישים כי כדי מרום ברים להישים כי מוקליטי הי לם הישים ברים לוטם הישים ברים להישים הישים להישים הישים הישים להישים הישים הישים

p. set encht
offer of the
early organist
outh offer of the
early offer or one
early offer or
early offer
e בה או מיבשי ליה להלק פין מלון רף מלן פיץ שנו דיד מלן ולינ: And the state of t oren pris להל אור לשלם לגם לאלם מימים

- הלל אור שלם לגם לאלם מימים

- הלל אור שלם לגם לאלם מימים

- השדי. לצון לאופס למימים

- השדי. לצון לאופס למימים

- השל לא שלם לאור מימים

- השלם לא מימים למימים

- השל לא שלם לאור מימים

- השל לא שלם לא שלם לא מימים

- השל לא שלם לא מימים

- השל לא שלם ללם לשל מימים

- השל לא שלם לא מימים

- השל לא שלם לא מימים

- השל לא שלם ללם לא מימים מלו: לידיי בודר. בשלים מוכני מצמים מצמי השמי מלו: לידיי בודר. בשלים מנסים מנס

THE CASE OF THE CA

effect, externated of a country of a country (erg of a country of a co 李平

ערן בשפט ור כמוה יו מי מי מים מחים מים מלכה 6 מחים ייו בר מים מהף 8:

רבינו וונטאל

عسم مصدر موهد د) (دهدا ها طبده د) (مصدرا با هم) ب) (ميط داء دخا מלשין כן שכן דים מא

מנמדי פומן: בחל, פיודע ליסר

(שלם ילמוד) מעשיו יכול ללמוד פורב

מפיו: תחלא. פני ספיטן סנפכל

במתרם: שיחלא. נרעינה ססרקם:

ן השתא כאמרן. עכמי שמע לקילן

ולמר שמועה מפיו: קלגי פראשי.

רכי מאיר אתרה במסכם סנהדרין

(רף מי.) במדרט כי קללם אלהים מלרי (רבים מ) קל לים איני קל

ולישוא מעלים כינה הדבר כלפי

מורועי שיצרפי זה שמם בעוט:

בעיברא דדשא,

היונחין למרצות רשה: שוקדין.

לדרום קל מסמור וסמור מקל לפי

המשקולת של קדו: במנד? הפורה

באויר. יית שדורשין נוסא של למ"ד

חורשין עו כל ולום ריים מגדל דור

כפלגה ולי נרשה מגדל המעום לארר

גרסים והן מהלחת מהלות מגדל של

מן שקורין משכיייר ושומד כמסם

ומסמו פחום לנקעה מו לחלר שהום מייר נונסכם מהלום (כיד כים) ישנה

משנה מנדל השומד בלחר: די

הריומות. כלפס תופג ואמימופל

ונמוי ככי סלק: מינא היחנה כלכם.

כשעים היו מימיסם: אחור מאי. מקרי מה כם לידי כך ולם כבינה פורעו עליו: ומך יווצי לא פסק מביונו.

והיה לי להנים בשכיל מודק הנים

י דמות נקד לו שמי ין (בבי

מ): נושרין מחיקו. קודם שהפקיר

עלמו למרכום רשה מלמה כויום הוום בלנו: כל עמר דנחית ליודה מליק.

כל למר שניםן ליורה של סממנין

බ්ලා හර ර ලන් ව න්ලා පපුනි

כלומר כל הלומדים לפני פכמים שלה

להן מורמן להגין פליהן מן המעה (a): כד דער אוב איביה (a). שלם

נמלכלך עניה שלה לי נכש כלימר

כל שירשה סעשר קחימת נסכמתי

שלה לי כן נולה בעיר ווכופי מפרשין כל פמר דנסים ליורה פלים

כל שירד לידון בניהט שלה פגב פמני

נמר כן יומו שנה נכחם בטים שלה לי

הנבע כנומר שים וכיום בידו מונה:

הכרים: ברבון. כפלמידים

adon

קלני מחרועי כבד אני

DE)

הנהות הב'א 7000

בליון חשים רישרי דיה זמר יוני וכר דכתים בשר. פרן ניתין גף ו עיל:

משב וכן ממת מ שם

בנדול וכר וטו זרק כ איום: כן ועק דיכ פו

כמרל ושרק מהל לורמל מבלען דמו פנו: (כ) ד"ח כל פמב זען למג מב"ל וסיכו מפ למג מב"ל וסיכו מפ

अप्रकृति एउंदिक अप्र स्थापिक हैंग्स्य स्था לאלים לאום מלם מי כאמה אנה פרים अक्टर स्टब्स् करोड में स्टब्स् करोड संबद्ध

कि सम्बन्ध अस्ति इस अस्ति स्टेश इस अस्ति स्टेश्च सम्बन्ध स्टब्स् स्ट्रिस्ट はなはなはなり **EMER** ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ تا قد غيامان جنا زياض מלאו נאו ויאיב ויאיב ל מאנה כי מלאל ! נמו נווני בלא دنائد فخاص زوار به تحد افتاد راهد

ن پهڪلا کن بايد زرخ WHEN LABOUR MADE WITH देशकात क्षेत्रक स्कार ए केद स्था क्षिण जिल्ला the united wants

تنفيه فتقند

כי שכיב. למכ: אמר: ברקיע לל מידץ כידיינים כי: חדא דזה בינבא. מלמיד למד כיי ביניע תכשל דלל למרנום כעם ולין כם בין כולנו להכילו לעולם ככל: אי נקשי ליה ביד מאן מיכי ליה (ו). לם לחוז לני כיד להכילו לעולם ככל מי יקסט מידי מרמי לאן ניעל מידי רש לו דותמל בפקסים (ון י:) לרמוי לורמיים מינים גבי ככר כפי שכבר: מאן. כוע מנלי לאון קלר כיול: שושר האחת. על גייהם לל עמד למוץ רביע בנולך להוציל למר. משם: לרשתם לא מאפר. לאמל ברשיע שפיקע הקלמר עי לאון: הפי אוני. לשתוע וחת מעשיכם שכמי חל

הא בנרו הא נקמן. והא זרע בלעקא פבוק לי פכוקר איל הואת שדור מה כי נמות דערק () (קי) בתעד כי תלבשי שני כי תעדי עדי זהב כי חקרעי בפוך עיניך לשוא חחיפי ונו עייליה לבי כנישתא אחריתי עד דעייליה לתליטר בי כנישתא כולהו פסקו ליה כי האי נוונא (0) לבחרא איל פסוק לי פסוקד איל מולרשע אמר אלחים מה לך למפר חקי ונר ההוא ינוקא הות מנבנם בלישניה אשתמע כמה דאמר ליה ולאלישע אמר אלחים איבא דאמרי סכינא הוה בחדיה וקרעיה ושדריה לחליסר כי כנישתי ואיכא דאמרי אמר אי הואי בידי סכינא הוה קרענא ליה כי נה נפשיה דאחר אמרי לא מידן לירייניה ולא לעלטא דאתי ליתי לא מידן

ן לידייניה משום דעסק באורייהא ולא לעלמא ראתי ליתי משום דחפא אפר רם מופב דלידייניה וליתי לעלכא דאתי מתי אמוה ואעלה עשן מקברו כי נח נפשיה דר כאיר סליק קופרא מקבריה דאחר אכור ר' יותנן נבודתא למיקלא רביה (:) חר הוה ביננא ולא מצינן לאמוליה אי נקטיה ביד מאן מרטי ליה מאן אמר מתי אמות ואכבה עשן מקברו כי נח נפשיה דר יותנן פסק קושרא מקבריה ראחר פתח עליה תהוא ספרנא אפילו שוטר הפתח לא עמד לפניך רבינו בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי אמרה ליה רבי פרנמני אמר לה בת כוי את אמרה לו בתו של אחר אני אמר לה עדיין יש מגרעו בעולם והא כתיב • לא נין לו ולא נכר בעמו ואין שריד במנודיו אברה לו (נ) זכור לתורתו ואל תוכור מעשיו מיך ירדה אש ומכמכה מפסלו של רבי בבה ואמר רבי ומה למתגנין כה כך למשתבחין בה על אחת כמה וכמה ודמ חיכי גמר תורה מפומיה האחר והאמר רכה כר כר חנה אמר רכי יוחגן יי כאי דכתיב חבי שפתי כהן ישמרון דעת ותודה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא "אם רומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפידו ואם לאו אל יבקשו תורה מפידו אמר ריל רים כרא אשכח ודרש ף הם אווך ושטע דברי חכמים ולכך תשית לדעתי לדעתם לא נאכר אלא לדעתי רב חנינא אפר טרכא ישמעי בת וראי ודפי אונד ושכדו עמד ובית אביך ונו קשו קראי אהדדי לא קשיא הא בנדול הא בקמן כי אתא רב דינוי אמר אמרי במערכא רימ (ז) אכל תחלא ושדא שיחלא לברא חדש רבא מאי דכתיב אל גנת אנח ידדתי לראות באבי הנחל תר למה נמשלו תית לאנח לומר לך מה אנח זה אנרפ שמלוכלך במים הצואה אין מה שכתוכו ובשום אף תיח אעיפ שסרח אין תורדוו ובשומת אשכחיה רבה בר שילא לאליהו איל מאי קא עביד הקביה איל קאמר שמעתא מפומיידו דכולדנו רבנן ומפומיה דרמ לא קאמר איל אכאי משום דקא נמר שמעתא מפומיה דאחר א"ל אמאי ריט רמון מצא תוכו אכל קליפתו ורק איל השתא קאמר כאיד בני (כ) אומר ייבוכן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני פראשי קלני מורועי אם כך הקביה מצפער על דכון של רשעים (ו) קיו על דכון של צריקים שנשפר אשבחיה שכואל לרכ יהודה דחלי בעיברא דדשא וקא בכי אילי יישיננא מאי קא בכיה איל מי זוטרא כאי

רכתיב בדנ ברכון יהאה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים איה סופר שהיו סופרים כל אותיות שבתורה איה, שוקל שהיו שוקלים קלין וחבורין שבתורה איה סופר את הבערלים שהיו שונין ג' באות הלכות במגדל הפורה באויר ואמר רבי אמי תלת מאה בעיי בעו דואג ואחדוופל במגדל הפודח כאויר ותנו ינ' מלכים וארבעה הדיומות אין להם הלק לעולם הבא אגן מה תהוי עלן א"ל שיננא מינא הירוה בלבם אחר מאי זמר יווני לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומר מבית המדדש הרבה ספרי מינו נושרין מחיקו שאל ניטום הנידי את רים כל עטר הנדות ליורה סליק איל כל מאן דודוה נקי אנב אינוה סליק כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק ריע עלה בשלום וירך בשלום ועליו הכתוב אומר - משכני אחריך נרוצה ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדוחפו אמר להם הקביה הניתו לוקן זה שראוי להשתמש בבבודי

את התרוב המשום מהיה את המשום משום המשום ה

דהוו פנו שומעמה דשמשיה רב יהודה איכא למימר דקטמש הוו דגרעי קמיה וטיבר דלמם מימשמי שי נמי אפיט הוו גדולים נידהו רב יהחים

כסומה סרק טמל (דף פג):

כיון שמנו מקום (מוש ומין סים כיון דפט שומעניה. הר"ר מנסק: כך שבר דגף נוזה (כ) אוב איבוד. כליתר תי שירלתו קודמת לחכמפו חכמפו מחקיימת הדושג ואסימוסל דלא מנר להי מורמן לפי שלא היה להם יראה כלל כראישא

שברם. המר המיק אוצר כינוקי משום דונה וי כשור מונור ליה לחמר

מאד מתור ליה לחבר בחשובה ולא היה למ הפוך הגיל שמסוף מפיקא מיים הוא ולא מפיקא מיים הוא ולא הפוע שמיה מונו מבועיד היבה פפר מבועיד היבה פפר ייבא לחיבות ולע זה מצור היבה מצוים מצון היב מצון היב מצון היב מצון רכם להרכוח רשה זה התפלה פשן מקבר מלחם ירון אחד הקביה כאפ ירון אחד הקביה כאפ למודה מכלה לשן כדי למודה מכלה לשן כדי כאי למודה מכין מכילה ביל על זה הקבל האלדה זכין של או הקבל האלדה זכין של או מכילה בין כקבר של או מכילה בין כקבר של אור. ויי הדמן אומר אור ווהר כאן, כלומף אחד מו הכני וואות מכדישים מו הכני וואות מכיישים חד הה כאן, כלופה ואד מן חמצי (ניתן מנדישים המנה אין מני הלח לאני היבה מוד אמתו האסיק ניתן מקברו, רד מניד היצי ההו המיד כאצר החמות כי שמוד כוצר

ודת ומיד יותן אם ודות מו ודות מו דיותן אם ודות או ודות מו דיותן אם ודות בשחל ביקלא היה בשירות בשירות ביקלא היה בשירות בש 300 DE 2017 YEI KEI

אכל מדל דכוצא השפיה קש עבר הט אבין השפה אלינה דבי הטפים במדיבות היקים השפים במדיבות הקשה הקשה שפוצאו מכלוז הבן. בשני הלוכוא אפילו בדל אבין הלוכוא אפילו בדל שירול עליצור אינה שבידו יד שירו של יצריף ליה. פי במדים משני ליה. פי במדות וחיקי, פי כמבול עלום חודה היד. פי כמבול מוצח וחיקי, פי כמבול עלום החודה היד. פי כמבול עלום החודה היד. המדת משנה ינולה היה. קלני מואשי קלני מוחני כבר פרשמה במנוחדים. פי געבוא דרשה בבנית הדלה, אף די פקובה ביקש המלאכים להוש

ליקופי רש"י

פֿערפייינ שולבים. קובבים, מטופייי מרו ל פיימס הגליה מרו ל פיימס הגליה ישונ מני שהיל מינו משרון המדים מנוק "ן (100) דימה ג. הן הרבות, מסא ובמיוה

BT Avodah Zarah 18a

עין משפם נר מצוה פר א מיי כיג שמלכים משרכה כלכה כ:

רכינו חננאל

כשות שחיה וצבה אנ השם בשותיותי בשיהשיא שכל המנה השם בשניהודו כשרהשת שכל והונה את השם כאודותה אין לו חלק לפורים וחבינ דורא לוחלמר עבד רוצא לופאלפו שבר רבודכ לא הלפור לצשחו אבל אחה לפד להבין הלופרות רכה ליה לחבות בצינטה, תמדו על אישרו נאדש. וועושה בוד לישכ בקובה ראיר יותון פעם

לאים נחקו הפני ממליי: סיסוג במית שהיה קודא כו והקישהו תבילי ושודה ההדום כהן את השד פד: בחדיה וביתות דר כשו בחדיה וביתות דר כשו בחדיה מילחת דיחבבה אומד בקובה של אוניה שקל חיקבם דייםי האויל, מי דישונא ניוה: נפיש שובא

עליה החבה חוינה יכולה

קישואין דפנהדרין (הף פג) ודמום עורם לבנה דריע (רים הף פה): בפספים סייפ אלו פוברין (הף ג) לא כשאר נכחג אר נקרא

מני נכחב ביים תקרם צמ"ד תרמה לריי שלין להוכיר לף לוסיום ייה כמו שרגילין השנם שהרי ייה הול שם המיומד ועוד נוטה להר"ר פלמע כי גם אין להוכיר אדר ממדני דהם מ"ד ממדני ייה מהשם אין נמחקין ש"ד משדי נ"ב מלכאות נמסקין וכן הגירסם (שמשת לה: הם לב) בפירום ר"ם משמע שח"ד ממרני הומ שם כננו חיה מהי ומיהו נראה לר"י להמיר דכיון דלה נמנה בסמוב דמה שהום נמלם כמוב במפרים יש לומר שהפופרים למטיהו כן ולה נמטוט להוכיר אם השם (וער מער מונה דף כ. דיכ ירד): להתלמד עבד. פיה ותיהו הקב"ה מדחדת כר

ונכלה שלם היה כמוד נספרו ללם מפר טעמפ פיענש הונה בפרהפים הה ולכך הונדך לכם מעם אמר: מדק אתה רואה. שסים נכלה

כעיניהם שהיה לו לראום שום דבר מיתה מו מלמכים מו דבר ממר מינ כשכיל שהיו שומפין קול המומיום הפורשום ולם כיו יודעין מהו: ואל יחבל שנטו. מור"ם דהיכה שירחים פן יעבירום עוכדי סכבים לפכירה כגון פיי יסורין שלם יוכל לעמוד נהם לוו הוא מניה למכל בעלמו כי הסים דניטין (דף ה:) גר ילדים שנשט לקלק שהעיני שלמס לים (וכים שמי נימן דף ם: דים קמי): [כן שלפי כאר מיעביד. רית שהיה נופן להשלמון מם מן הוונים למספר גולגלומם ולכך סים שואל כי שלמי מה מעשה כי מדך מתן מם העולה למספרה וכן יש לפרש ברים פירקל (למל זף כ:) שווקים להושיב כהם מנום וליטול מם מהם אנל רש" פירש שכל שנה שיעליני

ש ששרון ג. ס לאמן להתלפר עבר כרתניא כר. ומיכו בקרים מדקדק עם הלדיקים במיני במוני השפרה עבר כרתניא כר. ומיכו בקרים מדקדק עם הלדיקים במיני במיני השפרה (כשים זף מ:) ולפילי להחלמד יש למש לכני מוני שיש במיני במיני במיני במיני במיני במיני במיני למרכים עקתם כמו עישם במיני במינים והי מן לשות כדלמר במינים במיני במיני במיני במינים והי מן לשות כדלמר במינים במיני במינים במיני במינים במיני

בקובה. מהל אנום כדכמים (מחער מ) לא הקונה: דקדקה לפסוע הוגה את השם כאותיותיו והיכי עביד הבי יוהתנן אלו שאין להם חלק לעולם פסיעות נחות וכחיב (סמים מה) כל כנודה צת מלך פנימה: שאדם הכא "האומר אין תורה מן השמים ואין דש בשקבה. נקדוק פסישום כי תרוית המתים מן התורה אכא שאול אומר הכח לים שחדם דורפן ברגליו אף ההונה את השם באותיותיו להתלמר שלין משוכין בעיניו כלום: עד כד עבר ייכדרעיא יילא תלמד לעשות אבל דרכי. לפיני דקדוק פסישום: אתה למר להבין ולהורות אלא מאי שאתה חשב ושפק בתורה והס נוח על קי: דבר של מעם. פעפא אענש משום הוגה את השם בפרהסיא (דהוי) ועל אשתו להרינה דלא שהמריבה את ביתו והרגה אם מיחה ביה מכאן אמרו ייכל מי שיש בידו ספידיו ועדיין קיימס: כלום פעשה בא לידך. ומשמע פיך היים טהג: למחות ואינו מוחה נענש עליו ועל בתו משת של פורים. שהנחמים לפעודת לישב בקובה של זונות ראמר ר' יותנן פורים נמחלפו לי וחלקחים לעניים פעם אחת היתה כתו מהלכת לפני גרולי וסטר סיתי שארנקי של לדקה היא רומי אמרו כמה נאות פסיעותיה של ריבה ולם נפרעמי מפרנקי של נדקה: זו מיד דקדקה בפסיעותיה והיינו דאמר מחלקר יהא חלקי. כופיל וכיים ר' שמעון כן לקיש מאי דכתיב 0 עון עקבי יסבני עונות שאדם דש בעקביו בעולם וופרן כממוכן: אראך בכך. כלומר צי הים שכרה של מורה: קלצמונידי. ממנה עליו: תרקבא. הזה מסובין לו ליום הדין בשעה שיצאו מרי וקב פלי פסה דינרי והוביט: שלשתן צויקו עליוהם את הדין ועא אמר נכם נמשיה כחד פרשא. המקין ס משר המים פּצָּשׁ נְי עקם נושיה בווו ני שים בפרשים: קל ווְרָה מִשְּׁשְׁם של ענייני לנושו כסמר מן הפרשים: פישר האו וויים לניה מרתח, כלותר לממן לך עד מרתח, כלותר לממן לך עד • הצור תמים פעלו (ונר) ואשתו אמרה אל אמתה ואין עול בתו אמרה הגדול העצה ורב העליליה אשר עיניך פקורות על כל דרכי הגר אמר רבי (כמה) גרולים שיפסוק ליך ודוגמסו בכ"ק בפרק צדיקים הללו שנזרמנו להן שלש מקראות מרוכה (דף פ:) מפן מרוז נמרם שתוחל: פלנא פלח. מם השלמה ככל של צדוק הדין בשעת צדוק הדין תנו עת שיעליל עליך פייסהו בממון: וכי רבנו כשחלה רבי יוסי כן קיסמא הלך רבי שלמי, כשיכני הדימרון ממפי פלמנפ: הצינא בן תרדיון לכקרו אפר לו הצינא

ים (מב" איד רבין. הומרי לאם בייליון. נב משמלף א (מובן ה: א) (ב, משם, משנהם לה: ומה נשם ובה מדול מיץ פונה מחרנו היץ כו (תמו מ: אנט [וכים שמישבין].

הנהות הב"ח ולה נב" וספר מרכם מתנה

תורה אור השלם לאשוע לעומקע ניקים ניצו גא גא נילים ניצוג אאר " אבטע אין ני איני איני (a.v. area) :0333 כן לְשָׁה אָדָא בִּשְׁ רָע ניסבר יסובני:

ה לנושה לולהם פואן בל त्रात्रेत्रक केंद्र स्टाप्त गामित्र (स्टाप्ता स्टाप्त संदेव देगा देशक क्रेडिया सद्देश द्वाद्य देश विद्युद्धाः क्रेडिय स्टिप्ट הנובר ובפר פעללה:

ליכופי רש"

חרן תחיית הפתים מן התורה. סספר ממושט הוושים ממוש מעם נשמה משל משנם נשמה משל משנה משל משנה

השמים המליכוה שהתריבה את ביתו ושרפה את היכלו והתה את חסידיו ואבדה את פוביו תודיין היא קייכות ואני שמעתי עליך שאתה יושב ועוסק בתורה [ומקהיל קהלות ברכים] וספר (6) מונח לך בחיקר אמר לו מן השפים ירחפו אפר לו אני אופר לך דברים של פעם ואתה אופר לי מן השמים ירומו חמה אני אם לא ישרפו אותר ואת ספר תורה באש אמר לו רבי יימה אני לחיי העולם הבא אמר לו כלום מעשה בא לידך י אבר לו" מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים אבר לו אם כן בחלקר יהי חלקי וכעורלך יהי גורלי אברו לא

עליי שישמדם נממון זה: ಹಿಜ חיו ימים מועמים עד שנפטר רבי יוסי כן קיםמא והלכו כל גדולי רומי לקברו והספידותו הספד גדול ובחורתן מצאוהו לרבי חנינא כן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וסית מונח לו בחיקו הביאוהו וכרכוהו בס"ח והקיפותו בחבילי ומורות והציתו בהן את האור והביאו ספונין של צמר ושראום במים והניחום על לכו כרי שלא תצא נשכתו מהרה אמרה לו בתו אבא אראך בכך אמר לה אילמלי אני נשרפתי לברי היה הדבר קשה לי עכשיו שאני נשרף ומית עמי מי שמבקש עלבונה של סית הוא יבקש עלבוני אמרו לו תלמידיו רבי מה אתה רואה אפר להן יוגליון נשרפין של צמר מעל לכו יצאה נשמתו במהרה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור יצאה בת קול ואמרה רבי חנינא כן תרדיון וקלצטונירי יי מומנין הן לחיי העולם הבא יכבה רבי ואמר יש קונה עולמו כשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים ברוריא דביתהו דר מאיר ברתיה דר חנינא בן תרדיון הואי אמרה לו זילא כי מלתא דיתבא אחתאי בקובה של זונות שקל תרקבא דדינרי ואול אמר אי לא איתעכיד כה איסורא מיתעביד ניסא אי עברה איסורא לא איתעכיד לה ניסא אזל נקם נפשית כתר פרשא אמר לה השמיעני לי אמרה ליה יידשתנא אנא אמר לה מתרחנא יימרתח אמרה לו נפישין מובא יי (ואיכא מובא הבא) רשפירן מינאי אמר שים לא עברה אימורא כל דאתי אמרה ליה הבי אזל לגבי שומר דידה איל תבה יוניהלה אמר ליה מיסתפינא ממלכותא אמר ליה שמול תרקבא הדינרא פלנא פלח ופלגא להוי לך א"ל וכי שלמי מאי איעכיד א"ל אימא אלהא דמאיר עעני ומחצלה א"ל

ארוי (יארוי) אי אתה יודע שאומה זו מן

(20) של פרים ליל משום של למשות פרים נפסלפו לי נמשם של לדקה חסיר הייםי שק של לדקה ופלקדים לעדים ולם פרים לישובי של ברקה ושלקדים לעדים ול פרים לישובים של היום ביום ולקש פין. תרקבא.

BT Hullin 7b

לדו רלמא לא מעשרן עשיינוז ואבל אמר

ענייה צ הולכת לעשות רצון קונה ואדם

מאבילין אותה מבלים יו וכי מדדיבא הרתנן

"הלוכח לורע ולברבה וקמח לעודות ושמן לנר ושמן לסך בו את הבלים פמר

מתרמאי החם הא אחמר עלה אמר רבי

יודנו לא שני אלא שלקדון מיזראלה לברובה אבל לקדון מיזראלה לאדם תבאך עלידם

לבהמה 'הייב לעשר והחניא הלוקה פרוח

מן חשוק לאכילה ונסלך עליהן לבהמה

חרי זה לא יתן לא לפני בהכחו ולא לפני

ברצת חברו אלא אם כן עישר שפע רבי

נפק לאפיה אמר ליה רצונך מעוד אצלי אמר לו הן צהבו פניו של רבי אמר

לו כמרומה אתה שמודר הנאה מישראל אני ישראל קרושים הן יש רוצה

האין לו ויש שיש לו האינו רוצה וכתיב "אל תלחם (את) לחם רע עין ואל תרא לממעמותיו כי כמי שער בנפש כן הוא אבול ושתה יאסר לך ולבי

כל עשר ואתה רוצה ויש לך כידא השתא יו מסודובנא דבמלתא דמצוה

קאפרדעא כי הדרנא ארונא עיילנא לנבך כי ארא איחרפי על בהרא פיתרא דהו קייםן ביה כודנייתא חוורתא אפר כלאך הפות בביתי של זה

חאני אסעוד אולו שמע רבי נפק לאפיה אמר ליה מובנינא להו אמר ליה

ברודך אלי אבר ליה אי הכי היינו הדוניא על רגליו עמר ולכיתו לא הלך

ר' דונינא דנפישא זכוחיה האכד'ר' דונינא אין אדם נוקף אצבעו מלפפה אלא א"כ מבריון עליו מלמעלה שנאמר "מה" מצעדי נבר כוננו "וארם מה יכוף דרכו אד אלעור דם ניקף כרצה כדם עולה אמר רבא בעודל יכין ובניקף שני והוא דקאויל לרכר מצוה אמרו עליו על רי פנחס בן יאיר [1] כימיו לא

לק סשנה ער סונה

: מפון נס (שמיה מי) ויסריבטן נדוקים נרקם כמסמן זמר מנחימם סי - פירע דורים ממה שהמה בתונפרם כנגישה בשלמה כדכתים רבע דעד וקשם דחב מה פריך ורילמה

לקומי כרכתה דחלים מימ סיה גדול במס פסרמ לסחים כחייו יוסר מכמים וכרולה דכפקה לים ממל שכחיי הלדיקים מנתים בהם כמה ובאלה בינה לה באת לבספכר קונה : או השייבי לה באת לבספר לבספר באם באם באם באם באם באם באם

אלא במה איקים כראמר רי יודנן שריפא צרעה נעמן שהיא שקלה כמה שנאמר "אל נא תוןי כמה אמר רי ידושע בן לוי למה, נקרא, שמן ימדמי שאימרום מופלת על הבריות "ראמר ר' חגינא מימי לא שאלני אדם על 🖚 🛲 מכת פרדה לבנה ודוה והא כחזינא רדי אימא וחיית והא כחזינא דמיהם

בצע על פרוסה שאינה שלו ומיום שעמר על דערו לא נהנה מסעורת אביו: TK ומריין כן יטלין לילך: תמתא י מפליר וחברו בשכשות (דף ג') "מכשל נרשים בלף: גבה שורת פייחים ממשים בל מחוק מייחים במתחם מון במי מחוק מון במתחם במתח (סים כים ני סבד ומרין כן יטלון לילך: מכתו · מפליד החברו בשנישות (רף ל:) "מכסש נרשים ככ"ם ולה ככ"ף : גפה מורה כימיהו · וסבדים: אי הכי - דליקומי ברכחא וואלים: הייש השניא - בחמים (ג) ואי משים ברכחא רואים כים לרך לחמום ממש כש שפשה איש שהדים אלים אלא לא שימ משים אלשם שם ולא הים לרך לאלשם אלא לשלק מאלט והחיים עד שכשאלק משם: אל כא פאי כמח- בלרשם

שבות מוף בכון ומשמער הרכה: ובניסף שני קדם שנתרפת ברתשן: כלעי ברכו בשיית שלה לכה לחשל כוים משל הארים: ברשיים

חבמינון לא אכל נקדעון לא אכל אמר ב חכלמשות: מקרעו כינים מ סאכנים וסשפתלם: ומי מיחייכא פאכל בהחה סגלקה מפט הארך כלוט נוכו שלו משום ושור ותכים שחינו ודה לה פישרו הה שחייב למשר של ספק מיסא לא (4) נאר דסם סטקח ושל ביל בשנ ג מעם סורן פירות כן כשוק מרם ולבכמה חצ"פ שהרע ומחבל בכמה בכלל שאר מכואבים וחייבין במששחם לא נוכר שליהם חשים דמוף דמסיקא כוב עמי כארן משרין כן ולה לשרות - לשכון : והשנים - בניחסה לשרות - לשכון : והשנים - בניחסה אמע רכי - דמה קחד ר' פימם : רעוך פעוד 65בי יה רעוך למעוד אלי: להם פניו . שמה מפני שלה סיה ר' פינחם רגיל ליסנות משל אחרים כדלקמן: אמר ליה · רבי פינחם וכי ספר כיים שמודר סגום מישראל אני: ישראל החשים הם ורארין ליסום מוסם: מכל ים חינה י להכטים חתרים מבול חדין ישלם כיוו ומפט איר חולה ליסטת שלא אכביר

מכשינואי בנפה מכפינה לנוקמס חיכוריה כלפ"ו וליכה למינר לשן

אתר מיני מסור לב נבה מורא ביניידו בבה רבי האמר מה בחייהן כך במירון על אדוו כמה כ כו ומסר אן לם ממן ואני ממני אי סיפ וכי אל נבה מורא ביניידו בבה רבי האמר מה בחייהן כך במירון על אדוו כמה כמוס ממני הנהכ אל מלחם למס וכבה "דאבר רי חבא בר תנינא גרולים צחיקים במתחן יותר מבחיות מומ ממס למכי ול מלחם למס ממס ממס למכי ול מלחם למס שנאבר "יותי הם קוברים איש הצה רא [את] הגרוד וישלינו את האישלים למס למן ממוני כתמוב (משא 16) בקבר אלישע וילך וינע האיש בעצמות אלישע ויוד ויקם על רגלוו אבר ליה "" לו כול לא כלחם וכידב (משא 16) ממש משום דכחיב אל מלחם לחם רב פפא לאבי ודילפא לקום כיה ברכתא ראלית דכתיב "רוד נא פי שנים בי ממוצר מומו פנו לוום רנ: מני

שערי כחל חסה פרסח שער בנפט ויון לבון מדירוז כמו (ישי ש) כשערים: משרסיבה מכמוצים לשן כהלה ומהירות כלותר לריך למהר ולילך לדכר מלוה חדן פנוד למשר: בין חש מקריים פרות ושל רכי סו : (המיים) שניים מקריים פרות ושל רכי סו : (המיים) מיון השים דרווורן ריש כרעייה קא אכרים אין עוד מלכדו אמר רכי חנינא האפילוייי מומר מותי פל לכ מי:
ממוץ מותי בשנים הרא איתרא דהוח קא מהדוא למשקל עפרא מחודה כרעה היה מימן מותי מיוני ולפני שיר ונוי יוני
מילע פי צ: דרבי חנינא אמר לה שקולי לא מפתייעא מילווך אין עוד מלכדו כחיב כי חופון לי מיון ולמרי מותי מילוור אין עוד מלכדו כחיב בי חופון לפה נקרא שמן כשפים שמכרדשן פכליא של מעלה שאני לימו מותי הוותן לפה נקרא שמן כשפים שמכרדשן פכליא של מעלה שאני לימו מותי מותי מותי מותי מיני נוסל עון מוכזין לכם נושבר ויים במשובים בי בייו סיב מוכזין ל אשר למובי כינה וושי בי יישה מה מי מים כילעון: ולפני של ונו. י דל משאינו הם משה בי אולין ל אשר למובי כינה משינו או בי יישה מה מה בי אולין בי אולים לא לשובי כינה מה משחינו או מה שחו

ליכול מדמר ומשכן לכם לשתרי טרנים חלקה הי מאר
רמן אין שברין לכם נמתרי טרנים השיקה אד היי
שלים "אי די"): משקרול לכד לאלדם ביש של פאר הד
א מערות בשלה להיי לאלדם ביש של פאר הד
הדיקל - דמבור אלא ישו עשרות מישי או בי אי שי היי
ירט מקסן: עקרול - שלא דכל שה איש מה מש היי
לכעו דכל מקסן: עקרול - שלא דכל לאים ביש היי בי שי היי
לכעו דכל מקסן: מקרול - שלא דכל לאים בי אי בי ובי אים ליי
לכעו דכל מקרול - שלא מקרול ביש ראים מש היי
לרקס: עקרול - שלא מקרול ביש ליישור ביש היי ביי

לרשה: עקרנה - מבור פרפודה ביניים ואיל מים ב : גבה פורה בינייה: והבדים: (מוש השי ישו שי

BT Avodah Zarah 10b

א מיי פיד מסלטם מפדק המספק סלכם

רכינו חנטאל

כפה על קלונה והוכימנה בפתר

ואנשתיעם לא הבין מה שצלם לי והיה

סכור שלמר שמוע הכם ושדר לים

כרמי כלומר וכי ממן לי עלה שיכרם

ארעי שדר ליה ספה כנומר לה שלחסי

לך אלא שמחום עליה כליתר וכפה

מופה ממרפי לך": הוד קפיל אבבא

דבי רבי. ומ"ם והלם שפיכום דמים

הוא משנע מטת ואסיט לישראל אפצר

דהם מנים (נקש ס.) העובדי כוכנים ורועי נהמה דקה לם היו מעלין ולם

מנידין וייל שהיה יכם פן יוריש

הדבר אל הערים והיו גורמין להרגו

ואמריע אם כא להרע השכם להרנו עייל שהיה טור המינים

והמקורות דשע"ג דשין מינים כשיתום

לפנין קבלם קרבן מידם לפנין הורדה

ליכם כדפרון בפיק דפונין (וף יג:)

השמם דשופל היו מורידין דשבדי טכנים מינעים: אכור זיה איב

לימא ליה להאי רקאי אכבא וכר. כ׳

אלמט פירש דלייג אם כן דאי אייל (כ)

סיה ע לרבי חרום להבין שהיה מח

דמם היה ישן מה גבורה יש להקון

מדם משנמו. ממריט במדרש מלכ

מעמה הלב מעהר בשעלד רבי גורו

שלם לנעל ולביו ושנע מליהו שלם חישר

והכיפו לרכי ואמו לפניו והחליפתו אמו

באנטוניטס והניקטו עד שהכיאשו לפני

קיםר ומלמוהו ערל ופערום לשלום

ולמר לופו הגמון לני רליפי שמני לם

זה אלא הקנ"ה עושה להם נסים בכל

עת וכעל הנורה ומתרי נתי בירושלתי

שלפוף למד משוניטק מורה ומגייר מל עלמו: ה"ג בל נשיאה ולא

כל שריה פרם לקמינה וכר. ולם גרם

שריה ולה כל שריה דקרה כחיב

מלכיה וכל נשיפיה ופורדי דנשים הופ

הישים שתפורש בספר יוסיפון שנשבעו

רומיים שלא להמליך עליהם עוד מלך

בשביל ממד שלתם משה מחם במותה

מלם שהיו ממנים ישים מסד ולי שלש

משת יועלים ולפוף כמה שנים מלך

מליהם חתר בחוקה שממה חתו בלדמה

תבקעת נכונה ומלפיהי מי ומלך עליהם

תקרם קיסר כלשון רוכי והום לשון

כרום בעברים ועל שתו נקרמו כל

המלכים שלאפריו קיפר: ללי דה

לאילפא דאולא כלא מכפא. ומיים והפ

אמרים פרט לאנטוניטס אפ"ג דאול

צלה מכסה רש לומר שנם הוא נימול

דגרסיט כירושלתי דמגילה (פים) א"ל

מנטוניטם לרבי מם ממכילני מן ליימן לעחיד לכח חדל חין מדל מן מיער פסחם

לים את מאכילה ותן לרימן את מאכילה

א"ל מה אעביד לך דהא כפיב וכל ערל

לם יחכל כי כיון דשמע כן מאל ונור

גרמיה הדם אמרה אינייר אנטוניטם:

ताथ काल ताथा ' מלשק המונף השורנטי מירא, שדר ליון כוספרונא בלושר הנת ברוקן כוש ברוש שחד ליה כרוני אם הצובה כמו שירות היות של רבוע היית הקרקע סכיח אנשתינות עד כיתו של רבוע היית שירי הקיקני סכיח אמיניםם ינו כיתו של רכינו הקודש שורה אנמוניםם כא דרך המוניה בכל יום בסחר אצל רבי והיה הודנ אדם וכזמ שמצא רי הגינא ידשב לפני רבי אמר הצינא ידשב לפני רבי אמר לו למה ידשב לפני רצי ההרחוך שלא המצא כאן אדם בעת כואי אלין אמר לו לית דין ילוד אפה כלופי פלאן הוא אפר לו אבו כן יבא ישלח לם אם כן יצא יערה מנו הישן כחוץ והוא מנור החוצ כלוטר אם הוא טלאך ידיה אודר ונצק השכחיה הינה קטיל בצא הטר עליה חשיה תר. חבים לם יוניה שביד לבית נשר בששה מכשה צשר חציא שכה אחש מלכיה ולא כל מלכיה (כל מתניה האם כל מניה (כל נשיאה הלא כל שרה מלכה הלא כל מלכה) מרש לאנטתים הכל נשיאה פרש לקטייםה בר שלום ההא איניין ההרא שלוט ווכא איביין זהופת קיטר והנוה מאני ליהודאי האמר לחשיבי דמלכות מי ששלותו לו ניסא בובלו קמשה רודה או יניתה רצטער אנפד לו יקטשה רודה אפר לו קפיעה בד שלום והוא דלא מביה כלה לכולהי וכחיב כי בלא החורה כך אי אפשר לפולם כלא ישראל בכן קשרו לה ישכה נכן קשרו לך מלכותא נשר אפר לה (פיפות וליקסתיאן הגילה פרו ליה פאן רוכי לטלכה פרו ליה וליקסתיאן הגילה לכבשן תאש. פי אילפא ספינה כי קא שארו ליה לקמורא אמר כל נכסיי לרכי אקינא ולואכוריו יצא וייע חדש והיונה לאחרן ולבניו לאחרן לאורן ולבניו לאח מתונה ולבניו מתונה כ מתונה חלבויו מחצה כך זה לרבי דקיבא בחצה כיק האמרה קפיצה בר שלום בחשן לחיי השלם הבא בבה רבי האמר יש קרנה עולמו ככמה שנים קטיצה קנה שלטו בשונה אוצג אנקונינים שמשיה לרבי כי מה אנשונינים ומר חבי נופחדה חבילה.

ישדך דיה טפגרתא לפיה קשה מה פלה כדעפו של רני מספלה - חיפא דית. בפרהפים: דלפא. מלפרי ליה לרני: עבודה אישרא. ב ופי ליפא ב ומה לותר שישמטנה ועוד קשה שלכסף סור כו רכי מעלמו זומה: שדר דית. אטווניטם לרכי עשב ששט גרגירם רוק"ם כלע"ו לכך נראה כפירוש ריים והערוך שדר ליה גרגירם כלותר נאפה גירם והכין רכי מה לי ולעשב הוה ודאי פימום הוא דשלם לי גרגירם עבר הטאף והטאפם מרגום ירושלתי ביירם וביירם שדר לים שסברמה וממשך לב בירם עם הטאפים (ג) יודע הים ללמוד שעורטק: שדר

דיה. רכי סוסברסא בלע"ו אליינאריים כלומר שפוט הכם כום ברחה שמי מלים: הדר שדר ליה. מנטוניטם כרחי כלפ"ז פורי"ש כליתר אם ק יכות ורעי: הרד שדר ליה חפא. לייטוג"ם כלפיה כלומר חום עלה: ממראתא. דיספקסום של עור כמין שקים גדולים: [הדימי אמומיידו. שחם ימפטר השקים רואים המעים ולא יכיט]: ודאת מינייהו נימוק עליידו. היולאין מבניך יוליאי הולאים למלכי רומי השמדין פחרי על קמך הממון הם: נכרתא. מערה לשון נקרם הטר (שנו ע): לביתיה דרבי, ללמד סורה: משמש דיר. משמש לפניו נסעודה: שפה אדום. כגיהנס משמעי קרם: כי שיש לו ניכא ברגלו. בשר מת ומלערו: דיחיה. ויכרים: כל דוכי מלכא. טלמ סם המלך בדברים בושם הום למלך ומשפט המים להשלים: לקמוניה חלילה. כים מלם עפר: משרוניתא. רומים: אילפא, ספינה: בלא פיכפא, כנימר אר לך הואיל ועליהן אסה נהרג שלא מלחה אם עלמך וסמול חלק עמהם: חייתה לאהרן ולבניו. בנמט ספנים כמיב וכהן מעל ממנה כדלמריע בקדר יומת (דף יו) ונוקל מלם פסם משפר פלום של ענרם וחרבע חד סמש ממעשה לחם הפנים והסם

מפרש לה דפלגה היה והרי מו

השוה אומי נגד כולן שהוכיר שמי לבד:

אדרכז, של שבעונדי כוכנים היה:

נמפרדה

ולימא ליה מימר [בהדיא] אמר שמעי "(בי) חשובי רומי ומצערו ליה ולימא ליה בלחש משום דבתיב מכי עוף השמים יוליך את הקול הנה ליה ההוא ברתא רשמה גירא סעברה איסורא שדר ליה נרגירא שדר ליה כומברתא שדר ליה כרתי שלח ליה חסא כל יומא הוה שדר ליה ודוכא פריכא בממראתא וחיפי אפומייהו אמר להו אמפיו חיפי לרבי אמר (לְיה רבִי) לא צריכנא אית לי מובא אמר לידעו למאן דכרעיך דיהבי לבתראי ראתו בתרך ודאתי מינייתו ניפוק עלייתו ה"ל ההיא נסרתא רהוה עיילא מביתיה לבית רבי כל יוכא הוה מייתי תרי עברי חד קפליה אבבא דבי רבי וחר כפוליה אבבא דכיתיה א"ל בעידנא ראתינא לא נשכח גבר קמך יומא חד אשכחיה לרי חנינא בר חמא רהוה יתיב אמר לא אמינא לך בעידנא ראתינא לא נשכח נבר קמך אל "לית דין בר איניש איל יי (איננא) ליה לדודוא עבודא דנני אבבא דקאים וליתי אול ר' חגינא כר חכא אשכחיה דהוה ספיל אמר היכי אעביד אי איזיל ואימא ליה דקביל י אין משיבין על הקלקלה אשבקיה ואיזיל קא מולולינן במלכותא בעא רחבי עליה ואחייה ושדריה אמר ידענא זומי דאית בכו מחיה מתים מיהו בעידנא האתינא לא נשכח איניש קבך כל יומא הוה משמש לרבי מאכיל ליה משקי ליה כי הוה בעי רבי למיסק לפוריא הוה גדון קבי פוריא א"ל סק עילואי

לפורייך אכור לאו אורח ארעא לולוולי

במלכותא כולי האי אפר מי ישינוני מצע תרתיך לעולם הבא איל אתינא לעלמא ראתי א"ל אין א"ל והכתיב סלא יחיה שריד לבית עשו בעושה מעשה עשו הניא גמי הכי לא יהיה שריד לבית עשו יכול לכל תיל לבית עשו בעושה מעשה עשו איל והבתיב • שמה ארום מלכיה וכל נשיאיה איל עשו בעושה מעשה עשו א"ל והבתיב "שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה א"ל ילהי האידי האידי האידי האידי האידי האידי האידי האי מלכיה ולא כל מלכיה כל נשיאיה ולא כל שריה חניא גמי הכי מלכיה פיס די לי איד בילי ולא כל מלכיה כל נשיאיה ולא כל שריה מלכיה ולא כל מלכיה פרט היא לי הייד בי ולא כל מלכיה כל נשאיה ולא כל שריה מלכיה ולא כל מלכיה פרט לאנפונינום בן אסוירום כל נשיאיה ולא כל שריה פרט לקמיעה בר שלום קמיעה בר שלום מאי (º הוי) דההוא קיסרא דהוה סגי ליהוראי אמר להו לחשיבי דמלכותא מי שעלה לו נימא בתלו יקמענה ויהיה או יניתנה ויצמער אמרן לו יקפענה ויחיה אמר להו קפיעה בר שלום חרא דלא יכלת להו לכולהו דכתיב חכי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם יכאי קאמר אלימא דבדרתרוז כדי רוחות האי כארכע רוחות לארכע רוחות מבעי ליה אלא כשם שאיא לעולם בלא רוחות כך איא לעולם בלא ישראל ועוד קרו לך מלכותא קמיעה איל יימימר שפיר קאמרת מיהו כל דוכי (יימלכא) שרו ליה לקמוניא חלילא כר היה נקמין ליה ואולין אמרה ליה ההיא ממרוניתא ווי ליה ∘לאילפא ראולא בלא מכסא נפל על רישא דעורלתיה קמעה אמר יהכית מכםי חלפית ועברית כי כא שדו ליה אמר כל נכסאי לר"ע וחביריו יצא ריע ודרש - והיה לאהרן ולבניו ישמצה לאהרן ומחצה לבניו יצתה בת קול ואמרה קפיעה בר שלום מוומן לחיי העוה"ב "ככה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת ויש פונה עולמו בכמה שנים אנפונינום שמשיה לרבי אררכן שמשיה לרכ כי שכיב אגפונינום א"ר נתפרדה רובילה כי שכיב ארדכן אמר רכ נתפרדה

כ) (נק נגשלי ט' (ספנה גימשלי ט' (מנקב מדל טב: בנונה! מילי ח' (נק נין פונע למלכאו נין פונע למלכאו משנה הוא משנה הוצוב מה משנה משנון כו בל מת اصم صداع اشاً عمد هد هده معدا مدم بهای ها (مد معدا ها ورفظ ماهای در فعدا مصورها ما در فعد ם וכרסת ממדרין פנן

הנהות הכ"ה

(מ) רשי ריס אוו (מ) וכר בעמצים ויודע פיכ וניה פים פן וכ: מריב פים פן וכ: תם חושי דים פתר ומי דלי פיל כתי כים פיל לי פרים:

חודה אורי משלם אַר שַׁלַּעַר אַנִּאַר פֿר פּוּ שַּׁפָּעַר עַבְּעַר סַאַּבּּעָר אַז זָד בּרַעַבּאַר טַבְּּעָר לושטים לליך או כפול תשל בנטים פיד בטי:

क्ष क्षेत्रह हुन्द्र सम्ब מלילים לאן ימיני מליל ללים נוללה לאלי מלילי ללים לללים נימיו שוד לכוו עש ני י FETT (WOTH IN THE गुर्जुरु साम्बर स्टूबर्ट व क्ष क्ष एकका की כלכונים אני נילל ורב ושה או עיים نخلص لغد بلد صد teo ab worn!

الما فاع تا د فالعد بالد نيد لك فقيا । अन्तर हैं अपूर्व क्षर्यंश មាប់រង្វា (ព שלם: ויקים כי. כ

ליקום ושי

ברניראג פורונים ואכו מולה (חבי קיול נופאר למוד כנינה. מנאח פריכא, נרוטסום ש זה נכים כן. דית דין בר איניים. 660 פלק أهجن خدرا وي ממכ נבונגו מדף גום, (לפיכא). מלמ וכומיקו נדכר וכנים נשנוריו לש. כשם שאיא לעודם כלש רוחות. שנה ימקים מחל כם ומתישת כלא ישראל. שלין כשלי ממקים שנה בכל כמלי ממקים שנה בכל כל ומני מנוני קרם כי נמרכו רושים בפרים פרוסי מפרט לרושים משלם מד

BT Yoma 18b and 19b

of [54] resease of [64] resease of [64] resease of the sease of the se (a) ETIL mares or rection that see rection that see that are that are that see that are the that are that are t

הנונה הציה

LEW INTROPERT. WE THE CONTROL OF THE रदेना मध्य

התפוח ישנים

the cash areas rate to the cash of the the

"" קול לי שות למו שים מקט מאל אל אל היות אלובו הובטא ארבו ארבו היות מאי ארוו השות היום או היום מקט לי אי מאל מים אל אל אל היום ארד אל השדה ללקט אורות רנא משבה דר מאר הד נביד אבר ר יודון לבה נקרא ארד אל השדה לקט אורות רנא משבה דר מאר הד נביד אבר ר יודון לבה נקרא הנים לא מניבוד על נבי עניז אבר רב פמא הניבוד מצורבוד על נבי עניז לאבש נבלינו של בעל הביח ירב ני מקלן לדישיש מברי בי עקב אוכד "לא ישה במדינה אודה אשה במדינה וו ייקך יישא אשה במדינה אודה אשה בשניה (יואב נישא בני) ובמלא כל העולם כלל אבר ירבון קלא אור לדי יובאלא בארן אבר הרבעות תל הנישא ותציים צייבה לישב והשהלים • והלגלונית והביצים והנרגד » ויצא

the state of the s

A TON THE WATER AND THE WATER that he rack

Control Applied to the country of th

to apt

firm that effer were such that may see that

É

an managenerica any es. an con con con ance con con con ance con con con ance con con con ance con ance con con ance con con ance con con ance con ance con ance con con an en con a 20 con 20 Er 1 Do obs a:

PER PER

The man is the man is

200

5 COSE 1

Et is a correct obta; in the c

when went deep was not a war of the work o Ten mox

מינון מהים לשנים מייחין ("קרשבו מל הלמרים ענים! מייחין ("קרשבים מרים") במולמנים מיי נעוכי להדים עלים! מייחין מיין להיבים להידים שלים מייחין מייון קרבי קרשים ומיים מייחין מייר לשנים הייחין מייון קרבי קרשים ומיים מייחין מייר לשנים הייחין מיים הייחין קרשים ועל היים מייחין מייון קרבי קרשים ומיים מייחים הייחין קרבי קרשים ומיים מייחים הייחין קרבי קרשים ומיים מייחים הייחים הייחין קרבי קרשים ומיים מייחים מייחים מייחים הייחים מייחים הייחים מייחים הייחים מייחים הייחים מייחים הייחים מייחים מייחים

ממלשנו: וריות, הלו הותר נלומים לדרום ומברל וביני במדדר ומידיל לצפון ומינוז וכני סדרו מסדודון לדו היינו ממלשנו: ויית, הלו הותר נלומים להיינום ומברל וביני במדדרן לאו מפצי ראי צודרן הוא לימרוש אי נבי היינו ממלשנו: ויית, למי הוותר בהיינו לאו היינו לאו היינו לאו היינו לאו היינו לאוריידו בהיי ובדד היינו מיינו היינו היינו בהיי ובדד היינו הי

tope top

Training and the state of the s

בהוד לשבתו היחום הדום (הקם או):
ובדד לשבתו היחוב לגמל לטכה ים
של הדרום: ומסתברא לשבת פרדורין.
שביל סון סט הדרים היום לצל בים
מצמה שנית הנמשו: וסיפון הגדים
מאום נעד הענשו: וסיפון הגדים
מאום נעד מענש: וסיפון הגדים
מאום נעד מענש: החושין השוך מטן
משבת מעלה מאל וחשין מיון מס
מאום משון מעט הדלקון (וף מ.)
ונעד מפרה ולאיל (צפון (גמבט המקים
ולמיד מפרה ולאיל צפון (גמבט היותי האי
ונאיל אף ד.) כל שבעת היותי האי גבו' הנא ללפרו הפינה שליכן לתנו לכים לבטיכן עמס מקערם מטי: "לשנה פרחריך, ליכן אם: ?שנה אנפרעה גלומה ספינה: על ענה היה כים הצוכלה וחי מיין היו נלין לסס גרושה: ססיבה גרן לגדים חעלים מנגלים וסוצנום צחקיף שמד כמין ען גנגל צל מיה כהלמרוק גרים כירקון: ואיר זירום ופב?. פל שער המים כרים הלמה (א) טהור שומל עליו הולה

נמ: (י) לנו ביח הצרות למלום

על אם נור אמריה: לשנה העלה ועלה:

הציח: איירי איירון. לנאכם העלה ועלה:

הצים: איי איירון. לנאכם העלה ועלה:

מל אם נור איירון לנאכם העלה ועלה:

מל איירי שהיין. לנאכם העלה ועלה מה

לא דעה לוה עלה שנה עלה אייר אל מיי

מל היינו מנה עלה אייר אל מיי

מן האיו: ועשרה קרושה. דיה"ר ולקמן

(יף א:) ועשרה קרושה. דיה"ר ולקמן

(יף א:) ועשרה קרושה. ביה"ר מרות

במל מהייר בוך נורה מקרה ומלו בהיה

ממי מדיר מף לה ימיה אייר מייר

מניל הדלום הצלוח מחת יה"ר נמין למ

BT Bava Batra 151a

כשרת השים

חלבת הבית

ען סשממ נר סצוה

במרת דמנילה (דף מ.). מדר: מש מדן מר מסים אפילרן למלן דחתר מברחת קנה מיצפר למו שהף א:

כי' , לרוך לומר דמיירי כ ד מיי פים ממסה שם דלי בכל נכסספשימה מדון הומ פ כמו שם דלי בכל נכסספשימה בחקלח נכפים דאי בכל נכפים פשימא דלא קנה כרמוכח בפרק האשה שנפט (סאטת דף שבי) דלה פליצי הצה קאה ביי פייה שכלי חובם בשו וואות הנאם וכבה בשו המבו לקימו כמד מעור: לבנא נחטם נומחם אומשה מנים השי מבין מד מבין מעור: לבנא נחטם נומחם אומשה מנים מנים השי מבין מד מבין השלעים וכבה שנך נכן וכמחם או מבין מד מבין מד מבין השלעים וכבה מצו בעו המבים אומש מבים מה ההו חוששו והיהו ההל שבין כלבה ערם ריח ואינו נראה לריי ההא שבין כלבה משמע דהרי מעמה משום דמינרשה אבל אם היחה מחת בעלה קנם ואיני כג יח בייפ" שלנים תבל מם היחה מחת בעלה לל קנוש (י) בי שיף א: בש' האשר שנפט (שם תנ"ש) משמע בין כי ששים איז שי דאשי בשרא מחם בעלה לל קנוש (י) בי שיף א:

לה קני כמל ולוקה מכל מקום ברשות ינ ופי פצי שו מנם

במוה הרחיה על גבי המוכח וכרים ונקטת רבי אליתור אימר זכרים ימכרו לגרכי שונות ונקבות ימכרו לנדב ונח שלמים ודמיםם יפנו עם שאר ננסים לבדת הבית ר' יהשע חותר אברים עלמן כו' ובחכ' סמורה (דף לה) מפרש פטנחייבו: מעת שמנים כר . נם א שניה במסכת שקלים: זמני . במס' שרכין המקדים מכסיו מעלין עי חבילין כלומר חף ספלין הקדש ומעלין עי בדמים ושרן בשריהן חלמה מרחל עליים הקדם מיקרי נכסי שתרי נכסיו הקדים: **פפר חורה**. מי מיקרי נכפי כחפילין דמו חי דלמה חפילין הייט משמה דהר מלכים אכל ספר מניה היא ולא ככם חלפים שישל למכרו לא מיתרי נכם חיק: משם דקכעי כחינם כי לרכזכיד . וכן פירשה ני בהדיה כתוכח בספה הניה ועהה משם (i) בכי אכרים ישכרו (ציני שלום ומקסית דכעיא לאינטובי היא טחגתן לוכ דאין (צר פולם ועסיי דכמית מדומבי כית טתנון לכי דחן פים: (נ) אם מים של זכ האון להכרית מכמלה: ולתוכקה שלים ורכ מים של ומבשה נכסה תוכנה: וחם לתופינת . בי: (נ) אם מומים ומספרה דקנה כנה ווא חביב נויי המים לני מים וויי בישום אוא נמכר שאלי וא כימי שלים וויי מים אים בישום אוא נמכר שאלי וא כימים שלים לות מים אים בישום אוא מומים אוא מים בישום (י) הצים ידם מיפון ניסח לרב וכיד לה החקיים המחסד שיומין שלחום מיפון הגל בשחה האינטיבה נחקיים לו: (כ) דיה כיון מיירוקסטומים מיירון אכל הסחת התינורנת נוסףיתה ליו () די היי מו מתחבת מתולחי. דאפיי אבי מו מתחבת מתולחי. דאפיי אבי מו מיירוקסטומים מייר

שאין להן אחרות נקנין עם הנכסים שיש להן אחריות בכפף וכשפר ובחוקה "בהמה אילרי נכסי דחנו ביהמקריש נכסיו והיתה (משמ ו) המקדים נכפיו והיה בק בהן בהמה ראויה לנבי מוכח וכרים (6) עולות ונקבות ימכרו לצרכי זכחי שלמים שופות איקרי נכסי דתנן יו המקריש נכסיו והיו כהן דברים דראויין לגבי מובח יינות שמנים תוופות הפלין איקדי נכסי דתנן המכריש נכסיו 'מעלין לו הפלין איבעיא לדו ספר תורה מאי (י) כיה דלא מודבן יראסור לוכוניה לאו נכסי הוא או דלמא יאכיון רפורבן "ללפור תורה ולישא אשה נכסי הוא יחיקו (סימן זומרא איכיה דעמרם מחרחי אחזותא רב מובי ורב דיטי ורב יוסף) אימיה דרב וושרא בר מוכיא (י) בחבינדו לנכסה לרב זוטרא בר טיביא דבעיא לאנטיבי ליה לרב וביד אינסיבא מרשה אתיא לקמיה דרב ביבי בר אביי אמר משום אנמיבי והא אינסיבא קי כל פיי פים של אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע יוכשום דאתו ממלאי אמריתו מילי בא פון מי שני מיני מלייתא אפילו למאן דאמר מברחת קני הני מילי היכא דלא גליא שישים מימיף יני מוריות אבל הנא נליא דענה דמשום אינטוני הוא והא אינטינא ואינרשה ק פיני פי פלסת דעתה אולי בר הנא נליא דעתה דמשום אינטוני הוא והא אינטינא ואינרשה ק פיני פי פלסת יאימיה דרכי בר הנא האורהא כהבתינהו לנכסה לרכי בר המאסבצפרא פינו פיני פיני פיני כתבחינהו לרב עוקבא כר וזמא אתא רשי כר המא לקטיה דרב ששת אקמיה בנכסי אול רב עוקבא בר חמא קמיה דרב נחמן אוקמיה בנכסי ביפיס ארקמיה בנכסי הדב נחמן אמר ליה מאי מעשא אוקמיה מד לרב רביע נרשום ארא רב ששת לקמיה דרב נחמן אמר ליה מאי מעשא אוקמיה מד לרב עוקבא בר חמא אי משום ההרדא בה והא שכיבא אמר ליה הכי אמר שמאל יכל שאילו עמר חזר חזר במתנה אמר האבר שמאל לעצמי שני ניני מש משמים במחום אמר שמאל יכל שאילו עמר חזר חזר במתנה אימור ראמר שמאל לעצמי שני ניני משחים של משחים של לאדר מי אמר אימור במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמאל יכן לעצמי בין לאדר אימור ני. במידוש אמר שמידוש אוני בייני אמר נייני בייני ב לאחר כי אכור אינייה בפירוש אכור שמאל 'בין לעומו בין לאחר אינייה כו באפרייני דרב עמרם חמודא הוה לה מלונא דשפראי כי קא שכבא אמרה ליהוי לעמרם נוסף הקו הפו היו בין מא

למו המישה בל המישה בל המישה להו המישה להו בשראל כל שאילו עבר רוור רושה הו זכור ובשום הו בנותר בל היה ביהודה במישה להו בשרשים (נכול בסיות מו המישה מבים במישה בל היה ביהודה במישה במ דרב נחמן איקמים כוכסי ומסקנא שדא דדייני ולהקומה לא חישינן כואל וציום אחד נכחבו מיכו הבוא מיבמיא לן לאיקמה במסגם

דלה קני נעל וליקה מכל מקום כרשות יו ני ישי שביד בבה התקבל מחנה הם עד שחמנים. מ"ר: במנ לאין או שוציב התקבל מחנה הם עד שחמנים. מ"ר: במנ לאין או

משמששלי. דקא בניא הנוחה האאמינה אוא משמששלי. דקא בניא

בח: והד כתבחינו לנכפת לרכ שקבא התחיות ודומות של לאה מא משש לכות הני. האקסה לא כיר שני: אי משם רכון הדרא. יהמונים לינ שקנא אחרות מתושן ישני קנו: הא מזה. וכיון המה אינה ולדובא אחרון הדרא היה מה מזה. וכיון המה אינה ולדובא אחרון הדרא היה מחבר. היכא ולפנט הרי כלוכרי למדני אינא ולא מזה לא מיי מונה אל השי המה לאשון קנה: אל כלי, כין לארר אלו באת שני קנה ולא האון מלוגורשמות. כריכת הרב שלשמות: מילא מרכא מדנורוא. ולא לי מדירותה בשוצה (שני קנה:

כים לא לפים כני שא משבת אנים שכוח למיני פולים ומסם שכוח למיני וכוף שלפים חשים ישל פס שאר נטים נווק כנים. כ) ש כני ר' ימשם אחר וכרים שום ומסם ישכח למיני אחד שלפים אירש נושים שלים ושא נושים אחל לחק כנים.

BT Bava Metzia 59b (see Appendix B)

BT Makkot 24a-24b

קלו נביי פרל מטלי מו מוני נפיי קט מוני מוני מיון קט מוני מוני מוני סמבם קלה מיחם : א סולהם סמם וסכנסם סכלה . דכתיב כח לכם מוכ ללכם אל בים אכל מלכח ונר: כא ישעים בן אמון . כל שעה דורום של משה כיו מחמשמין: מדל נח. (ח) נוצים משפע דעים כנון ריה כרי שמשן רולה שת בילוסה ועיכה אותה כרכה שאמר משה רשטון ישראל במח בדר פין ישקב כלוחר אימחי ישכון ישראל במת כשיטו לרקס כעון יעקב: פי יקום

ערן משפט גר סונות

בלרו אפייי פינפסף כלרו אפייי פינפסף

הנהת הביה

: 0326

ישקב. מי יוכל להום חביר כיפקב כ קמן כח קטנים כם כמונים

שימו לריקים כישקב: מכאן ואילך מפירוש רכינו נרשום כינ 🙉 סטך למרנים ישראל. שכא לכם מטחה בנטתן: כמושר אוני בל נמי של השים יום חשרם כון השבר הכנים : נמי של יום אוני בי במחוד אוני מים מים בינים ל יום אוני בי המחוד אים מים בינים ב מטחה בגלותן: בקוסר נחל תיי מניו. ניין ניינף כ פינ וכשחרין דף פא פיא: שכן אף ערכים שנד ערכים. כואים נוא מיצא דף פפינ: שם וואה כארוכ ומן: כאבילם קשאין היטשין . שאיכלים מקלחם ומקלחם אין . איכלין: משלמירו . בית של רומי: בינונות סיננים שלים צהשקם ושלום ישראל שעושין רלים על אחת כתה וכתה שישלם להם שכר פוב: פרש בנדיסם . דרע ליעכד הכי: והלח חוריה במקדש רחשון סים . כנחוג בספר מלכים : אמים מנכיחים חתומים סים. שחים במקדם שני: חלה הסקוב נבואמי של אכריה בכבואסו של אוריה. כניתר שפרטנות שניכא אוריה שאחר ירוטלים לעניים ססיב וכר בבים ראיאיריצאומישייי לבמות ישר נחקים כש קשחד אל הפשא בכל אח להחקיים דברי ניחומים של אכייה

> חמו סלה: הרת עלך אלו הן הלוקו וסליקא לה מסכת מכות

שיבנה בית המקדש במהרה בימים

מצי הגבורה שמענים (סימן דמשמ"ק ס"ק): כא דור והעמירן על אחת עשהה דכתיב מומר לדור [ה'] מינור באַהלך מי ישכון בהד" קישר הולך הצים ופועל צדק ודובר אמת בלבבו לא רגל על לשנו לא עשה לדעהו רעה ודרפה לא גשא על קרובו נבוה בעיניו נשאם ואת יראי ה' יכבר נשבע להרע ולא יפור כספו לא, נהן בנשך ושודר על נקי לא לכח עושה אלה לא ישים לעולם הולך חמים יזה אברהם רכתיב "התהלך לפני והיה חבים *פועל צרק בנון אבא הלקודו *וְדובר אבח כלבבו כנון רב ספרא לא רגל על לשונו ימישני אבי דכהיב °אלי ימישני אבי והייתי בעיניו בטתעתע לא עשה לרעהו רעה **שלא ירד לאומנות הכירו וחדפה לא נשא על סרובו זה המקרב את קרוביו "נבוה בעיניו נמאם זה חוקיות המלך שגידר עצמות אביו במפה של חבלים ואת "יראי ה' יככר וה ידושמם כלך ידודה "שבשעה שודה ביומר (שובר לונו כך. פתפחורם רואה הלטיד חכם היה עומר מכסאו ומהכקי וכנשקי וקוראלו *(אביאכי) רבירביטרי כדי נשבע לחרע ולא יפיר כד' יודגן "רא"ר יודגן אהא כתענית עד שאבא לביתי כספי לא נחן בנשך "אפילו ברבית עובד בוכבים ושוחר על גקי לא לקח כנון רי ישבעאל ברי יוסי כתיב עושה אלה לא ימום לעולם "כשרוה רצ מניע למקרא הזה היה בוכה אמר מאן רעביד להו לכולהו הוא דלא ישום הא הרא טונייהו יטום *אטרו ליה כו כתיב עושה כל אלה עושה אלה כתיב אפילו בחדא כינייהו ללם לישול לעלש כולשם כנו ייניבוא לא תוכא דבי בתוב קרא אדדינא "אל שכניו לו אדם אחד שנה לדון לפני " תמבשו בכל אלה דרום נפי הנונע בכל אלה הוא דממכא בחרא מינייהו לא אלא לאי באחת מכל אלה הכא נפי באחת מכל אלו אסס אם משמע מדים. אנו שיבא ישעיהו העמדון על שש דכתיב "הולך" "הסותה וסחותה כדנר זה שלו שמע " צרקות ודובר מישרים מאם כבצע מעשקות

כל כך ואם באי לשמור פלן און לך חדם שוכה וכח דוד והשמדון כר כרי שיום חם יקימו יה מצם כלני ום כל שנה חרום של ממה מוכין וטמענין חימו:רב ספרא. בטאלפים [מיש חש" דרב חחל" (שמינחם נו) ומכי כוכ שכדה דרב מפרה סים לי חפן החד למשר וכא אדם אחר לשניו בשמה שסים קורת ק"ש ואמר לו כן לי הוכן ככך וכך דמים ולו מנהו מסני שהה קורת קים כסטור זה שלת הה רולה לישע בדמים כולי והוסיף אמר, מנה לי בכך יוסר לאחר שטים ק"ש" (משרב כג) חמר לו מול החפן בדמים שחמרם ברושינה שכוניתן דמים היה דעתי ליחנם לך: (אף) לא רגל פל לשום: [סי]. לא רנה לשקר מסחלה שאמר אלי ימשר [אבי] אלאשאמו הכריחתו ועל פי הדבור דכחיב עלי קללחר בני ומחרנמים אני אחאמר בנטאה [דלה יימון לווטיה שלך ברי]: מבישה לה כשה של קרוט . לה סכל חרשה (caron qc:) קרוט: נבוס בעימו נמחם. המחם להקב"ה נכוה כוח בעיניו של חרם זה חוקיהו שנכום סים כפיניו חביו שנמחם במבודה סכבים: שניכדו כממים של חבלים . נמרה היה" ולה קרת: (וקורת לו רבי רבי): ותפים לשובר סיכנים. כדי פלח יחשוך ויכות להלות לישראל ברבים : क्षा वर वर्ष हो हेना. नेक्ष्र वर्ष שרה כשא ניקח: פנון ישתפאל ברני יופי. שסה חרים מכיו ני משלו [שדם אמט] ולא רצה ליקח כדי נשמים מבן להום לי דיין": בכלם מתשקים שלח למינ ומס פאן רבי שמבחל בן אלשמ משם דום כאלי ששקן למק שסים רגיל זה ליסן לו מסליסיו מי פשמה "חשמה וסוצמה בדבר זה שלח ישמע

מסרת הש"ם

(Trees 1/1)

נוער כפיו בחבוך בשודר אינום אונו משמיע דמים ועוצם עיניו כראה ברע מספי מולך צדקות זה אברדם אבינו דכתיב "כי ידעתיו למען אשר יצוה זנו ודובר מישרים זה שאינו מקנים פני [מס מים רבירו ברבים מאם בבצע מעשקת "כנון ר' ישמעאל בן אלישע נוער כפיו מחמוך בשחד בנון "ר' ישמעאל מיים יב [מי מים בר' יוסי אומם אונו משמע רמים (0) רלא שמע בוילותא רצורבא מרבגן ושחיק כנון "ר'א ברבי שמעון ועוצם ייי שיניו מראות ברע כדרבי ודיא בר אבא ^דראמד ו" רויא בר אבא ^{יוה} שאינו מסחבל בנשים בשעה שעומדות שמש לו הבכיסה וכתיב "הוא מרומים ישכון [ונר] בא מיכה והעמידן על שלש "דכתיב "דגיד לך אדם מהפוב בשו (מים פר) וכה ה' חודש כוכך כי אם עשות משפט האהבת חסר והצגע לכת עם (ה') אלהיך עשות משפט זה הרין ניי ∞ו אהבת חבור זה נפילות חסרים והצנע לכת. זה הוצאת הכת והכנכת כלה *והלא רכרים קל ורופר ופה רברים שאין דרכן לעשותן בצנעא אכרה תורה והצנע לכת דברים שדרכן לעשותן בצנעא על אחת ככה וככה ייי י הור ישעיתי והעמרק על שתים שנאמר "כה אמר ה' שמר משפט ועשו צרקה כא עמום והעמרק על ארת שיי שנאמר "כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני והיו מתקף לה רכ נחמן בר יצחק אימא דרשוני בכל התורה פסק כ כולה אלא בא חבקוק והעסידן על אדת שנאבר "הגדיק באמונתו יודה אבר רי יוסי בר ועינא ארבע ייבי בי ועינא ארבע ביים גיים גי נוירות גור משהרבינו על ישראל באו ארבעה נביאים וביםלום משה אכר "וישבון ישראל באו ארבעה נביאים וביםלום משה אכר "וישבון ישראל באו ארבעה נביאים וביםלום משה יעקב בא עמים וכימלה [שנאמר] "חרל נא כי יקים יעקב ונר וכחיב "ניחם ה' על ואח [ונר] משה אמר יובניים הרם לא חרניע בא ירטה *ואטר "הלוך להדניעו ישראל משה אמר "פוקר עון אבות על בנים בא (מרי ושה) ימים מו "ובניים ההם לא תרניע בא ירכזה "ואכר "הלוך להרניעו ישראל משה אכר "פוקר עון אבות על בנים בא מים "ימים החמ ביים כל יחוקאל ובימלה "הנפש הדופאת היא תמות משה אכר "ואבהתם בניים בא ישעידו "ואכר "והיה ביום ההוא "מים" מיחקע בשפר גרול ונו אבר רב כסתפינא כהאי קרא ואברתם בניים כתקף לה רב פפא "דלמא כאבידה יימים פ הבתבקשת דכתוב "תעיתי כשה אובי בקש עכרך אלא מסיפא [דקרא] "ואכלה אתבם ארץ אויביכם מתקף מים פיים לייקר או מים פיים ביים מותקף להוא ביים ארץ אויביכם מתקף מים פיים לייקרא יחוקאל וביפלה "הצפש הדופאת היא תפות משה אפר "ואברתם בגוים בא ישעידו "ואפר "והיה ביום ההוא (מרי בשלון המלפ לה כד וופרא* דלכא כאכילת קישאין ודילועין וכבר היה רג ורבי אלעור בן עודיה ורבי יהושע ודבי (מייותים באים לה עקובא מהלכין ברוך ושמעו קול המנה של רומי "מפלמה [ברוזק] מאה ועשים מיל והתחלו בוכין ורבי עקיבא משחק אמדו לו מפני מה אתה משחק אמד להם ואחם מפני מה אחם בוכים אמרו לו הללו כושים שמשתחנים לעצבים ומקפרים לעבודת כוכבים יושבין במה והשקב ואנו כית הרום רגלי אלהינו שרוף.

אם בנכולפו של מיכה בפורשת רש לומר דשמיך אכא דולימא נסטר ירמיה (נה) שנתנכה ירמיה על שרעטת ומסכנני ככסנים והנכיחים לסרנו מסני שמה מדבר פורפנות וחמרו להם כשרים אין אני מסכיתין שכתי מיסה דיכר משרענות ולא נסרג אם אורים וגו' משמע שרבר אוריה כמו מיכה ומה פרשנות דבר

מיסה כחל קרל זה ותי כמו שונר לורים אכל קשה מכלן ולוסה שיינופני כזה ארום בוכים אברו לו כוקום שכרווב בי "והגר מים: הוא קרא זה והוי כמו שונה אורה אבו קבה מנון דמהה שבשב שנו זה בשר שועלים האלכו בו ולא נבכה אמר נמולה דנחצ שור שני וקנים ותנות ברחיםת היא לשולה בנא " הקרב יומת ועבשיו שיעלים האלכו בו ולא נבכה אמר דלמא היא כשולה (6) קדם נאולה וייל דממה שהוא אתר בנסח שנישה להן לכך אני מצחק דכתיב "ואעידה לי עודים נאבנים [ולציקס שים (משים דףסת) ניתו וקאמר פחדים ("ממים שימו) וכמיב של ישנו מ את אוריה הבהן ואת זכריה בן יברכיתו וכי כה ענין אקרים חקנים ברחדנים דילםי על משעניתם ויול חלישע שכחים המת כתיב משמנתו ונמרים משמנת ההוף קרון ממשמנת הולישע

מה כדר משנים המדין שבנה זהר קר מתוכנות בכקים שני אתה והוד בחוב "לכן בגלוכם מה לכן מדי מבו מבי מנה בים מתוכנות משל מחים מחים מיים בנבראו של אוריה באוריה ברוב "לכן בגלוכם למה לל שבי לכן בגלוכם מתוכנות של מקום מתוכנות מתוכנו

של אוריה הייתי כתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה עכשיו שנהקיימה נבואתו של אוריה בירוע שנבוארו של זכריה מתקיימת כלשוחוה אמרו לו עקיבא נידמרנו עקיבא נידמרנו":

תהת הכיח המקט הקמ: השבל ובר, מנחמט קיני וכר, נמקומ ממפ מר, משקט מכ מנונ מן ניבו נול מנונים ניבו וניבו וניבו

[מרי פרי ה עמט שמן

militis

והשלמ

הדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות

הצופים קרעו בגריהם כיון שהגיעו להר הבית ראו

שעל שצא טבית קיש הקרשים החוזלו הן בוכיו

אוריה אצל זכריה אוריה במקדש ראשון חכריה

במקרש שני אלא תלה הכחוב נבוארו של וכריה

ווקנות ברחובות ירושלם עד שלא נחקיםה נבואתו

חרע ימצחק אבורו לו מפניכה אחה מצחקאבור להם וא משק

לתר כשלמת כמסכת ילמר זה חישיל לוכדון בשורם כשם יתכרך:

יך הצון ספרת מכות והדדך עלן רשתן עלך מסכת מבות ורעתך עלן לא נתנשי מינך מסכת מכות ולא התנשי מינן לא כעלמא הדין ולא בעלמא הארי: יסבי כן שלו מסנת מכות והדדך עלן רשתן עלך מסכת מבותנו בעלם הזה נתרא עמנו לשלם הבא "") הנינא בר פמא רמי בר ממא נחמן כר פמא אחשר בר פמא אבא מרי בר פמא רפרט בר ממא רכיש בר ממא מרותב כר פמא ארא בר פמא דרו בר ממא :

תערב נא זה אלחט את דברי החתר בפינו ובפיפות עבר בית ישראל תהה כולנו אנחנו תאגאינו תאנאי עבר בית ישראל כולנו יורעי שכך בית ישראל תהה כולנו אנחנו מאנאי עבר בית ישראל בית בחוקר למען לא אבושו לשלם לא אשכת פקודיך כי בם חייתני : בתן אתה יי לפונו תקוך : אבן אכן אכן פלה ועד נ

בצדיום אנתנו לאניך זו אלהינו אלהי אנותינו ששפת חלקנו פושבי בית הפרדש ולא מושבי קרנות שאנו משכיפים והם משכיפים אנו משכיפים לרברי הנות הם משכיפים לדברים בפלים אנו עסלים והם עבלים אנו עסלים ומקבלין שכר הם עסלים האים מקבלים שכר אנו רצים הם רצים אנו רצים לחיי השלם הבא הזם רצים לבאר שהת שנאפר הארה אלהים. חורדם לבאר שדת אנשי דסים ושרמה לא יוצו ישהם האני אבפת בך:

🄭 [हर व्या हरें। सकी राज्य व्याप्त केंग राजी करने वजर राज वर्ष रहे । 🐃 [वास्त्र वार वास्त्र वार हे एत प्रकार केंग वार हुए हिए व्याप कर कार प्रकार कीं।) :

פסקי תוספות ממסכת מכות

כיצר הערים פרק ראשון

- כני לא שנה למלמירה כשרי אלא אים כל סיבר מצירו ואתר כך סיברן כשרר : (אם בשמשת זף ני פית רים: מכרו) : אים שאתרה לנימלה בירשתר מאמנו אי לא דממיים
- ב לשם בשתר לניקול בירבור שלמנות לי למ יינוי ביר בירבור לביר בירבור לבירבור לב
- יום שלה פורכל: יום שלה פורכ לני משל לומד מכן שרופי כפל דרוקה כנות לספיר שכו לנוש כשיים למדרים לה פישטרו:

יף כפרוז של ספריפה פערין: דים כפכמל: פאן שרישה שפוג כיד מייג: [ה] (ריו כשנטוליון מון פרישה שילו):

אלו הן הצולין פרק שני

אלו הן הלוקין פרק שלישי

כמ רריו סים ממר שלה על פרום (כ) לפיני ל פֿמר מתמחים: ל פֿמר מתמחים ופֿמר מתמע פייכ : [ל] (ד'י קין בב זו משוח מתרש הרלו ים לו קשקשם מחולים לא מיים של מים שמים מכון מקום מימר שמר!

מלמי: ד'ם כיניםל : בנ כח" פי' (ח) כו שלמה משם שמי קרי עדים מול עלם דותן כינים לייםן בינים למני שה כינים מרסק ולין פול כים ללשון: דים ורען: דף די בר ניך שלם סביל ניד וספים משם פול פויטו בר בלם סביל ניד וספים משם פול פויטו

אומנה ביני מוצרין שלמד המלי המניח אומנה מוצרי מ מפרא): לך שמה כדי (ובשם הלוחש כולאם מיינ של כל לאמ

त स्वति क्षेत्र क्षेत

קרודית והנדין א כמה: מרושות כ"ר א) לי מות פיסט כל זמן שלו משר דיים לפרינה: כ) השלין: ג) פר: ד) כפין פפר: ה) זכן כתרי שכלך כקבר פ"י שינם פינם אובול ולומר פרב פליז פפרכה:

סליסו סימני פסקי תוספות ממסכת מכות

BT Bava Metzia 59a (see Appendix B)

E. Appendix to "Other Weepers: Other "Men", The "People" and Communal Response to the Exile and Churban"

BT Sanhedrin 104b (see BT Sotah 35a)

Lamentations Rabbah 1:2 (24) (see BT Sotah 35a)

BT Sotah 35a

לסקופם. שהכתים פתדו נמקומם פד שפנרו כל הפס תשפנרו

נפקר כפות רגלי הסהנים לל הסרטה ונמשכי למפריכם פסיעה

כל העם לעטר קדים דמשמע דהלי נמקו רגלי הסהים נענר השני

כמיב לם כחי הכי שלם שין מוקדם

וילכו ויכאו א"ר יודען משום רבי שמעון בן

יורץ טקיש הליכת לביאה מה ביאה בעצה

רעה אף הליכה בעצה רעה פויםפרו לו

ויאכורו באנו וגר וכתיב יאפס כי עו העם

אמר רבי יודען (סימן אמית לבריו לורית)

משום ר'מ כל לשון הרע שאין כו רכר אמת

בתחילתו אין מתקיים בפופו היוהם כלב את

העם אל משה אמר רבה שהסיתן בדברים

ייפתח יהושע דקא משחעי אמרי ליה דין

יראש קטיעה ימלל אמר אי משתעינא אמרי

בי מילתא והסמין לי אמר להן וכי זו כלכד

עשה לנו כן עמרם סכרי בגנותיה קא משתעי

אישתיקו אמר להו הוציאנו ממצרים וכרע לנו

את הים והאכילנו את המן אם יאמר עשו

סולמות ועלו לויפיע לא נשמע לו העלה

נעלה חדשנו אותה תו ה ודאנשים אשר עלו

עמו אמרו לא נוכל וגר אמר יירכי הנינא בר

פפא דבר גדול דברו מתלים באותה שעה

ה כי חזק הוא מסנוף אל הקרי מכונו אלא מכונו

כביכול אפילו בעל הכיח אינו יכול להוציא

כליו משם ארץ אוכלת יושכיה היא דרש

רבא אמר הכביה אני חשבתיה למוכה והם

חשבו לרעה אני חשכתיה לפובה דכל היכא

דמצו מה חשיבא דידהו כי היכי דניטידו ולא

לשאלו אבתריידו ואינא דאטרי יי איוב נח

נפשה ואפרידו כולי עלפא בהספידא הם

חשבו לרעה ארץ אוכלת יושביה היא יונהי

בעינינו כחגבים וכן היינו וגר אמר רב

משרשא מרגלים שקרי הוו בשלמא ונהי

בעינינו כרוגבים לחיי אלא וכן היינו בעיניהם

מנא הוו ידעי ולא היא כי הוו מברי אבילי

תותי אחי הוו מברי וכי חוינהיו סלסו יתבי

באילני שמעי רקאמרי קחוינן אינשי דדמו

לפנוצי באילני ₪ותשא כל העדה ויתנו את

o lead on court, o lead on the copy so, id cropper pale, or leader to grade, to leader to grade, to leader to grade, sold sold and the copy sold sold and the copy sold sold and the copy

ה (ספרת כם. שבחדן קרם, ספרת הדידה דיד, כן רביל נים מנו

מחל, נון ניי פרט.

חורה שור השלם

לק אנון פֿת הפושע אַר סאני נאר אנינו נאר א' בלים ניספ אַר

מין כישפב נר כצורה

לו א מיי פית שמלי מ' מפקדו מלנה ע מצב :000 753

נליון השים

נמ" ומירות שנאמר ובר. פי פיחון ים פיכ הססרפים מים שם:

111

ומשומר דשי מקדון מחיב כם נסקי להו מן סירדן דכתיב וישער פרון כי והכתים לפני הפט והפט פלי וכיון דפרון והכהנים עלו ועברו פסריהם תוספות שאנץ פר שכלו לפריכם כרי ילמו מן הירדן לו נשיא אלוים אפג בשבנו: חלכו רבוצ. ליג ובחר (אלג) חלכו יוחות ומחי פני דקחמר ויצי יהושע חם הסהנים לחמר עלי מן הירדן אלם מין מוקדם וממומר וסמי על מן סירדן דקלמר להו כבי קלמר להו ותר ליה לפיני שלה ודבור על טשה: ראצי קטיינו על שחק לו ביני לישון חלק כשרן הוא ידבר בשנינו: אל הקויי מכנו ליג שחן האיש מכנו ריידוד למפנו בורכים ליה. וא"ד אינו מו נפשה שלא הנין צותה עלידם. סלקו רוליםם למפוריםם ושדם נפנר המורחים וכמיד נמריה נחקי כפום רגלי הסהנים כל המרצה וישום מי סיכדן לל מקומס: נשא ארון את נרשארו תעבר. והיינו קכל המל דכמית רכי כחשר מם כל העם לענור (מעטר) פרון הי ונר: על שפקי שלו. שננה שבנג לממח נו: שעשה צרביו, ושל לשון כי ישל דימך (ומים מ) וכשלייחה (00) דכר המועל מלמעלה למעה: דארון קיים לשלם. שהרי ענט כדחמר כיומה (וף מ:) שנש ילשימי: חררה פונה שלופין השני לעיל מכל וחסום רספו שיני הדיבו פורלים היו יחשים לעבור פורלים היו יחשים לעבור במרכזה לקצבי אינה במרכזה לקצבי אינה במרכזים לעבור לקצבי אינה במרכזים לעבור ליונים במרכזים לעבור של היונים במרכזים היונים במוץ של היונים הקליפה והיוני שם היונים הקליפה והיוני שם החומרה ליונים במוני אונים מל פני כנסלים: נענש דוד. שמת שחם על יהו: ופירות היו די חוקיך בבית פנורי. כקסיימי כורם מפר סייבי ופנור מפניהם היימי משמעשע במוקין וסיו לי מתירום לשעשעת: המעיף. לאון [כפול] וכפלם מפרגמים ומישף (שמה מ) שלם מכפיל פינין שהו מן המתחלים וכנוב מחתות היחשה יחוד או בחת אבית כשדה כשדה יחוד או הקלישה נוסלה הקלישה הקרות כן מן החדם וירא המודל פשם הדלך לו: במנופה. מישה בלי בדרך מתחיות מתחיות אייה במנו במישה: במוצה שהיה במנו במישה: במוצה שהיה במנו במישה: לממום עין נהסת הדעת מהסמכל בהן מיד ולינט: לא נהן. שגלות משה לנדי קבם לפי שיש פליהם לשפת בכתף כי לא היו מפונים אלא על דכר קדושם הפרון והשולמן (וסמטרה ונוונת הוהכן: ויך באנשי בית שמש. לשון ומינ, וביון פולה מפון שבישופל נוי. סיפה ושייווי ולפיל וויא לא כסך סכאס דרוד כסיב אלא בשהכילוהו הסרום מסלגומים ואיידי अपन्य का प्रमाप नाम्ब होन לחיר שרון נקע לה: משום דראו. תסמכלי כי דיך כממיה: כתברין תששתדוים היו. לא כעלי ממלאכטן לכנדו והלר ולנו לפון בייון כננו אחד כד. השניג ההכות קרוב דידור כאשר הפו כל אל סרפתי שפני שסרשתם (שי א): קיים חדרה באמור המניכה המוצרים לצבוד קידום המוצרים כחבר המני ל) הם נפקי להי כן הידון המוצרים לפני הינו הידון הי המוצרים לפני הינו האני כבר שלה נידון היינות הצויים າຕົກ

מוץ כיפה רכיי הנוגים אל הדבובה ודי בצוא מידן למקומה: ניפא אודן את מיפארו הכני הדיני קרא קבא רבודב ריהי כאשר אומו כל התוברים לעבוד ליה.

משום ודאו משום ודאו

בולכוך שמתו מיתה משונה. נרטה דרעה במגפה דרש:

שעלה האחרון שבישראל מן הירדן חורו מים למקומן שנאמר סיידו בעלות הבתנים נישאי ארון ברית הי מתוך הידרון נתכן כפות תגלי הכרגים אל החרבה וישובו מי הידרון למכומם וילכו כתמול שלשום על כל גדותיו נמצא ארון ונושאיו וכהנים מצד אחד וישראל מגד אחד נשא ארון את נושאיו ועבר שנאמר ייודי כאשר תם כל העם לעכור ויעבור ארון ה' והכרעים לפני העם ועל דבר זה נענש עווא שנאבר סויבאו ער נורן כידון וישלח עווא את ידו לארגו את הארון אמר לו הקב"ה עווא נושאין נשא עצמו לא כל שכן מידור אף תל בעווא ויכדו שם על השל ונו רבי יורגן וריא חד אבר על עסקי שלו וחד אבר שעשה צרכיו בפניו - ויכות שם עם ארון האלהים איר יורען עווא בא לעוהיב שנאמר עם ארון האלהים מה ארון לעולם סיים אף עווא כא לעוה"כ @ויהר לרוד על אשר פרץ ה' פרץ בעווא א"ר אלעוד שנשתנו פניו כחרדה אלא מעתה כל היכא דכתיב ויהר ה"ג התם כתיב אף הכא לא כתיב אף דרש רכא מפני מה נענש דוד מפני שקרא לדיברי תורה • ומידות שנאכר ∞ומידות היו לי חוקד בבית מעודי אמי לו הקב"ה ד"ת שכתוב בהן ∞התעיף עיניך בו ואיננו אתה קורא אותן ומידות הריני מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של בית רבן יודעיו

אותו ברכתיב o ולבני קדת לא נתן כי עבורת הקודש ונר ואיהו אתייה בענלתא o ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון משום דראו ויך (אלהים) רכי אברנו ורכי אלעזור תר אמר קוצרין ומשתתנים היו ותר אמר מילי גמי אמור

תפתכלו (ריך בתפיין. קוצרים ומשתאים היו

והשק שלכה קל הוספות שאנין 4) ניצה ודין מאר # פי כר לאו לין מקדו ומליבי מארה דלי מקדון מדי כל מוקי

דילכו דיבוש. לה נרפים וכפיב " [פלה] דילם יפירה כוה כיון דכפיב [למיל] וישובו לא הוה ליה למיתר אלא ויכאי אל משה ונו": פביש הדיבחן, שהלם למור לביסמן: אף הדיבחן בעבה רעה. שממשלה מחם ומולף בהרים מוד זה כי וספיע דבהום קרם דויבי כסשר מם למדים דנה נמסוט: אינו פתקיים. שממיקין פומן השומעין כנדפין

לפיכר פותר דבר ממם מפילה כדי שילמיט ופף מרולים לקי פספו כשכם המרך מחילה: וידום. מימקן: אל פשה, ברברים שהמחיל לדבר במשה והיו סכורים שכנטפו רולה לפפר: שהסיתם בדברים כדמפרש ולחל: דחוייה. כלב ליהוסק שרנה לדבר ושימקוהו בטישה וסמרו עי רחש הקטום ידנר מי שרמשו קטום שמין ני בנים ליכוול סלק במרך הוא ידנר נפנינו: הוספין לי, ממסקין פומי: עלה נעלה. מף לשמים מס יניה עלינו: ממנו, מן הקביה: אל תקריו לם גרם שלין הפרש קרייה כין ממנו הנאמר על יסיד שמיברים עליו לממנו של רבים שלימרים על ענמן: אינו יכול להוציא כליו. מס הפמידם שם: בעל הבית. לדון הפולם: אני חשכתית למובת שהרפיפיה להם כלוכלם יושניה שממים צה סדיר: שכיב ושוב, שלם מגין וסיפו עליהם והיינו דקפתר כלג מר ללם מעליהם: כדג ולא היא כי דוד מברי אמילי הותי ארף דוד מברי. ולם סיו שקרנים בופם (ולם סד נכלים נכן שקרנים) דלינה שתעים למשריים שקורין שימן מנבים דכי הוו לתורים מכרין לם סביליהם כשמחרין ען הקצר כדסמר לעיל דכל סיכם דמקו שכיב השיכה מנייהו ומכרין לאכל פעודה לנחמו מתני פתי כחי מנכי לכו: וברחוינות. יושם ירואים לפנחד לפניסט פלקי מינור כלילר: חרקים בלפי פעלה. ים (שרי) לרנום פוסם (וקפי) נתי סכנד ה: בפנפה מדלם קרים במנפה משמע במיומדם ורארה לסם כתדה כעל כתה: באמברת מתו. שסים כמה על למון הרע כדלתרים בנמה מדליקין (שמ דף מ:): וביון שעלה בר. פיפל דכייםל

קולם ויכבו יאמר רבה אפר רכי יוחגן אותו י היום [ערב] תשעה כאב היה אמר הקב"ה דלעיל כים פעם מידי דמנם בכ ומכלון ממס ממשר למשפיל נקם לה הן בבו בכיה של חנם ואני אקבע להם לפרקם מתגים המו: שבו המים בכיה לדורות @ ויאפרו כל העדה לדנום אותם באבנים וכתיב ∞וכבוד ה' נראה באהל מועד אמר רבי חייא בר אכא מלמד שנפולו אבנים חדשם כלפי מעלה יוימותו האגשים מתיאי דבת הארץ רעה כמנפה אמר רבי שמעון בן לקיש שמתו מיתה משונה אבור רבי תנינא כר פפא דרש ר' שילא איש כפר תכורתא כולכוד שנשחורבב

HALL LELLE COLD فالمحالة فج ثكفته לשונם ונפל על טיכורם והיו תולעים יוצאות טלשונם ונכנסות בטיבורם נונום אוום באכנים מולם אך לך לב עליבו ה להאנו להעל ומשיבורם תכנסות בלשונם ורב נחמן בר יצחק אמר באסכרה מתו: וכיון त्रिक्त (क्षेत्र) संबंधितः १ and t

> to at torsol כונה במקנו ניקלמים (فعسا تلاي تحكنت غد ضماد شششا منط يفهد غيدا فيسا יילאר מיינר מיסוג אלשום אך לר נטנו למממס בלים נטנו למממס בלים נטנים נאמם מ (P. A pero) (POIN) אוון ב' נבקבונים נאת נאם גאבור החבר נא נוני פאשר נים בק

סו הבאת מב קון באן משלות למא אות בון Action was implied with what thinking there as with the contribution from κ and the contribution of the

the CALLS remonent for deficit lastes for the case of the Use Calculate the Calculation האלולות ודם זכע נולב לחתו את נהולה! הקאר כי המאנה בו האלים. כי המאנה בו האלים : स्ट्राह्म स्त्री अस्त क्षेत्र**र** احضف د' فا व्यक्ष्यं स्वयं क्षेत्र كِنْ نَكُلُطُ لَهُمَ هُمَا: فَعُمِهِمْ فُيرِنَا لَمُعِدِ لِأَنْ نَبِهُمُ فَهُلَا لِنَّعُلِيمَ

क्रीत एक देखे क्या प אַל נושר וואטר עלה יבור מלוך לא: מלוני נבלאה אלצע פי

p's and ذکریان خو تخت در تخا تختم افضاء به، دخو نه ایتخاریده کیاهه گدی الباعد المثالم الحد أرافد الباعد المالية الباعد المدا المألف الحراقة المألف المال المثالة المثالة עלאלינו נווא ולכן נולס קולטי אלה! אלילוי אלא מונו: נאם מונו:

12.00 unit mich diabit क्षेत्रक क्ष्रक क्ष्रक क्ष्रक न :काराय स्टेस के प्रकृति स्टिस स्टेस्स क्रिक्ता

Lamentations Rabbah 1:2 (23)

לכאן באו הנייכות לעירו כיון שהוא יוצא ומראה להם פנים מיד הן בורחין. פעם אחת באי הנייסות א"ל יסיני חששה לי . אבל הקב"ה אינו כן אלא (יבעיה מי) הן לא קצרת יד י"י מהושיע ונו". שנות ימין עליון ארשב"ל אם הליין הן אית סבר דכל דחשש סופיה מבריא אם שינוי ימין לית סבר . והיא דעתיה דריב"ל דאמר כי אם מאום מאטתנו אם מאימה היא דית סבר ואם קציפה היא אית סבר . דכל מאן דכעים סופיה מתרצה . ארשב"י אמר הקב"ה לישראל אתם בכיתם בכיה של תפלות סופכם להיות בוכים בכיה של ממש. והיכן בכו ישראל בכיה של תפלות (נתנד יא) וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו (פסיד) ותשא כל העדה ויתנו את קולם. והיכן בכו ישראל בכיה של ממש. ר' איבו ור' יהודה ברי סימון. ר' איבו אמר אחד ברמה ואחד בכבל. ברמה דכתיב (יושים (ה) קיל ברכח נשמע ונו' . בבכל דכתיב (ססלים קוו) על נהרות בכל ונו' . ריב"ם אטר א' ביהוד סדינתא ואחד ככבל . ביהוד סדינתא ככו תככה בלילת בבבל על נהרות בכל. א"ר איבו אמר הקב"ה לישראל כשכר אותה תבכיה אני מכנים נליותיכם . הה"ד (מסיכ לה) כת אמר י"י מנעי קולך מבכי ועי ויש תקוה לאתריתך נאם י"י: (כד) בכו תבכה. בכו על ענל אחד תבכה על שני עגלים. ד"א על יהודה ועל ציון וירושלים. ד"א בכו על גלות עשרת חשבטים תבכה על גלות שבט יהודה ובנימין . דבר אתר בכו וסבכה אחרים עמה . כוכה ומבכה חקב"ה עמה דכתיב (ששי כג) ויקרא י"י אלהים צבאות ביום ההוא לבבי ולמספר. בוכה ומככה מה"ש עמה דכתיב (כס לג) הן אראלם צעקו תוצה א"ר ועירא חיצה כתיב חיצה היא גביה דנכסיניה. א"ר ברכיה כמד"א (מחשת שו) ויוצא אותו התוצה. בכו בוכה ומבכה שמים וארץ עמה הה"ד (יאל ג) שמש וירח קדרו. בכו בוכה ומבכה הרים וגבעות עמה הדא הוא דכתיב (ימיס ז) ראיתי את החרים ונר׳ . בכו בוכה ומבכה ע׳ אומות עמה . א"ר פנחם אותם ע׳ פרים שהיו ישראל מקריבין בהג כנגד ע' אומות הם כדי שלא יצדה העולם מהם. בכו בוכה ומבכה כנ"י עמה הה"ד (מרי ד) ותשא כל העדה ונו'. ר' חניא מתני

אסיפת אמרים מתנות כדונה למן נכים וכוח ל' שתיטה. נמנה ימינו כביכול: אמר להס ימיני חשה ל' מתיטה. נמנה ימינו כביכול: אמר להס ימיני חשה ל' מהיטה. מהר'ס מכל כו'. וכן הוח בילקום חלים וכן שיקר: אמר להס ימיני כו'. וכן היה בחתם ולפיכך לח יכול להושם: הן לח קורה ונו' גרסי'. וסיפיה דקרת כי חס שנקיבס היו מבדילון: דבל דחשם מפיה. פי' חס מתחח חלי נשתית כל המין שד יש מקוה שכל החולה בה' מחיבריו סופי ישוב לו כבר יש מקוה ומין ה' פשוםה לקבל וכלן היש מ" הולה שלח כי חס שנוטיבים ונו' חס ישוב לו כבר יש מקוה וימין ה' פשוםה לקבל שבים: מאום מהססטו שיין בסוף המגלה: תפלות. בחגם ועל לח דבר מו' שוח וחפל: בירוד מדינתה ה' החיל ירושלים כלך נחמד של יהודה: עבל חחד שעשו בחדבר שחין לך פקוד שלחן כה מפקידות שון העגל: שבי ענלים. של ירבעם: ה"ל א"ר ושירה תולה היח ונום שלח בכתוב מדנה הלח בפקידות שון העגל: שבי עולים. של ירבעם: ה"ל א"ר ושירה מולה היח להכתוב מדנה הלה בפקידות להן וכדמפים וחדל וחולי שחין מקום המחמר פה חלה הגב שדרם כן כב"ר כחב נ"כ כהן: חיצה כו'. ענין השלח שלח מות במול החלו שלח מולה החל הביב המולה הון להשנה השלח המות בהול מות כול מולה ביוד מות במות החלו מות במות החלו שלח מות במות החלו מות במות החלו שלח מות כו' וחולה הון להשנה השלח מת דגרם שלח מות מות מתכי החלות: שלא שלום כו'. וחוב בעולה וחלות המות מתח דגרם בלח לה מדבר בעולה וחלות בחות המתות בלות חמת דגרם בלח לה מדבר בעולה ומלחתי בלות חמת דגרם בלח לה מדבר בלח במות בלות המת דגרם בלח לה מדבר בלח בתור בכבר המולם בעולה ומלחות בלות חמת דגרם בלח מלח מבנו בבלח שלה מביב בלח בלח שלה מבל בלח מביב בלח בלח לה מביב בלחות המות בלח בלח מבים בלח בלח מהת בלח מבלח בלח מבים בלח מבים בלח בלח מבים בלח מבים בלח מבים בלח מביב בלח מביב בלח בלח מבים בלח בלח מבים בלח מבים בלח מבים בלח מבים בלח מבים בלח מבים בלח בלח מבים בלח

Pesikta Rabbati 26:6

ופשתור כן מלכיה את דברי ירטיהו מדבר אל כל העם לאמר (שם לים לי) מד) היושב בעיר ימות בחרכ כרעכ ודבר מה). אותה השעה כאו להם אצל צדקיהו תמלך. אמרו לו הרכה האיש הזה מתנכא עלינו רעות. אינו דורש שלום למקום הזה. ענה ואמר להם הרי הוא בידכם עשו כמוכ בעיניכם מו). נפלו (את] ירמיהו זהשליכו אותו לבור מלכיה כן המלך. והיה הכור מלא מים. עשה לו הקדוש כרוך הוא ניסים. ירדו להם המים לממן והמים למעלה וימבע ירמיהו כמים מו). והיה יהונתן הסופר מחופו ומונה אותו ואומר לו הרכין ראשך על המים שמא תכא שינה לעיניך מס).

וישמע עבד מלך הכושי (שס שס ז') הוא היה אחד מארבעה בני אדם שנקואו כושים. ציפורה. וישראל. [ושאול]. ועבד מלך הכושי (ונחול) מט). ולכה נקרא שמו כן שי אלא כשם שהכושי ניכר בעורו כך היה ניכר במעשיו הפובים כתוך פלמיריו של צדקיהו י). כא אצל צדקיהו ואמר לו הוי יודע שאם מת ירמיהו בתוך הכור ניתנה העיר להשונאים. אמר לו צדקיהו קת אתך שלשה אנשים והעלה ירמיה ומן הכור נח). ובקושי העלוהו. נכנם עבד [מלך] הכושי לבית המלך והוציא משם בלאי הכחבות ובלאי מלחים. והלך ועמד לו על הבור והיה קורא ואומר אדוני (פעלך) ירמיה אדוני ירמיה. אין קול ואין עוגה. נתן ידיו בלבושיו וקרעם והיה כוכה והולך. וירמיהו היה שומע אלא שהיה מתירא שמא יונתן הסופר הרשע היה כו). כיון ששמע קולו בוכה. אמר [מי הוא שקורא אותי וכוכה. אמר] לו הוא עבד מלך הכושי. חי אתה. הייתי סבור שאתה מת. הרי החבל (מיסו) [הניהו] תחת אצילי ידיך והמלחים נג). ויעלו את ירמיהו מן הכור.

וישב ירמיה בחצר המשרה (שם שם כ"ם) בעת (פינס) [ההיא כינס] נכוכרנצר את מחנותיו ויצאו על ירושלים כד). כשהגיע לרבלתה ישב לו שם. שהיה מתיירא שלא יעשה לו כמו שעשה לסנחריב. אותה שעה קרא לנכווראדן ונשאו ראש על כל החיילות. ואמר לו לך ככוש את ירושלים. הלך נבוזראדן ויצר על ירושלים בשנת תשע למלכותו של צדקייהו עד שנת אחת עשרה למלכותו כם). ולא היו יכולים לככש את ירושלים. שלא נחתם נזר דינם עד עכשיו. ברם כשהגיע קיצם של ציון וירושלים ליהרם קץ שלא נחתם נזר דינם עד עכשיו. ברם כשהגיע קיצם של ציון וירושלים ליהרם קץ (סן) [היה] לכל בני אדם קץ לכל החיים כי). שבשבעה עשר בתמוז אירעו חמש פורעניות לישראל. נשתכרו הלוחות. כומל התמיר. הובקעה העיר. שרף אפוספמום את התורה. והעמיר צלם בהיכל ס). אבל בתשעה באב נשרף בית המקרש כס).

ויחזק הרעב בעיר (ילפים כיב ו') והיו בנות ציון טחברות כשווקים והיו רואות אילו את אילו. זאת אומרת לחבירתה למה יצאת לשוק שלא יצאת לשוק מימיך. והוא עונה ואומרת לה מכסה אני ממך נט). קשה היא מכת הרעב. (לינס) [איני] יכולה לפבול. והן אוחזות זו בזו וחוזרת מכקשות בתוך העיר ולא היו (מילליס) [מוצאות] וחיו מנספות את העמודים ס) ומתות עליהם בראש כל סינה. וכניהן יונקים חלבן היו מהלכין על

מאיר מון דוד שין במאיר מון המקרא ומיכ מסקחי מלח וגו'. מד) במקרא כחוצ אח הדצרים אשר ירמיסו לא חמק צלחון המקרא ומיכ מסקחי מלח וגו'. מד) במקרא כחוצ אח הדצרים אשר יריסו מדצר ויית יח מתנמיא דירמיה מעלל. מה) מפ"י המקראות אם. מו) במקראות אם. מו) במקראות אם מין מים כי אם טיט. ודרשו מדבחיצ אין ולא כחיצ ל א היו מכלל דהום אלא שכשו לי נקים. מט) בו"ב איחא מים אין וויים וכי. והוא מלחון פן יסקדן שומע. תילקוש ירמים כים איחא מין די וול שמוא שיצוע. מט) וכים צילקוש ירמים ל"ז. ועיי צקפרי צספלותך פי" ליט וצמים שם אות מי. ולדמחם ברוך בן כרים הים ועיי צרשיי וחיי ירמים שם. כ) צילקוע אם בחוך בל עין. כא) במקרא כחוצ של עי ים ועיי כש"י ורדים שם. וצילקוע סומיף כאן זכר. כג) הגחתי מפ"י הילקוע יכן הגיהו מוא והרו"וו. וכולא עפ"י המקראות שם. כד) זכן מגים הוא ונד"ב איחא כנת אלה שמקרם מלח היה יו. כם) כולא עפ"י המקראות דירמים ליט וכיצ ומלכים צ' כ"ה. כי) כן הגיה מוא ופי" שהוא עפ"י המקרא דיתשכית ועיי צפרשיי שם. לאדמת שראל קן בא הקן על ארצע כנפות הארץ. ה) במשנם ב"ד ותענית ועיי צפרשיי שם. ללאמת שראל קן בא הקן על ארצע כנפות הארץ. ה) צמשנם ב"ד ותענית ועיי צפרשיי שם. ובירו דחענית שם דאית חביי תועת לומם לעם בנית המיי הני הועתר ואים תניי מכי העמיד (ואשמשים לי לזא מש). כם) שיין ובירו דחענית שם. כט) בחמים כלו למכ לא לבלה לך. מ) מממת חולעת מרעב.

הניחו והלך לו. שלא עם הרוג הרגתם. כאו אמצעית מקום שהיו כית המקרש שם יש המקדש. עד (מלכו) ארכעה לפירים של שנשרף [ביהמיק]. ננ ביתך. אפימרופום ש ושחשו אותו אצל ה אוי לי אכא חמרת י הכהנים והלוים שנש ונשרפו : כשראו הכת יענו אותן השונאים מו שהיתה הולכת לירחו ראה אותו נכווראדן. (וסמור) [ואמר] לו אם חייב אתה להרוג שו

שכל מי שעוכר שבו

אראה כדם כניי. וכ

שפוך על האַרץ. וכן נ

והוליכו בכלה והיה

(יזס) [ידיהם] ועל רג

כסיו שמא ימשוך לו לקיים מה שנאמר כ

אמר המקום לירמיהו

שעה חשב יומיהו כי לי המקום לך קנה

מן השומים ונתן רגי

לכית שארונו אינו ו

כאיר

פה) באיבה רבה עם הדה מתן עיר הכסמם לחם סילקוט. אעמיקטו לקמן טרסם ירמים צמרסה ם המטרה באוחה שכה. נ פה) פי הפוטרופום ש כיתום על פרסי כסונס משמחות מסורות לך וכ דשקלים פ"ד מצ וכסי का) हा ते द वर ते व ह ד לך. ופיין צופ"י ילו דרך מעשרם מה שקה לפכי סכטרים מסלך ס ורמו מת לוקיסו יולם וביחזקטל י"ב. ואיני יו נמפרעה, מש) לפי סשו עיץ בעכילתם ימרו בי

(ידס) [ידיהם] ועל רגליהם. כל אחר ואחר טכיר את אטו ורוא עולה ונושל את דדו וגותנו

נפין שמא ימשוך לו חלב. והוא אינו מושך ונפשו ממוסת והוא מת אל חיק אמו.

לקיים מה שנאמר בהשתמך נמשם אל חיק אמותם (מיכי צ' "צ') קמ): באותה השעה אמר המקום לירטיהו קום לך לענתות וקה את השדה מאת הנמאל דודך (וגי"). אותה שעה חשב ירטיהו בלבו. שמא נותן הוא המקום ונושאים ונותנים בתוכה פג). שאומר לי המקום לך קנה לך את השדה פנ): כיון שיצא ירטיהו מירושלים ירד המלאך מן השמים ונתן רגליו על חומות ירושלים ומרצן. קרא ואמר יכואו השונאים יוכנסו לכית שאדונו אינו בתוכו ויכוו אותו ויחרבו. ויכנסו לכרם ויקצצו את נפניו שהשומר לכית שאדונו אינו בתוכו ויכוו אותו ויחרבו. ויכנסו לכרם ויקצצו את נפניו שהשומר

שנשוף [ניהמיק]. נשל את המסתיחת וורקן לשמים. פתח סיו ואמר הרי מסתחות של ביתך. אסימרוסוס של שקר היתי בתוכו סי). יצא לילך לו. תססו אותו שונאים ושחטו אותו אצל הטבח מקום שהיה מקריב את התמיד. יצחה בתו בורחת וצוחת אוי לי אבא חמרת עיני. תסשו אותה ושחשו אותה וערבו רמה ברם אביה: כשראו

בית המקדש שם ישכו השונאים ונמלו עצה (מן מאקינים) סוֹ) האיך לשרוף בית המקרש. עד (מולכי) [שנמלכו] ביניהם נמלו עיניהם והנה ארבעה מלאכים יורדים וכידם ארכעה למידים של אש ונתנו בארבעה זוית שְל היכל ושומו אותו: כשראה כהן גדול

ינה המים למשן והשים לשעלת ושבע יומיות במים מו). והיה יאונתן הסופר מחרפו ינה אותו ואומר לו הרכין ראשן על המים שמא תבא שינוך לעינין מס). ול הרכין ראשן על המים שמא תבא שינוך לעינין מס) ול הרכין ראשן על המים שמא תבא מינון לעינון מס) ול הרכים (האול מינו) ול מה נקרא שמו שבי ציפורה. וישראל. [ושאול] ועבר מלך הכושי (האול) מינון ולמה נקרא שמו שי אלא כשם שהבושי ניכר לעורו כך היה ניכר בשעשיו השובים בתוף פלמייו בי אצל בשובי העלוהו. נכנם עבר (מלן הנישי המלי והוציא משם בלאי ונה העיר להשונאים. אמר לו אור יודע שאם מת יומיות ומל הבור מן וני יומיה. העלוהו. נכנם עבר (מלן הנישי לפית המלן והוציא משם בלאי וני יומיה. אין קול ואין עונה. נתן יול הבור והיה קורא ואומר איוני (כמלן) יומיה וני יומיה. אין קול ואין עונה. נתן יול בלבושיו וקרעם והיה בוכה והולך. ויומיה והיה אמר (מי ואין שונה. נתן יול בלבושיו וקרעם והיה בוכה והולך. ויומיה והיה אמר (מי ואומר בלה החוםר הרשע היה כו). כיון ששמע קולו והי אמר (מי הוא שבור מלן הנושי, חי אתה. תי סבור שאתה מת. הוי החבל (מימו) (תימו) (תונות אצילי ידין והמלחים כו). לו את יומיהו מן הבור.

שחור כן מלכיה את דברי ירטיהו מדבר אל כל העם לאמר (שם לים לי) (ד) היושב יו יטות בחרב ברעב ודבר מם). אותה השעה כאו להם אצל צדקיהו המלך. אמרו הרבה האיש הזה מתגבא עלינו רעות. אינו דורש שלום למקום הוה. ענה ואמי ם הרי הוא בידכם עשו לכשוב בעיניכם (וו). נפלו [את] ירטיהו והשליכו אותו ור מלכיה בן המלך. והיה הצור מלא מים. עשה לו הקדוש ברוך אוא ניסים. ירדו ור מלכיה בן המלך. והיה הצור מלא מים. עשה לו הקדוש ברוך אוא ניסים. ירדו

といっているのと

הניחו וולך לו. שלא תהיו משבחים ואומרים אתם ככשתם אותה. קריה כבושה כבשתם. עם הרוג הרגתם. באו השוגאים וקבעו כימה שלהם בהר הכית. הלכו ועלו להם בכימה אמצעית מקום שהיה המלך שלמה יושב ונומל עצה מן הזקנים. משם שנשתכלל

לפני סבטדים מחלך על גג המערם חון לעיר ולה אסריו לחפטו והומאל י"צ) זישן בצי במודלים מחלך עד המערם חון לעיר ולה אסריו לחפטו והואר עם בי בים שם. וביחזאל ל"ב, ואיני יודע היכן דרשו בין ואולי שהים כן לפנינו והושים ואינים ציולים צ' כים שם. וביחזאל ל"ב, ואיני יודע היכן דרשו בין ואולי שהים כן לפנינו והושים, ואינים ציולים צ' כים שם. וביחזאל ל"ב, ואיני יודע היכן דרשו בין ואולי שהים כן לפנינו והושים, ואינים ציולים צ' כים שם. בים אסריו לחפטו האולים בין להושים היכן היכון אינים בין דרשו בין ואולי שהים כן לפנינו והושים, ואינים ציולים בין היים שם. בין היים אינים בין להושים אולים ביים שם. בין היים בין להושים אולים בין היים בין להושים אולים בין היים בין בין בין היים בין היים בין בין היים בין בין בין בין בין בין בין בין בין בי

כנ) הנהמי עפיי חילקוע וכן הניהו האים וחדויוו. וכולם עפיי העקדמות עם. כד) וכן חגים

במם קשם מכח הרפג שלשים צני אים מעלוהו בקושי. נג) צילקוש משמש מן ויצמיםו

בחוך פל טין. כא) צמקרא כתוב של שים וכניי לש"י וכד"ק שם. וצילקוס חוסיף כאך צ'ינו ובחים עם חום עי'. ולדפחם ברוך גן נרים מים ועיי' צרעיי ות'י ירחים עם. כ) צילקוע חים חח מו רו ולי שמום שינום. מנו) וכים צילקום ילמים ליז. ומיי' צקפלי צמפלוםך

ונד"ם ח'יחה בנם חלה שמפרה שלת ה ה יה. נה) כולה עפיי המקדחות דילמיה לים וכיצ

דמשנים עם דחים מניי מני הושמד וחים מניי מני מעמד (וחישממעי ליי לזיח ע"ם). נס) שיין

משש כט) בשניים כלני למם גם מנלם לך. כ) מממם מולחם מכמב

ם שראל קן צא הקן על ארגע כנסות חארץ. כז) צמשנת פ"ד דחשנים ועיי צפרפיי שם. ים צ' כ"ם. ני) כן סגיה סוים ופי' שהום עפיי המקרם דיסאקהל ז' כם חמר חדני םי סים. מם) צד"ם אימא מ מ ס ד ו ומוכם וכו'. וכוא מלטון פן ימפדך שומע. ובילקוט ירמים י אין מים כי אם טים. הרצו מדכמיב אין ולא כמיב לא היו מכלל דמוה אלא שנתצו מסם צלמון המקדח ועיב מחקמי אלח וני. מדן במקדם כחוצ אם מדברים אם ל יישיםו

TH THE

ול. הון אוחות זו כזו וחוזרת מבקשות בתוך העיר ולא היו (מילאים) [מוצאות] וחיו מנספות כל היו אחור ונקים חלבן היו אהלכין על העמורים פ) ומתות עליהם בראש כל פינה. ובניהן יונקים חלבן היו אהלכין על

י רים ים פתגמים דירמים ממלל. מם) כפ"י המקרחות שם. מו) צמקרחות שם. מו) צמקרם

מיד צלם בהיכל מ). אבל בתשעה באב נשוף בית המקדש שן). ווחוק הרעב בעיד (ימים כיצ ו') והיו בנות ציון מחברת בשווקים והיו ות אילו את אילו. זאת אומרת לחבירתה למה יצאת לשוק שלא יצאת לשוק ין: והוא עונה ואומרת לה מכסה אני ממך יט). קשהְ היא מנת הרעב. (מילע) [איני] יכולה

שראל. נשתכרו הלוחות. כושל התמיר. הובקעה העיר. שוף אפוסמטום את התורה.

/[היה] לכל בני אים קץ לכל החיים מ). שבשבעה עשר בתמנו אירעו חמש פורעניות

א נחתם נור דינם עד עכשוו. כרם כשהגיע קיצם של ציון וירושלים ליהרם קץ

זר לו לך ככוש את זושלים. הלך נבוראדן ויצר על עושלים בשנת תשע לפלכותו עדקייהו עד שנת אחת עשרה לפלכותו כם). ולא היו יקולים לכבש את ירושלים.

שה לו כמו שעשה לסנחורב. אותה שעה קרא לנכוורארן ונשאו ראש על כל החיילות.

וישב ירמיה בחצר המשלה (שם שם כ"ם) בעת (כייסם) [חהיא כינם] נבוכרנצר .מחנותיו ויצאו על ירושלים כי). כשהגיע לרבלחה ישב לו שם. שהיח מתיירא שלא

כיחום של פרמי כחוכם ומפחשות החיבל צידן וכו' חואיל ולא זכינו לחיום נזגרים כאמנים יחיו כיחום של פרמי כחוכם ומפחשות החיבל צידן וכו' חואיל ולא זכינו לחיום נזגרים כאמנים יחיו

ק) צו"ם כשר שם בדי ירמים ליש ד' שכתב מערם כיחם לו מציחו מד ערצות ירשו ויפם לילך בדי ירמים ויפם לילך

דמקלים פיד שינ וכמובות ק"ו כ"ח. וממס ג' פ ל כי ח וצכל מני מקומות גלים נעים קמם. אפחחות מקורות לך וכו'. וע"ם צחריכ פיר. כו) כיי צעמים רבם ג' צפ' כנם מעחו. וצירופלמי סילקוט. אעמיקהו לקמן אות כ"א עייים. פג) כולא עפיי המקראות דירנים ליצ. ורכזו כאן מה עראם ירמים צמראם הצואה עלפחמן צה אם דער ה' היא. אצל צאמה הים ירונים עצור צהצר

ממערם באוחם שכם. סד) כניל לחחוק שכשחרנג מדלפיל. כייי איכח רצחי ד' צפ' לא חאשים.

שמן פיר הכסרים לחם למתנח ולא יכצענם ועושים צחוכה משא ומחן. וה"א כדמק להגים עם"י

קה) בחיכם רצח עם חדה צדה זעירה צעי לחינק ולה משכם חלב ומפרפר ומים. קב) כלרי שמה מוכדילד

הוליכו ככלה. והיה צרקיה צווה ואסר בואו וראו כל כני ארם שהיה ירטיה מתנכא שפוָך על האָרץ. וכן עשה להם. שחשם לפגיו ואחר כך חמָם את עיניו (וכמנס) [ונתגם] בתנור

נוסמתי) [ואמר] לו אמור לצדקיהו מה ראית למרוד עלי. באיזה דין אדונך. אם בדין אלחיך חייב אתה להרונ שנשבעת בשמו לשקר מני). אם בדיני מלכות חייב אתה להרונ שכל מי שעובר שנועתו של מלך חייב להרונ. בכן ענת צדקייהו הרגיני ראשון שלא אראה בדם כניי. וכניו אומרים ומבקשים ממנו הורגינו תחלה שלא גראה דם אבינו

שהיתה הולכת לירחו סו). מקום אמת המים באה והיה יגע והיו כניו מהלכין ראשונים. ראה אותו נכווראדן. אחו לו ולעשר כניו סי) ושלה אותם נכוווארן אצל נכוכדנצר.

ונשרסו : כשראו הבתולות שהיו אורנות בסרוכת שנשרף ביהטיק נסלו באש ונשרסו שלא יענו אותן השונאים סו): (כשרלו לדיקיס) [כשראה צדקיה] כן (ילט) [יצא] לברוח בסחילה הכהנים והלוים שנשוף בית המקדש נמלו את הכינורים ואת החצוצרות ונמלו באש

נמלו בניו ובנותיו. וממך נמלו בניון וכנותייך. מאיוב נמלתי כספו ווהבו. וממך נמ שחותי ונחמתי את איוב כך אני עתיד לחור ולנומך. לאיוב כפלתי בניו וכג לעשות כן. לאיוב נערתי מן אשפה ועליך הוא אומר התנעדי מעפו קומי שבי ירוש ניסמו כיג צ') פל). בשר ודם בניה אותך. בשר ודם החרבך. אבל לעתיד לבא בונה אותך. שכן בתוב בונה ירושלים ה' נרחי ישראל יכנם (מפנים קו"ז צ'). במהרה בימינו הקרוש ברוך הוא יקיים את המקוא שכתב עלינו ומדויי ה' יש ובאו לציון ברינה וני' (יסמים לים ") מצ).

שמעו דבר ה' בית יעקב

וכל משפחות בית ישואל (וימיו כ' ד') ל)

אותו ממלאים ימיהם כמובה כשם שאמר דוד ימי שנותינו בהם שבמים שנה ונו' (מפנים וכשם שאמר משה מספר ימין אמלא (ממת כ"ב כיו): אם ישמעו ויעבדו [יבלו ים במוב]. אתה מוצא שתי שנים עשתה הארץ פירות מרובים מה שלא עשתה בל יחעולם. שנאמר ויבואו עד אם וינורתו משם זמורה ואשכול ונו' (מתדכ י"ב כ"ב ג'. יש אומרים ששה עשר ויבותו משם זמורה ואשכול ונו' (מתדכ י"ב כ"ב ג'. יש אומרים ששה עשר מעונים ד'). כשם שהפועלים הם מוענים ד'). כשם שהפועלים הם מוענים ששה [עמר] לארבעה ארבעה (תו') ויאמרו אל ישמעאל אל תמיתנו כי יש לנו מממונים בשרה חמים ושעורים ושמן ודוואמרו אל ישמעאל אל תמיתנו כי יש לנו מממונים בשרה חמים ושעורים ושמן ודוואמרו אל ישמעאל אל תמיתנו כי יש לנו מממונים בשרה חמים ושעורים ושמן וד בשלח יקבורו (איוב ליו יה וייצ) ב).. אם שומעים ישראל להקדוש ברוך הוא יעוב

ייחדל ולא המיתם כתוך אחיהם (ירמים מים מ'). אלא שלא היה (ני) [להם] מקום ו

עניתי ואטרתי אין אתה סוכה כן (עמך) [אמי] ציון וחיא עשויה טרעית לחיות השרה. ענתה ואטרה לי. אני אטך ציון. אני היא אס השבעה. שכן כתב אוטללה יולדת השבעה (ירמיט זיו מ'). אטר לה ירטיה דוטה טכהך (נמכה) [לטכתו] של איוב. מאיוב בנים. יצא אביהם למדינת הים. עד שאני עולה ובוכה עליו הרי שנינא מ) ואמר לי נפל הבית על שנעה בנייך והרנם. איני יורע על מי אבכה ועל מי אפתור שעריי.

E E

שיצה עם ולם ירחה חומם. עה) חוח חשלום מחיין. דצחעם לה מים צענחות וכע"ם לעיל חום שינה כחב מים צענחות וכע"ם לעיל חום אמקתר מן לגא דיתא ומרגמים ומים צלצי כאם צוערת אתר ידמים רגון סטולמים מם שיונום מוים. וכן מנים מוים. על פיכל ועל פו חומרים וכו ונעלו עלם פנצים יצח ממנטות לצח לירועלים וכו ורחם צים צים על פיכל ועל פו חומלים וכו ונעלו עלם מים אין למרוף צים צים על לירועלים וכו ורחם צים צים איום יומים כ' ג' צמם פפיקחם לבחי דגר פחר פחתני ם וחפת צמעם מחניע קיצח על ירועלים ליכום למון צם ופמד לו כל הסומם וכר מוכים שחינו כן ומחמח שכל זחם מיח בחזיון וכמ"ם. וצילקום תלילות עלינו. ע) כל זם מן מנם לדקיםו וכוי צילקיני פוף מלכים. ומלם שדמו כן מחד יוצר ובצל מבח וגו' מלמד צמדכם מהלים עם וכבין זה הניםו הים ומרויוו. בני) במדרם מהלים עם מביר אני בלי עלי שלי וארץ וארץ מדים מבי על מיין בילקוב ואנים וארץ מהים מבי עלי יצ. מו) כלי לחילו שכשמת צירושלים. מו) כן כוח בעדרם מהלים קליו וכן הגים חזיח. פמ) כים עה) כמין זם צמפיקמה דדברי צד"ם ג' דגרים. וכפוף פחיםמה דהיכם לכםי ולקחן פי כ"ש הוח מב) כהים כינד ו בים כי וכי מד) כני, מכים מכול בקבל מלום פבמומיםן מכי מנום כמב ממוי ב זי כו מ על אצרים ומומם יכומלים מעוב כה מתחיל לוום ואמר פתיחני כי ואפת על צעליו ומשאים מומנים צמוכו חמר לו מקצים לך קנם וכו שלח מסיו איל מקצים לירמים קום לך לפנחות וכוי חותם שעם חשב ירמים צלצו שמח כותן מן מאקום

לַדְבֵּרִיוּ, וְהִרִינִי בָּבֵבל וִעֵינִי לֹא רוֹאות (סוֹמך) [אותה] כְּ): ירטיה הנביא יצא מענתות לבא עלי ואמר לי לבכל אתח הולך וככבל תמות וככל עיניך לא יראו. ולא הייתי שומע

דיים קועע בעל הילקוט. וגם מעלך עצעל מילקט כנים צמחמר עלפנינו ועיכם חוש ם בגמרת מצצי עם עעערה תכנים היו מעתים. מ' המעכול. ונ' צימון וחתכה. ייהושע וכלג כעתו כלל (וממה ביו צמעתי כלים עפיי הירועלמי) ו 6 ו מ ו לחו דוקם תאפביל קרי חלה תכ הגים הז"ח, ופילטו הדבל באן בדלך ששוש שעני מושות כיו שמשאין בכם כאשבול על כת ומיו די אכטים הולבים בכאש כל מוט ומוט ונושאים המוט על כחפב (וטיי בבבלי וצירושלמי לצמי. צ' מד ממי מחלים והוא צילקוט מעלי המקליצ ונישטיח שיב. ג' אצוחיכם אים כם מצד מעכיל והוא צילקוט ילמים לכיו. ס' ואם לא חורישו וג'ץ עם. ז' נציא אקים לים וג ויים ועלון ל ליון. ועל זה הפיטור יסד השיישן שקינה אז צולאת פשק ישם כחולה. בשינה קנכון הפישור. א א י א ע בפסיקהא נסידה שי "ב על אפטרחא דיצרי ויע בה : לצויים, וב"ד כיו. מ"ז במשכול. ומ' בממלים ורמונים וצמשא כלים. צירושלמי דסוטה פ"ז י ידמים מים וכן סגיטו כו"ה וככו"וו. ד) כום שינות ריע דדרים חים חחד פים לחד לם וכל"ץ כיחוקף עם בפסיקתה המחתר על הסרים דסוף מסיחתה דחיכה רבתי צקירום המחם פחיסות. ואחיב דורם ספסוקים הראשונים דאפנו רמא. א' להלי קולך ומיא פחיסמא א' זי? צבי אדם מומנים אומנ ואולי שמאמר זם מקר לתכינו קודם מאמר ו"א. ואוחו המי וצמם שפי לשיי ומוספות והראיש שידפס שם נפון המסכמא). ונילקוש ירמיה שם הני"ו בש ועויים (והדצרים משונטים עם וכן צמוע' פועה ליד מים דדיה עורעני בייש). כ) כדיל סיכו א) היא הפטרה שניים ענ' דפרענומא. צ) נאקרא בחוב יצלו. נ) כ"ם ביל בח וכו וחיב שה) בילקונו ירונים מיו תם הפישור קנוע בייים. עב) צמקרח בחוב וכחו ב חכתוב אומר אם ישמעו ויעבדו יכלו ימיהם במוב [ונו'] ואם לא יש וכולם פסיקתם עם עד כ' לים והועחקה גיב צילקוע חיבם בעם מדרע. אלה עבון רמז

קרב

נמלו בניו ובנותיו. ומסך נמלו כנייך ובנותייך. מאיוב נמלתי כספו וזהבו. ומסך נמלתי כספך וזהבך. לאיוב השלכתי לתוך האשמה. וליך עשיתי אשפה של זבל. וכשם שחזרתי ונחמתי את איוב כך אני עתיד לחזור ולנחמך. לאיוב כפלתי בניו ובנותיו וליך אני עתיד לרספר לעשות בן. לאיוב נייך ובנותייך. לאיוב כפלתי כספו וזהבו זליך אני עתיד לעשות בן. לאיוב נערתי מן אשפה ועליך הוא אומר התנערי מעפר קומי שבי ירושלים (ישעום כיכ צ') פלו). בשר זרם בנה אותך. בשר זרם החריבך. אבל לעתיד לבא אני בונה אותך. שכן כתוב בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנם (מסלים קמ"ו צ'). אמן במהרה בימינו הקדוש ברוך הוא יקיים את המקרא שכתב עלינו ופדויי ה' ישובון ובאו לציון ברינה וני' (ישנים לים י') פצ).

7---

שמעו רבר ה' בית יעקב וכל משפחות בית ישראל (ייסית ב' ד') ח)

הכתוב אומר אם ישמעו ויעבדו יכלו ימיהם במוב [וגו'] ואם לא ישמעו בשלח יעבורו (ליוג ליו ייל וייג) ז).. אם שומעים ישראל להקרוש ברוך הוא ועובדים אותו ממלאים ימיתם במובה כשם שאמר דוד ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו' (תמלים לי י') אותו ממלאים ימיתם במובה כשם שאמר דוד ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו' (תמלים ל' י') וכשם שאמר משה מספר ימיך אמלא (שוות כ"ג כ"ו): אם ישמעו ויעבדו [יבלו ימיהם במוב]. אתה מוצא שתי שנים עשתה הארץ פירות מרובים מה שלא עשתה כל ימות העולם. שנה (לחר כניסתן) (אחת בכניסתן) לארץ (ימלאל). שנאמר ויבואו עד אשכול ויכרתו משם זמורה ואשכול ונו' (נמדגר י"ג כ"ג נ). יש אומרים ששח עשר היו מוענים ד). כשם שהפועלים הם מוענים ששה [עשר] לארבעה ארבעה (ונו') יו). שנה אחת שבלו מן הארץ. כן אתה מוצא שכתב שם ועשרה אנשים נמצאו שם ויאמרו אל ישמעאל אל תמיתנו כי יש לגו מממונים בשדה המים ושעורים ושמן ודבש ויחדל ולא המיתם בתוך אחיהם (ירמים מ"ל ס"). אלא שלא היה (נו) [להם] מקום היכן ויחדל ולא המיתם בתוך אחיהם (ירמים מ"ל ס"). אלא שלא היה (נו) [להם] מקום היכן

איר מכן דוד

בא וכרי ואינ. מא) בילקוט ירמים ט"ו ושם הסיפור קטוש טי"ש. פג) צמקרא כחוב ובאו ליון ויית וישלון ל ל יון. ועל זה הסיפור יסד הפייטן הקיכה או במלחת סמק ימה כתרלה. אלא ששינה קבון הסיפור. א מ" א ש בפסיקתא כקדרה מי" י"ב על אפטרתא דדברי. זיש בה ששם שחינה קבון הסיפור. א מ" א ש בפסיקתא כקדרה מי" י"ב על אפטרתא דדברי. זיש בה ששם פתיחות. ואמיב דורש הפסוקים הראשונים דאפט רתא. א' להלי קולך והיא פתיחתא א' דאיבה דבמי. צ' עד מתי פתאים והוא צילקוט מעלי המקל"ב וצישעים ש"ב. ג' אבותיכם איה סס. ד' מבד משכיל וחוא צילקוט ירמים רכיו. ה' ואם לא תורישו וגיז שם. ו' נביא אקים להם וגזיש. וכולא מסיקתא שם בפקיקתא המאמר על הסרים דסוף פתיחתא דאיכה רבתי בסירום המאמרים ניכיו שם.

סיכן א) סיא הפטרם שניים עג' דפרעכותא. ב) במקרא כתוב י בל ו. ג) כ"ם בילקוע ירמים מיא וכן הגיפו ח"א והרז"וו, ד) הוא שיטח ר"ע דדרים איש אחד איש אחד לשוכות רבידים, וכ"ד היו. עיז באשכול. ומ' בחלנים ורמונים ובנושא כלים. בירושלמי דקועם ע"ז ס"ה. רבידים, וכ"ד היו. עיז באשכול. ומ' בחלנים ורמונים ובנושא כלים. בירושלמי דקועם ע"ז ס"ה. ועבייש (והדברים משובשים עם וכן בחזק' קועם ל"ד ע"א ב"ה מורעני עי"ש). ה) כל"ל וכן הגים פו"ל, ועידשו הדבר כלן בדרך עשוע שעני מוצות היו שנושאין בהם מאשכול על כחעם. זהיו ד' אפשים הולכים בראש כל מוע ומוע ונושאים המוע על כחעם (ועי" בבבלי ובירושלמי שם דבמי לשי וחוקשות וחראים עודעת שם בקוף המקבתא) ובילקוע ירמים עם הג" ו עע ד ם ב נ י א ד ס עו ע כי ם או ת ו. ואולי שמאמר זה מקר לענים קודם מאמר וי"א. ואותו המאמר די"א קועם בעל הילקוע. וגם אפער עבעל הילקוע הגיה במאמר שלפניט ושיכה אותו עם"י מגמרא הבבלי עם שמשרה אפים היו כועאים. ח' האשכול. וב' ברמון וחאכה. ויהושע וכלב לא הבתלה כלים עם"י הירושלמי) ו או ת ו לאו דוקא אאשכול קאי אלא אבולא אבולה.

ומר לי לבכל אתה הולך ובבכל תמות ובכל עיניך לא יראן. ולא הייתי שומע . והריני בככל ועיני לא רואות (פוסך) [אותה] ע): ירמיה הנכיא יצא מענתות לבא לים. נשל עיניו וראה עשן בית המקדש עולה. אמר כלבו שמא חזרו ישראל נה להקריב קרבנות שהרי עשן הקשורת עולה. כא ועטד לו על החוטה וראה מקדש עשוי לו גרירות גדירות של אכנים וחומת ירושלים מסוגרת. התחיל אומר פיתיתני ה' ואפת חוקתני ותוכל וגו' (ימים כ' ז') על). הלך לו לדרכו צווה ואומר. כאיזו דרך הלכו להם חמאים. כאיזו דרך הלכו האכודים. אלא אני אובד [עמהם] ענ). היה (לך שמסס) [הולך] ורואה את השכיל מלא רם. והארץ ת בדם הרוגיה מכאן ומכאן עג). קבע פניו לארץ וראה פרסות רגלים יונסים ם שהיה מהלכים בשבי. היה גוחן לארץ ומנשקן עד). כשחביע לכלות ניספן היה בוכה לנגדם והם לנגדו. ענה ואטר להם אחי ועטי כל כך אירע לכם (מד) שלא הייתם שומעים לרברי נבואתי כס). כיון שהגיע לנהר פרת ענה נבחראדן ו אם מוב בעיניך לבוא אתי בכל (שם מ' ד'). משב ירמיה כלכו ואמר. [אם] אני עמהם לככל אין מנחם לנלות הנשאר מהם עו). יצא לו מהם. נמלו הנליות ו וראו ירטיהו שסירש מהם. (הגיעו) [געו] כולם בככיה בקול רם עו) וצוחו ואמרו ירטיה (הריני) [הרי אתה] מניחנו. [שם] ככו שכן כתב על נהרות בבל שם גם בכינו (מסלים קל"ז א') עם). וענה ירמיה ואמר להם. אני מעיד שמים וארץ כיתם בכייה אחת עד שאתם בציון לא גליתם כש). היח ירטיה הולד וכוכה מרחבל עליך יקרת הפדינות.

אמר ירמיהו כשהייתי עולה לירושלים נמלתי עיני וראיתי אשה אחת יושבת ההר. (נגמס) [לכושיה] שחזרים ושערה סתור צועקת מבקשת מי ינחמנה. ואני צועק ז מי ינחמני. קרבתי אצלה ודברתי עמה. ואמרתי לה אם אשה את דברי עמי זח את הסתלקי מלסני. ענתה ואמרה לי. אינך מכירני. אני היא שהיו לי שבעה יצא אכיהם לטדינת הים. עד שאני עולה ובוכה עליו הרי שניבא מ) ואמר לי זבית על שבעה בנייך והרגם. איני יודע על מי אככה ועל מי אסתור שעריי. ואמרתי אין אתה מוכה מן (ממך) [אמי] ציון והיא עשויה מרעית לחיות השרה. ואמרת לי. אני אמך ציון. אני היא אם השבעה. שכן כתכ אומללה יולדת ואמרה לי. אני אמך ציון. אני היא אם המבעה. שכן כתכ אומללה יולדת ה (ימים ט'ו ט'). אמר לה ירמה דומה מכתך (למכת) [למכתו] של איוב. מאיוב

סאיר מגן דוד עי

לום עליכו. ע) כל זם מן עום לדקיםו וכו׳ בילקוע סוף מלכים. וכראם שדרשו כן ב ירמים ל"ד ופיניך את פיני מלך בבל תראינה ופיהו את פיך ידבר ובבל הבא וגו' מלמד שם ולה יראם אומה. עה) סוא השלום החזיון, דבאמה לה סים צענחות וכע"ש לעיל אות מב סדם שניל לחבים דבו רוח של חבנים וכו' וחומת ירושלים מפוחר חוכו'. חמנם א ובמד לו כל הקומם וכר מוכים שאינו כן. והאמח שכל זאת היא בחזיון וכמ"ם. ובילקוט כ' ג' צקם מסיקתה רצחי דצר אחר פתחני ה' והפס צקעה שהגיע קילה של ירושלים ליסרק קצ'ם לירמים קום לך לענתות וכו' חותם שעם חשב ירמים צלבו ש מ ח כ ו תן מן ממקום בעליו ומשאים ומתכים צתוכו אתר לו סקב"ם לך קנה וכו' שלא מסיר ב מים ואומרים וכר ומעלו עלם מאיך לשרוף ביהמיק עד שנמלכו וכו' בד' זורות בל וער עו חוחו. יר עים סנבי הילה מענמות לבה לירושלים וכו' ורחם ביהמים בזירות של הצנים ומועת ירושלים תפוגרת מתמיל לוום וחער פתיחני כ' וחפת י מן לגה ביתה וסרגמיה והיה צלבי כחם בוערת הער ירמים רבון סעולמים עם עווכות מי שסוח לקוון בפי' ויוולך, וכרחם שסילקוט סירם המחמרים כדרכו. עב) וכן הגים מו"ח. א"ח הגים הלך ורח מוכוי. עד) כלו' עסים מנעק סחרץ מקום פרסומיםן מפני עבעם נפע. יעין זם בפסיקחה דדברי בדים ב' דברים, ובסוף פחימתה דמיכם רבתי ולקתן פי כ"ע אות ו) כלו' לחילו שכשחרו בירושלים. כו) כן פוח במדרש חהלים קליז וכן חגים הז"ח. כם) כים ו מהלים שם וכפין זה הניהו סדים והרויוו. פט) במדרע חהלים שם מפיד פני עלי שמים ופרץ בילחום מחלים שם. ש) הרי אתה לפני שנבאת ואשרת לי וכו', וחוים חגים סרי שני

BT Gittin 58a

של וכרים - כן יבידע הכק שגעות שרי ישרם כמנית יום בשבשתוו לי ליות וששוות אלה וכרנום בעורם (וכיב כן): שפר שיישפם: שמר לחלה שברם מה מהו מל נכפר : "נר משכ סים: שלו קיבו שלו שלר מנום אלו מ"ו שלובר כי לו ישבה שד שבוך תו' (מ"ב פ): סיים יבסיב: אווהה רוכריה : של שיים שלעי של חלקה אנן חלקה שלו יכלם בחרן כך סים דום של וכרים של מרישה חלו נבלש : שוים שעישות כתצומו: ספול - קול לחה וכל שלה משקב חלה ילחן בנסולה משלה צ של ביסר: וסיים ולמב לכי מלשוד . כו חלובים חורה אוד למל שמל ידי לשן מדע מרכ כביה

וניגרנו כמה רכבום: במירחרי באו בחריכת לשון כמו חל מחתר (חולש (ו): שוש לשור שכם מכה: למלווי ילוים לחשכב זכור רלוות לפלגעים: כם כן ש משרקן: אמש כבי לסשמש ואין קטים מרוכה כקטן שלעו: אר **צ לפכור** סולצעי כל היוט: **סלמרע**י ייחדם: בתקשקלו - חימני שטרנד פטעה ט כדי שחבו נרוב משחוה לה: ברמנה דמהה בינסטת המור קטל שליו לעשה: ד מילהי הרגע כל **הוס הימנין דמיים:מי מפחיעס עמו** יינחבט בגרוע לכל ממר לרעתופרת מ מעים ממי שמשק לקשן עלוו:

אמר רבי חייא בר אכין אמר רבי ידושע בן קרחה סח לי וקן אחר נואנש ירושלים בבקעה זו הרג נבתראדן רב מבחום מאחים ואחת עשרה רבוא ובירושלים הרג תשעים וארבע רבוא על אבן אחת ער שהלך דכן ונגע ברמו של וכריה לקים מה שנאמר "ורכים... ברמים נגעו *אשכחה לרמיה רוכריה דהוה כא שירוח וסליק אמר מאי האי אמרו ליה דם וֹבַרום ראשתפוך איתי דכי ולא אירכו אכד לדו אי אפרותו לי מומב ואי לאו מפריכנא לכשריים במסרק דפרולי אמרי ליה מאי נימא לך נבייא הזה כן החה קא מיכח לן במלי רשמא קמינן עילויה וקמלינן ליה והא כמה שנין דלא קא נייח דמה אמר להן אנא כפיסנא ליה אייתי סנורדי

לורישם קיםר שמר לורי' והו חוצרי' מורייטם בסחליל (פכה כלה) דחלכבנדרום מוקדון הרגם והחריכה שמה פעמים נחישבה: כפצר כמן ונפני לחד ית.) מוקב שיטלסה מי שנחנה ולל יחבל בעלמו ככח ירחים כיו מיטרין כהאמרים (כשבות דף נג:) האמלי עדו לחננים מיסחל ומורים פלחו לולמה ועוד דע"כ היו מעפן היהן

الله وه والم الله والمداد والمداد المداد ال מינד ועמוכן אמר וקמו אמר אכר והטני לא יסה לך:

גרולה וכנתרוי קפנה קפל עילויה ולא נח בחורים ובתולות קפל עילויה ולא נה איתי תינוקות של בית רבן קפל עילויה ולא נה א"ל וכריה וכריה פובים שבהן איכרוצים נידא לך דאברינהו לכולהו כדאכר ליה הכי נה בהדוא שעתא הרדר תשובה בדעותה אבר וכה אם על נפש אדת כך ההוא גברא דקמל כל הגי נשמחא על אחת כמה וכמה עדק אול שוד שפד פישחא בבידה ואנייר מייו כי תנא "נעכן נר תושב הזה נבתרארן נר צרק הזה מבני בניו של הכון למרו חורה בבני ברק מבני בניו של סיסרא למיו העוקה בירושלים מבני בניו של סנודיב למרו חורה ברבים נאן אינון שמניה ואבמליון הייני איני רבריב "נהוד את דמה על צווח סלע לבלתי הבמוח "הקל קל יעקב והירים ידי עש הקול זה אודיינים קיםר שהרג באלכסנודיא של מצרים ששים רבוא על ששים רבוא כפלים כיוצאי מצרים קיל יעקב זה אספסיעם קיםר שהדג בברך ביוד ארבע כאות רבוא ואברי לה ארבעת אלפים רבוא והירים ידי עשו זו כולכות הרשעה שהדדיבה את בחינו ושדפה את היכלנו והגליהנו בשרצנו רבר אחד הקול קול יעקב אין לך תפלה שבועלון שאין בה פויעו של יעקב והדים ידי עשי אין לך כלובוה שנותדהו שאין בה כורעו של עשי והיינו

ייי אור אלעור "בשום לשון תדבא בחודורי לשון תוובא אבר רב יהורה אבר רב כאו דכרוב "על נחוות בבל «ייי יי שם ישבנו גם בכינו בוכרנו את ציון כולמד שהראהו הקב"ה לחוד הורכן בית ראשון ותורבן בית שני חורכן בית ראשון שנאכד על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו בית שני דכתוב "זכור ה" לבני אוזם את יום ירושלים ≈ האוסרים עדו עד עוד היסוד כה אפר רב יהודה אפר שפואל ואיתושא רבי אפו ואפרי לה בפתניתא תגא מעשה בדי באות ילדים וילדות שנשבו לקלון הרנישו בעצמן לכה הן מתבקשם אבדו אם אנו מובעין כים אנו באין לחדי העולם הבא הדש להן הנחול שבהן יאמר ה' מבשן אשיב אשיב ממצולות ים מבשן אשיב מבין באי

ייד שני ארה אשוב ממצולות ים אלו ששובעין בים כיון ששמעו ילדות כך פצו כולן ונפלו לתוך הים נשאו ילדים קו בעצמן ואמדו מה הללו שהדכן לכך כך אנו שאין הדבנו לכך על אחת כמה וכמה אף הם קפצו לתוך הים ועלידם הבחצב אומר "כי עליך הודננו כל היום נחשבנו כצאן מכתה ורב יתרה אמד זו אשה שיי ושבעה בניה אתיודן קמא לקמיה דקיםך אמדו ליה פלח לעכודת מכבים אמד לחז כחצב בחורה "אגמי ה

אלחוך אפקדו וקבולותו ואתיותו לאידך לקמיה רקיםר אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמד להו כתוב בחורה "לא יהה לך אלהים אדרים על פני אפקרו וקפלודו אתיוהו לארך אכדו ליה פלח לעבודה כוכבים אכד להו כחוב בחורה "זובה לאלהים יחים אפקודו וקפלוהו אחזוהו לאידך אפרו ליה פלח לעבודה בוכבים שי מ

אמר להו כתוב בתורה "לא השתרוה לאל אתר אפקדו וקבלותו אתיותו לאודך אמרו ליה פלח לעבודת » ני כוכבים אשר לתו כחוב בתורה "שמע ישראל ה' אלחינו ה' אחר אפקות וקפלותו אחוות לאורך אמרו וניסי ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורת "ודעת היום והשבות אל לבבך כי הי הוא האלהים ≥י

בשבום מבעל ועל הארץ מהרת אין עור אפקודו וקבלוהו אחיותו לאידך אמדו ליהפלח לעבודת כובבים אמר להו כחוב בחורה "את ה' האמרת ונו' וה' האמרך הום כבר נשבענו להקדוש בחן הוא שאין אנו מעבורן אותו באל אחר ואף הוא נשבע לנו שאין מעביד אותנו באומה אחרת אל קסר אישרי לך נושפנקא ונחן ושקליה כי הכי רלימיז קביל עליה הרכשא המלכא א"ל חבל עלך קסר חבל עלך קיסר על כבוד ענכך כך על כבוד הקביה על אחת כמה וכמה אפקות למיקמליה אמרה להו אימה יהבודו ניהלי ואינשקה פורחא אברה לו בניי לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקרת מובח אחר ואני עקרה שבעה מוברות אף היא עלתה לנג תפלה ומתה יצתה בת קול האמרה "אם הבנים שמחה ר' יהושע בן לוי

אמר זו מילה שניתנה בשמיני ר' שמעון כן לקיש אמר אלו ה'ה שמראין הלכות שחימה בעצמן ראמר רבא כל מילי ליחוי איניש בנפשה כר משחימה ודבר אחד רב נקמן בר יצחק אמר אלו תלמודי הכמים שכמותן פסים ביי ביי עצמן על דברי תורה כדר שמעון כן לקש "ראמרר"ש בן לקש אין דברי תורה מתקיימין אלא במ שממח עצמי עלידה שנאמר "ואת התורה אדם כי ימות כאהל ותר אמר רבה בר בר חנה א"ר יותנן ארבעים מאה

סצוצי

Lamentations Rabbah - Parasha 4:11 - section 14

00) 70X (820 0 אפר לש כמת דה

לדפם אל (דים כי

הרכת מ MARKET TO ואתה עו לוטר שי עושה ד אשור ת יכתבם

שכן דו שנאמר

וצילאי ארבעה שנבוכד ברמיק ו עשה כו

אתידר ולא היו הקב"ה. ער שש

איתה ל מו מו ריא כע כרם אי

חיה או ADMIN'S

עפר. סלע לו

ונביא: רביפה יתיח יבבשי O'TOM מסורת יף נין •

בססיים שאל गर्भा מניני क्राइत ם גם נוסבה

פומון وعجارا # 27 שמרנו رژي . מלמנו בי: ברס

פתנוכות שרי:

ונ ידי נשים רחמניות כשלו ילרות ול וצנא כשלו יוסי אמריאמר הקב"ה (כי) לא רצווצ אותי למשום ידי בעולםי - כיצד חיונה לאואה

(ש) לא ועדוד אחרו לששם ידי בעולם י היב אבר הקב"ה (ש) לא ועדוד אחרו לששם ידי בעולם י כדד דותה לאחת מזן כבי עד מתן כבי אדה הזה לאחת מזן כבי אדה הזה לאחת הבר ומנולה י מדד דותה לאחת בנה של שכתנת היחה להות היא הקב"ה על שכי החברה באול בשלו להיון למנות: הודר "חי נשים החבינה בשל עלידם הבחב באול בשלו להיון למנות: הודר "חי נשים החבינה בשל עלידם ולכן לכן לבי בשיל שזה לבות למו בשכת לשוכה וארב שמים ולמניה שנא (עלי "ב) היה ושכם של שכי ול מכן היה לאחת ושכם של שכי ול מכן היה לאחת ושכחי על כי חוד על משכי ולחלים הוח ון החתונים (יול ני) הזה ושמים על מות הדו ועל מע אות הוד על כן היה על משכי ולמני האום במים הדבה אשפון את הוד על בשור ות בעל התברים ועל השפחה במים בשברי את הוד על כל בשור ות הב על הוד התבע שהבות וליות למני לו השברי את הוד על מות של הוד על יות בלה אם יותר בשברי ולה המוך של היות בליות המוך למו הלא אם ביון כותר (יותל ני) משבר ותו למנו הלאם והוא המוך לאו המתן של בנו לאם המוך יותר אש בציון כתוב למים אל למנו הלא אם בני לאם נותר למנו הלך השל למים למים אל למים הלא למים ולמנו הלא למנו ולא אם הלא למנו היא אותר הבים ובא לבנו ומידה וכיות הדיות הלא לתבות הלל של בעו מותר הלל הוב מום אול למותר אל הען התבים ובא שונו של בנו ולא שבו המל להם מום אני שמשן שהדע ל בנו לא מענים ול בעו כן אמרו לאבו הכלי הוא במון מותר הלב וחל הום מום אני שמשן התב"ח ומתר ל בנו לא מאבים ול א בציון ותאל למוד המל א של התנים ולל אותר הלב מום אני של לבו לא מאבים לל השבים לל א מאבים לל שבי הבל ים מום אני שמשן מון לל לא מאבים לל א מאבים לל א מאבים מלכי אוי של לא לא מאבים לל מעני הל אל האול הן דה ואלו הן דה ואלו הן הדו אלו הל מום של ביו ביו לל מום לל לא התבע הי ואלו הן דה ואלו הן הדו אלו של ביו מום "בן מי לי את הלב את היום של ביו ביו אלי הדא התני הוא בתי היום לל הוא הלב להום הום היום לל הוו מום היום לל הוום לל היום לל הוום לל ה

מלך את כנו לאמת ולא ממא מים וחדה מדכם לשונו לחבו בצמא י
שלמים שאל זה את היו יחדת זורי נחברת הלבון רבי יחדת אמר
שלמים שאל הם את היבי יחדת זורי נחברת הלבון רבי יחדת אמר
להם על אבל י רבי נחברת אמר שון מי שידון להם פרופה של לחם כמו א
(יפצים לה) הלא מרט לדעב להבן י ודבנן אמרין אין להם ויו מי שידוא
ת דשוב להם להעב להבן י ודבנן אמרין אין להם (יו) מי שידוא
ת דשוב להם למעדנים יר זה יותיא כר פנא אבוי למסקו וחמר עיוק י
מאמינים עלי הולע י (שו מריים ולמסקו וחמר עיוק י
מצוב להם למעדנים יר יהיה של נוצמי בסם יי אנה אומר נוצמי
בתבם יהדודה ובנימן כה שלא נאמר בשבם יהדודה ובנימן
בתבם יהדודה ובנימן כה שלא נאמר בשבם יהדודה ובנימן
בתבם יהדודה ובנימן כה שלא נאמר בשבם יהדודה ובנימן
בתבם יהדודה ובנימן כה שלא נאמר בשבם יהדודה ובנימן
נאמר (יויקל מ') ויאמר אלי עון בת עם יהוא מידום והשמים המו
אור העומה אויר להודי יודל עון בת עם מומאת הואו מימי ידיום במותות אול מימי ידיום במותות אול מימי ידיום במותות הרא האו מכני ידיו בשים התבנותן בשלו ילדיהן וכל כך למת
במומת הרא הוא ובתיב ייי נשים התבנותן בשלו ילדיהן וכל כך למת

במצות הרא הוא רבתיב ידי נשים החבניות בשלו ילדיהן וכל כך למת בשביל שהיו לברות למו:

בשביל שהיו הכתות למי :

ר לכן נויריה משלני (ש) אלו שהיו שהתין את השלני צחו מחלכי

(יז) אלו שהיו שחתין את החלכי אומו עצם מפנינים מפני
נציהםי מפני מו דבר קל הוא יא"ד פונים ליי" מעשה באום אחד שהלך
למבור מפניד כרומי אמי לו הלוקח על מנת לכודקי אקדנו נתנו על נבי
הברין התחיל מקוש עליו בפפיש נבקע המדן תחלק הפטיש והמפניעמד במקום (מיץ מניי נציהם א"ד יודן כל נוירה תיידה שהיותה
ברידשלים היינו כשה כמפני ואם האמר רד הוא א"ד פניזם מ"ל:

עמר בסקפו (מא כמוד נוחתם אד יודן כל נוידה תיחה שהחום בירושלים היותו קשה ככפיר ואם תאמר רך הוא א"ד פנחם כו"): יא דושך ששור האדם: ר' אכא כר כונא אמר כדרו ודרוא וד' לוי אמר (יי) כדרא נאנא: לא נכרו ברצוח: א"ד אליעני בר' צדוק אראה בנרצה אקפ"ב שהיה אבא כל אותן חשנים אחר חדקון לא צדוק אראה בנרבה אקפיב שהיה אבא כל אוזן ומצום אחר חדרבן לא חדר נותו עליר בכות שהיה. לקיים כה שנאפור צפר עודם על עצמם יכש היה כעץ: (כ"א לא נברו בחרבות: א"ר אליעור בר צדוק מקשה בעני אחר שבא ועמד על פתח בית אבא אמר לי אבא צא וויאה שפא מבני ידושלים דוא הלברו (ומצאהי אווה אשה שנשל ששבה מבע שערת ולא היה אדם יודע אם זכר אם נקבה היא ולא היתה חובעת אלא רבילה: לקיים מה שנאמר לא נברו בחרבות צפר עודם על עצמם):

מבורת. הבדרום א ניור יו להם המחלר ה' הי הקום המקלה ו מהום מהלא ממחירו לה קלה ו ב המחלר ה' הי מקום מהלה לה משו ב " הי היים מחלר ב מחלה להם מחלר ב מחלר הוא מחלר ב היים מחלר ב מחלר להוא מחלר. ב היים מחלר ב מחלר להוא מחלר ב מחלר להוא מחלר ב מחלר להוא מחלר.

ברושי ברובלי מרושי הרש"ש

he see a sees the content and the content and

בת אבין רים מרכזם במבור מים: אובוב: שלון: לא כשמים כי מותח בשותח במרחם במבורם במבורם

case on the state of the state

the state (the day), and the control and the control of the contro

שין הכיך

Pesikta Rabbati 31:4

רנה, לא

שהיה לו ממונת. היתה חביבה עליו ביותר ועל ידי שממרונת היתה יודעת שהמלך החבבה יותר מדיי. היתה משעת על כבודו של מלך וממלנת את נידוותי. מעם אחת בעם עליה המלך ונון על עבדין שיבואו ויגרון אותה בשעוה שושבינה שחיה מה. יש בדעתך לשוב עליה. אם יש בדעתך לשוב עליה היה לך לגושה שתלך מה. יש בדעתך לשוב עליה היה לך לגושה שתלך ותבשא לאחר לג. כך אמר יומיה לסני הקב"ה. רבונו של עולם המאום מאחת את ועליה מדור לג. כך אמר יומיה לסני הקב"ה. רבונו של עולם המאום מאחת את יהודה (ימים ידי יע) (אלא) אם בציון ג ע ל ה נמשך (מס) [אלא] אם יש בדעתך לשוב עליה מדור לג. כך אמר יומיה לו ביותר מס). א"ל לך לוכך ולרבו דובך. משה ובם של כל הגביאים כך אמרתי (לא) [לו] בטוף כל התנחות ואף גם ואת [ונר] לא מאחתים ולא נעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' (יולי ל' מ"). לא מא חתים ולא בעלתים ונו' מאיםה ובעילה עויבה ושכיחה. התחילה תובעה שתים יימיה מן הקרוש ברוך הוא מאיםה ובעילה עויבה ושכיחה. התחילה תובעה שתים תעובינו לאורך ימים כי אם מאום מאסתנו קצפה עלינו עד מאד (זם מס כינ). למלך

ותאמר ציון עובני ה' וה' שכחני לה).

תשובה עד שהם נתונים בתוך ארצם והוא עושה לנו כדרך שעשה לסנחריב. לכך לא עשו אסממיא בכל ארץ ישראל. וכיון שבאו על הנהרות בכל וראו עצמם שהם נתונים כידם על אדמתם מיך עשה אסממיא. אילו ומילו) נסנו לאכילה ושתייה. ואילו נסנו לָבני ולמסקר. אמר להם נבוכרנצר מה אתם יושנים ובונים. והוא קורא לשכמו של דבר אחר ותאמר ציון בשנה שנא ננוכרנצר ושוף את כית המקדש והנלה את ישואל ושנה אותם. לא עשה אמממיא בכל ארץ ישואל לה) אלא היו רודפים אותם כמה שנאמר על צוארינו נודפנו (סיכה ס' כ'). ולמה היו רודפים אותם. אלא היו הוששים לנפשם לומר. אלהיהם של אומה זו מעמה להם שיעשו תשונה. שמא יעשו יודעים] שהיו כפותינו הוקים כברול ונתקמעו אצבעותינו (כלה) [ראו] היאך נשיר לח). אמר

117 CE

ופ"ע צאמום רגם פנים צדועם ככף נמלו וביי צרשי זורמים של דמיל פוף ל' המדליד. וכ"ם צבח"י פייונו שם יון. לו) דלצוב דל נמן למל. וביי צרשי דירמים של של על על ע יצ מ ופלץ פייונו שם הנמני. למ) כלוי לא כמן למם ממידם פייי צפרוך שלך אל ע ע יצ מ ופלץ פייונו שם היונו של אל של מל ע יצ מ ופלץ מלא פייונו בייונו בייונ איכם רבמי דרי יהושע בר אבין דריע לה ואמר שם דצ' הועצ ע"י מצמו וקליפם ע"י ישעים פיייע. וריציל אמיק ג ע ילם ומעייל קלים ם, ומאיסם סושצ ע"י עצמו וקליפם ע"י ישעיה פיייע. צ"ל פנו"ז נמלמו מימון זו צבל ומול ג"ב גק"ל צפרק"י מס בקוף המכתח וצמיון מרך קין מ פי"ש. לו) פי" צמומו ידימט פיי" צפרון פרך ליליון. לח) פי" כפו מינו פאי בופמים לוחנו מצלים צמם ונמדגם מפלים פל"ז חג" מכלים ללינונה לחל מינויים ולותרים מייני כל כניאים. אכל צילקוע שעים הגי כמי שייא לפנינו. ועי הזיא דצך ישעיה. ועיי צפוף לג) צילקום ישעים שם. שופנינם שמים שם מומד ומממים וכו לשוב אלים וכוי. ובילקום ידמים ייד מניי וכי עליע הוא אדם וכו'. לד) צילקוע ידמים הני' לך לרצך רצן על

> ן היה מעון עצים כארם שמעון את הצלוב שלו ב:). ושוה לשבאו המלאנים רו והניחה כל שמחותיה ולשה ועשתה עונות. יצחק כנו של אברהם מעון עצים להתקרב לפניי ואתם הבנים מלקמים עצים לעיו. אברהם נמל את והמאכלת ואתם האבות מבערים את האש לעיו. שוה לשה ועשתה ז למלאכים ואתם נשים לשות בצק לעשות כזונים. מפני מה לא זם מה שעשו. אלא חלפתם מעשיהם. ואחר כל אלה שעשיתם ציון מתועמת זם מעשה אבותיכם כה). אכרהם שאמרתי לו להכיא את יצחק כנו ולא עיכב.

 [ויסבו פגיהם ממשכן ה' ויתנו עוף גם פגנו דלתות האולם ויכבו את הגרות (למיצ כיט ו' ח') ל). ואתם אומרים למה תסתיר פגיך ונו': ארבעה [לברים] ל יוציה את הקביה כשעה שמירש [הימנו] לה). על שתים השיבו ועל שתים השיבו ועל שתים השיבו. ואילו הן. מאימה ונעילה עויבה ושכיחה. למי שראה יומיה את הדינים אונים (מס פצור) [שהעביר] לג) על בני ירושלים והוא עומד ומתמיה לומר שר הקביה של את הקביה ואומר הללו ארבעה דברים. שר הקביה שו מבלית קינות. למה לנצה תשכחינו תעובינו לאורך ימים (איכי הוא אומר כסוף מנילת קינות. למה לנצה תשכחינו תעובינו לאורך ימים (איכי הוא אומר יומיה לפני הקביה רבונו של עולם ל מה ל נצח ת שכחינו אתמהא. דבר אחר ותאמר ציון עובני ארבעה נביאים קראו תנר כנגר מידת הדין.
ולמינה ואסף. ובניו של קרח. דוד צווה לפה ה' תעמור ברחוק תעלים לעתות
ולמינה ' 6'). אמר לו הקרוש ברוך הוא לדור. הא דור שכן וע אתה, שיבבא רת עובני ה' כנ).

מנו דור

ש קימש. לג) ב"ם צילקוע שם. וכן הגייו הזים והכדיוו. ובדיש אימא שם עציד. אל ע זר ובו'. כז) צילקוע הגי' ואין עוב אלא הקדים וביו'. כני) כן הגים איא וב"ם אל ה' וגו'. כז) צילקוע הגי' ואין עוב אלא הקדים וביו'. כני) כן הגים איא וב"ם אין מיים לג' ב"ל שפו אל מושים וכן הגייות ובדיש אימי שיני. ובי' איז בשפח שפיים וב"ם אין מיים לג' ב"ל שאלו וגו' וכו'. וכן הגי' צילקוע שכ. אלא שצילקוע ג' איז ביו ביום אומים וג' ה. גמס ימחינן ונו' ודכשו צפניון אחר וקלר וכמו שמים צחיכם רגמי שם, ומרחין סדגרים צמס ימחינן ונו' ודכשו צפניון אחר וקלר וכמו שמים צחיבו כלו' שכן רע מונס אם החבנקות אשל וסבין הז"ח שמח לושל וכדמק צפירושו וסרו"וו סקנירו עד אלא פמדומם. וכחב כל משחמב וכחב כל משחמב ויש ם כל משחמב בין צדיר פכיו ויש ם כל משחמר כשוקנר פירושו ליע. כא) גיי הילקוט המלפחם. כצ) צדיר פכיו ויש ם כל משחמר כי מושה בי ' מוכם אם החוצאות. כם) כן הגיה הזיא עפ"י הילקוע דחהלים עם. אלא עצילקיע עם נים ושפלם כיחם שבינה עומדת צהל כזפים ומכרות דלשו ה' צפמלחו וגוי וכם סיו משנימין על קסוע קלח. כו) דמע זם סום צלמיכום יותר צעדעש מחלים עם. ועם ג' איר יו ס כן כל המאמר המוסגר פירושו

להם הקביה אתם שלמתם (מלומנוסיכס) [בעצמיכם] וקמעתם אצבעותיכם חייכם מה שלא השבתי ליוסיה ולציון. אני משיב אתכם. על עזיבה ושכיחה שתבעו אותי שנאי אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני (מס מס ים 'ט'). ולא עוד אלא אתם שלמתם באצבעות ידיכם של ימין אף אני אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני. ואם (למס) באצבעות ידיכם של ימין אף אני אם אשכחך ירושלים תשכח מוצא שאחר שבעים שנה נבנח הכית. ובשנה שבורש אומר להם שיעלו ויבנו את בית המקדש מי ככם מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל (מולו לי ג') כתב שעלו הכהנים והלוים וראשי האבות מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל (מולו לי ג') כתב שעלו הכהנים והלוים וראשי האבות אל הנהר (למנל) [נון] ואכינה בעם ובכהגים ומכני לוי לא מצאתי שם (עס ס' פיו) אלא שלא היו יכולים להקיש בכינורות שהיו אצבעותיהם מקומעות מצ). (וסמי') האבות והלוים אשר ראו הבית הראשון ביםדו וגו' (עס ג' 'צ') מד): דבר אחר האבות והלוים אשר ראו הבית הראשון ביםדו וגו' (עס ג' 'צ') מד): דבר אחר האבות והלוים אשר ראו הבית הראשון ביםדו וגו' (עס ג' 'צ') אוז: דבר אחר בידכם והקץ בידי. ושנינו צירכים זה לזה. אם אתם צירכים לי לחביא את הקפר את צריך לכם שתשמרו את תורתי. כדי לקרב (צכי צימו) [בנין ביתי] ואת ירושלים מי). און לכם רשות לשכח את התורה שכתב מימינו אש דת למו (דגריס ליג נ') מו) ברוך הוא לא דברים של תנאים הם. כך התניתי עם אבותיהם. שבומן שהם נמובה מלאכי עמהם. ואם אחרת כבודי עמהם מו). שנאסר עםו אנכי בצרח (מכלים ליל מיו) ברוך הוא את ישראל (מכסבי לסמוכים ליין לקוכל לקני) לת כתקלם) [מכופתין מרוך הוא את ישראל (מכסבי לסמוכים ליין לקוכל לקני) לת כתקלם) [מכופתים לאוחריהם] ה שיב א אווד רי מינו למים ברוך הוא ממושבנת עמחם. אמר דוד לפני הקדוש בעולם הזה אף ימינו של חקדוש ברוך הוא ממושבנת עמחם. אמר דוד לפני הקדוש בעולם הזה אף ימינו של חקדוש ברוך הוא ממושבנת עמחם. אמר דוד לפני הקדוש

מאיר מגן דוד עין

כפותים ונתקעעו אלבעותינו. לע) ענין זה המדרע סוא באיכה רצחי בת' על פאדנו ובעדרש תסלים קליז מירש. ופיי לפיל פכים אות סי ואות כיז וכיח. מ) כלוי יש לך לפיים דעחך ולסביא לך דאים ממקום אסר. ואולי כיל ל ה ת פ ד כ ס. מא) במקרא כסוב ויקומו דאשי סחצות וגו' והכהמה והלוים וגו'. מג) ושיין יצמות פ"ו ע"ב וקידושין ק"ע שיב וצוק"י ומוספת שם. מג) וכן הגיסו הז"ח וחרודוו עפ"י הילקוט דמהלים שם. ועיייש שערצב זה המחמר עם חפ דלפיל מכיח. מד) במקרא כחוב ורבים מהכהנים והלוים וראשי האצוח הזקנים אשר ראו את סבית וגו'. מס) וכן סגים סרויוו, וסוים ספתיק בכי בים י. ובדים פיתם בכי" בימו. מו) הזים מנהשכים את סקן עס די נעבעתי משכם ימיני. וסרויו סגים עס ום בי מיני וליל. ובלובדת בכלשים פים דכש בקונון לחכ. וסיג חחם וחלמר ליון וגר׳ זשים אם אשכחך וגו'. אמר סקצים לליון את אומרת בוצני ם' אם אשכחך אותך אשכם את סמורם שנחתי בימין דכתיב מימינו אם דת למו. ובסקיקתא דומאמר ליון נמלא כעין דרום זם ובקגיון אחר לבר קפרא. דביק אמר קילי בידך וקילך בידי קילי בידך ורם לבבך ומכחת אמ כ' וגו' קילך בידי אם משכמך וגו'. מו) הו"א הגים ואם צ א רץ אסרת ואיל. אלא דלא בעי לעיער ב ל ר ה נקיט האי לישנא. ועייי לעיל עי כיה. ואמר שהם דברים של חנאים וכו' לפי שאמר לימקב אנכי ארד ממך מלרימה וגו' (פ' ויבע) וחרבמו יונסן אנא הוא דצממרי איחות מעך למלרים וחיחמי סיכוסיהון די בכך וכר. מה) כיל שמלה זו היחה כחובה צכליון ובחם לפנים הספר. שקשה היה הדרום הזם בשיני בשל הגליון לומר כך כלפי כבוד של משלה. ושימש במלה א כמו ששימש בה ריע כנגד פפוס במכילחל מס' ב' מ"ו איל ריע די יך פפוס. מע) כניל להניה ופיין לקמן אות כ"ב. ובד"ם איתא בשם רשב"ל וכיו ש' שהראה וכו'. ואין בידי לפרשכ. והתחתר דיין (לקורא) [לקוראים] לפבור את התקרת סום ג"ב סופפם תגליון כעין ו דייך דלשיל. וכלו' כבר קשה שלינו לסבור את המקרא ואגדה זו מבלבלת שלינו שוד.

Jan. e.g., GRAETZ, Geschichte, op. cli., pp. 172-3; BACHER, Agada, J. op. 77, and II (Strasbourg, 1890), p.5; George Foot MOORE, Judaism in the Flow Christian Era, II (Cambridge, Mass., 1962), p. 128; and Salo W. BARON glous History, II, op. cit., pp. 239, 275 in effect merely mention Beruriah in pass to obtain three works cited by Scold in her Jewish Encyclopaedia as MENTHAL, Rabbi Meir, M. KAYSERLING, Die jüdischen Frauen in der finnt und Kunst; and H. ZINDORF, Some Jewish Women. However, to judge fin on the basis of these works, I doubt that the latter engaged in a critical and he first element frequently appears as Hanina instead of Hananyah, i.e., hy Jh. The name of the father, richwn is variously vocalized. I have followed to slization adopted by H. Valon in the edition of the Mishnah edited by H. ALB quantum and Tel Aviv, 1958-59). See Mishnah Ta'anti. 24 and Avot 346. Albathat Berturiah was the daughter of Hananyah ben Teradyon and wife of Me'ir

the scholars cited in n. 4 above

Ponp, Perpoos = farir, fariri in Heinz WUTHNOW, Die semitischen Menschennamen griechischen Inschijfen und Papyri des Vorderen Orients (Leipzig, 1930), pp. 118, 162 a. HARDING, Index, op. cit., p. 46.

For references to Beruriah in discussions of the place of women in Judaism and Christian of late antiquity see Judith HAUPTMAN, "Women in the Talmud," Response 18 (Summ 1973), p. 162, and Wayne A. MEEKS, "The Image of the Androgyne: Some Uses of a Symbol Earliest Christianity," History of Religions 13 (1974), p. 175. Already at the turn of the centure Withclim BACHER made of Beruriah a martyr for the feminist cause, see his Agada Tannaiten, 12, op. cit., p. 353, n. 1.

Tannaiten, 12, op. cir., p. 353, n. 1. See Salo W. BARON, A Social and Religious History of the Jews, II (Philadelphia, 1958, pp. 215-92.

4 No such critical evaluation is attempted in encyclopaedia articles by SZOLD, cited above 1, by Zvi KAPLAN, "Beruryah," Encyclopaedia Judaica, IV (Jerusalem, 1971), col. 701, or

Clire

12

D,

٦,

DI

þţ

Df.

.ìr

ρ.

וים

לכ

112:

'121

ימכ

זמכ

נמך

וכים

מלם

בניל

ישכ.

כעין

כוד.

ברוך הוא רבונו של עולם מה אתה סבור שאין דוחק לפניך לקרב את הקין. (חיני) [בשבילנו אינו] דוחק. אלא כשביל ימינך עשה י). עד מתי תהא ימינך כמושכנת למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני (מסלים כ' ז'). לפיכך כשאמרה ציון עובני ושכחני אמר לה הקדוש ברוך הוא יכול אף אני לשכח אותך. ימיני מבושבנת בשבילך ואני שוכח אותך. ואם שוכם אני אותך ימיני אני שוכח. אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני מו דבר אחר, אם אשכחך ירושלים אמר רבי לוי בשם רבי חמא כי רבי חגינא לפי שלעתיד לכא עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות אהלי חופות של כבוד לצדיקים כל אחד ואחד לפי כבורו כמה ישישעיה אומר וברא ה' על מכון הר ציון ועל מקראיה ענן ועשן יומם ואש להבה לילה כי על כבוד חופה (ישעיה ל' ס') נכ). והכל אומרים מה כל הכבוד הזה ק ול רנה. והם אומרים להם קול רנח וישועה באהלי צדיקים וגו' ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל (פהלים קי"ם ייל וערו). לפיכך כשאמרה ציון וה' ש כח גי אמר לה הקדוש ברוך הוא אני הכתבתי בכבוד שאני עתיד לעשות לצדיקים בגאולתכם. שהכל עתיד להיות מקלפים אתכם ואומרים קול רנה וישועה [ונו'] ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל. ואת אומרת וה' שכ חני אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני: ועל הדעת (הכחשונים) [הראשונה] שאמר רבי אבהו בשם רבי שמעון כן לקיש אתה מוצא נג) (לפיכך) כשנילה הקרוש ברוך הוא לדגיאל את הקץ מהו אומר לו בפוף ואתה לך לקץ תנוח ותעמוד לנורלך לקץ הימין (דניחל ייב ייג). מהו לקץ הים ין. כשתעורר קיצה של ימין מי). אמרו לו ישראל כשתנאול אותנו משיעבוד מלכיות ותושיע את ימינך עלינו לומר שירות וזמירות על הפלאים שאתה עושה לנו ועל הישועות שאתה עושה למינך מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו יטינו וזרוע קדשו ַ(מַסלֹיָס לֹים מ') הוי אם אשבחך ירושלים תשבח [יפיני] נס).

ותאטר ציון

דבר אחר ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני מהו ה' וה'. אמרה לו אפילו שתי מדות של רחמים שכתובים כך ה' ה' אל רחום וחנון (שוות ל'ד ו') עזבו אותי ושכחו אותי עוכני ה' וה' שכחגי פו):

דבר אחר ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני עשה אותי הפקר לאומות כלקמ שכחה ופאח שהם עשוים הפקר. כמה שכתב ובקצוכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך [לקצר] ולקם קצירך לא תלקם [ונו' לעני ולגר] תעווב אותם (ויקרס י"ט ט' וי'):

מנן דוד

ובפסיקסא ג' ר' עולים ור' אבחו בשם ריע נקיע אם מולא כיון שגרמו העונות ונכנסו שונחים לירושלים ונעלו גבורי ישרחל וכפחו ידיהם לחחוריהם חמר הקביה עמו חובי בלרה צכי שמיים צלער ואני ברווסה כביכול השיב אחור ימיכו וכו'. והועמק במדרש חהלים קל"ז (אלא דהשמיע כי מ ב ה ז). וגרים לה בחיבה רבתי שיב צשם כי שזריה בשם כיי בר סימון (וחולי ביל ר'ם בשם רוב'ם ור' חבבו בשם רשב'ל) עיייש. ג) כ'ה בילקוע ישעיה מיע חלח שפירם שם סמחמרים וערבב בהם דברים חחרים וקישת שם עם שפידר בתהלים קליז כדרכו עייש. ובד"ת איתם אינו. ומתמרט גיב הכי אף צלי מלת בשבילנו. אבל הז"א והרז"וו הגיהו אתם קצור ש א כ י דוסק וכו' חיכי דוסק וכו' ומ"ל. כא) ובפסיקתא שם דריש לה בסגנון אסר. ועיין צילקוני ישעיה עם. ועיין באיכה רבתי פ"ב. וכראה שהמאמר עם הועתק מהעסיקתא וסוא קבוע עיי"ב. ופים במדרש מהלים קל"ז. כב) במקרה כחוב שכן יו מס ועשן ו כג ה הש להבה וגוי. וכן דרשותו ד' יוסכן ור' סניכל בניב עיב ע'ל עייש ועיע בפסיקחל. כג) הז"ל ותרזיוו הגיהו אחם מוכם ו כוי לפיכך וכוי. וכתב הזים כרחם שליל ועל מדבר חםר הרחשון וכוי והקופר סמעמיק הקפר הגים. דהך ל פ י כ ך וכו' שייך לפיל עפיי המדרש דתהלים והילקוט. ודשתי מונוה שבולם הוספה מחוחדת. וב' מוסחחות היו כחן, כד) הו"ח הגיה בבת עורר ובו' והרזיוו כתב פיי כשת תעור ל. ינה) ועיין בפקיקתה וגחיבה רבתי ובמדרש תהלים קם. את" הש ערחין הדברים שעיקר העחער היא בפסיקתא ועל פיה הושתק באיכה רבחי ובעדרם תהלים והדורט שלפנינו הרחיב הדרוש ושינה סגנון לשונו וענינו. נו) הועחק בילקוט יששיה בשינוי קלח ועיין ר'ס י"ז ע'ב בהגהה לחוקפות שם.

F. Appendix to "The Ultimate 'Rabbinic' Self: God as a Weeper in Rabbinic Literature"

F. Appendix to "The Ultimate 'Rabbinic' Self: God as a Weeper in Rabbinic Literature"

Exodus Rabbah 2:5

80 ב,ד(3) ויבא אל חר האלהים חרבה (ג ו). ה' שמות יש לו: הר האלהים, הר בשן, הר גבנונים, הר חורב, הר סיני. הר האלהים — ששם קבלו ישראל אלחותו של הקב"ה. הר בשן — שכל מה שאוכל אדם בשניו בשביל התורה שניתנה בהר. וכן הוא אומר: אם בחקתי תלכו (וי' כו 3) — ונתתי גשמיכם בעתם (שם 4). הר גבנונים — נקיה מכל מום. הר חורב — שממנה נטלה בעתם (שם 4). הר גבנונים — נקיה מכל מום. הר חורב — שממנה מעלם פס מהדריו רשות להרוג בחרב. ור' שמואל אומר: שמשם נטלו אומות העולם

85 סנהדרין רשות להרוג בחרב. זר׳ שמואל אומר: שמשם נטלו אומות העולם אפופסין, שנאמר: והגוים חרב יחרבו (יש׳ ס 12) — מחורב יחרבו. זהר סיני — שמשם ירדה שנאה לאומות העולם עליו.

רירא מלאך ה' אליו (ג 2). הדא הוא דכתיב: אני ישנה ולבי ער (נשב) וירא מלאך ה' אליו (ג 2). הדא הוא דכתיב: אני ישנה' מן המצות, 'ולבי ער' לעשותן, עד: 'תמתי' (שם)

רעוג) עוג פ, סיחון ד / 80 תאלהים**] אלהים שאינבד / 81 האלהים] אלהים נד / 22 בשביל] בוכות נפד / 84 גבנונים] נ' פיי (ח' ד) נקי כנבינה נ"ס"ד / נקיה] נקיים ד / שממנה] שממנו ד / נטלה] גטלו נד / 85 סנהדרין] סנהדרי נכספ / להרוג]

ליהרג פ / שמואלן ני בר נחמן פד /, אומרן אמר נסד / אומות העולמן אומות י, העולמ פ / 6 אפופסין אופופסין ג, איפופסין ד, איפופסין ד, איפופסין ד, מי שלהם פד / 9 שמשמן שממנו ד, חי פ / ירדהן שירד פ / עליזן עלינו יס, חי ב (והושלם ב") / 89 ערן חי י / עדן חי נפ

ב, ר(ג) במיר א, ח; תנחי במדבר ז; תנ"ב במדבר ז; השווה שבת פט ע"א-ע"ב; מאן, המקרא, א, עמ' רה; אבכיר, ילקוט, רמו קסח; שמו"ר נא, ח. 🦯 30 ה' שמות 🗕 בתורה הוא קרוי יסיני' או יחורבי וחו"ל מצאו לו שמות נוספים, שחלקם נמנו כאן (לאחרים ראה גינצבורג, ג, עמ' זוב, הערה 113 והוסף ספר פתרון תורה, עמ' 112). ריבוי השמות מעיד על ריבוי פנים כפי שמפורט להלן, תוך מגיית חמשת השמות — המובאים בסור אלפביתי — ודרשתם. - 82 כל מה שאוכל וכוי — משחק מלים: בשן>בשיניו (והשווה בר"ר צח, יג [1264]), ורצונו לומר: אדם מתפרנס בזכות 84 נקיה מכל מום – קשה. במקבילות: יהר גבנונים – הר שפסל כל ההרים כד"א "או גיבן או דק" (וי' כא 20). גירסת ניס"ר: 'נקי כגבינה' היא ניסיון לפירוש. ואולי מפרש 'גבנון' כמי שאינו גיבן, נקי ממום ? השווה גם בר"ר צה, א (1272). ממנה נשלה פנחדרין וכו" – כל מיתות בית-דין (ו׳חרב׳ הובא רק בשל משחק המלים עם 'חורב׳) תוקפן ומקורן בתורה שמסיני, ישמהר סיני יצאו ארבע מתות בית דין' (מאן). או אפפין – מיוונית (ἀπόφᾶσις): גור דין. הורבנן של אומות העולם לעתיד נקבע ברגע שקיבל עם ישראל את התורה בחורב. ראה עוד שבת, שם ושהש"ר על ד, א. - 87 שמשם ירדה שנאה וכוי – ביסוד הדרשה משחק מלים סיני-שנאה. נראה שהכוונה לשנאה ששונא הקב"ה את העמים שלא קבלו את תורתו (וכך מוגן כתנחי וכשבת). לפי נסחים ים השנאה היא שנאה (מהולה בקנאה) שרוחשים אומות העולם לישראל. וצח"ב (ובראה שיש למחוק את תיכת 'עליו', על־פי הצעת בעל א"א, והיא אולי תוספת בהשפעת

ב, ה(1) תנ"ב תולדות יח; שהש"ר על ה, ב; פס"ר טו, ו (ע ע"א-ע"ב); פסדר"כ, החדש, ו (ע"א-ע"ב); פסקרא, א, עמ' רה; השווה שמר"ר לג, ג. קטע זה גראה להיות פתיחתא (לפתיחתא אחרת לפסוק זה ראה אצל מאן) המקשרת בין יולבי ער' לבין 'בלבת אש'. בפסיקתות ובתנ"ב בא הקטע כפתיחתא לפסוקים אחרים (יב 2; בר' כז 28 – שניהם שימשו כראשי סדרים במנהגי הקריאה הארצישראליים) והתופעה של העתקת פתיחתאות מהקשר להקשר ידועה. 89 ישנה מץ המצחות – המדברת היא (על-פי המקבילות) כנסת ישראל. בשל מצוקת הגלות היא מנועה מקיום

90 בסיני — שנתממו עמי בסיני ואמרו: כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (כד ז). אמר ר' ינאי: מה התומין הללו אם חשש אחד מהם בראשו חבירו כך, כביכול אמר הקב"ה: עמו אנכי בצרה (תח' צא 15), ואומר: בכל צרתם לו צר (יש' סג 9). אמר ליה הקב"ה: אם אי אתה מרגיש שאני שרוי בצער, כשם שישראל שרוין בצער, הוי יודע ממקום שאני מדבר עמך, מתוך הקוצים. כביכול שאני 95 שותף עמן בצערן — [וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה].

ב,ה(2) וירא מלאך ה' (ג 2). אמר ר' יוחנן: זה מיכאל. ר' חנינא אמר: זה גבריאל. ר' יוסי הארוך, בכל מקום שחיו רואין אותו זיו אומרים: שם זה גבריאל. ר' יוסי הארוך, בכל מקום שהיו רואין אותו זיו אומרים: שם רבינו הקדוש. כך, כל מקום שנראה — שם כבוד השכינה.

(והושלם נ") / 90 שבתממו*] שבתממו שאי / 91 ינאי] יאני ג, יונה ד / חשש) חש ל / מהם] הי ד / חבירו כך) כך (נ' האחר כך ') ינבס, הבידו מרגיש כך (כן ד) פד, נ' חברו מרגיש נ"ס" / כביכול] חי ד / 92 בצרה) נ' ד"א מהו עמו אנכי בצרה כשיש להם צרה אינם קוראים אלא להב"ה במצרים ותעל שועתם אל אלהים, בים ויצעקו בני ישראל אל ה', וכאלה רבים ד / ואומר] וכתיב ', ואמ' פ / 93 אמר ליה] א"ל אינבסד,

אמר לו 0 / הקכ"ה) נ' למשה נבספד, ח'
פ / אם] ח' ד / אין אין א, ח' פ / 94 שרויין
בצערן ה' נבס (והושלם נ"ס") / מתוך
ממקום ב / שאני! אני נפד / 95 עמן
ממקום ב / שאני! אני נפד / 95 עמן
' / אמר ר' יוחנן וי יוחנן אמר יד, ה' 0 /
אמר! אומר פ / 77 הארוך) הארך אנס
(וחוקן א"נ"ס"), האריך יבפ / בכלן כל ד /
98 רבינו הקדוש! הב"ר א, הקב"ה ', רבינו
1, הכ"ה בס, הקדוש פ / שנראה) שתראה

המצוות (הקשורות בארץ ז) אף שהיא נכונה לקיימן בנפש הפצה. עד יתבתיי – קיצור של מעתיק (או עורך) שהכיר את הפתיחתא הארוכה מהקשר אחר, כאשר 'עד' הוא טרמינוס מקובל לקיצור מאמרים. הקטע שעליו זולג כאן עוסק בקשרי ה' ועמו ובסופו כמה דרשות למשפט 'אחותי רעיתי יונתי תמתי', כשהאחרונה שבהן דורשת 'תמתי' מלשון חמימות. 90 שתמבו – נהנו בתמימות, ייושר לבב (וראה שמ"ב כב 26 ותה' יוז 26). השווה עוד שבת פח ע"א—ע"ב ועח"ג. 91 תובין – תאומים (לכתיב דכאן השווה בר' כה 24) שדמיונם אינו רק חיצוני (ראה סנה' מו ע"ב) אלא עשוי להתבטא גם באמפטיה רגשית. ראה גם שהש"ר על ד', ה (על 'תאמ' צביה') והוא מודש אחר על 'תמחי', הרואה בישראל ובה' תאומים כביכול. חשש בראש – ובדומה יחושש בשגיו' (שבת יד, ד') וכמוהו רבים. חבירו כך – עח"ב. במקבילות (שהש"ר ופסדר"כ): 'חברו מרגיש', ו'כך' פתיחה למשפט הבא. 92 עבו אנכי בצרה – ראה להלן ב, ה(ד) והשווה תנה' שמות יד; תנ"ב שם יב ופדר"א מ (צד ע"א). בנוסח ד באה כאן תוספת ארוכה, וכבר חש ימ"ת שאינה מעיקר המדרש. לו צר – כך הקרי ואותו הוא דורש. הכתיב: 'לא'. 94 הזי יודע וברי – היינו: דע שאני שרוי בצרה על-פי המקום שממנו אני מדבר וכו'. 95 וירא מלאך הי אליו – הוספתי משפט זה כדי להתזיר לקטע את התימתו, כמקובל בפתיחתאות.

ב, ה(2) בר"ר צו, ג (126). 90 זה מיכאל וכוי – דעה זו ידע גם יני" (פיוטיו, עמ' עו). לדעה אחרת, שלישית, ראה ת"י לפסוק. ייתכן שר' יוחגן לומד דבריו מדנ' יב 1: 'ובעת ההיא יעמד מיכאל... והיתה עת צרה', ואילו ר' חנינא ממשיך בקו הרואה בגבריאל מלאך בעל זיקה מיוחדת למשה (ראה לעיל א, כג[2]; א, כז[2]; א, כו[2]). 19 ר' יוסי הארוך – עח"ג. בבר"ר הוא קרוי יר' יוסי ערוך' ולא נתברר פירוש השם. דומה שהכוונה למשמשו של רבי, שנתלווה אליו לכל מקום, הוא ייוסף חפני' (כת' קג ע"א והשווה בר"ר ק, ב [1285]). עניין ר' יוסי בא להדגים את הכלל המובא להלן. 198 כל מקום שנראה וכו' – מדובר במלאך (עח"ג ושמ"ר לב, ט). כלל זה בא להסביר את החילוף החופשי בפרקנו בין יאלהים' לבין 'מלאך ה''.

BT Hagigah 5b (see Appendix B)

Seder Eliyahu Rabbah (Friedmann edition, p. 154)

ולא זו בלבד אלא כשבא נכוכדנצר מלך בכל והקיף את ירושלים. אנתקבצו ערי שבט יהודה ובניטין והיו יושבין בחוכה חבורות חבורות: שנאמר על מה אנחנו יושבים וירמיה הי ירוי עמדו ונעלה בית אלהינו: כשהגיעו [ל]מי פרת ושתו מהן. ווארגו בהן יותר ממה שהרגו בהן כשדיים:" כשהיו מהלכין בדרך היו אומרים אלהים אל דמי לך. אלהים אל דמי לך (תהלים פינ ב׳). הושיבה אותן רוח הקודש ואומרת להן. שומי עולם. כשעכדתם עכודה זרה על ההרים ועל הגבעות לא אמרתם. מי הוא דר בעולם עכשיו אתם אומרים. אלהים אל דמי לך. מיד נחגלגלו רחמיו של הקביה. ובררו להם מיתת קורח ונתעמפו בבגדיהם וישנוי™ ולא עוד אלא שירך משמי שמים העליונים ממקום כבודו וגודלו ומלכותו ותפארתו וקדושתו ושמו הגדול ונשא עליהן קינה. שנאטר משא ניא חזיון ונר תשואות מלאה עיר הומיה וגו' כל קצ'יניך נדדו יחד וגו' על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי וגו׳ נשעיה כיב א' ער ה'): בוא וראה. כמה רחמיו של הקב'ה מרובין על ישראל לעולם. כל ימיהן עובדי עבודה זרה היו. כיון שעשו תשובה קלה ככה עליהן מיד: לפי דרכך אתה למדי שבכל דור ודור שאתה מוצא בני אדם צדיקים וחסידים וכשרין. שופח שתי ידים זו על זו ונותנן כנגד לבו. וחוזר ונותגן כננד זרועותיו. ובוכה עליהן בין בסתר ובין בגלוי: מפני מה בוכה עליהן בסתר. גנאי לו לארי שיבכה בפני שועל. גניי לו לרב שיבכה בפני תלמידו. גגיי למלך שיבכה בפני הדיום של עבדיו. גניי לבעל הבית שיבכה בפני פועל ששכרי שנאמר אם לא תשמעוה במסתרים תככה נפשי מפני בווה נירמה ינ יוויני מה תיל מפני גווהי כדי שלא יתנאו כל העומדין לפניו למעלה ויאטרוי מה הנאתו של הקביה מבשר ודםי שנתן להן את התורה ולנו לא נתנה. לכך נאמר מפני נווה: דיא מפני נווה. כדי שלא יתנאו שבעים לשונות שבארץ ויאמרוי מה הנאתו של הקב"ה שנתן להן תורה כר: 22 מפני מה לא נאמר כאן כמה שנאמר להלן ותמהרנה ותשאנה עלינו וגר׳ ישם פי יווי אף כאן יאמר הכתובי דמוע תדמע ותרך (עיני) [עינינו] דמעה ישם יינ ייזי" כביכול אין רחמן לכל בירייה על ישראל אלא הקביה בלבדי שמתחילה חלק עליהן את עולמו יי שנאמר נעשה אדם בצלמינו וגו' (בראשית אי כיו). בין הוא אומרי דמע תדמע ותרד עיני דמעה: אף במקום אחר בכה עליהן הקביה וקבעה בכייה לדורות. שנאמר בכה תבכה בלילה וגוי ואיכה אי ב׳) וכי בלילה הן בוכין וביום אינן בוכין. אלא מאותה שעה נתרועעו דליותיהן של ישראלי שניגזרה נזירה על די עקיבה וחביריוי

[&]quot; בפסיקתא רבתי פכ"ת איתאמר בשם ר' יותנן עיו"ש בט"ע אות י': " כריוו ובירדו להם מיתה קרח ונתעמפו בבגדים וישבו. ונ"ל שהעיקר וישנו. רהיינו שנת עולם שמתו. ופי ובירו להם תוא שאם לא היו שותים מי פרת יאכלם תודב ביום. ואם שותים יאכלם קרה בלילה. וכיררו להם מיתת קרח. ואמר מיד נתגלגלו רהמיו וכו' שלא יצמערו הרבה בייסורים קשים. שמותר להתפלל על חולת שמיתו הנאה לו שימות עיי' בר'ן נדרים מ' ע"א: " לעיל פי"ו: " במקרא כתוב ודמוע: " בר'וו קסוע במח מקומות במדרשים שאמרו מה אנוש כי תזכרנו וגר: " במקרא כתוב ודמוע: " בר'וו קסוע וחסר ער בכה בלילה: " שהארם הוא בצלם ובדמות בורא העולם ואין על גבו אלא בוראו. ומי שהוא עוכר לאחד מן הנבראים אינו בדמות בוראו. שאם הוא דומה לבוראו היאך יעבוד לנכרא וע"ב אמרו אתם קרוים אדם וכו": " ואמרו באיכה ובתי פ"א בכה ומבכת אחרים עמה בוכה ומבכת הקב"ה מהת דכתיב ויקרא ה' אלהים צבאות וגר לבכי ולמספד. ובסנהדרון ק"ד ע"ב אמרו דיא בלילה שכל

Pesikta Rabbati 31:4 (see Appendix E)

Lamentations Rabbah 1:16 (45)

מקדשו, אלא אף בחוצה לארץ אנו הולכים להכעיסו, אמרו לנשים רוצות אתם בכך, אמרו להם לאו, אמרו ומה אלו שדרכם לכך אינן רוצות אנו עאב"ו, אמרו להם תאמרו אם אנו משליכים עצמינו לים, יש לנו חלק לעה"ב, חעיר הקב"ח עיניהם בפסוק הזה, אמר ה' מבשן אשיב אשיב ממצולות ים (פפלים פס כנ), המשליכת הראשונה אמרה, אם שכחנו שם אלהינו ונפרוש כפינו לאל זר (פס מ כל), והשליכת עצמה לים, (תז) השניה אמרה, הלא אלהים יהקר זאת כי הוא יודע תעלומות לב פס בי כנ), החשליכה עצמה לים, השלישית אמרה, כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן מובחה (פס בי כנ), והשליכה עצמה לים, ורוח הקודש צוותת נחשבנו כצאן מובחה (פס בי כנ), והשליכה עצמה לים, ורוח הקודש צוותת נחשבנו כצאן מובחת על אלה אני בוכיה:

[ד"א] על אלה אני בוכיה. אדריינום שחיק עצמות תושיב שלש משמרות, (תח) אחת בחמת גדר, ואחת בבית לחם, ואחת בכפר לקמיא, (תמ) אמר כל מאן דיעירוק מן הכא מתציד הכא, (תי) אפיק כרוזין מכריזין ואומדים, כל הן דאית יהודאי משמר אית ליה מילא ויפוק ליה הוי כרוזייא יהודאין משמדין דוו מכריזין ויהי אפרים כיונה פותה אין לב (מש י'ם), שאול מפלגא מתון צלון דלא תיסב שאירא כל אילין דהוו ידעין מאן אינון שמעין הוו נפקין להון ומתצדין כניש כולהון בחדא בקעתא, ואומר לשר, צבא שלו עד שאני אוכל מקרן (תיא) הקלוסקין הוה ויוד התרנגולת הוה גבעי עד מנהון (תיב) קיים על רגלוי ולא אשכה, אילין דהוו משמדין הוו נפקין בליליא ואולי לריה קפיליהון ומייתי מנהון ואכלין: עובדא הוה בחד סיועא דהוו משמדין בודא מערה, אמדי להד פנהון ויל איתי לן עובדא הוה בחד סיועא דהוו משמדין בודא מערה, והב עלוי סימן ועל מיתי ואמר להון לא אשכחת כלום, נפק אחרא מנהון ואזיל לריחיה דהדוא קפילא וגלוי עלוי ואיתיתיה האי קפילא, א"ל כן זיו פלני, א"ל מה סימן הוח עלוי, א"ל מילא את אייתיתיה האי קפילא, א"ל כן זיו פלני, א"ל מה סימן הוח עלוי, א"ל מילא שנאמר לכן אבות יאכלו בנים (בקרבך) [בתוכך] ובנים יאכלו אבותם (יסקל פי), שנאמר לכן אבות יאכלו בנים (בקרבך) [בתוכך] ובנים יאכלו אבותם (יסקל פי), ווה"ק צווח על אלה אני בוכיה:

חערות ותקונים

ח"ל במגילת איכה סלה ובהגדה דפ' המקין אספסייטם שחיק פלמות מלא שלש ספימת מגדולי ישראל . אסוים ונשים להשמידן בקלון וכי' והוראתה בית זעת וכן הרג' שרום קלן ומה שהכיא השרוך ססקא סלה כל אבירי כ', כוא בפשוח כי כוא בפסקה שלאחרים בפסוק על אלה אני בוכיה , גם מה שרשם ובפגדה בפ' בכוקין, הוא בניטין נ"ו ע"ב אכל שם הוא בסנטן אחר רק יען כי המלה קלין נמלאת גם בניסין לכן ליין גם לכבבלי שם: (תו) כשנים אמרם כלא אלפים, בשלשית אמרה כי עליך כורגנו, בנדסם בפשות השנים אמרה כי שליך הורנט, והשלישית אמרם כלא אלכים, חם שלא כסדר בכתונים: (תה) אחת בחמת נדר ואחת בנית נחם ואחת בכפר נקטיא. בכדפס גם בדפוס ראשון ובדפוס קאבוסי סני' חדא בחמחה וחדה בכפר לקימיה וחדה בכיח אל דיהוד. במרום בחמח גדר נאמר בנדפס חמחה, וחמחת או חמחן כיא שם עיר קרובה למברים, עיין תוספתה עירובין ריש פ"ה בראשונה כיו בה עברים מהלכין את כל חמתה ובני חמתה איק מניעין אליה עד הכיפה, ועכשיו בני חמתה ובני פכרים עיר אחת כים. וחמת נדר כייט חמחה סקרובה לנדר כי נדר כים עיר קרובה לחמחה וכובה כרבם סעמים בדרו"ל חמחה דנדר, כמו ירושלמי קדושין פ"ג דף פ"ד פ"ב, ובעל כפחור ופרח פ"י הביה שחמהה היה תחום שבת מגדר, וע' מיבוישר בספרו לד רמ"ג ורע"ד. ובמקום בית נחם בכ"י כתוב בכדפס בית אל דיהוד, סייט יהודה , וכדמאל ב' כ"ה כתוב יהוד והוא כמו יהודה . וכפר לקמיא הנוסחאות שחים, והמאמר ההם מהמדרש הוכל בערך מלין לד 24 ע"ש: (תש) אמר כל מאן דיערוק מן הכא מחליד הכא. בנדפש דערוק מן הכא ימלד מן הכא, פי' מי שיברא מזה יהי' ניצוד מזה: (תי) אפיק כרחין ט'. משונה היא בנדפם, ועיין ערך מלים לד 24 שהביא את המדרש הזה וכתב שם ואותר בלי מעטר כי אחונה היא בקלוסקין. בנדפם נלוסקאן, בנדפם נלוסקאן, בנדפם נלוסקאן, והכל אחד, סי' שונה וסת ענול: (חיב) קוים על רגלוי ולה השכח. בנדסם אבקש אחד מהן ולא אמלא, ואחר זה נמלא שם. מיד הקיפום לניוטחיו והרעם והים הדם בוקע והולך עד שהגיע לקיפרום

(תיג) מרנאנוס שחיק עצטות ילדה אשתו בליל מי באב, והיו יהודאין אבלים,
ומית בחנוכה, אמרין אילין לאילין מה נעכיד נדליק אי לא,
אמרי נדליק ומה דהיא היא, אולין ואמרין ליה לישן ביש, אמרי ליה לאינתו

⇒ כד יליד בנך הוו אילין יהודאין אבלין, וכד מית אדליקו בוצינין, שלחת ואמרת
לבעלה (תיד) עד דאת מכבש (ככרכין) [כרברין] אתי וכבוש כיהודאין הללו שמרדו בך,
שיער גומיה דהוא אתי בעשרה יומין ומעניה רוחא ואייתיתיה בחמשא יומין,
ועל לכנישתא ואשכח יתהון דעסקין בהרין קרייא, ישא ה' עליך גוי מרחוק מקצה
הארץ כאשר ידאה הנשר נוי אשר לא תשמע לשונו (ומיס כח מס), אמר להון אנא
הוא, דהוינא מבור מייתי לנביכון בעשרה יומין ואתאי בחמשה יומין, הקיפן הוא
ולניונותיו הדרגן, אמר לנשים השמעו ללניונותיי, ואם לאו אני עושה לכם כאשר
עשיתי לבעליכם, אמרון ליה הוך מה דעבדת בנברייא עכיד בנשייא, הקיפן הוא
ולניונותיו והרגן, ונתערב דמן של אלו עם דמן של אלו, (תפו) והיה בוקע בים
ולניונותיו והרגן, ונתערב דמן של אלו עם דמן של אלו, (תפו) והיה בוקע בים
ולניונותיו והרגן, ונתערב דמן של אלו עם דמן של אלו, (תפו) והיה בוקע בים
עד שהגיע לקפרים, ורוה'ק צוודת ואומרת על אלה אני בוכיה:

(תמו) כועשה כשני בניו של [ר] צדוק הכהן הגדול שנשבו אחד זכר ואחת נקבה, נפל זה לאחד (תיו) איסמרמיום, [חו לאחד איסמרמיום], הלך זה אצל הזונה ונתן לה את חזכר בשכרה, והלך זה אצל ההנווני ונתן לו את הנקבה בשכרו ביין, לקיים מה שנאמר ואל עמי ידו נורל ויתנו את הילד לו את הנקבה בשכרו ביין, לקיים מה שנאמר ואל עמי ידו נורל ויתנו את הילד בזונה והילדה מכרו כיין וישתו (יולו ד ג), בתר יומין אולת ההיא זונה גבי ההוא

הערות ותקונים

נסר , חם סוא לפניט במאמר שלפניו : (תיג) פרנאסים שחיק שלמוח ילדה אשתו בליל פיצר. זם כשנה גם להלן פ"ד פסוק קלים, וננדעם כני' פרכעום, ומולא הפיפור הוה בשימיים בירושלמי סוכה פ"ה ה"א דף נ"כ מ"ל ושם איחא פרוניונום הרשם. ולעיל הערם של"ם העירותי שהנוסחא הנטונה היא פריינום, וכסשר כשים עין בענין הסיפור לפנים ובירושלתי נרסה כי המדרש לא שאג הסיפור מירושלתי, ובירושלתי כום בשיפים במקום וכיו יכודים אכלים, בירושלמי כביי וכיו מחפרון, לפרט ומית בחטכה, הייט כילד מת נהטכם , ובירושלמי מחם בתו בחטכם , וכן כל כמחמר משונם בסגטן כלשון מחשר כות במדרש , ועיין במשור עינים פי"ב וברים מדרש אסחר בפחיחתה לקוח במשמר מן מדרש שיכם שלפרט , וכן נמוא במדרם מאוחר הנקרא מדרם עשרת מלכים (כדסם בספר אנדות להרב החכם העופלג מוכר"ר חיים מאיר הרווין נ"י דף ל"ח ושם משפר כך: הלך מלך אלכסגדרי [הוא אלכסגדרי] להלחם עם ברבריים רלדה אשתו בזמן שבכל מקום ישראל הולכים יחפים ובוכים על חורכן בית אלהים וכיון שהגיע אותו חיטק לחטכה נפסר. בזמן שישראל שמחץ ומדליקין נרות ושמחה ומשחה רוש סוב בכל מקום שישראל שם, שלחם כמלכם ואמרם לבעלה עד שאחה מחם בברבריים כוא וכלחם במדינתך כו' כתחיל להרוג בהם מד שהיי הדם מתגלגל אבן של תנוא ארגעים סאה והורידה לים מהלך י"ח מיל, ויש אומרים עד שראה מיקיפנס. אין ספק שליל עד שהגיע לקיפרום וע"ש בהערות האכט הג"ל. והמדרש הוה שאב מעדרש איכה שלפנינו בהוספות דגרים: (תיר) עד דאת מכבש בכרכין . תקמוי ברגבין כמו שכוא בנדפס ובירושלמי. וברבר היא מדינה באסריקי ואנשים נקראין ברבריין: (תפון) והי' נוקב נים עד שהניע להפרים. וכ"ה בירושלמי שם, אבל במדפם וסים הדם נוקע וסולך עד שמניע לקיפרום נהר. כמלה נהר היא כוספס שהוביף אחד לפרט מלח קפרים, וקברים כיא אי בים באמלעי (Cyprus): (חבוד) מעשה בשר בכר של [ר] לדוק סכסן סגדול שכשנו אחד זכר ואחת נקנה כו'. בנדפס ליתה לחלת הכגדול", והנס בנתרם בכלי גישין ניח ש"ח מסופר כמשבה בכנו ובכתו של ר' ישמעאל כן אלישע , ושם כום בסגנון אחר מחשר מסופר פה בשני בניו של לדוק הכהן, וראיתי ביוחסין השלם לף כ"ה בביא ח"ל: בפרק המקין במ וכתו כשבו וקדשו השם כמו אביהם, ובאיכה רבתי כי הבן והבת שנשט שהם (ציל הם) במ ר' לדוק סכסן שסכירו זם לום ומתו, ואלי אין ום ר' לרום אניו של ר' אלעור, ועיין שד ביוחסין שם דף כ"ז וכ"ח, ובעל סדס"ד (דף ק"ס ט"ב דפוס ווארשוי) כתב ח"ל: ברבה איכם פי על אלם אני טכיס כן ובת שנפבו הם במי ר' לדוק הכהן שהכירו זם את זה ומתו , לא במי ר' ישמעאל בן אלישע , ואולי אין זה ר׳ לדוק אביו של ר׳ אלעזר יוחקין שכ"ל, ופעה כמה שכתב "לא בני ר׳ ישמעאל כן אלישע" כי היוחסין הכים רק על המחמר מניטין שהכחחי כי במדרש חיכה כתוב שהם בני ר' זרוק, ומדרשים מלוקים כם, והמדרש הביח זה על בני ר' זרוק, והבבלי הבים סיפור הדומה קוח על בני ר' ישמעםלל בן אלישע: (תיוז) איסטרסיוט. המלה יונית ופי' איש לבא. וברדפס הגי' לסרדיוט וגם ני' זו נסובה ג

Lamentations Rabbah, Proem 24
And
Lamentations Rabbah, Proem 25

STATE OF THE STATE

משלא שביר ביא יוד שלבי מר סיבו של שביר החשים היא מדיר ביא מדיר של אי שלבי בו סיבו של שביר החשים לאו מדיר ביא מדיל שלבי בו מדינו של הבי מדינו של מדינו מדי ing a separation of the separa

the course and course in the course of a read of the course of the cours

Construction and a construction construction of construction o

the series expect to the titled to the title

this and state as the fact and that are the fact is the fact as a state of the fact is a st

7 Ē כלשום ישנו וכן הצו הרווכון

להיל המינות יונים הנילה למנה המינות שנה או ל המינ משינו היבל ממינו מנה הולה למנה המינות שנה המינות המינ

E E E

100

the few orthon he has prof. The bring to " of " of yet where come to the prof. Of t thru arth

INTER' INTERNAL SECTION OF THE SECTI

ages that to palaton mende their that have the the form to be in the past of that it is that the form of the summer affects of the summer of t

CONTRACTOR DE LE CONTRACTOR DE LA CONTRACTOR DE LE CONTRACTOR DE LA CONTRACTOR DE LE CONTRA

子品味

5£

PR E 2 5 7 Y

2

EA F

Our mount cuter chance the design of some passing that we were great that compare and other transformations of the compare and trans

18 3 C

The many of the control of the contr

The companies of the serious designation of the

TOTAL SE ונה ודה ו בשביל וני שודכ ז' נאבר mag: Ini שטופי אפר להן פה עשר הביון mie i שו האום. ת לינטיה בן אוצם י T SECTO ם היעקב הע היכן ים. פו יון וינים ציע זיין א יושה TANK I קש לפני ל פלאכי ו משחוי חית צועק ס ורציות נא גבב. . מי כנון לאוסדו ניד • ווויות הגליח ני הקב'ת את כנריו ני הקב'ה זה מאו. ו נאנמה!

CALCASTON OF CALCA

10° 3018 וגן במבנס בגו פוקבו ור ווש כל ושלם: פינ ג לפו לבם 70 3100 الا المدام الا المدام : ولا فده : وها ده دري فد المدامة

ענה לפנן, אשר מו רבה האברהם: בנון המש קברו לכל החודה (א) ועל כ"ב אחתה לכה הדרי (ודמ לו) ועל ישראל עברו את החודף - אפר אברהם למני הבנה רבשים כי סניד בים בישראל ימד כאה ההה הוחודף - אפר לו הבא הוו זו הנעיד בים בישראל ימד כאה ההה לחודי בין אפר לה אברהם כתי את כאה לחעיד בין בישראל ימד כאה ההה על סבוריך ואין לן בים מנים כמני יהבי יום שהחידן הבנה על כל למנוך ואין לן בים מנים כמני יהבי יום שהחידן הבנה על כל עשים את לאון לא רבו לקבלך עד שבאי בני לדר סעי וקבלו אהרן ובברון יעשיו את כאה להעיד בתן מים ציה לאבדם יכאן שספעה חודה בן עשרה לא אולין ביותר העדה בין אפר לו העברה לאבדם יכא עשרה ביותר האולי להעדה בין אור לו היותר אפרה לאבדם יכא עשרה אולף להעד בישראל שבברו לו היותר אורה בין אורו ביותר לו העברה לאון היותר ביותר אורו לאון אורו ביותר לאון ביותר לו העדה ביותר אורו לו העדה ביותר החיד (משום ליין בוכפה הופסי הוודה אורו ביותר לו העדה באת החודה ביותר אורו באון בוכפה הופסי הוותר אורו ביותר לו העד ביותר אורו לו הברו ביותר אורו באון אורו בותר באון להעדה ביותר החיד (משום לום ביותר ביותר אורו באון בוכפה הופסי הוותר ביותר לוד אורו לוד העדה לוד ביותר אורו באון בוכפה הופסי ביותר אורו ביותר לוד אורו להוו באת ביותר ביותר אורו באון בוכם ביותר אורו ביותר אורו באון בוכם ביותר אורו באון לוד ביותר אורו להוו באת בול את ברום ביותר אורו באון הוותר ביותר אורו באון אולא בני הרו הוא אלה ביותר מבח מבחת ביותר מבח מבחת מבחת ביותר הוא אלא בני הרא הוא אלה אובר אותר ביותר מבח מבחת ביותר הוא אלא בני הרא הוא אותר שלה ביותר ביותר ביותר אותר ביותר ביותר אותר ביותר ביותר מבח ביותר ביותר בביותר ביותר ביו קליו - אלא אני בקצמי כפרתי אותני ולא היכוד לי ואת ולא הרחם על בני - פתו יצוק האפר רכש"ע כשאפר לי אנא (מלחים לי) אלהים על בני - פתו יצוק האפר רכש"ע כשאפר לי אנא (מלחים לי) על בני - פתות ומשפתי את מהארי תוחת הסכין : ולא תומור לי זאת: ולא ובי המוצח ומשפתי את מהארי תוחת הסכין : ולא תומור לי זאת: ולא תרום על בני - פתח יעקב ואפר רכש"ע לא עשרים שנה עמדתי בכית

THIS I SHIP THE SET WITH CONTROL OF THE SET WHEN CONTROL OF CONTROL (FT) . THE SET WHEN CONTROL (FT) AND THE SET WE CONTROL (FT) AND THE SET WE CONTROL OF THE SET WITH THE SET WE CONTROL OF THE SET WITH THE SET WE SET WE SET WITH THE SET WE SET WITH THE SET WITH T

סתנות כרונה

השות בשל הציה ל בשל היותר כון, אם הציון בשלם כיותר בה שהם א משל (כת בר השו היותר) מו שהות בשל הציה לב בשל היותר בותר של היותר של השהם של משל (כת בר השו היותר) או שהות בשל היותר של היותר ש

לבן וכשיוטותי בכיוצו פגע בי עשו הרשע ובקש להדוג את בני וממוני לכן הכידונה בנות של היינו ביינו אוכרוס כמאן מבחה לשה עצבי למתת עליהם יועכשיו נכבו כיד אוכרוס כמאן מבחה לשה שנילום כאפוחים של התנולים ובכלהי עליהם נען ליאל בנים: ע רוב יכי הייתו בדער גדול בעבודם יועדול או הוכר לי זאת להם עי צייעו יצרה הם על השבה ניינה אותה אם המשפה במי לה כפה במי ניינה אות הבקה החוד עולה בל המי במיתה לה המי מותה של היות השלם יצרה לה המי של המים במיתה של היות השלם במיתה של היות השלם במיתה של היות בכל שם המשפה במיתה של היות השלם במיתה של היות בכל שם המשפה במיתה של היות במיתה של היות השלם במיתה במי ומום אסורים כגבלי ברול ומדם נפשמים ערומים ומתפ פיני מוון וכם אסרים נבנלי של לכתמת הארץ ומהם משלכים מה הרבה תבית תכלים לעוף הסמים ולכתמת הארץ ומהם משלכים להבה תבים הרייתון כיתמי כלא אכא י היכי דסניתון במידרא ובקיימא כלא לעות וכלא כמו י היכי מיתון במהרי ובהצר חליצי מסאר וכלא מהא . הצי מעניתון כובלי מעוני רחלא - הוכי הה ידיכון כפיתין לאחיכון -היצי מעניתן כיבה מעני התאי, היצי זהי ידינון מחיין לאחייםן.

היצי מעניתן כיבה מעני התאי, היצי זהי ידינון מחיין לאחייםן.

בחיין כיבה בשנה דעה שנים לכי אחד האו האם ליבא שיינא לי העבון לי הא היצי מחיין שיינו העדיר מינו האו היצי אחד מינו האון לי הא היצי העבון לי הא היצי היצי אחד מינו האון מצה מצח המא המינו אולא המינו מאון מצה לא תבחון אלא המינו מאון מצה לא תבחון אלא מצחון מאון מצה לא תבחיון און מצה מצח המא המא המא המא המא המא המא המא המא מצו האון מצה מצה האון מצה האו לו סיבן שיביר ביני ובין אהותי בדי שלא יוכל אני להחלישני יומד בן נוסתי בעצמי וטבלתי את תאוותי והתסתי על אחתי שלא תמא להדשת יולטדב והלפו אחתי לבעלו בשבילי ומשרתי לאחתי כל חבים, שמשרתי לבעלי בדי שיהא כבור שתיא רחל- ולא עוד אוא שעממד רנות המפה שהיה שוכב עם אחותי ודויה מדבר עמה ודיא שחיף.

וצוטי הרט'ש

פירוש פהרוד

קרית חנת ליח כת אל יחובת אל שני לפעמי רגליו ותציקתי לו לישואל י ח כחודבן האו

כו רכי ש סור עניות עי בלינו חדל ח (26) מיטפרני ha mriai וביוותיהו כח רבי ה

צליום י בל בחמה זכור ו דה אינה יו

כמ זבדי

משות השו

a ∰1 (m): '9 0) : br) 12 (0) : por 2 : pos (0.27)

6 M3'5 '06 שבילה הלא פרב לנ כילקת וכ יונאם ולא כיו 33 503 32 אם פים לכם וכקרונוכ דונונוני מתכוצה כוברים ים כי : שבי אמר כי ממיג מחר: כג חל ממת: מתיח וקבין לוה וכ ברים בפרים ברו בחיום תולבו לה ייגיע כר באסים ומנו De 60 10:2

בליכה יומה ל בנוכה למה כל מכים למיםכו משמי ימיטג שני מר מכ בר מסר אפו ני הני ו כנדול לם סרנ ولين تنتشأ و

HE SEE TOO HE SEE TOO HE SEE TOO HE SEEM TO THE SEEM T CR BUE FO

בכנס משהיח יוצא היה הדוד ומשף ומנשכ במחלי מלשין ובקשהי
מלשין ובוכח האמר היי שלום בית מלשין שלי חדי שלום בית מלחוי
היי שלום מית יקרי היי שלום מן כדון היי שלים כין משקרו בית מלחוי
היצאו מבית המקדש היותו הדוד ומנשף ומנשכ במחלי מלחוי
היצאו מבית המקדש היותו הדוד ומנשט המשקר מקדש היי שלום
בית מלכותי היי שלום מת יקרי היי שלום בית מקדשי היי שלום
החביבים לששי הקדשני החיב'(ש) וישאו הבדובים את בנפידה היי שלום
החביבים לששי הקדשני החיב'(ש) וישאו הבדובים את בנפידה היי מן
(מסוקי) הותר הי נצב על המכת אנף " ד"א מיד אלום מחדרו היי שלום בחיל
משקר הקדשני לאוד רמויב (מי מון "ד"א מיד אנד ז מחדרו הדיי שלום בחיל
שבעים ואוד מנין אנ"ך יושארי היי מעל העד יעד יים האי למומח החביב
משקר מו הדיים מנין אנ"ך יושארי היי מעל העד העד יותר ועכד על הדי
היים מן הדיים (ייומי ל" יושאר ל") שלש שנים מחדרו שלו השכיח
היים מו מל ייום מבור ושל עשי השהא יעשר השבות השכיח השברת המליד הייומי השביח וואך למו אל מקרי על אחדת שנה הדיא אומר (יומי ל") העו לה אלהיכם בבור
מעברי בארוב (יום) שלי עשה השראל יעשר השרות השכיח
אל מקרי על אחדת שעה הדא אומר (יומי ל") העו לה אלהיכם בבור
מעברי במור (יום) ל" ביון היו לא השפעה
מעברי במור (יום) ל") או להיום להבר הוותר במים הושך לכם
מצור מכנים שהם מתנה נמים מצוי מד החיום לאור במורי היום לא השמעה
מצורים במברים תבכה נמשי מעי לד היום לא השמעה
מצורים במברים תבכה נמשי מעני מד החיו המל לאני מדול ליום מול ליום מול ליום ל" אול אל הוו שיים לווי הוות לא השניה מורי בכבל יום מנו מול מור ל" אצי אלוים מור עדי מנות מי בר דע מצי והריפות להיה לא היה במשל היה על היה על היה עד מצי על היה על ה

האני משיבתו על כל דבר ורבר כדי שלא יכור לקול אותהי ונמלחי רבר עמרי לא קנאתי בת לא התאחתה לתישה יומה אני שאני בשר רבו עשר ואפר לא קנאתי לצרה שלי לא התאחתה לכושה להדשה -

יהיקסיה לחומה הדרבות לומד" מן האוד לנדים והנוכנים החומה הדרבות המהלה המ

מורדת התורדש א כנול משל דו היי יישא דוני פואם רש לאך פים: ב ולנו כנול בעור היי לאם שמום המורה במורה במורה במור במורדת התורדש א כנול משל הש מדו, כ פי משתם משתם הדום אם יחקר פי להי ילקם שמם רפו בקולים: רצמים כם פוריי: הילקם משתם המובילו:

פתנות כחונה

יונגלי אם יונגלי אם יונגלי בער למה מל פלים מבר עמו משל מחלן להיונגלי אם יונגלי אם יונ

פירוש מהיוו

הא משפט מון כו נמנו כוע מוכו בנוסה כמה המח, עוכן בשמובה פונח ה ממנו מונה במחוב פונח ה ממנו מונה במחוב במחוב

BT Berachot 59a

מאן הופיי של מלמי פו מהג של פושים

"נול הרומים אותר שכתו ונצורת מלח שולם. ירושלמי מסני וציד לכל נשש בן אנאים בועם אבל באנאין בנוחה מוחר ברוך שואה בראינה.
" נימרינהו לכבריים . אומר די האין מיחמין בבריון מובנר ביי פיי בברכה א וסים מברך ברוך אסה כי אלחים מלך העולם כבו באן ס פבר ייאין דריות וחים בשבועבו אימי ייאין דריות וחים באבחים בועם חבל כאבחין בנחה חימר ברוך שישה ברחשים:

בכרית וקים בשטעם וווכר כנבים: כאי אייבעילה וכן פרט רב אלמם: הקלכך מתריכו לפרויה. רוב שק שרי סמראים ואל הבוראים. (מנב אנ דע פר סמראים ואל הבוראים. כאי איוה שירוה וכן פרש רב אלמם: לפיכך חקט בישהנה אחר כיום כנרכה ברוך חסה כי חל מלך נחל בחברתים חל השודחים:

31123

כערפת דערוף. דבר שהוא חסר וסחמוהו מגוש שעשאוהו כנום ומחחוי כמכם בתירנם פרשה דפריף מוכה בהכחום כמו כינכ (שמ ב) יפרופה . ליא דמסחוית כרטרפא מטרף נדבק יחד ושאת סגיפין כמין חיבור: והמי דלולה. מים אחר כימה : דלמרה לה הבלי בני .

פ כמרפא דמריף והאי דאולא כחרה דאמרה לה חבלי בני שבשעה שהקביה כקשלהביא מבול לעולם גטל שגי כוכבים מביכה ודביא מבול לעולם וכשבקש לסחמה נמל שני כוכבים מעיש וסחמה וליהור לה* אין הבור מחמלא מדוליתו אי נמי "אין קפינור 'נעשה מניצור וליכוי לה חרי ככבי איציני יאין כל חרש חרת השמש איר נחמן עחיד הקכיה להקווירן לה שנאמר "ועיש על בניה תנהם:

ועל הוועות: "כאי וועות איר קפינא נודא רב קפינא דוה קאויל באודוא כי מפא אפררא רבי אובא מפיא ננח נודא אבר כי ידע איבא מכיא ויאי נוהא כותי רכיא ליה קלא קפינא קפינא אכאי לא ידעא בשעה שהקביה זוכר את בניו ששרויים בצער בין אימת העולם מדרר שהי רמעות לים העדול וקולו נשמע ממוף העולם ועד מופי והייני נודא אד קשנא אובא שמא כריב הוא ומיליה כדיבין אי הכי נודא נודא מיבעי ליה ולא היא נוהא נוהא עביר והאי רלא אודי ליה כי היכי דלא ומאימס אנועיד הקרפ ומניט מיצלימעי כולי עלכא אבחריה ורב קפונא דידיה אבר כיפק כפיו שנאבר "ונם שמס אנח שלמר והניתים חמקי כם "מ אני אבה כפי אל כפי העירותי רבותי רבי נתן אומר אנידה מתאנה שנאבר

(יחקצ כן כניםל מחים שם ע שייורצי רוברוי בם והנחברוי ורבנן אברי בתום ברקיע שנאבר יודרו מינה מממומו מממום דשם ושקס ברובים יענה אל כל יושבי הארץ רב אוא בר יעקב אבר דוחק את רגליו עומה מה הארץ הבאוא בר יעקב אבר דוחק את רגליו מתפה שמשים (מן: מחד מחדנים שיקורות כמא הכבוד שנאבר "כה אמר הן השכים כמא והארץ הרום רגלי: מתם שמשים ימן שתה החלם מל של הדעמים: ימאי רעמים אמר שמאל עוצי בגלגלא שנאמר "פול רעמך ישה מחל וחדעש הארץ ורבגן אמרי עני דשמבי מחל העמד מחל המודי עני דשמבי מודי שני בשמבי מודי במודי שני בשמבי מודי שני בשמבי מודי במודי שני בשמבי מודי שני בשמבי מודי במודי סכטד ומנים כשום פד נוגרן שפילות כוא לדודרי שנאבר "לקול החו הבון כיום בשבים רב אדא בר יעקב אבר ברקא חקיפא דבריק בענטא ופתבר נויוי דברוא רב אשי אפר עוני יואדוולי מהלחלי ואתי ויקא וכנשב אצומייתו ודכי כויקא על פום רני ומפתברא כרב

ארא בר יעקב דבריק ברקא ומנהמי ענני ואתי מפרא: ועל הרודות: 'מאי רוודת אבר אביי ועפא ואבר אביי נכורי דועפא בליליא לא דני והא כא חזינן דוזי הדוא האתרולי ביכבא ואכד אביי נכירי דועפא הרחי שעי ואות כקול סינו רעתים. נודושי אלא קאי לקיים כזה שנאבר "לא הקים פעניים צדה והא קא הזינן דקאי רסמסיק ביני ביני: ועל הברקים אומר ברוך שבחי ונבורתו מלא עולם: ישא בוקם אבר רכא ברקא ואשר רבא ברקא יחידאה וברקא חיורא וברקא ירוקתא ועוני דסלקן בקדן מערבית, ואתיין מקדן דרומית ותרתי עוני רסלקן חרא לאפי חברתה כולהו קשיון לכאי נפקא פינה למבעי רחבי וחבי פילי בליליא אבל בצפרא לית כהו מששא "אמר רבי שמאל כר יצרק דני ענני משידצפרא לית בדו מששא דכחיב "וחסרכם כענן בקר ונר" איל רב מפא לאביי הא אמרי אנשי כד מפתח בבי מיפרא בר המרא כוך שקיך ווגי לא קשיא הא דקבר בעיבא הא דקבר בענגי אטר ר' אלכטנדר' אבר ר' יהושע כן לוי פונמים זה אם זה: שם כתר. לא מורא בברא רעבוים אלא לפשום עקבונוית שבלב שנאבר "ודאלדים עשה קבום: כל מסמם כם מעלם כל י שיירא בלפניו ואר אלבסנדי אבר ריביל דרואה את הקשת בענן צייך מתול מון קמין ונני. לם כמתמת משוש של על פני שנאכר "כבראת הקשת אשר יהיה בענן וני ואראה ואציל נקופו לני לנקיך בסקר ירו לך ממר לך לני לישום עלה בבערבא משום דכדור במאן דסגיר לקשתא אבל היים לומר מתר מתול מתולם לתקם במינו בא אבר במערבא משום דכדור במאן דסגיר לקשתא אבל בחכי ורא מברך מא מברך ברוך זוכר הברית במרגיתא תנא ר' ישמעאל

על התרים ועל הגבעות: אבו כל חני האכון עד השתא לאו מעשה לקטר מעומל. מתקמו הממים נעני אשרת נינדו והברוב "ברקום למפר עשה אמר אביי ברוך והני רבא אמר 'הרם מברך הרחי ברוך שכחי מלא עולם ועושה מעשה בראשית הבא עושה מעשה בראשת איכא שכדו מלא עולם ליכא אריביל הרואה רקיע בפרדתה אוטר ברוך עושה *בראשית איטתי אכד אביי כי ארא במרא כולי ליליא ובצפרא אתא אפתנא ומנליא להו לשמיא ופליני דרפרם בר פפא א"ר חמרא דאבר רפרם בר פפא א"ר חמרא מיום שחרב בהמיק לא נראית

בנו של ר' יותנן בן נרוקא אופר נאכן בבריתו וקיים בפאמרו "אד פפא דולכך נישרינהי לחרויידני יברוך אכר הברית יונאמן בברירא וקיים במאצרו:

ירקיע בפרורתה שנאכר "אלביש שכים קדרות ושק אשים כפותם:

שני פכבים שליוליהרר.לפתה חומן תורה אור סככים פלמן שנפל היפנה : נוחא . כלשונם קורין רעידת כארן גוכא: אוכא עמיא. בעל אוב של פלתוק שששה כשף כעומות המת. ממית פנונים היומה לי במסכם כלים בים שמדין כנ מלח ממיחושי רב החי מלח ממיח כים שמות מלח שלמות וכבית רחים שלום מברחשית רבה דקחני חדריטם שחיק סמיה דסיט שחיק פלמום וחין לפרש איכ ממח שחין זם כלשון: ננח ברשת. ומצמש ומרמש כלימר כולשומת כולדן מאד מאדגנה עוכא חדא מילחא כיא וכן סלפון: נוחם נוחם מיכעי ליה. שני פעמים סים עו להודעוע כעוד שקר דמשום: פוסם כפון . ומחומו קול מודמומה כארן שמניט שכפיו סופק שנאמר גם אני אכה כפי אל

כפי (ימוקאל כא): אנחה משאנמ . החם תניו: שני בנבלו. ענים מסמפפין ומסחכבין וכוסת סקול לשון אחר בעננים שומין בנלגל ומתנענות עם הגונל בעל כרחם . ווצמו הפל סים רעמים: מיכול. ברקם של חש: ומהכר נויוי דפרום .

נלפיים חסיכום של ברד: חלחלי מחלחלי. שנני ומכשב זיקא עלייהו וסיט רעמים: מנסמי ענני . המנום כעננים: זעפת. פופפורניי ל: ברכת חשלוזיריה לשון מברים נכר: כרקם יחידאה. שלא הכריק אלאפנים אחר: וכרקה חיורה וכרקה ירוקסה כילהו קשיין . שאינם של ברכה: דפלקן חדם לפש חברתה . שבני מעים

נמושה לככים מכולה מוך שקף ונכי כפול מקום מניו ולה מקי שב ממפין ומשן פניו ולה מקי מינו ולה מקי מינו ולה מקי מינו ולה מקי מינו ולה מינו שלה למי שיביו פחמים כצל בשכיל הגשם: ה"ג של מבט חו מוב כי ילד נקם רב: המ דקטיר בענגה . מנן קלים כוח מנן בקר שחין כי ממש : לדיך שישל על סניו . לפי שמות מרחב כבוד ה': כחד וחגי. ככולסו ברוך שושם בראשים ובחך שכח מלא שולם סרוך וסני לכולמו בחרא צבא ועל כולם שחי ברכוח הלני: של ההדים. לא מלי לברוכי מלא שלם שאים

במקום אחד אלא כל אחך ואחד במקופו : אומר ברוך עוקה כמאפים . שכך סיסה ברייפו ואחר כך כסוהו ענגים : אססגא . רוח לפונים :

BT Berachot 3a

קשיא דר' מחיר חדר' מחיר. דוח מני למימר בשנה שבני חדם ז א מידי היה ספ נננסן וכהן חד בעורת מות דתסכן רבי מחיר שיעו רבי מי בשר מנ: מבל) שבת קבם כשן (ספר מבן בם ומבו וצהום מבן כמנה נ בגו ושבר פכן, נוצמ בגו ושבר פכן, נוצמ

רב נסים נאון

משרטה "הצלה וקים ארשא מהשורה שיש ט

היוב טונהדאוטד יחו"

תבשה שוצתו

هسابه درسم عو

עקרמטיערטי שחנונים התנאים שחנונים

בכתוח כמו כזמן בהכהגים מוכלין יהיט מכעור יום קודם הערב במש: קשיא ורבי אלישר אורכי

אלישור. דלאמלי למימר מבקדם היום וכהגים נכנסין לאבול בתרותהן חד ששרה כוה . דה"ב ר'

הליעזר הייט ר' יהושע: לבואן דנני בבים הפל. וח"ת וכלה רבי חלישור בעי (לקפן ד'

בדי שנים מאמים (ניף מוזה מייהו (ניף ע) המא אשר פנילה לי לן נביהה וקים אשר המי בדי אשר המי פי)עד שיכיר בין חכלה לכרתי בקדם של שחרים. ריל מים כחן שידע מתר יפלה פמוד השחר. קודם שיקים רושן פנמו כבר הניפחתו עם: היהלך להתכלל מפלה קצרם. לכתרכם משמע הברי החים אישר טיה יום מו מה בתונים של יבתים שלה השיאה כמי לכנים. מדביר לי על שמל יפסיק כי שדני אישים הה א של מכנים. מדביר לי שמל המביר הי של שישים הה שם מצי שכנים. וכרלה לי כשים הפלב לבים היאון בא שישים בילים בילים לביל לביל לי יפסים הפלב לי יפסים הבילים לי יפסים הבילים היא של המביר לי יפסים ליפסים ליפסים לי יפסים ליפסים לי יפסים ליפסים ה חבר" המתן ושושני של מים והא ב הקלו בעיר אבל בבוה מוחר . והא ל דחמרי לקמן מאי איכא בין בבינט לוכני לעובי ובי לוכני אבל הוא משבי הוא מכני לעובי ובי אול מבות : מבית היש שבל הוא מכני לעוב לעובי לעו

רעונין יכא שמיה מנחל מנורך. מכחן יש לפחר מה שם" מכחור יכו של בשנה כנחל מכוך. יים ששה חדם מכמו במחור יכו יהו שמה רכו שו ההוי ששים ויכו במחור יכו יהו שמה רכו שו ההוי שים מיין מכבי מבלה שלט מתפלין שמולו שם הבי ביין מכבי מבלה שלט מתפלין שמולו שם הבי ביין מכבי מבלה שלט מתפלין שימולו אם ייבי שבי (בבה שה מבן כדכור (בבה ח) כי ד על כפי שבו (בק בם דף ע שלח יהח שמי שלם וכסתי שלם פד שימתה דרש של פמלק ופירוש כך משקרם של המיים של יהו שמייה שם יה רכו כלומר שולנו " הקים ומיים בכל לכך אומרים קריש בלשון ארמים לפי ב שמפלה נאה ושכח גדול מא מל מ ב שמפלה נאה ושכח גדול מא מל מ

מחקרים אלא אכורית דקודום או איבל (דף ני) דים שיה דק שמה רבא דבתר אגדתא שחיו רצילין שחיר ושים ידם שי עום שחיו הכל מבינים שה הה לשופט: ידם שא ליחיו שה

השים דרכי מאיר אדר' מאיר . לפיל אמר משפה שכני אדם נכנבין לאטל פהן כערכי שכחות והוא שעור תאוחר משל כהן . והכא אמר משמח שבילה שהאקדה בין השמשח : **קשים דר' אליעור.** דנרייתא אחתר לפי' רשי שבי שרוב בני אדם נכנבין להכב דהיינו בע"ש . שבביי מיבהוי מאם יני, יביל. ארר' אלישור דמתני' :ואכ"א רישא. דמתני' :נאו ר' אלישור היא והא "[וגם כן] (א) לא מכהכרא למימר דבני אדם ממהרין כל כך בערבי

רת את קשיא דר' מאר אררים חרי הגאי אליבא ררים קשיא דר' אליעור ארר' אליעור תרי חנאי אליכא דרַ אליעור ואכיא רישא לאו רי אליעור היא : עור סף האשמורה: מאי קסבר ר' אליעור אי ככבר שלש משכרות הוי הלילה ליכא עד ארבע שעות וא קסבר ארבע בשבורות הני הלילה לימא עד שלש שעות לעולם קבבר שלש משמרות הוי הלילה והא קמיל דאיכא משמרות כרקיע ואיכא משמרות בארעא רהניאר' אליעזר אימר שלש משנצרות דוי הלילה ועל כל משמרומשמר יושב הקב"ה לחם שניה לכם לחלת שלישים לכם מב"ד שואב בארי שנאמר "ה' ממרום ישאב וממעון קדשו יתן קולו שאוג ישאג על נודו וסימן לרבר משמרה ראשונה רכור נוער שניה כלבים צועקים שלישית תונוק יונק משדי אמי ואשה כספרת עם בעלה. כאו קא השיב ר' אליעזר אי תחלת משכרות קא חשיב תחלת משפרה ראשונה סיכנא לפה לי אורהא הוא אי סוף משמרות קא חשיב סוף משמרה אחרונה למה לי סיכנא ימכא הוא אלא חשיב סף משמרה ואשונה ותחלת משמרה אחרונה ואמצעית דאמצעיהא ואב"א כולדני סוף משפרות קאחשיבוני תיכאאחדונה לא צריך לכאי נפקא כינה לכיקדי קיש לכאן דנני בבית אפל ולא ידע זכן קיש איכת כיון דאשה מספרת עם בעלה ותינוק יונק משרי אמו ליקים וליקרי. אפר רביצדקבר שביאל פשפי דרב ג' פשפרות היי הלילה "ועל כל משפר ומשמר יושב הקב"ה ושואג כארי ואימר איי לבנים שבעונותידם הדרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אוכיות העולם: הגיא א"ר יוםי פעב אחת הייתי כהג"ך בדרך ונכנכתי

לדוורבה אחת מתורבות ירושלים להתפלל בא

אלידו זכור לכוב ושכר לי על הפתח (והכתין

לי) עד שסייכתי הפלתי לאחר שטייכתי

תפלתו אמר לי שלום עליך רבי ואמרתי לו שלום עליך רבי ומורי ואמר לי כני כיפני מת

נכנסת להורבה זו אמרתי לו להתפלל ואמר

לי תיה לך להתפלל בדרך ואטרתי לן טתיירא כמלמי מי שקיי הייתי שכא יפסיסו בי לעוברי דרכים ואכר לי היה לך להתפלל חפלה קצרה באותה שעה למדתי ממנו שלשה רברים לנודתי שאין נכנסין לדורבה ולמדתי שמחפללין בדוך ולמרתי שהמתפלל בדוך מתפלל תפלה קצרה ואמר לי בני קלחסתותי מה קול שמעת בחורבה זו ואמרתי לו שמעתי בת לקול שמנהמת ביונה מַיַּי מַיִּמִי וְאִוֹפֵרתאוי לבנים שבְעוֹנותיהם החרבתי את ביתי ושופתי את היכלי והגְליתים סוף לבין האומות ואמר לי חייך וחזי ראשך לא שעה זו בלבר אומרתכך אלא בכל יום ויום שלש פעמים אומרת כדולאז בלבר אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי יי יייש כנסות ולבתי מדרשות ועונין יהא "שמיה הגדול מבורך הקב"ה מנינע ראשו תומר אשרי הכלך שמקלסן אחן בביחו כך מהלו לאב שהגלה את בניוואי להם לבנים שגלו מעל שולחן אבידם \ ת'ר 'כפני שלשה דברים אין נבנסן לחזרבה לבנים שגלו מעל שולחן אבידם \ ת'ר 'כפני שלשה דברים אין נבנסן לחזרבה "כפני חשד מפני המפלח ומעל המזקין מפני חשד ותיפוק ליה משום מפלח

מו ביים לומר קרים אחר הדרשה ושם היו מו הארציה ולא היו מבינים שלם לשון הקדש לכך הקעודו בלשון מרעם שהיו הכל מבינים שה היה לשינם:

דקחני דברי כ' אליעזר אכוף הומן תירת איר

קד דקלמר עד כוף החשמורה כרתשונה ופליגי רבנן עליה ותמרי עד חלות. דרכי אליעאר דרים בשככך און ההחלת שכינה שבני חדם הולכים לשכב זה קודם וזה מאוחר.ורבנן דרשי כל זמן שכיבה דהיינו כל הלילה אלא שמשו סדינ לדכר וחמרו עד חטמ.ור"ג ליח ליה ההוא סדוג : מאו תפכר פר. סיה ליה ליחר זמן הניכר: אי פספר. (ח) חם זיכ דפליני כולף לקמן בהא מלחא איכה בא מנה איכה מאן דאמר נ' משמרות ביי כלילה ביים מים בחשמרות מבודם המנחכים ושיר משונה שלהם נחלק לשלש חלקים רחשונה לכח, שלישים. וחיכה מהן דהמר הרכם משמרום כוי כלילם: והא סמדל. במוחודה ולו פי לך בחן חשרם בשנחן לך בימן זמן בקריאה בפוף למדך שיש היכר לכל אדם בדבר כי סיכי דוויכוו ברקיעושל שאוג ישלב. כרי ג':ולשה מספרת עם בעלה. כבר כציע קרוב ליום ובני אדם מתעוררים משינתן וכשוכנים יחד מספרים זה מם דה: מ**אי קא הקיב.** סימנים כלני שנחן לתשמרות כחרן היכן נחנו . בהחלת ההשמורות לו בכופן לוירמל הולו. ללת **כבוכבים:ושמר.וכממין כמו לא יאמר** אדם לחבירו שמור לי בצד פ"ג פטני (פניהרון זף כג:) וכב"ק בפַ' כתוכל (יף צ':) במרה שומדת על פתח חלרה. וכן ואכיו שמר את הדבר (בראבית (ז). שומר אמונים(שבים כו):מפלה קלרה.

רביל [הכינט] ולקמן מפרש לה כפ' הפלח

השחר (דף כפי): משרי המלך שמקלביו

פותר בכיפו כך . חשרי כל זמן שסים

קלום זה בהוך בהמ"ק: משני מקד .

שלא יאמרו אנה מוכנת לו שם: ומסני

המשלת. שחומת החורבה רעועה ומסוכן כחל פן מפול כחומכ פליו: מישום ליה . כטחר לחם לט ג'

גליון ייים

תמת תבית

468

מעמים לדבר א' הרי די באחת מהן אם לא כא ללמדך שיש שעות שאין כמעם סום ולריך להגיח בשביל זה:

Devarim Rabbah - Parashah 11 (siman yud)

אַלְיָח הַנְּבִיא״ (מלאַכי ג. כג). וּכְשֵׁם שְׁצְּלִיתָ אוֹתִי פֵּל שְׁשִּׁים רַבּוֹא, כָּךְ אֲנִי מְצֵּלֶה אוֹתָךְ לָצְתִיד לְבוֹא בְּחוֹךְ הַמְשִׁים וַחֲמִשֶּׁה רַבּוֹא צֵדִיקִים נְּמוּרִים, שְׁנָאֲמַר: יָהן קֵרְבוּ יָמֶיךְ״; יַהַן״ בְּגִימַטְרִיָא כָּךְ הוּא: ה – חֲמְשָׁה, ג – חֲמְשִׁים.

אָמֵר ר׳ יוֹחָנָן: צֶשֶּׁר מִיתוֹת כְּתוּבוֹת (עֶלָיו) צֵל משָׁה, וְאֵילוּ סן: יהן קרבו יָסֶיךּ לְמוּת׳ (לא, יד), יוּמוּת בָּהָר״ (לב, ב), ֶּבִּי אֶנֹכִי מֶת״ (ד, כב), ,בִּי יָדַשְׁתִּי אַחֲרֵי מוֹתִי״ (לֹא, כט), יָּלְשָּףְ בִּי־שַּחָרֵי בּוֹתִי״ (לא, כז), יְלְפְנֵי מוֹתוֹ״ (לג, א), יְבֶּּן־ מַאָּה וְצֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ" (לֹד, ז), נְיָמָת שָׁם משָׁה" (לֹד, ה), יַנְיָהִי אַחַרֵי מוֹת משֶׁהי (יהושע א, א), ימשֶׁה צַּבְדִּי מַת״ (שם, ב) – מְלַמֶּד, שָׁעַד צֶשֶּׁר פְּנֶמִים נְגְזַר עָלָיו, שֶׁלֹּא יִכְּנֵס לְאָרֶץ יִשְׂרָאל, וַצְּדֵין לֹא נְתְחַתֵּם גְּוַר הַדִּין הַפְשְׁה, עֵּד שְׁנְגְלְה פָּלָיו בֵּית דִּין הַגָּדוֹל וְאָמַר לוֹ: גְּוַרָה הִיא מְלְפָנֵי, שְׁלֹא הַצְּבֹר, שֶׁנְּאֲמֵר: עָכִּי־לֹא הַצְּבֹר אָת־הַיַּרְדַּןי (ג, כו). וְדָבֶּר זָה הָיָה קַל בְּצֵינָיו שָׁל משָׁה, שָּׁאָמַר: יִשְׂרָאַל חָטְאוּ חֲטָאָה גְדוֹלָה בַּפָּה פְּצָמִים, וְכַנָן שְׁבְּקַשְׁתִּי צְלִיהֶם רַחַמִים, מָיָד קְבֶּל מְּבָּנִי, שְׁנָּאֲמֵר: "הָרָף מְפָּנִי וְאַשְׁמִידַם" (ט, יד), כַּה בָּתוּב שָׁם: "וַיִּנְּחָם ה׳ עַל־הָרָעָה״ (שמות לב, יד): "אַכָּנוּ בַדְּבָּר רָאוֹרְשֶׁנּרִי (במדבר יד, יב), מַה פָּתוּב שָׁם ז יְנַיֹאמֶר ה׳: סְלַחְתִּי פּּדְבָּרָךְ" (שם, כ): אַני, שָׁלֹא חָפֶאתִי מְנְּעוּרַי, לֹא כָל שְׁכַּן, כְשֶׁאֶתְפַלֵּל עַל עַבְּמִי, שֶׁיִקַבֵּל מִהֶנִי. וְבְנָן שְׁרָאָה הַקָּבְּ״ה, שְׁקַל

מצלה – ראה סוף ט, ט. ריבוא – חי ט. י] עשר מיתות – עשר פעמים נוכרה במקרא מיתות של משה (במדרש לא הרבא השסוקים כפי שהם סדורים בתורח). (עליו) – חי ט. עד שנגלה – לאחר שתחתם גזר הדין. בית דין הגדול – דורש את המקרא , הי אם אלי: לא תעבור את הירון הוהר (רברים לא, ב); שכל מקום שנאמר , הי – היה אמר אלי: לא תעבור את הירון הוהר (רברים לא, ב); שכל מקום שנאמר , הי – היה אבית דינו (ראה בריר ראש 388; תיקדר סוף 300). כמה פעמים – בעל ובמרגלים.

הדָבָר בְּעִינָיו שָל בֹשָה וְאֵינוֹ עוֹמֵד בְּתְפִּלָּה, מְיָד קַפַץ עֶּלְיוֹ ּוְנִשְׁבַּע בִּשְׁמוֹ הַגָּדוֹל, שֶׁלֹא יִכְּנֵס לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנָּאֲמֵר: "לָכן לֹא תָבִיאוּ אָת־הַקְּהָל הַוָֹּה אָל־הָאָרָץ" (שם כ, יב), ואין ילכן" אָלָא לְשׁוֹן שְׁבוּעָה, שְׁנָּאֲמַר: יוְלָכֵן נִשְׁפַּעְהִי לְבַית עֵּלִי״ (שִיא ג, יד). וְכַוָן שֶׁרָאָה משָׁה, שֶׁנֶּחְהַם עָּלִיוּ אָזַר דִין, בָּזַר עָלָיו מַעְנִית וְעָג עוּגָה קְטַבָּה וְעָבַי בְּתוֹכָה וְאָמֵר: אַינִי יַזוֹ מִכָּאוֹ, עַד שֶׁהְבַמֵּל אוֹתָה גָּזַרָה. בְּאוֹתָה שֶׁעָה מָה צָשָה משֶׁהז לָבַשׁ שַּׁק וְנִתְצַשֵּף שַׂק וְנִתְפַּלִשׁ בָּאַכֵּר וְצַמַד בּתָפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים לְפָנֵי הַקָּבָּ״ה, עַד שְׁנִוְדַצִוֹעוּ שַׁמַיִם רַאַרֵץ וְסִדְרֵי בְּרֵאשִׁית וְאָמְרוּ: שְׁפָּא הִגִּיצַ צְבְיוֹנוֹ שֶׁל הַקַבֶּ״ה לְחַדִשׁ אָת עוֹלְמוֹז יָצְתָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה: עֲדַיִן לֹא הָגִּיעַ צְּבִיוֹנוֹ שָׁל הַקַבָּ״ה לְחַדֵשׁ אָת עוֹלְמוֹ, אָלָא ״אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפָשׁ כַּל־חַי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ (איוב יב. י), וְאֵין "אִישׁ״ אֶלְא מֹשֶׁה. שָׁנְאֲמַר: ,וְהָאִישׁ משָׁה עָנָו מְאֹד" (במדבר יב, ג). עָשֶׂה הַקָּבָּ״הֹי בָּאוֹמָה שָׁעָה הָכְרִיז בְּּכֶל שַׁעַר וְשַׁעַר שָׁל בָּל רָקִיצַ וְרָקִיצַ וּבְכֶל שֵׁצֲרֵי בֵּית דִין וּבֵית דִין, שֶׁלֹא יְקַבְּלוּ הָפִּלָתוֹ שֶׁל משֶה וְלֹא יַצְלוּ אוֹתָה לְפַנָיוּ, בִפְּנִי שַׁנֶּחְתַּם צָלִיו גְזַר דִין. אוֹתוֹ פַלְאָךְ שֶׁפְּקְנָּה צֵל הַכְרָנָת שַכְוֹרִיאֵל שְׁמוֹ.

קפך — מ: קבץ. לשון שבועה — (ש: ה. ר: שבועה) ראה שמריר סוף 110 במירום, על עולה — עשה מעל בקיקע (השוה משנה הענות ג. ה). לבש שק — על בשרו, מהמת לבדיר. ונתעטף שק — מלמעלה, על בנדיר. צביונו — רצונו. לחדש — (ש: לכיות) להוציב העולם ולבריא עולם והיש. כלומר (לדעתי), השמים הארץ היו סבורים, שהקניה מבקש לכטל גזירתו. אבל אין לכטל גזירה שנחתמה בלי לכטל כל סדרי בראשיה, כשם שאי אנושר לנתק זווליה מהשרשות בלי שתתמורר השרשרת כולה (השווח הענית מוף כה, א: עוח לך, שאופוך את העולם לתחילתי, אפשר שתתא נולד בשעת של מותוח זי). אשר בידו... — דורש (בדרך השיבוץ): רצוני לקיים את עולמי וליטול נמשר של משה. בכל שערי בית דין — שמלכות הארץ היא כעין מלכות הרקיע, ובירושלים היו שלשה בתי דינים (תוסמתא מתודרין ז, 1). אכזריאל — נוסח אחר: אקרןיאל.

בָּאוֹתָה שָׁעָה קַנָא הַקּבִיה רָדוּ בְּבָהָלָה וְגַעֵּלוּ כֵּל שׁ לְמַעְלָה וּבִקְשׁוּ לַעַלוֹת וּ שָׁהַיָּתָה הְּפִּלְתוֹ דּוֹמָה לְחֵי שָׁהָיָתָה מִפְלַתוֹ סַצֵין אַ סופר של בְנִי מָרוֹם. אַ אַחַרַי קוֹל רַצַשׁ נָּדוֹל: יב) – וְאֵין "וַפַּשׁ" אָלָּא וִי נַם הָאִישׁ משָה נְדוֹוּן, כְּבוֹד־ה' מְמָּקוֹמוֹ"! נְּאָנָּ שָׁאָפַר הַקָּבָּ״ה: ״לֹא נְּאֵ לו פָנִים וְלֹא נְתַן לוֹ חַיִּת קרוך כנודה מפקשי וַלֹא לְנָדוֹל. וּמְנֵין, שְׁהַּהָּיָּ ַנַחַמֵש צֶשְׁרֵה פְּצָּמִיםוּ וְּ | 「な、 Cな) ― (なつ 、な) משה לפני הַקַּבְּיה: וני שָׁנִּצְטַעַרְהִי עַל יִשְׂרָאָל נֹבָפַעַרָּמִי עַּלֵיהָם בְּּמִּזְחַיּ אָפַרְתִּי: כְּשֵׁם שְׁרָאִיתִּי שָׁהָגִּיעָה טוֹבָתָם שְׁל יִשְׁ אָת־הַיַּרְדַּן הַנָּה׳! הַנֵּי

בכהלה — בחימון. דדו בבהלה כאן זרשו בחרך חשיבין (זא חיד בראשית (זאה למעלן). מחל... – לשמך – בשמך. להם – מש (6)

הַדָּבֶר בְּשִינָיו שֶׁל משָה וְאֵינוֹ עוֹמִד בְּתְפִלָּה, מְיָד קַפֵּץ עְלִיוֹ ן נְשְׁבַע בִשְׁמוֹ הַנָּדוֹל, שֶׁלָא יָכָנִס לְאָרָץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנְּאֲמֵר: יְלָכן לֹא תָבִיאוּ אָת־הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרָץ״ (שם כ, יב), ואין "לָכֶן" אָלָא לְשׁוֹן שְׁבוּנָה, שֶׁנָּאֲכֵר: "וְלָכֶן נִשְׁבַּעְתִּי לְנֵית פַלְּי״ (ש״א ג, יד). וְכַנָן שָׁרָאָה מֹשָׁה, שְׁנְּחְפַּם פָּלְיר בּור דִין, נָור עָלִיו מַעְנִית וְעָג עוּנָה קְטַנָּה וְעָמֵד בְּתוֹּכָה וְאָמֵר: אֵינִי יָוֹ מְכָּאוֹ, עַד שָׁחְבַמֵּל אוֹתָה גְּוַרָה. בְאוֹתָה שְׁעָה מָה צָשָה משָׁה ז לָבָשׁ שַׁק וְנִתְצַמֶּף שֵּק וְנִתְפַּלֵשׁ בְּאַפֶּר וְעָבֵד בּתִפּלָה וּבְתַּחַנוּנִים לְפָנִי הַקָּבֶּיה עַד שֶׁבּוֹדַצְוֹעוּ שָׁבַיִם נָאֶרֶץ וְסְדְרֵי בְּרֵאשִׁית וְאָמְרוּ: שְׁמָא הַגִּישׁ בְּרִיוֹנוֹ שֶׁל הַקְבְּ״ה לְחַדֵּשׁ אָת עוֹלָמוֹ ? יָצְתָה בַּת קוֹל וְאָקְרָה: עֲדֵין לֹא הָגִּיעַ צְּבְיוֹנוֹ שָׁל הַקַּבָּ״ה לְחַדִּשׁ אָת עוֹלְמוֹ, אָלָא ״אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נָפָשׁ כְּל־חָי וְרוּתַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ" (איוב יב, י), וְאֵין "אִישׁ" אָלָא משֶׁה, שָׁנְאָפַר: יְּוָהָאִישׁ משָה עָנָו מְאַד״ (במדבר יב, ג). פְשָּׂה הַקָּבְּ״הֹי בָּאוֹתָה שְׁנָה הָכְרִיז בְּכֶל שַׁצַר וְשֵׁצֵר שֶׁל בָּל רָקִיצ וְרָקִיצ וּבְבָל שַׁצְרֵי בִּית דִין וּבִית דְין, שֶׁלֹא יְקַבְּלוּ הָפִּלְתוֹ שֶׁל משָׁה וְלֹא יַצְלוּ אוֹתָהּ לְפָנָיוֹ, מִפְּנֵי שֶׁנְּחְתַּם צֶּלְיוֹ גָּוַר דִין. אוֹתוֹ מַלְאָךְ שֶׁפְּסְגָּה עֵל הַכְרָוָת אַכְוְרִיאֵל שְׁמִוֹ.

קפץ – 0: קצץ. לשון שבועה – (0: ד. ר: שבועה) ראה שמריר סוף 110 במירוש. עג עוגה – עשה מעגל בקרקע (חשות משנה תשניה ג, ה). לבש שק – על בשרי, מתחת לבגריה. ונתעסף שק – מלמעלה, על בגדיה. צביונו – רצונה לחדש – (0: לכרות) לחתריב ועולם ולבריא עולם חדש. כלומר (לדעתי), השמים והארץ היו סבורים, שהקביה מבקש לכטל גדירה עולם הדש. בלומר שהתמה בלי לבטל כל סדרי בראשיה, כשם שאי אפשר לנתק חולית מהשרשרת בלי שהתמורר השרשרת כולה (חשות תענית סוף כה, א: עוה לך, שאחמרך את תעולם לתחילתה, אפשר שתוא נולד בשעה של מחומת זי). אשר בידו. – דורש (בדרך השיבוץ): רצוני לקיים את עולמי וליטול נחשו של משה. בכל שערי בית דין – שמלכות הארץ היא כעין מלכות הרקיע, הגירושלים חיו שלשה בתי דינים (תוספתא סנהדרין ז, 1). אכזריאל – נוסח אורי: אקרןיאל.

בָּאוֹסָה שֶׁעָה קָרָא הַפָּבֶּ״ה בְּבָהַלָה וְאָפֵר לִהָם לְפַלְאַכִי השַׁרֵת: רדו בַּבָהַלָה וְגַצֵלוּ כֵּל שַׁצַרִי רַקִיצַ וְרַקִיצַ, שַׁנָבַר קוֹל הַתְּפִלָּה לְמַעְלָה וּבְקְשׁוּ לַעַלוֹת לְרָקִיעַ מִפְנֵי קוֹל תִּפְלַתוֹ שֵׁל משׁה. שַהַיָּתָה הִּפְּלָתוֹ דּוֹמָה לְחָרָב, שָהוּא קוֹרַצַ וְחוֹתַךְ וְאֵינוֹ מְצַבּבּג שָׁהָיָתָה הְּפָלֶתוֹ מֵצֵין שֵׁם הַמְפֹרָשׁ, שֵׁלֶמֵד מְן זַגְזַגָּאַל רַבּוֹּ, סופר של בני מרום. על אותה שעה הוא אומר: "נאַשְּמַע אַחַרַי קוֹל רַעַשׁ גַּדוֹל: בָּרוּךְ כְּבוֹד־ה׳ מְפְקוֹמוֹ" (יחוקאל גּ יב) - וְאֵין "רַעַשׁ״ אֶלָא וִיעַ, וְאֵין "נָדוֹל" אֶלָא משֶׁה, שֶׁנָאֲמַר: "גַם הַאִישׁ משָה גַדוֹל מָאד" (שמות יא ג). מַהוּ "בָּרוּךְ פְבוֹד־ה׳ מְמְקוֹמוֹ״: בְּשַׁצָה שֶׁרָאוּ גַּלְגַלִי מֶרְכָּבָה וְשַׂרְפֵּי לַהַבָּה, שאמר הקב״ה: "לא תַּקבלוּ תַּפְלַתוֹ שֵׁל משָה״, וְלֹא נַשְא לו פָנִים וְלֹא נָתוְ לוֹ חַיִים וְלֹא הָכנִיטוֹ לְאָרַץ יִשְׁרַאַלֹּ, אַמְרוּ: בָרוּךְ כְּבוֹד־ה׳ מִפְּקוֹמוֹי, שָאֵין לְפַנָיו מַשּׂוֹא פַנִים, לֹא לְקַטֵּן וַלֹא לְגָדוֹל. וּמְנַיָן, שֶׁהַתְפַּלֵל משָׁה בָּאוֹתוֹ הַפָּרֶק חֲמֵשׁ מַאוֹת ַנְקָמֶשׁ עֶשְׂרָה פְּצָמִים ז שֶׁנָאֲמַר: עָאַתְחַנָּן אָל־ה׳ בָּעַת הַהָּוֹא׳ (ג, כג) – "וַאָּתְחַנּּן״ בְּגָמַטְרַיָּא כָּךְ הוּא. בָּאוֹתָה שָׁעָה אַפַר ַמשָה לְפְנֵי הַקַּבֶּ״ה: רבש״ע, גַּלוּי וְיַדוּעַ לְפָנֵיךְ יְגִיעִי וְצַעַרִי שַּנְצַפַעַרְתִּי עַל יִשְרַאָל, עַד שִׁיִהִיוּ בַאַמִינִים לשְׁמַדְּ. בּפְּה נָצְטַעַרְתִּי עַלִיהָם בְּמִצְוֹוֹתַי עַד שֶׁקַבַעְתִּי לָהָם חוֹרָה וּמְצְוֹתוּי אַמֵּרְהַּי: כָּשֵׁם שֶׁרָאִיתִי בָּצְּרָתָם, כָּךְ אָרְאָה בְּטוֹבְתָם. וְצַּרְשָׁר, שָׁהָגִיעָה טוֹבָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אַתָּה אוֹמֵר לִי: "לֹא חַעַבר אַת־הַיַּרְדָן הַנָּה"! הַרָי אָמָה עוֹשֵׂה חּוֹרַתָּךְ פְּלַסְתַּר, שֶׁכָּתוּב:

בבהלה — בחימון. רדו בבהלה — (ט: קומו) רדו מור. על אותה שעה... — אף. כאן דרשה בודך חשיבוץ (ראה זיקיר 14, 124 במירוש). זיע — זעוע, שנודעועו כל מעשי בראשית (ראה למעלן). סהו... — למה ברכו או את שם אלחים: כך הוא — 515. לשמך — בשמך. לחם — בומ (ט). פלסתר — (ביוונית: עלקפיר) זיוף, שקר.

"בְּיוֹמוֹ חָתֵּן שְּׁכָרוֹ" (כד, טוֹ) – וְהֹוּ שְׁלֹוּם עֲבוֹדָה שֶׁל אַרְבָּצִים שָׁנֶמֶלְתִּי עַד שְׁיִהְיוּ עַם קַדוֹשׁ וְנָאֲמֶן, שֶׁנָאֲמַר: "וִיהוּדָה עד רָד עם־אַל וְעִם־קְדוֹשִׁים נָאֱמֶן״ (הושע יב, אַ). פַלְאָרְ פַפָּאַל הָרָשָׁע, ראשׁ בָּל הַשְּׂטָנִים הוא, בְּכָל שְׁצָה הָנָה קצָפֶה לְמִיתָתוֹ שֶׁל משֶה וְאוֹמֶר: מֶתֵי יַגִּיצַ הַקַּץ אוֹ הָרְגַע. שָׁבּוֹ יָמוּת משָׁה, שָאָרַד וְאָשׁל נִשְׁמָתוֹ הַיקגוּ. וְצָּלִיו אָמֵר דָּוִד: "צוֹפָה רָשֶׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקשׁ לַהַמִיתוֹ" (תהלים לו, לב) – אין לְךּ רַשְּׁע בְּכָל הַשְּׂטָנִים כְּלָם כְּסַמָּאֵל, וְאִין לְךּ צַּדִּיק בְּכָל הַנְבִיאִים כְּמֹשֶׁה, שֶׁנְּאֲמֵר: יְוֹלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵלֹ כְּמֹשֶׁה" (לד, י). מְשֶׁל. לְמָה הַדָּבֶר דּוֹמֶה: לְאָדָם, שָּבּוֹבַמֵּן לִסְצָבַת חָתָן וְכַלָּה. וְהָיָה אוֹתוֹ הָאִישׁ מְצַפָּה וְאוֹמֵר: סָמֵי מַגִּיצַ שִּׁמְחָחֶם וְאֶשְׂמְחָה בָּה. כַּךְ הָיָה פַמָּאֵל הָרְשָׁע מְצַפָּה לְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל משָׁה וְאוֹמֵר: מָתַי יִהְיֶה מִיכָאֵל בּוֹכֶה נַאַנִי מְמַלֵּא פִּי שְׁחוֹק? עַד שָׁאָמַר לוֹ מִיכָאַל: מָה, רְשָׁע, צָּנִי בּוֹכֶה וְאָהָה מְשַׂחַקיוּ ,אַל־תִּשְׂמְחִי, אַיַבְתִּי, לִי, כִּי נְפַּלְתִי קַמְתִּי, כִּי־אַשֶׁב בַּחֹשֶׁבְּ, ה׳ אוֹר לִיַיַ (מִיכָה ֻזְ, ח). "בִּי נְפַּלְתִּי״ – בְּפְסִירָתוֹ שֶׁל משָה, "קַמְתִּי״ – בְּפַרְנָסוֹתוֹ שֶׁל יְהוֹשְׁצַ, בְּשִׁנָה שָהָפִיל ל״א מְלָכִים; ״כִּי־אֵשֶׁב בַּחשֶׁךְ״ – דְּחַרְבַּן בַּיִת רָאְצוֹן וְאַחַרוֹן, "ה׳ אוֹר לִי״ –לִימוֹת הַמְּשִׁים. עַד בְּאן עָּלְתָה לְמשָׁה שָׁצָה אֶּחָת. בְאוֹתָה שָׁצָה אָמַר משֶׁה לִפְנֵי הַקְּבֶּ״ה: רבש״ע, אם אין אַהָּה מַכְנִיס אוֹתִי לְאֶרֶץ יִשְּׂרָאֵל, הַבַּּח אוֹתִי בְּעוֹלְם הַנָּה וְאֶחְיָה וְלֹא אָמוּת. אָמַר לוֹ הַקְּבְּ״ה לְמֹשֶׁה: אָם לא

שכרו – של המועל. ועם קדושים – הודש: "עמ" כמו "עמ" (ראה תרגום יונתן שם).
ואשמחה בה – האשמה מתצמה (מ: האשמהם). בפרנסותו – (מ: בפרנסתו: ד: מפרנסתו)
הנהנתו. ואחרון – הנית שני (מ). השווה חגי ב, מ: "גדול יחית כבוד חבית חזה האחרון
(השני) מן הראשון". זגם ביוונית משמשת התיבה הקימוס בשני לשונות: אחרון ועני, עלתה
למשה – עברה עליו. בעולם הזה – בחוץ לארץ.

אָמִיתְהּ בָּעוֹלָם הַנָּה, הָאַיהְ אָחַיֶּיהְ לָעוֹלָם הַבָּאז וְלֹא עוֹד, אָלָא שָׁאַתָּה עוֹשָׂה תּוֹרָתִי פְּלַסְתַּר, שֶׁבֶּתוּב בְּתוֹרָתִי עַל יָדֵיךּ: ״וֹאָין מִיָדִי מַבִּיל״ (לב, לט). אָמַר משֶׁה לְפָנֵי הַקְּבְ״ה: רבש״ע, אָם אֵין אַתָּה מַכְנִיס אוֹתִי לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַנַּח אוֹתִי כְּחַיוֹת הַשֶּׁדָה, שֶׁהַן אוֹכְלוֹת צַשָּׁבִים וְשׁוֹתוֹת מֵיִם וְחַיּוֹת וְרוֹאוֹת אֶת הָעוֹלָם, כָּדְ מִהָא וַפְשִׁי כָּאַחַת מְהָוֹ. אַמַר לוֹ: "רַב־לַּדְ" (ג. כו). אָמַר לְפָנֶיו: רבְשִי"ע, וְאִם לָאוֹ, הַנַּח אוֹתִי בֶּעוֹלָם הַזָּה בְּעוֹף זֶה, שֶהוּא פּוֹרַחַ בְּכָל אַרְבֵּע רוּחוֹת הַעוֹלָם וֹמְלַלְּקֵּעׁ מוֹנוֹ בָּכֶל יוֹם וּלְצַת הַעֶּרֶב חוֹוֵר לְקֹנוֹ, כָּךְ תְהָא גַפְשִׁי כְּאָחָד מָהָם. אָמֶר לוֹ: "רַב־לָדְ". מַהוּ "רַב־לָדְ"? אָמֶר לוֹ: רַב לָהְּ אַשְר דּבּרְהַ. בָּנָן שְׁרָאָה משָה שָאין כָּל בְּרַיָּה יְכוֹלָה לְהַבִּילוֹ מָדֶרְךְּ הַמָּנָת, בְאוֹתָה שָׁעָה אָמַר: "הַצוּר הַמִים פַּעֵלוּ, כִּי כָּל־דְרָכָיוֹ מִשְׁפָּט: אַל אֲמוּנָה וְאֵין עָוָל, צַדִּיק וְיָשֶׁר הוּא״ (לב. ד). מָה פָשָה משָהז נָפֵל אָת הַמְּגִלְה וְכַתַב פַּלְיהָ שֵׁם הַמְפַרָשׁ, וְסַפֶּר הַשִּׁיר צַדַיִן לֹא מְלֵא לְכִתֹּב, צַד שֵׁהָגִיעַ הַרְגַע, שָׁבּוֹ יָמוּת משָׁה. בָּאוֹתָה שַׁעָה אָמַר הַקַּבַ״ה לְגַבְרִיאֵל: גַּרְרִיאַל, צֵא וְהָבֵא נִשְׁמָתוֹ שֶׁל משֶׁה. אֲמַר לְפָנֶיו: רבש״ע, מִי שֶׁהוּא שֶׁקוּל כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רְבּוֹא. אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְרְאוֹת בְּמוֹתוֹ? וּמִי שָׁיֵשׁ בּוֹ דְּכָרִים אֵלוּ, אֵיךְ אֲנִי יַכוֹל לַעֲשׁוֹת לוֹ קַבֶּף: וְאַחַר בֵּן אָמַר לוֹ לְמִיכָאַל: צֵא וְהָבֵא נִשְׁמַתוֹ שֶׁל משָה. אָבַר לְפָנָיו: רבש"ע, אַנִי הַיִיתִי לוֹ לְרֵב וְהוּא הַיַה לִי לְתַלְמִיד האיך אחייך... – שתמיתת צורך תחייה היא. תשוות אבות ד, כב: "חילודים למות, והמחים לחתיות". כחיות השדה — השווה אודיסיאה יא, 495–491; לוקיאנוס, קסְפְּלוּס 13: _עשני אדיוט, הו הבררל, אוור מעניי העם, האפילו עבר תחת היותי לפנים מלך, ובלבד שתניו לי לוווור לחיום. שאין כל בריה... - רמו לאגווו, שמשת בקש משמים וארץ ומהתרים התנבעות שיתפללו עליו ולא נענה (ראה תנחומא ואחתנן, ו). השיר — שירת "האוינוי. מילא -- (ט) המפיק (ז). לשקול -- ראה שייוי א טו, ג (השווה עוד בריד פוף 750: שמרד ראש 30). קצף — הלשון משונה (השווה נחמיה ד, ב).

ולא יַכוֹל אַנִי לָרְאוֹת בְּמוֹתוֹ. וְאַחֵר כַּןְד אָמֵר לְסַמְּאֵל הָרָשֶׁע: צא וַהָּבָא נִשְׁמַתוֹ שָׁל משָה. מיַד לְבַשׁ כַּצַם וַהַגַּר חַרְבּוֹ וֹנְגַתָּצַפֶּף אַכְּוָרִיּוֹת וְהַלֹּךְ לְקַרַאת משֶה. בָּוַן שֶׁרַאָה אוֹתוֹ, שֶׁהוֹא יוֹשֶׁב וְכוֹתֵב שֵׁם הַמְפַּרָשׁ וְזֹהֶר מַרְאַהוּ דּוֹמֶה לַשְּׁמֶשׁ, וְהוּא דוֹמָה לְמַלְאַךְ ה׳ צָּבָאוֹת, הַיָה מְתִירָא סַמָּאַל מָן מֹשֶׁה. אַמַר: וַדַאי, שָאַין הַמַּלאַכִים יַכוֹלִים לְשֹל נִשְׁמַתוֹ שֵׁל משָה. וְטֶרֶם שֶׁהַרְאָה סַמָּאָל אָת עַצְמוֹ לְמשָה, הַיָה משָׁה יוֹדַעַ, שָׁבָּא סַמָּאַל. וְכַנַן שְׁרָאָה סַמַּאַל אָת משָה, אַחַזַתוּ רְעֹּדָה נַחָיֹל כַּיּוֹלֵדָה וְלֹא בָּיִה פַּתְחוֹן פֶּה לְדַבֶּר עִם מֹשֶׁה. עַד שַׁאַפַר משָׁה לְסַמָּאַל: "אָין שַׁלוֹם, אָמַר ה׳, לְרְשֵׁצִים״ (ישעיה מת, כב), מה תַּעַשָּה בְּכָאוֹ זְ אָמֵר לוֹ: לְפַל נְשְׁמַתְךּ בַּאתִי. אַמֵר לוֹ: מִי שֹׁגָרֶךְ זִ אַמֵר לוֹ: מִי שֶׁבָּרָא אַת כַּל הַבְּרִיות. אָמַר לוֹ: אֵין אַתָּה נוֹטֵל נִשְׁמָתִי! אָמֵר לוֹ: כֵּל בָאֵי הַעוֹלָם (נְשְׁמַתַם) מְסוּרִים לְיָדִי. אָמֵר לוֹ: יֵשׁ בִּי כֹּחַ מְכֵּל בָּאֵי הַעוֹלָם. אָמֶר לוֹ: מַה פֹּחָהְי אָמֵר לוֹ: אַנִי בֵּן עַמְרַם. שֵׁיָבָאתִי מְפְעֵי אָמִי מֶהוֹל וְלֹא נְצְרָכוּ לְמַהַלְנִי. וּבוֹ בֵּיוֹם שְׁנוֹלְדְתִי, מַצַאתִי פָתחוֹן פָה וָהַלְכַתִּי בְּרַגְלִי וְדַבַּרְתִּי עָם אֲבִי וָאָמִי. וַאֲפִלֹּוֹ חָלֶב לֹא יָנַקְתִּי. וּכְשֶׁהָיִיתִי בֶּן שְׁלֹשָׁה חַדַּשִׁים, הִתְּנַבָּאתִי וָאָמַרְתִּי, שָׁצָתִיד אַנִי לְקַבֵּל אָת הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ לַהַבְּיֹּ אֲשׁ. וּכְשֶׁהַיִּתִי מְהַלֵּךְ בַּחוּץ, נְכְנַסְתִּי לְפַלְטֵרִין שֶׁל מֶלֶךְ וְנַטֵּלְתִּי פַּתְרוֹ מַעֵל רֹאשׁוֹ. וּכְשֶׁהַיִיתִי בֶּן שְׁמוֹנִים שָׁנַה, עַשִּׁיתִי אוֹתוֹת וּמוֹפָתִים בַּמִצְרַיָם וְהוֹצָאתִי שְׁשִׁים רְבּוֹא לְעֵינֵי בַּל מִצְרַיִם

אין שלום... – ולמיכך איני מקום מגיך נשלום. (נשמתם) – חי ט. לידי – בידי (ט). מהול – ראח שמריר ראש 25. והלכתי ברגלי – בראת, שדורש: "ותנה נער בוכהי (שמת ב, ו) – מלמד, שהיה מתנג כנער ולא מילד (השווח שמריר ראש 29). לא ינקתי – השווח שמריר ראש 31. לפלטרין – לפלטין, לארמון. כתרו – (ט) ראה שמריר ראש 32. שמודים שנה – שמת 1, 1.

וְקָרַעְתִּי אָת הַיָּם לִשְׁנִים עָשָׂר קְרָעִים וְהַפַּרָתַּיִ כִּי כְּרָה לְמָתוֹק: וְצָּלִיתִי וְדָרַכְתִּי דְּרֶרְ בַּשְּׁמַיִם וְהָיִיתִי תּּוֹפֵשׁ בְּסְלְחַבְהָּם שֶׁל מַלְאָכִים, וְקַבּּלְתִּי תּוֹרָה שֶׁל אַשׁ וְדַרְתִּי תַּחַת כְּפֵא אֵשׁ וֹסְכָּתִי תַּחַת צַּמִּרָ אָשׁ, וְדְבּּוֹתִי צִמּוֹ פָנִים בְּפָנִים וְנְצַּחְתִּי בְּפָּמִלְיָא שֶׁל מַפְּלָה וְגִלְיתִי רְנִיֹהָם לְבְנֵי אָדָם, וִקְבֵּלְתִּי תּוֹרָה מִמִינוֹ שֶׁל הַפֶּבָ״ה וְלִמֵּדְתִּי אוֹתָה לְיִשְׂרָאֵל: וְעֲשִׂיתִי מְלְחָמָה עם סיחון ועם עוג, שני גבורי אמות העולם, שבשעת המבול לא הגיעו פים לשרסליהם בפני גרהם. והצפדתי חבה וּלְבָנָה בְּרוּם עוֹלָם וְהַבִּיתִים בַּמֵּשְׁהֹ שְבְּיָדִי וַהַרַגְתִּים. מי יֵשׁ בְּבָאֵי עוֹלָם שֶׁיָכוֹל לִצְשׁוֹת כֵּן: לִהְּ, רָשְׁע, בְּבָּאוֹ! אֵין לְהְּ לופר כּן, לַדְּ בְּרַת מִלְפָנִי, אִינִי נוֹתוּן נִשְׁמְתִי לְדָּ. מִיִּד חָזַר םַפָּאֵל וְהַשִּׁיב דָּבֶר לְפְנֵי הַגְּבוּרָה. אֱמַרְ לוֹ הַקַּבְּ״הַ לְּטַפְּאֵלִ: בוא וְהָבָא נִשְּׁמָתוֹ שֶׁל משָׁה. מִיָד שְׁלֹף חַרְבּוֹ מִפּּׁצְיְרָהֹּ וְעָמַד צל משָה. מִיָּד קצף צְּלִיו משֶה וְנָפֵל אָת הַפַּמֶּה בְּיָדוֹ, שֶׁחֶׁקּוֹק בּוֹ שֶׁם הַמְפֹּרֶשׁ, וּפָגַע בּוֹ בְּסַכְּאֵל בְּכָלְ כָּחוֹ, עֵד שֶׁנָּם מִלְפַנֻּיִי, וְרָץ אַחַרָיו בַּשֶּׁם הַכְּפַּרָשׁ וְנָפֵל קֶרֶן בְּוֹנֵי כְבָּין מֵינִיו וְעְׁנֵּרֹ אָת שֵינְיו. עַד כָּאן עָלְתָה לְמשֶׁה סוֹף רָגַע. יָצְתָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה: הָגִישַ סוֹף רָגע מִיתְחְךָּ. אָמַר משֶׁה לִפְנֵי הַקַּבְּ״ה: קרפים - ט: גורים (ראה מכילתא אמצע ל, א). מי פרה - שמות מו, כה. ודרכתי -וסללתי. תופס במלחמתם של — (הלשון משונה) ואבקהי עם המלאכים (ראה שמדיר סקי 356). תורה של אש -- ראה סקי עמי 95. בפמליא -- בפלחמה עם המלאכים (ראה למעלן). ובליתי רזיהם -- שכל המלאכים נעשו לו אותבים וגילו לו רזיהם (ראה שבת ראש פט, א). לקרסוליהם -- סיותן ושג בני דור המבול ואוזים זויו (ראוז נידה סוף מצ, א). והעמדתי חמה -- שחעמיד משה את החמה במלחמת סיחון, כשם שהעמיד יתושע את החמה בנבעון (ראה תענית כ, א). לפי אגדה אחרת עמדה לו התמה למשה במלחמת עמלק (סדאיר מקה 10). והכיתים -- את סיחון (ראה מפרי במדבר, קא) ואת עוג ראח עםי 29; ברכות נה, א). לומר כן -- שאני ככל כגי תאדם (ראח למעלן). המטה – מטה האלחמים (ט). קרן – ראה שמה לד, ל. הוד – (ד: תחד: הי ט) ראה במדבר כו, כ. את עינין - של ספאל.

רבש"ע, וְכֹר לִי אוֹתוּ הַיּוֹם שְנְגְלִיתָ צְּלִי בַּפְּנְהׁ וְאָמַרְתָּ לִי: "לְכָה וְאֶשְׁלְחַךְ אָל־פַּרְעָה וְהוֹצֵא אָת־עַמִּי בְנִי־יִשְׂרָאֵל מִמְּצְרָיִם" (שמות ג, י), וְכֹר לִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, שֶׁהָיִיתִי עוֹמֶד עַל הַר סיני שרְבָּצִים יוֹם וְאַרְבָּצִים לִיְלָהוּ בְּבַקְשֶׁה מִקְּהְ, אַל מִּמְסְרַנִי בְּיַד מַלְּאַךְ הַקָּנְת. יָבְתָה בַּת קוֹל וְאָבְרָה לוֹ: אַל הַתְיָרָא, אַני בּעַדְסִי בְּשַׁבּּל בְּךּ וּנִקְבוּרָתְדָּ. ~ בְּאוֹתָה שְׁעָה עָסֵד משֶׁה וְקְדֵשׁ עַבְּמוֹ כַּשְּׂרָפִים, וְיָרֵד הַקְּבְּ״ה מְשְׁמֵי שָׁכַיִם הָעֶּלְיוּנִים לְשֹׁל נִשְּׁמָתוֹ שֶׁל משָה וּשָּׁלשָה מַלְאַבי הַשָּׁבת פְּמוֹ: מִיכָאֵל ַנְגָּרָריאַל וְזָגְזַגְאָל. מִיכָאַל הַבִּיצַ מְשָׁתוֹ שָׁל משָׁה, וְגַּרְריאַל פָּרַט בָּגֶד שָׁל בּוּץ מְרַאֲשׁוֹתְיוֹ, וְיַנְוֹנְאֵל – בַּרְבְּלוֹתִיו, מִיכָאֵל מַצֵּד אָחֶד, וְגַּרְריאֵל מָצֵּד אָחָד. אָמַר לוֹ הַקְּבְּיה לְמשָׁה: רָבְשָׁה, הַשְּׁבִּינְיךּ זָה צֵל גַב זָה״ רָהְשְׁקִיף צִינְיו זָה בְּשְׁבִין הַהְשְׁקִיף צִינְיו זָה של גַּב זָה. אָפֶר לוֹ: "הַנַּח יָדֵיךּ של הַחָּזֶה" – וְהַנִּיחַ יָדָיוּ צל הָחָנָה. אָפַר לוֹ: "הַקּף רַגְלִיךְ זוֹ צֵל גָּב זוֹי – וְהְקִיףְ רַגְלָיו זוֹ עַל גַב זוֹ. בְּאוֹתָה שְׁעָה קָרָא הַקְּבְּ״ה לַנְּשְׁקָה מְחוֹךְ גּוּפוֹ, אָמֶר לָה: בָתִּי, מֵאָה וְצֶשְׁרִים שָׁנָה לְצַׁלְּתִּיֹךְ הֵיוֹסְךְּ בְּגוּפוֹ שָׁל משָה, עַבְשָׁוֹ תָגִּיעַ קּבֶּךְ לָבֵאת. צְאָי, אַל מְאַחַרִי. אָמְרָה לְפָנֶיר: רבש״ע, יוֹדַעַת אֲנִי שְׁאַמָּה אֱלוֹהַ בָּל הָרוּחוֹת וַאַדוֹן בָּל הַנְּפָשׁוֹת, נַפְשׁ[וֹת] הַחַיִּים וְהַמֶּתִים מְסוּרִים בְּיָדְךְּ, ןאַתָּה בְּרָאתַנִי וְאַתָּה יִצְרְתַּנִי וְאַתָּה נְתַתַנִי בְּגוּפוֹ שָׁל משֶׁה מַאָּה וְצֶשְּׂרִים שָׁנָה; וְעַרָשָׁו יֵשׁ גוּף טָהוֹר בְּעוֹלֶם יוֹתֵר מְגוּפּוֹ

השקף – עצום, סגור. עיניך – עמעסי עיניך. על החזה – וכן בירוטלמי נויר ראש ט, גו "איוש (מה) מושכב כורכוז רגליו מפושטות ויויו על לבור. חקף – קוב. מגע (שלא יוויה ריוה ביניהט). על גב זו – כאן: זו לה. קצבתיך היותך – הקצבתי לך שתהיי, אלוה כל הרוחות – לשון הכתוב במדבר טו, כבו "אל אלוהי הרוחות». נפשו[ות] החיים – שכל זמן שאום נתון בחיים, נמשר פקודה ביד קונו, שמשר (איוב יב, י): "אשר ביוד נמש כל חיי (ספרי במדבר, קלט). בראתני... – ראה ברכות ט, ב.

ַ שֶׁל משָה, שֶׁלֹא נְרָאָה בּוֹ רוּם סְרֹּוֹחָה מֵעוֹלָם וְלֹאַ רֹבְּהָה ... וְתוֹלְעָה ז לְכֵן אֲנִי אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ וְאֵינִי רוֹבֶה לְצֵאת סְּמְּנִּוּ. אָמר לָה הַקָּבֶּ״ה: נְשָׁמָה, צְאִי, אַלִּ הְאַחַרי, וַאַנִי מַצֵּלָה אֹיְמַהְּ לשָׁמִי הַשָּׁמֵיִם הָעֶלְיוֹנִים וַאֲנִי מוֹשִׁיבֹּהְ הַחַת כִּפָּא כְּבוֹדִי אָצֶל כְּרַיִּבִים וּשְּׁרָפִים וּגְדוּדִים. אָמְרָה לְפַנַיו: רבש״ע, מֵאָצֶל שְׁכִינְתְךְּ מִמֶּרוֹם יָרְדוּ שְׁנֵי מַלְאָכִים, עַזָּא וְעַזָּאֵל, וְחָמְדוּ בְּנוֹת (אַרָצוֹת) [הָאָדָם] וְהִשְׁחִיתוּ דַּרְכָּם שֵׁל הָאָרָץ, עַד שְׁתָּלִית אוֹתָם בֵּין הָאָרֶץ לְרָקִיפַ: אֲבָל בָּן צַמְרָם, מִיוֹם שְׁנְּגְלֵיתָ אַלַיר בַּסְּנָה, לֹא בָּא לְאִשְׁתוֹ, שֶנָּאֲמֵר: יוַתְּדַבַּר מְרָיָם וְאַהַרֹן בְּמשָׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַבְּשִׁית, אֲשֶׁר לָקָח״ (במדבר יב, א). בְּבַקשָׁה מְמָךְ, פַנִיחָנִי בְגוּפוֹ שֶׁל משְה. בְאוֹתָה שַׁעַה נְשֶׁקוֹ הַקָּבֶּ״ה וְנָפֵל נְשְׁמָתוֹ בִּנְשִׁיפֵת פָּה. וְהָיָת הַקָּבְּ״ה בּוֹכֶה: "מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים? מִי־וִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּצַלֵי אַוַן זי", (תהלים צד, טז). וְרוּחַ הַקּוֹשׁ אוֹמֶרֶ[ת]: ״וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בִּישְׁרָאֵל כִּמשָׁה״ (לד, י): שָׁמַיִם בּוֹכִים וְאוֹמְרִים: אָבַד חָסִיד מְן־הָאָרֵץ״ (מיכה ז, ב), אָרֶץ בּוֹכָה וְאוֹמֶרַת: ״וְיָשֵׁר בָּאַדַם

רוח סרוחה – (מי ט) נמימה. רמה – כינים (ראת קחלת רבת זי, ב). ותולעה – חולעים שכבני מעים (ראת בבא קמא סוף פב, א). עוא ועואל – שני מלאכים שירדו מן השמים לארץ כדי לחוכית שתם טובים טבני אדם, אכל משירוז קלקלו עם בנות האדם ולא יכלו לכבוש יצרם (סי א, מד, בשט מודש אבטיר). חמדו... – בראשית ו, ב. שתלית – ראה מי שם. אשר לקח – לפי הודש (ספרי במובר צם) "האשה הבושית" אינה אלא צישורה (ווו גם דעתו של זימיטריים הכרונובראף: ראה י. בוטמן "הזסרות היהודית ההלניסטית" סוף עם" 126 ואילך), והם דיברו במשה על שפרש ממנה (ראה עוד סוף 148: שמריר סוף עם" או מי" (אבדרינ לד, ה): "וימת שם משה... על פי הי" (אבדרינ 243). בנשיר א ב, ד), מי יקום לי... – דורש: מי יעמוד להם לישראל בשעת כעסיז ומי יעמוד במלחמתם של בניז ומי יבקש רומים עליהם, בשעו שתמאים לעניז (תנותמא האותונו, ו). באדם – בארץ (הורש: במום", מומרה", כתקכלה ל"הארץ").

דברים רבה

אָיִן" (שם). וּכְשֶׁבְּקֵשׁ יְהוֹשָׁעַ [אָת] רֵבּוֹ וְלֹא סְצָאוֹ, הָיָה בּוֹכָה וְאוֹמֵר: "הוֹשִׁישָה, ה׳, כִּי־נָמֵר חָסִיד, כִּי פַפּוּ אֲמוּנִים סְנְּנִי אָדָם" (תהלים יב, ב), וּמַלְאֲכִי הַשְּׁרֵת אוֹמְרִים: "בְּדְקַת הּ צְּשָׁה" (לג, כא), וְיִשְׁרָאֵל הָיוּ אוֹמְרִים: "יָבוֹא שֶׁלוֹם, יָטוּוּ יִשְׂרָאַל" (שם). אֵלוּ וְאַלוּ הָיוּ אוֹמְרִים: "יָבוֹא שֶׁלוֹם, יָטוּוּ עֵל־בְשְׁבְּכוֹתָם, הֹלֵךְ נְכחוֹ" (ישעיה נז, ב): "וַכָּר צַּזִּיק לְבְרָכָה" (משלי י, ז) וְנִשְׁמָתוֹ לְחַיֵי הָעוֹלִם הַבָּא.

THE KLAU LIBRARY
HEDT THE BRING WIGH HOSE GEFOW IS DIENSHI WIS THE OF WELL GION
BRIDGE GENTER
ONE WEST FOURTH STREET
NEW YORK, NY 10012

הושיעה - רמו ליונישע. צדקת... - ראה סוף סימן ה. יבוא שלום - השווה מנושה